

CATALOGUS

BARTHOLOMEUS VAN DER HELST.

Schuttersmaaltijd. (La banquet de la garde civique (en 1648). Fragment.)

CATALOGUS

VAN HET

RIJKS-MUSEUM

VAN

SCHILDERIJEN

DOOR

ABR. BREDIUS

Derde geheel omgewerkte druk

AMSTERDAM
Tj. VAN HOLKEMA
1887

RIJKS-MUSEUM

VAN

SCHILDERIJEN

Directeur: Fr. D. O. OBREEN, sedert 1883.

Commissie van Toezicht:

C. SCHÖFFER . . . . 1883.
J. H. MASCHHAUPT . . . . 1884.
Mr. J. A. SILLEM . . . . 1884.
J. ANKERSMIT Jr. . . . . 1884.
Jhr. Dr. J. SIX . . . . 1884.

Rijks-Museum van Schilderijen.

Hoofd-Directeur

Oude Meesters 228 227

Internationale Zaal 235

Kapel

Rembrandt Zaal

Eerezaal

Leproozen kamer 248

Moderne Meesters 255

260.

Hedendaagsche Kunst. 261 262. 263.

Legaat Dupper 226

Legaat Van de Poll 225

Portrettenzaal 214

Museum Van der Hoop. 269

Anatomie Stukken

Kabinetstukken 219 218 217 216 215

Voorhal

Kabinetstukken 274 273. 272 271 270

Geschenk Van de Poll

Roeloffzen & Hubner Zinc

INLEIDING.

Het „Koninklijk Museum”, waarin behalve schilderijen ook teekeningen, werken van beeldhouwkunst en snijwerk, gesneden steenen, oudheden, kunstvoorwerpen en zeldzaamheden zouden opgenomen worden, werd bij decreet van 21 April 1808 door koning Lodewijk gesticht.

Tot de vorming daarvan strekten:

a. een gedeelte der hier te lande gebleven schilderijen van den Stadhouder prins Willem V. Deze hadden eerst een deel uitgemaakt van het „Nationaal Museum” te 's-Gravenhage, en werden nu — 96 stuks schilderijen en ongeveer 98 Nos. rariteiten — naar Amsterdam overgebracht;

b. 57 schilderstukken, 6 Juni 1808 voor ongeveer *f* 100,000 op de verkooping G. van der Pot van Groeneveld te Rotterdam aangekocht;

c. acht schilderijen, oude kunst, in Augustus 1808 uit Den Haag gezonden, en zeven dergelijke stukken, door de stad Amsterdam tijdelijk afgestaan; deze maken echter nu nog een deel

der verzameling uit, en vormen er den grootsten schat van; daaronder toch bevinden zich de Nachtwacht, de Staalmeesters en de Schuttersmaaltijd;

d. zes schilderijen en een marmeren beeldje, door baron Van Spaen van Biljoen geschonken, en nog enkele geschenken;

e. eenige op de tentoonstelling van 1808 gekochte moderne schilderijen;

f. het geheele kabinet Van Heteren (137 schilderijen), dat in 1809 voor ongeveer *f* 100,000 werd aangekocht en zeven schilderijen gekocht op de verkooping van Mevr. Bicker in 1809;

g. afgietsels van antieke beelden uit het Musée Napoléon te Parijs;

h. eenige oudheden uit Drente, enz.

In 1815 werden de schilderijen, aanvankelijk in het Koninklijk Paleis op den Dam geplaatst, naar het zoogenaamde Trippenhuis overgebracht; eerst in Mei 1885 ontvingen zij een waardige plaats in het nieuwe Rijks-Museum aan de Stadhouderskade.

In 1825 hadden een paar ruilingen plaats met het Koninklijk Museum te 's-Gravenhage (Mauritshuis); ten jare 1828 werd van een aantal zoogenaamde „dubbelen" eene veiling gehouden, die ruim *f* 22,700 opbracht, voor welke som andere schilderijen werden aangekocht.

Sedert dien tijd ontving de verzameling nu en dan geschenken en legaten, tot het in 1870 door het legaat L. DUPPER Wz. met 64 uitmuntende schilderijen aanzienlijk verrijkt werd. In 1880

volgde het insgelijks zeer aanzienlijk legaat van Jhr. J. S. H. VAN DE POLL, bestaande uit 52 schilderijen. Ook de Regeering liet zich niet onbetuigd, en sedert 1870 werden er weder (en soms enkele hoogst belangrijke) stukken, voor hare rekening aangekocht. Moge zij hierin niet vertragen, maar door geregelde aankoopen de vele leemten, die deze verzameling nog kenmerkt, aanvullen, opdat zij eens een zoo getrouw, en volledig mogelijk denkbeeld geve onzer éenige, groote, heerlijke Hollandsche Schilderschool.

Toen de Rijksverzameling in het voorjaar van 1885 uit het Trippenhuis naar het nieuwe Rijks-Museum werd overgebracht, vervoerde men daarheen ook de vermaarde verzameling VAN DER HOOP, door dezen kunstliefhebber in 1854 aan de stad Amsterdam gelegateerd. Reeds 11 November 1880 had de Regeering met Amsterdam eene overeenkomst gesloten, waarbij zij aan deze verzameling eene uitsluitend daarvoor bestemde zaal in haar Museum inruimde, onder voorwaarde, dat zij jaarlijks de bij het Testament des Heeren Van der Hoop bepaalde som van *f* 400 in de kas der algemeene armen dezer stad zou storten. De verzameling VAN DER HOOP telt 226 nummers, waaronder meesterstukken onzer XVIIe-eeuwsche schilderschool.

In Mei 1885 werden ook de 184 moderne schilderijen, tot op dat tijdstip bewaard in het Paviljoen „Welgelegen" bij Haarlem, door de Regeering in 's Rijks-Museum overgebracht. Deze verzameling, die voornamelijk bestaat uit schilderijen van Nederlandsche meesters uit de eerste helft der XIXe eeuw, werd in

1828 door Z. M. Koning Willem I gesticht en in Augustus 1838 voor het eerst toegankelijk gesteld.

Nog voor een vierde verzameling opende het Rijks-Museum zijne gastvrije zalen. Op het initiatief van onzen stadgenoot, den heer C. P. VAN EEGHEN, was er in 1875 te Amsterdam eene Vereeniging tot stand gekomen, die zich ten doel stelde, meesterstukken van hedendaagsche schilders, hoofdzakelijk der Hollandsche school, te verzamelen, om die later, op nader te bepalen voorwaarden, der stad Amsterdam aan te bieden. De gelden, daarvoor benoodigd, werden gevonden uit schenkingen en jaarlijksche bijdragen. De *„Vereeniging tot het vormen van eene openbare verzameling van Hedendaagsche Kunst"* bezit thans reeds een vijftigtal schilderijen. President der Vereeniging is de heer C. P. VAN EEGHEN; Secretaris, de heer Mr. J. A SILLEM.

In de vroegere uitgaven van dezen kleinen Gids door het schilderij-museum moesten wij aan de afzonderlijke verzamelingen hunne oorspronkelijke nummers laten behouden, wat voor een aantal bezoekers groote moeielijkheden opleverde. Thans veroorloofde ons de heer Hoofd-Directeur, Directeur van die verzameling, in het belang van het publiek, de schilderijen doorloopend te nummeren, waardoor aan dit ongerief een einde kon gemaakt worden.

Een aantal stukken, waarmede de verzameling verrijkt werd, zijn wederom opgenomen, zoodat wij het belangrijke getal van bijna 1700 schilderijen kunnen aanwijzen.

Gaarne herhaalt de samensteller van dit boeksken hier zijnen dank aan de H.H. Jhr. Dr. J. Six, Mr. N. de Roever, Dr. W. Bode, Dr. A. Bayersdorfer, J. Ph. van der Kellen en wie hem meer met opmerkingen of biographische gegevens ter zijde stonden, voor hunne medewerking.

Bij dezen derden druk verplichtte hem de heer P. J. Frederiks met menige aanvulling en verbetering, waarvoor hij hem zijn bijzonderen dank betuigt.

Amsterdam,
Augustus 1887.

VERKLARING DER VERKORTINGEN.

H., gevolgd door een nommer, beduidt: hoogte; *B.* breedte der schilderij. Beide zijn in meters opgegeven, gemeten binnen de lijst.

De stof, waarop de schilderij is vervaardigd, staat aangegeven op denzelfden regel; D. beteekent: doek, P. paneel en K. koper.

De grootte der hoofdfiguren is aangegeven door *Fh.* vóor het cijfer; de hoogte van het hoofd door *Hoofdh.* of levensgroot. *Nat. gr.* wanneer de voorwerpen in de ware grootte zijn afgebeeld. *Dh.* beteekent de hoogte van het voornaamste dier.

Met rechts, links, rechterzijde, linkerzijde is de rechter- en linkerzijde van den toeschouwer bedoeld, zoo geen nadere bepaling gegeven is.

ABELS. **Jacobus Theodorus Abels,** Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 1 September 1803, overleden te Abkoude 18 Juni 1866. Leerling van Jan van Ravenswaay; van 1849—53 te Haarlem.

1. **Middag.**

h. 0.65, br. 0.85. D. gem. *J. T. Abels F.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1833.

AERTSEN. **Pieter Aertsen** gen. **Lange Pier,** Hollandsch schilder, geboren 1508 te Amsterdam, begraven aldaar 3 Juni 1575. Leerling van Allart Claesz, te Amsterdam; van 1535 tot 1566 meestal te Antwerpen, overigens te Amsterdam.

2. (2). **De eierdans.**

h. 0.82, br. 1.63. P. Fh. van den danser 0.69. gem. met het jaartal **1557**.
Gek. 1839 van Kolonel von Schepeler, te Aken.

3. (2a). **Voorstelling van een zuinigen huisvader. („Een gortenteller")** wellicht door zijn zoon Pieter Pietersen.

h. 0.87, br. 0.70. D. Men leest op de schilderij:
Sal ick de huysraet te recht bestellen, soo moet ick t' gort selfs in de pot tellen.
Eigendom der stad Amsterdam.
Vroeger in het Nieuwezijds-Huiszittenhuis.

4. (117a). **De voorstelling van Jezus in den tempel; op de achterzijde Koning Balthasar.**

h. 1.88, br. 0.71. P.
In bruikleen van Jhr. Dr. J. P. Six te Amsterdam.
Vleugel van een altaarstuk uit Delft.

5. (117c). **De geboorte van den Zaligmaker.**

h. 0.89. br. 0.59. P. Levensgroot.
NB. Fragment eener schilderij, die bij den brand van het Oude Stadhuis grootendeels vernield werd. Te onrechte vroeger aan *P. P. Rubens* (!) toegeschreven. Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de Weeskamer van het Oude Stadhuis.
Jhr. Dr. J. Six herkende hierin het overblijfsel van Pieter Aertsen's altaarwerk voor de Nieuwe kerk te Amsterdam.

ALEWIJN. **Jhr. Mr. Willem Alewijn,** Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 9 Mei 1769, overl. te Utrecht 4 December 1839.

6. **Een bejaard man.**

h. 0.67, br. 0.56. D.
Geschenk van den Heer Josua van Eik.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. v. Hedend. Kunst.

ALTMANN. Sijbrand Altmann, Hollandsch schilder, geboren 6 September 1822 te Texel, leerling van P. van Schendel.

7. Paulus Potter in zijn atelier.

h. 0.33, br. 0.25. P. gem. *S. Altmann Ft.* 1874.

Geschenk van Mevr. Willink, geb. V. Wickevoort Crommelin. Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

ANRAADT. Pieter van Anraadt, Hollandsch schilder, geboren . . . te Deventer, overleden aldaar 1681. Sedert 1672 in Amsterdam tot na 1675. Waarschijnlijk leerling van Ter Borch.

8. (1). **Mansportret.**

h. 0.77, br. 0.63. D. levensgroot. gem. *Pieter van Anraadt.* A. 1671.

Verk. Broers, Utrecht. 1873. *f* 35.

9. Vrouwenportret. Pendant van het vorige No.

h. 0.77, br. 0.63. D. Fh. levensgroot. gem. *Pieter van Anraadt* 1671.

Geschenk der HH. C. F. Roos & Cie., 1886.

10. (1a.) **Zes Regenten met een bode van het Oudezijds Huiszittenhuis, 1675.**

h. 2.37, br. 4.21. D. gem. *Oude-zijds huys Arme. Pieter van Anraadt* Ano. 1675.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Oudezijds Huiszittenhuis.

ANTOLINES. José Antolines, Spaansch schilder, geboren 1639 te Sevilla, overleden te Madrid 1676. Leerling van Francisco Rizi te Madrid.

11. (467). **De verheerlijking der H. Maagd.**

h. 1.37, br. 1.12. D. levensgroot.

Door Z. M. Koning Willem I te Antwerpen gekocht en aan 't Museum geschonken, 1822.

ANTUM. Aert van Antum, weinig bekend Hollandsch zeeschilder, die omstreeks 1600 werkzaam was. Meestal merkt hij slechts A. v. A. Het Museum te Madrid bewaart eenige zijner werken; een zeestuk van 1604 is te Berlijn.

12. Gevecht tusschen Hollandsche en Engelsche schepen tegen de Spaansche Armada op de reede van Dover, 22 Augustus 1588.

h. 0.40, br. 0.82. P. Gem. Aert (van) Antum. Anno 1608 (?)

APOL. Lodewijk Franciscus Hendrik Apol, zich noemende **Louis Apol,** Hollandsch schilder, geboren te 's-Gravenhage 6 September 1850. Leerling van Johannes Franciscus Hoppenbrouwers en van Pieter Stortenbeker.

13. Een Januari-dag.

h. 0.90, br. 1.20. D. gem. *Louis Apol ft.* 75.

Aangekocht op de Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1875. *f* 1000.

LOUIS APOL.

Een Januari-dag. (Un jour de Janvier.)

14. Aan de rivier; wintergezicht.
h. 0.52, br. 1.00. D. gem. *Louis Apol* 75.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

ARTZ. David Adolphe Constant Artz, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 18 December 1837; leerling van Joseph Israëls.

15. Bij grootmoeder.
h. 1.28, br. 0.88. D. gem. *Artz*. Geschilderd in 1883.
Aangekocht op de Tentoonst., te 's-Gravenhage. 1883. *f* 3000.

ASCH. Pieter Jansz van Asch, Hollandsch schilder, geboren 1603 te Delft, begraven aldaar 6 Juni 1678. Werkte steeds te Delft.

16. Boomrijk landschap.
h. 0.99, br. 0.73. D. Fh. 0.115. gem. *P. v. A.* (aaneen.) Verk. Sigault, 1833. *f* 14.
Verz. Van der Hoop No. 1.

ASSCHE. Henri van Assche, Vlaamsch schilder, geb. te Brussel 30 Augustus 1774, overl. aldaar 10 April 1841. Leerling van Baptiste de Roy.

17. Bergstroom in de Ardennen.
h. 1.37, br. 1.19. P. gem. *Hry Van Assche*. 1821.

ASSELBERGS. Alphonse Asselbergs, Vlaamsch schilder, geb. te Brussel 1839. Leerling van E. Huberti.

18. Zonsopgang in de Kempen.
h. 1.18, br. 1.99. D.
Geschenk van Mej. A. H. H. Horneman in 1885.

ASSELYN. Jan Asselyn genoemd **Krabbetge,** Hollandsch schilder, geboren 1610 te Dieppe, begraven October 1652 te Amsterdam. [1]) Leerling van Esaias van de Velde (?) en geruimen tijd werkzaam te Rome onder den invloed van Pieter de Laer en Jan Miel.

19. (3). **Zinspeling op de waakzaamheid van den Raadpensionaris Johan de Witt;**
een witte zwaan verdedigt zijn nest met eieren tegen een hond.
h. 1.39, br. 1.69. D. Levensgroot. gem. *J. A.*
Onder den zwaan staat: De Raad-pensionaris.
Op de eieren: Holland.
Bij den hond: de viant van de Staat.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808; daarvoor in 1808 gekocht voor *f* 100.

20. (4). **Ruitergevecht.**
h. 0.48, br. 0.72. P. Fh. te paard 0.175. gem. *Jean Asselin* f. 1646.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

---

1) Mededeeling van Mr. Ch. Dozy.

21. Italiaansch landschap.
h. 0.66, br. 0.82. D. Fh. 0.11. (gem. *J. A.* ineen)
Kab. Bagot, 1836. *f* 1142.
Verz. Van der Hoop No. 2.

ASSEN. Jan van Assen, Hollandsch schilder, geboren 1635 te Amsterdam, overleden aldaar 1695 (vlgs. Houbraken). Landschap- en historieschilder; er zijn ook groote portretten van hem bekend. Werkzaam te Amsterdam.

22. Mansportret.
h. 0.12, br. 0.10 K. Gem. *Ao.* 1666. *Aet.* 23. *J. v. A.*
Geschenk van den heer A. Bredius. 1887.

ATTAMA. J. .... Attama; minder bekend Friesch kunstenaar, werkzaam (waarschijnlijk te Leeuwarden) in het midden der XVIIe eeuw.

23. (4a). **Mansportret.**
h. 0.69, br. 0.595. gem. *J. Attama f.* 1655. *Aet.* 33.
Gekocht 1882. *f* 91.90.

AVED. Jacques André Joseph Aved, Fransch schilder, geboren 12 Januari 1702 te Douai, overleden 4 Maart 1766 te Parijs. Leerling van A. S. Belle. Sedert 1721 te Parijs, 1734 lid der Académie aldaar; bezocht in 1751 Den Haag, maar keerde 1752 naar Parijs terug.

24. (526). **Portret van Prins Willem IV,**
geb. 1 Sept. 1711, overl. 22 Oct. 1751.
h. 1.06, br. 0.67. D. Hoofdh. 0.12. gem. *J. Aved* 1751.
Uit het Nat. Museum. 's-Gravenhage 1808.

25. (526a). **Portret van Prins Willem IV ten voeten uit.**
h. 2.20, br. 1.70. D. gem. *J. Aved.* 1751.
Afkomstig uit het Mauritshuis.

AVERCAMP. Hendrick Avercamp bijgenaamd **de Stomme,** Hollandsch schilder, geboren in Januari 1585 te Amsterdam, overleden in of na 1663 te Kampen. Waarschijnlijk leerling van Gillis van Conincxloo te Amsterdam, waar hij tot omstreeks 1625 werkzaam was. Later voortdurend te Kampen.

26. IJsvermaak.
h. 0.36, br. 0.70. P. Gem. HA. ineen.
Gekocht 1886. *f* 362.25.

BACKER. Adriaen Backer, Hollandsch schilder, geboren 1635 of 1636 te Amsterdam, begraven aldaar 23 Mei 1684. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Jacob Backer. Werkzaam te Amsterdam. Hij vertoefde geruimen tijd te Rome. (tusschen 1659 en 1669).

27. (5). **Portret van Daniel Niëllius,**
Opziener der Remonstrantsche Gemeente te Alkmaar.
h. 1.08, br. 0.86. D. Fh. levensgroot. gem. *A. Backer fc.* 1671. *Aet. suae* 61.
Aangekocht in 1874 voor *f* 500.

28. (5a). **De Anatomische les van Prof. Frederik Ruysch, 1670.**

(Hy demonstreert aan 6 toehoorders het lieskanaal.)

h. 1.64, br. 2.40 D. Levensgroot. gem. *A. Backer f.* 1670.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig chirurgijns-gilde aldaar.

29. (5b). **Zeven Inspectores van het Collegium Medicum te Amsterdam, 1683.**

h. 2.61, br. 3.75. D. Levensgroot. gem. *A. Backer* 1683.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de vergaderkamer van Geneeskundig Toevoorzicht aldaar.

30. (5d). **Vier Opper-Commissarissen der Walen, 1674.**

h. 1.90, br. 2.85. D. Levensgroot. gem. 1674.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het vertrek van Commissarissen der Walen in den Schreierstoren.

BACKER. Jacob Adriaensz Backer, Hollandsch schilder, geboren in 1608 of 1609 te Harlingen, overleden te Amsterdam 27 Aug. 1651. Leerling van Lambert Jacobsz te Leeuwarden, later van Rembrandt te Amsterdam, waar hij reeds vóor 1636 en sedert dien tijd werkzaam was.

31. (5c). **Zes regenten van het Werkhuis benevens twee andere personen.**

h. 2.70, br. 3,095. D. gem. *J. A. Backer.*

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar.

BADENS. Toegeschreven aan **Frans (Francesco) Badens,** Hollandsch schilder, geboren 1571 te Antwerpen, overleden kort vóor 1621 te Amsterdam. Leerling van zijn vader te Amsterdam, waar hij steeds werkzaam was. Hij bezocht met Jacob Matham gedurende 4 jaren Italië.

32. (5e.) **Schuttersmaaltijd met zeventien beelden.**

h. 1.50, br. 2.60. D. levensgroot.

Eigendom der stad Amsterdam.

NB. Jhr. Dr. J. Six meent hierin te herkennen het corporaalschap van Kapitein Arent ten Grootenhuis en Luit. Nanning Florisz Cloeck, afkomstig van den Voetboogsdoelen en vlgs. het MS. van Schaep, geschilderd door *Frans Barendsz* (lees *Badens*), Ao. 1618.

BAEN. Jan de Baen, Hollandsch schilder, geboren 20 Februari 1633 te Haarlem, overleden in Maart 1702 te 's-Gravenhage. Leerling van Piemans en Jacob Backer; was korten tijd in Londen, woonde overigens steeds te 's-Gravenhage.

33. (6). **Portret van den Raadpensionaris Mr. Johan de Witt,**

geboren te Dordrecht 24 September 1625, 20 Augustus 1672 te 's-Gravenhage vermoord.

h. 1.20, br. 0.94. D. Fh. levensgroot.

Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. Gekocht in 1806 voor *f* 66.

34. (7). **Portret van Mr. Cornelis de Witt, Burgemeester van Dordrecht en Ruwaard van Putten,**

geboren te Dordrecht 25 Juni 1623, 20 Augustus 1672 met zijn broeder Johan de Witt te 's-Gravenhage vermoord.
h. 1.20, br. 0.94. D. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht 1806 voor *f* 66.

35. (8). **De lijken der gebroeders De Witt, hangende aan een wipgalg.**

h. 0.67, br. 0.45. D. Fh. 0.23.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, 1808. Daarvoor verkregen 1802 door ruiling met een schilderij van Hondecoeter, dat *f* 963 kostte.

36. (8a.) **Portret van den Ambassadeur Hieronimus van Beverningk,**

geboren 25 April 1614, overl. 30 October 1690.
h. 1.53, br. 1.19. D. gem. *J. de Baen,* 1673.
Gekocht voor *f* 830, met het volgende No.

37. (8b). **Portret van Joanna le Gillon,**

geb. 11 Mei 1635, overl. 17 Sept. 1707.
gehuwd 14 Maart 1655 met Hieronimus van Beverningk,
h. 1.53, br. 1.19. D. gem. *J. de Baen* 1673.
Zie het vorige No.

38. (8c). **Vijf regenten en twee regentessen van het Werkhuis, 1684.**

h. 2.22, br. 3.185. D. gem. *Johan de Baane f.* 1684.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

BAILLY. David Bailly, Hollandsch schilder, geboren 1584 te Leiden, overleden aldaar 1657. Leerling van zijn vader Pieter Bailly en Jacques de Gheyn te Leiden; later van Adriaen Verburch en na 1601—1608 van Cornelis van der Voort te Amsterdam. Was van 1608—1613 in Duitschland (en Italië), na 1613 te Leiden.

39. (9). **Portret van Maria van Reigersbergh, echtgenoote van Hugo de Groot,**

geboren te Vere, 7 October 1589, overleden te 's-Gravenhage 19 April 1653.
h. 0.18, br. 0.14. K. Hh. 0.004. gem. *D. Bailly. fecit. Ao.* 1626.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, daarvoor gekocht in 1806 voor *f* 80.

BAKHUYSEN. Ludolf Bakhuysen, Hollandsch schilder, geboren 18 December 1631 te Emden, overleden 17 Nov. 1708 te Amsterdam. Leerling van Allart van Everdingen en Hendrik Dubbels. Sedert 1650 te Amsterdam.

40. (10). **De Raadpensionaris Johan de Witt, zich als gemachtigde der Staten-Generaal den 14 Augustus 1665 aan boord begevende van de Nederlandsche vloot.**
h. 0.89, br. 1.37. D. Fh. 0.23. gem. *L. Bakh.* 1671.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, 1808. Daarvoor gekocht in 1805 van C. Josi voor *f* 2200.

41. (11). **Gezicht op het IJ voor Amsterdam, van den Mosselsteiger genomen.**
h. 0.79, b. 0.65. D. Fh. 0.14. gem. 1673 *L. Backhuy....*
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 1005.

42. (12). **Woelige Zee.**
h. 0.58, br. 0.67. D. Fh. 0.11. gem. *L. Bak(h).* 1692.
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 1525.

43. (13). **De Zuiderzee.**
h. 0.36, br. 0.45. D. gem. *L. Bakhuizen* 1694.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

44. (14). **Het IJ voor Amsterdam.**
h. 0.605, br. 0.73. D. gem. *L. B.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

45. (14a). **Het portret van den schilder Ludolph Bakhuysen, door hemzelven geschilderd.**
h. 1.86, br. 1.47. D. levensgroot. gem. *L. H. Bakh. out LXVIII.*
Eigendom der stad Amsterdam.

46. Het IJ voor Amsterdam.
h. 0.66, br. 0.80. D. Fh. 0.16. gem. *L. Backh.*
Verk. A. Brondgeest, 1836. *f* 3000. Verz. Van der Hoop No. 4.

47. Woelend water; de Haarlemmermeer.
h. 0.42, br. 0.60. D. gem. *L. Backh.*
Verk. J. M. de Boer, 1840. *f* 3500. Verz. Van der Hoop No. 5.

BAKHUYZEN. Hendricus van de Sande Bakhuyzen, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 2 Januari 1795, overleden aldaar 12 Dec. 1860. Leerling van Simon Andreas Krausz.

48. Landschap in Gelderland.
h. 0.54, br. 0.47. P. gem. *H. Backhuyzen F.* 1818.
Aangekocht op de Tentoonstelling te Amsterdam, 1818. *f* 200.

49. De Bouwval van Brederode; gezien op het oosten.
h. 1.09, br. 1.42. D. gem. *H. v. d. Sande Bakhuizen f.* 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangekocht voor *f* 1200.

BAKHUYZEN. Gerardine Jacoba van de Sande Bakhuyzen, Hollandsche schilderes, geb. te 's-Gravenhage 27 Juli 1826. Leerlinge van haar vader Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

50. Bloemen en vruchten.
h. 0.67, br. 0.92. D. gem. *G. J. v. d. S. Bakhuyzen,* 1869.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1869. Aangek. voor *f* 750

BAKHUYZEN. Julius Jacobus van de Sande Bakhuyzen, Hollandsch schilder, geboren te 's-Gravenhage 18 Juni 1835. Leerling van zijn Vader.

51. Landschap in Drente.
h. 0.54, br. 0.93. D. gem. *J. v. d. Sande Bakhuysen.* 1882.
Tentoonstelling te Rotterdam 1882. Aangek. voor *f* 1000.

52. Landschap bij avondzon.
h. 0.65, br. 1.03. D. gem. *J. v. d. Sande Bakhuysen.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen van een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

BALEN. Hendrick van Balen, Vlaamsch schilder, geboren 1575 te Antwerpen, overleden aldaar 17 Juli 1632. Leerling van Adam van Noort. Hij bezocht Italië, en woonde te Antwerpen.

53. (450). **Hulde van Bacchus aan Diana.**
h. 0.38, br. 0.51. P. Fh. 0.25.
Kab. V. Heteren, 1809.

BALTEN. Peeter Balten, Vlaamsch schilder, geboren te Antwerpen.... overleden aldaar omstreeks 1600 (?) Werkzaam te Antwerpen van 1540 tot na 1571. Hij volgde de schilderwijze van Pieter Brueghel I (Boerenbrueghel), wiens leerling hij wellicht was.

53a. (14b). **St.-Maartenskermis.**
h. 1.07, br. 1.45 P. gem. *Peeter Balten.*
Gekocht 1875. *f* 125.

BAN. Gerbrandt Ban, Hollandsch schilder, geboren 1615 te Haarlem, omstreeks 1640—1650 werkzaam te Amsterdam, waar hij 1640 huwde. In 1886 werd op verlangen eener erflaatster een goed portret van zijne hand te Enkhuizen verbrand.

54. Mansportret.
h. 0.215, br. 0.165. gem. *G. Ban* 1650.
Gekocht 1886. *f* 103.50.

BARBIERS, Pieter Barbiers Pietersz., Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 26 October 1748, overleden aldaar 26 October 1842. Leerling van zijn vader.

55. Landhoeve bij Helvoort in de Meierij van Den Bosch.
h. 0.41, br. 0.37. P. Gem. *P. Barbiers.*

BARENTSZ. Dirck Barentsz, Hollandsch schilder, geboren 1534 te Amsterdam, begraven aldaar 26 Mei 1592. Leerling van zijn vader Barent Dircksz (ook Doove Barend). Vertrok 1555 naar Venetië, waar hij bij Titiaan woonde. Na 1562 te Amsterdam.

56. (15). **Portret van Ferdinand Alvarez de Toledo, Hertog van Alva,**

geboren 26 October 1507, overl. 11 December 1582 te Thomar.
h. 0.48, br. 0.37. P. Fh. levensgroot. opschrift: *Ferdinand, Duc D'Alva.*
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808.

57. (15a). **Schuttersstuk met veertien beelden, waarvan één een blad in de hand houdt, waarop: In vino veritas.**

h. 1.40, br. 1.80. P. Levensgroot. gem.: *Anno a Christo nato* 1564.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de gang voor de kleine Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

58. (15b). **De pos-eters. Schuttersmaaltijd met achttien mannen en eene vrouw; de laatste brengt een schotel met post aan.**

h. 1.16, br. 2.93. P. Levensgr. gem. Anno 1566.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de kleine Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis Afkomstig uit den Kloveniersdoelen.

BASSEN. Bartholomeus van Bassen, Hollandsch schilder, geboren........, in 1613 reeds lid van het St.-Lucasgilde te Delft, begraven te 's-Gravenhage 28 November 1652. Schilder en Stads-Architect van 's-Gravenhage. Werkzaam aldaar, en vroeger te Delft; tijdelijk te Antwerpen en in Engeland.

59. (15c). **Binnenvertrek uit het begin der XVIIe eeuw.**

De figuren zijn geschilderd door *Esaias van de Velde.*
h. 0.72, br. 1.00 P.
Gekocht 1876.

BATIST. Karel Batist, weinig bekend Hollandsch bloemschilder uit het midden der XVIIe eeuw.

60. (15d). **Bloemstuk.**

h. 1.18, br. 1.02. D.
Geschenk van den Heer Otto Smissaert, 1881.

BAUDEWIJNS. Adriaen Frans Baudewijns of **Boudewijns,** Vlaamsch schilder, gedoopt 3 October 1644 te Brussel, overleden aldaar 1711. Leerling van Ignatius van der Stock te Brussel. Werkzaam aldaar en te Parijs, waar hij met Abr. Genoels landschappen schilderde in de stukken van A. F. van der Meulen.

61. (450a). **Landschap.**

h. 0.14, br. 0.185. P. gem. *A. F. Baudewijns.*
Gekocht 1885. *f* 20.

BAUER. Nicolaas Bauer, Hollandsch schilder, geb. te Harlingen 12 September 1767, overl. aldaar 28 Maart 1820. Leerling van zijn vader Johan Anthonius Bauer.

62. **Stil water. (De Maas bij Rotterdam.)**
h. 0.98, br. 1.23. D.

63. **Woelend water. (Het IJ bij Amsterdam.)**
h. 0.98, br. 1.20. D.

65. **Aankomst der vereenigde vloot in de baai van Algiers, 1816.**
h. 0.76, br. 0.547. P. gem. *N. Bauer* 1818.

66. **Het verbranden der Algerijnsche Marine, 1816.**
h. 0.76, br. 0.547. P. gem. *N. Bauer.*

67. **Hulp der sloepen aan de Queen Charlotte van Lord Exmouth, 26 Augustus 1816.**
h. 0.76, br. 0.547. P. gem. *N. Bauer* 1818.

68. **Bombardement van Algiers, 27 Augustus 1816.**
h. 0.76, br. 0.547. P. gem. *N. Bauer* 1818.

BEECKMAN. Andries Beeckman, Hollandsch schilder, wordt in een akte van 24 Aug. 1651 „Schilder tot Deventer" genoemd. Schijnt onze O. Indië bezocht te hebben.

69. (16). **Gezicht op Jacatra, later Batavia, op het eiland Java.**
h. 1.09, br. 1.59. D. Fh. 0.06. gem. *A. Beeckman.*
Gek. in 1859 voor *f* 50.

BEELDEMAECKER. Adriaen Cornelisz. Beeldemaecker, Hollandsch schilder, geboren 1630 (?) te 's-Gravenhage (?) overleden na 1701 te 's-Gravenhage. 1650—1651, 1665—1668, 1673—1675 te Leiden, van 1676 tot aan zijn dood in Den Haag. Niet te verwisselen met zijn zoon Adriaen Beeldemaker den Jonge, die ca. 1690—1710, maar veel zwakker schilderde.

70. (16a). **Jagers met honden.**
h. 1.80, br. 2.20. D. gem.: *A. C. Beeldemaecker. Anno* 1653.
Gekocht in 1882. Auctie De Gruyter. *f* 1035.

BEELT. Kornelis Beelt, Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks 1660 te Haarlem. Sommige zijner schilderijen toonen den invloed van Adriaen van Ostade aan.

71. (16b). **De Hollandsche haringvloot.**
h. 1.10, br. 2.03 D. gem.: *K. Beelt.*
Geschenk van den heer W. E. v. Pappelendam, 1885.

72. **Gezicht op de Groote Markt te Haarlem.**
h. 1.03, br. 1.47. D. Fh. 0.25. gem. *K. Beelt.*
Verz. Van der Hoop No. 6.

BEERS. Jan van Beers, Vlaamsch schilder, geboren te Lier 27 Maart 1852. Leerling der Antwerpsche Academie.

73. De begrafenis van Karel den Goede, graaf van Vlaanderen, 22 April 1127.
h. 1.15, br. 5.80. D. gem. *Parijs* 1876.
Eigendom der Ver. tot het vormen van een Openb. Verz. v. Hedend. Kunst.

BEERSTRAATEN. Jan Abrahamsz Beerstraaten (of Beerestraten) Hollandsch schilder, gedoopt 31 Mei 1622 te Amsterdam, overleden aldaar 1666. [1]) Woonde te Amsterdam, maar schijnt gereisd te hebben.

74. (17). **Zeeslag tusschen de Nederlandsche en Engelsche vloten, 12 Juni 1666.**
h. 1.72, br. 2.74. D. gem. *I-Beer-straaten.*
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 540.

75. (18). **De puinhoopen van het oude Stadhuis te Amsterdam, na den brand van 7 Juli 1652.**
h. 1.06, br. 1.41. D. Fh. 0.09. gem. *J. Beerstraaten.*
Gek. 27 Oct. 1818 te Amsterdam voor *f* 200.

76. (19). **Het Paalhuis en de Nieuwe brug, aan den IJkant te Amsterdam, bij winter.**
h. 0.82, br. 0.98. D. Fh. 0.12. gem. *J. Beerestraten.*
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 500.

77. (19bis). **Woelende zee, gestoffeerd met schepen, bij de kust.**
h. 1.09, br. 1.795. D. gem. 1646.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

78. Wintergezicht.
h. 0.93, br. 1.31. D. gem. *J. Beerstraten* 1659.
Verk. Meijnders, 1838. *f* 218. Verz. Van der Hoop No. 7.

BEERSTRAATEN. Anthonie Beerstraten, Hollandsch schilder, werkzaam in het midden der XVIIe eeuw; misschien een broeder van **Jan Abrahamsz Beerstraaten** in wiens trant hij schilderde; hij schijnt op verschillende plaatsen van ons land, maar vooral te Amsterdam gewerkt te hebben.

79. (19a). **Stadsgezicht bij winter.**
h. 0.88, br. 1.23. D. Fh. 0.09. gem. *A. Beerstraaten.*
Legaat Van de Poll, 1880.

80. (19b). **Gezicht op de voormalige Regulierspoort te Amsterdam, bij winter.**
h. 0.90 br. 1.25. D. gem. *A. Beerstraten.*
In bruikleen van de Erven van Vrouwe P. M. N. van Holthe tot Echten te Assen, 1885.

---

1) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

BEGA. Cornelis Pietersz. Bega, Hollandsch schilder, gedoopt 15 November 1620 te Haarlem, overleden aldaar aan de pest 27 Augustus 1664. Leerling van Adriaen van Ostade; deed 1653 een reis door Duitschland. Woonde te Haarlem.

81. (20). **Boerenconcert.**
h. 0.45, br. 0.40. D. Fh. 0.19. gem. *C. Bega.*
Kab. Van Heteren, 1809.

82. Het gebed vóor den maaltijd.
h. 0.34, br. 0.28. D. Fh. 0.17. gem. *C. Bega* 1663.
Gek. van J. Smith & Sons 1834. *f* 600. Verz. Van der Hoop No. 8.

BEHR. Carel Jacobus Behr, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 9 Juli 1812. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove, en

CRAEYVANGER. Gijsbertus Craeyvanger, Hollandsch schilder, geb. te Utrecht 21 October 1810. Leerling van Jan Willem Pieneman.

83. Stadswal.
h. 0.49, br. 0.61 P. gem. *C. J. Behr fec. figures par G. Crayenvanger,* 1830.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1830. Aangek. voor *f* 100.

BEYEREN. Abraham Hendricksz van Beyeren, Hollandsch schilder, geboren 1620 of 1621 te 's-Gravenhage, overleden 1675 te Alkmaar. Tot 1657 in Den Haag, 1657—1665 in Delft, omstreeks 1671 in Amsterdam, 1674 te Alkmaar. Schilderde stillevens en zeestukken.

84. (22). **Stilleven met visschen.**
h. 0.71, br. 0.83. D. levensgroot. gem. *A. v. B. f.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 25.

85. (23). **Bloemstuk.**
h. 0.63, br. 0.46. D. levensgroot. gem. *A. v. B. f.*
Gek. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 65.

BERCHEM. Claes Pietersz Berchem, (ook Berghem) Hollandsch schilder, gedoopt 1 October 1620 te Haarlem, overleden te Amsterdam 18 Februari 1683. Leerling van zijn vader Pieter Claesz, Jan van Goyen (?), Nicolaes Moeyaert, Pieter de Grebber, Jan Wils en Jan Baptist Weenix. Vermoedelijk bezocht hij Italië; hij woonde te Haarlem, later te Amsterdam.

86. (24). **Italiaansch landschap.**
h. 0.14, br. 0.16. K. Dh. 0.01. gem. *Berchem.*
Verk. V. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 345.

87. (25). **Landschap bij winter.**
h. 0.39, br. 0.49. P. Fh. 0.08. gem. *Berchem* 1647.
Kab. V. Heteren 1809.

88. (26). **Landschap bij Winter.**
h. 0.38, br. 0.47. Fh. 0.09. gem. *C. Berghem.*
Gek. verk. Mevr. Bicker. Amsterdam 1809. *f* 3040.—

89. (27). **De drie kudden.**
h. 0.43, br. 0.65. P. Fh. 0.08. gem. *Berchem.* 1656.
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 3025.

90. (28). **De ossendrift, door het water gaande.**
h. 0.36, br. 0.61. P. Fh. 0.09. gem. *Berchem f.* 1656.
Kabinet Van Heteren. 1809.

91. (29). **Het Ponteveer.**
h. 0.81, br. 1.03. D. Fh. 0.15. gem. *N. Berchem.*
Verk. Mevr. Bicker Amsterdam. 1809. *f* 3040.—

92. (30). **Ruth en Boas.**
h. 1.04. br. 1.31. D. Fh. 0.48. gem. *N. Berghem.*
Kabinet Van Heteren, 1809.

93. (31a). **Italiaansche bouwval.**
h. 0.50, br. 0.40. P. Fh. 0.09. gem. *Berchem.*
Legaat Van de Poll, 1880.

94. **Allegorie op de uitbreiding van Amsterdam.**
h. 1.70, br. 1.46. Fh. 0.60. D. gem. *N. Berchem f.*
Verk. Saportas, 1843. *f* 2000.

95. **Italiaansch landschap.**
h. 0.84, br. 0.67. Fh. 0.12. D. gem. *Berchem* 1665.
Verk. A. Brondgeest, 1836. *f* 3720.

96. **Italiaansch landschap.**
h. 0.29, br. 0.36. Fh. 0.12. P. gem. *Berchem.*

(94–96: Verz. Van der Hoop Nos. 9, 10 en 11.)

BERCHEM. **Claes Pietersz. Berchem,** en **Joris Verhagen** (zie No. 438.)

97. (31). **Landschap.** (door **Verhagen**).
h. 0.685, br. 0.83. D. Fh. 0.09. gem. *Berchem.* (NB. die de beelden en dieren schilderde.)
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BERCK-HEYDE. Job Adriaensz Berck-Heyde, Hollandsch schilder, gedoopt 27 Januari 1630 te Haarlem, overleden aldaar 23 November 1693. Leerling van Frans Hals en Jacob de Wet. Hij woonde te Haarlem. (vlgs. Houbraken ook korten tijd te Heidelberg).

98. (32). **Het Spaarne te Haarlem.**
h. 0.31, br. 0.44. P. Fh. 0.02. gem. *J. Berck-Heyde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

99. **Gezicht in de Oude beurs te Amsterdam.**
h. 0.86, br. 1.12. D. Fh. 0.25. gem. *Job Berckheyde.*
Verz. Van der Hoop, No. 12.

100. **Kerk van binnen.**
h. 0.82, br. 0.67. D. Fh. 0.11. gem. *Berck Heyde Ao.* 1674.
Verz. Van der Hoop, No. 13.

BERCK-HEYDE. Gerrit Adriaensz Berck-Heyde, Hollandsch schilder, gedoopt 6 Juni 1638 te Haarlem, overleden aldaar 10 Juni 1698 Leerling van Frans Hals. Hij woonde te Haarlem. (vlgs. Houbraken ook korten tijd te Heidelberg.)

101. (33). **Gezicht op den Dam te Amsterdam.**
h. 0.32, br. 0.39. D. Fh. 0.04. gem. *Gerrit Berck-Heyde*
Gek. 1828 te Amsterdam. *f* 340.

102. (33a). **Gezicht op het O. Z. Heerenlogement te Amsterdam.**
h. 0.30, br. 0.41. P. Fh. 0.02. gem. *G. Berck Heijde.*
Legaat Van de Poll. 1880.

103. (33b). **Gezicht op de Heerengracht te Amsterdam.**
h. 0.53, br. 0.62. D. Fh. 0.025. gem. *Gerret Berck-Heyde.* 1685.
Legaat Van de Poll. 1880.

104. Gezicht van den Dam op het Stadhuis, de Nieuwe Kerk en de Waag te Amsterdam.
h. 0.54, br. 0.62. D. Fh. 0.08.

105. Stadsgezicht te Amsterdam. Hetzelfde onderwerp als No. 104, van een ander gezichtspunt.
h. 0.44, br. 0.60. D. Fh. 0.055. gem. *Gerrit Berck-Heyde.* 1694.

106. De bloemmarkt te Amsterdam, naar het Stadhuis gezien.
h. 0.44, br. 0.60. D. Fh. 0.05. gem. *Gerrit Berck Heyde.*

107. Landschap. De ruïne van het Kasteel Egmond bij Alkmaar.
h. 0.34, br. 0.45. D. Fh. 0.08. gem. 0.0*G. Berk Heyde.*

(104–107: Verz. Van der Hoop, Nos. 14, 15, 16 en 17.)

BERCKMANS. Hendrick Berckmans, Hollandsch schilder, geboren 1629 te Klundert, begraven te Middelburg 27 Maart 1679. Leerling van Ph. Wouwerman (?) Th. W. Bosschaert en Jac. Jordaens. Te Leiden in 1654; iets later in Middelburg tot aan zijn dood.

108. (34). **Portret van den Luit.-Admiraal Adriaan Banckert,** geboren Middelburg 1602, aldaar overl. 1684.
h. 1.11, br. 0.81. D. Fh. levensgroot. gem. *H. Berckman f.* Aet. 46. 1648.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

BERESTEYN. Toegeschreven aan den Hollandschen etser **Claes van Beresteyn,** geboren te.... in 1644, leerling van Salomon de Bray, begraven 4 Maart 1684 te Haarlem.

109. (34a). **Landschap.**
h. 0.32, br. 0.33. P. gem. (valsch) *Ruysdael.*
Gekocht 1883. *f* 70.10.

BERG. Simon van den Berg, Hollandsch schilder, geb. te Overschie 4 November 1812. Leerling van Pieter Gerardus van Os.

110. Zomerochtend.
h. 0.49, br. 0.83. D. gem. *S. van den Berg f.*
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangekocht voor *f* 600.

BERGEN. Dirck van den Bergen, Hollandsch schilder, werkzaam tusschen 1661—1690. Navolger, wellicht leerling van Adriaen van de Velde. Hij woonde te Haarlem.

111. (35). **Landschap met vee.**
h. 0.39, br. 0.50. D. Fh. 0.09. gem. *D. van de Bergen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

112. (36). **Landschap met herder en vee.**
h. 0.33, br. 0.47. D. Fh. 0.12. gem. *D. v. d. Bergen.*
Gek. in 1815 voor *f* 350.

113. (37). **Vechtende ossen.**
h. 0.35, br. 0.46. D. Dh. 0.10. gem. *D. v. d. Bergen.*
Gek. in 1815 voor *f* 350.

114. Landschap.
h. 0.63, br. 0.78. D. Fh. 0.18. gem. *D. v. Berghen.*
Verz. Van der Hoop, No. 18.

BERTIN. Nicolas Bertin, Fransch schilder, geboren 1667 te Parijs, overleden aldaar 11 April 1736. Leerling van Jouvenet en Bon Boullogne. Hij bezocht Rome. Werkzaam te Lyon en te Parijs.

115. (527). **Jozef ontvlucht Potifar's vrouw.**
h. 0.38, br. 0.32. P. Fh. 0.25. gem. *Bertin. in.*
Kab. Van Heteren, 1809.

116. (528). **Suzanna in het bad.**
h. 0.38, br. 0.32. P. Fh. 0.25. gem. *Bertin. in.*
Kab. Van Heteren, 1809.

BILDERS. Johannes Warnardus Bilders, Hollandsch schilder, geb. te Utrecht 18 Aug. 1811. Vormde zichzelf.

117. De heide van Wolfhezen.
h. 1.00, br. 1.50. D. gem. *J. W. Bilders,* 1866.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 900.

118. Landschap bij Vorden.
h. 1.215, br. 1.71. D. gem. *J. Bilders.* 78.
Geschenk van belangstellenden. Eigendom der Ver. tot het vormen v. e. Openb. verz. van Hedend. Kunst.

119. Landschap,
h. 0.89, br. 1.48. D. gem. *W. Bilders.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. verz. van Hedend. Kunst.

BISSCHOP. Christoffel Bisschop, Hollandsch schilder, geboren te Leeuwarden 22 April 1828. Leerling van W. H. Schmidt en H. van Hove.

120. Winter in Friesland.
h. 0.98. br. 1.60. D. gem. *C Bisschop.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. verz. van Hedend. Kunst.

BLEECKER. Dirck Bleker, Hollandsch schilder, geboren 1622 te Haarlem, 1652—62 te Amsterdam, 1662—69 te Haarlem, 1670—72 te 's-Gravenhage. Wellicht leerling van Pieter de Grebber te Haarlem. Werkzaam vooral te Amsterdam, later te 's-Gravenhage. Een in zijn tijd zeer gevierd schilder, die voor Prins Frederik Hendrik werkzaam was en voor eene naakte Venus *f* 1700 van hem ontving. Vondel bezong hem.

121. (37a). **Boetvaardige Magdalena.**
h. 1.12, br. 0.83. D. gem. *D. Bleker f* 1652.
Gekocht 1883. *f* 46.

BLES. David Joseph Bles, zich noemende David Bles, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 20 Sept. 1821. Leerling van Cornelis Kruseman.

122. De vadermoorders.
h. 0.48, br. 0.66. P. gem. *David Bles f.* 69.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1869. Aangek. voor *f* 1800.

123. Het overwinnend Holland.
h. 0.54, br. 0.74. P. gem. *David Bles Ft.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. verz. van Hedend. Kunst.

BLOEMAERT. Hendrick Bloemaert, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1601 te Utrecht, overleden aldaar 30 December 1672. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Abraham Bloemaert. Hij was ook dichter en woonde te Utrecht. Hij bezocht Italië.

124. (38). **Zinnebeeldige voorstelling van den winter.**
h. 0.76, br. 0.94. D. Fh. levensgroot. gem. *H. B. fc.* 1631.
Verk. Beijers, Utrecht 1879. *f* 134.

125. (38a). **Portret van Johannes Puttkamer, Licentiaat in de godgeleerdheid op zyn paradebed.**
h. 0.66, br. 0.80. D. gem. *H. Bloemaert fe. Anno* 1671. *Aet.* 71. *Sacerd.* 46.
Geschenk van den heer W. A. Hopman 1882.

126. Eene eierverkoopster.
h. 0.74, br. 0.56. D. Fh. levensgr. gem. *H. Bloemaert* 1632.
Verz. Van der Hoop, No. 19.

BLOEME. Hermanus Antonie de Bloeme, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 17 September 1802, overl. aldaar 3 November 1867. Leerling van Jan Willem Pieneman.

127. Portret van den Luit.-Generaal Antonie Frederik Jan Floris Jacob Baron van Omphal,

geboren te Tiel 2 Mei 1788, overl. te 's-Gravenhage 8 Juli 1863.
h. 1.28, br. 1.05. D. gem. *H. A. de Bloeme. pinx. Ao.* 1854.
Legaat van Jonkvr. C. L. M. van Omphal; ontvangen in 1877.

BLOMMEN. Norbert van Blommen, Vlaamsch schilder, geboren 10 Februari 1670 te Antwerpen, overleden omstreeks 1746 te Amsterdam. Leerling van zijn broeder Peter van Blommen. Werkzaam te Antwerpen en te Amsterdam; tijdelijk te Rome.

128. (450b). **Portret van den Amsterdamschen kunsthandelaar Jan Pietersz. Somer,**

geb. te Amsterdam 19 Maart 1641, overleden aldaar 18 Mei 1726.
h. 0.36. br. 0.28. P.
Gekocht 1883. *f* 60.

BLOMMERS. Bernardus Johannes Blommers, Hollandsch schilder, geboren 30 Januari 1845 te 's-Gravenhage. Leerling van Chr. Bisschop.

129. Het breistertje.

h. 0.48, br. 0.38. D. gem. *Blommers.*
Gek. 1886. *f* 750.

BLOOT. Pieter de Bloot, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1600, begraven te Rotterdam 23 November 1652. Schilderde onder den invloed van Adr. Brouwer en woonde te Rotterdam.

130. (39). **Het kantoor van den Advocaat.**

h. 0.57, br. 0.88. P. Fh. 0.16. gem. *P. de Bloot.* 1628.
Gek. 1877. *f* 142.

BLIJHOOFT. Zacharias Blijhooft, Zeeuwsch schilder, die in de tweede helft der XVIIe eeuw te Middelburg werkzaam was. Hij werd 1659 lid van het St.-Lucasgilde aldaar, was er herhaaldelijk Beleeder en Deken van, en stierf aldaar 1681 of 1682.

131. Portret van Mr. François Leidecker,

Burgemeester van Tolen 1685 en 86, aldaar overleden 13 October 1688.
h. 0.86, br. 0.705. D. gem. *Z. Blijhooft.* 1674.
Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen te Groningen. 1884.

132. Portret van Maria van der Burght, echtgenoote van **François Leidecker.**

Maten en herkomst als No. 131.

BOL. Ferdinand Bol, Hollandsch schilder, gedoopt in Juni 1616 te Dordrecht, begraven te Amsterdam 24 Juli 1680. Leerling van Rembrandt; woonde reeds vóor 1640 te Amsterdam.

133. (40). **Portret van den schilder zelf.**

h. 1.25, br. 0.99. D. Fh. levensgroot.
Legaat A. Brondgeest. 1849.

134. (41). **Portret van Artus Quellinus, den Beeldhouwer.**

gedoopt te Antwerpen 30 Augustus 1609, aldaar overl. 23 Augustus 1668.

h. 1.19, br. 0.97. D. Fh. levensgroot. gem. *F. Bol.* 1663.

Aangekocht in 1821 als portret van J. van Kampen.

135. (42). **Portret van den Luitenant-Admiraal-Generaal Michiel Adriaansz. de Ruiter,**

geb. 24 Maart 1607, overl. in de haven van Syracuse 29 April 1676.

h. 1.54, br. 1.35. D. Fh. levensgroot. gem. *F. Bol. fecit.* 1667.

Geschenk van den Raad van Zeeland aan het Kon. Museum, 1808.

136. (43). **Eene moeder met twee kinderen.**

h. 1.64, br. 1.50. D. levensgroot. gem. *F. Bol. fecit.*

Waarschijnlijk familieportretten van het geslacht Trip; men vermoedt, dat het als schoorsteenstuk in een der vertrekken van het Trippenhuis is gevonden.

137. (44). **Het onderwijs.**

h. 2.02, br. 1.76. D. levensgroot. gem. *F. Bol.* 1663.

Ontvangen van de Academie van Wetenschappen in 1865. Vroeger boven een schoorsteenmantel van het Trippenhuis; dus waarschijnlijk familieportret.

138. (44a). **Portret van Roelof Meulenaer,** 1619—1703.

h. 1.17, br. 0 925 van boven rond. D. levensgroot. gem. *F. Bol fc.* 1650.

139. (44b). **Portret van Maria Ray, echtgenoote van R. Meulenaer.**

h. 1.16, br. 0.94 van boven rond. D. Levensgroot. gem. *F. Bol fc.* 1650.

Met het vorig No. uit het Legaat Van de Poll. 1880.

140. (44c). **Salome, dochter van Herodias, dansende voor Koning Herodes.**

h. 1.72, br. 1.29. D. gem. *F. Bol.*

Gekocht 1883. *f* 138.

NB. Uit den eersten tijd des schilders.

141. (44d). **Zeven regenten van het Huiszittenhuis.**

h. 1.49, br. 1.905. D. gem. *F. Bol f.* 1657 $\frac{7}{24}$.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar.

142. (44e). **Drie regentessen van het Leprozenhuis.**

h. 1.70, br. 2.10. D. levensgroot. gem. *F. Bol.*

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentessenkamer van het Leprozenhuis aldaar.

143. (44f). **Vier regenten van het Leprozenhuis.**

h. 1.72, br. 2.07. D. levensgroot.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het Leprozenhuis aldaar.

144. Portret van den Luit.-Adm.-Gen. Michiel Adriaansz de Ruiter. Zie No. 135.

h. 1.14, br. 0.92. D. levensgroot. gem. *F. Bol.* 1667.

Verz. Van der Hoop, No. 20.

BOLOMEY. Benjamin Bolomey, Zwitsersch schilder, geboren 1739 te Lausanne in Zwitserland; overleden. . . . ? werkzaam te 's-Gravenhage, (ook als Hofschilder van den Prins van Oranje) van 1764—1792. Hij graveerde.

145. (44g). **Allegorisch portret van Prinses Frederika Sophia Wilhelmina, weduwe van Prins Willem V van Oranje.**
h. 0.44, br. 0.30. P.
Gekocht 1880. *f* 300.

BOONE. Daniel Boone, Vlaamsch schilder, geboren omstreeks 1635 te Burgerhout buiten Antwerpen, (vlgs. Weijerman) overleden te Londen (?) 1698. Werkzaam te Londen.

146. (450c). **Kaartspelende boeren.**
h. 0.19, br. 0.225. P. gem. *D. Boone.*
Gekocht 1885. *f* 45.

BOONEN. Arnold Boonen, Hollandsch schilder, geboren 16 Dec. 1669 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 2 October 1729. Leerling van Arn. Verbuys en Godf. Schalcken te Dordrecht; werkzaam te Dordrecht en (sedert 1696) te Amsterdam. Tijdelijk (1694) in Duitschland (Frankfort, Ments, Darmstad.)

147. (46a). **Zes regenten van het Huiszittenhuis, 1706.**
h, 1.70, br. 3.71. D. gem. *A. Boonen f.* 1706.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Huiszittenhuis.

148. (46b). **Vier regenten en een bode van het Spinhuis, ten voeten uit.**
h. 1.73, br. 2.34. D. gem. A. Boonen. 17 . . .
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Spinhuis.

149. (46c). **Vier regenten van het Leprozenhuis met den boekhouder en den binnenvader.**
h. 2.34, br. 2.41. Levensgroot. gem. *A. Boonen.* 1715.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de Regentenkamer van het Leprozenhuis.

150. (46d). **Vijf overlieden van het Chirurgijnsgilde van Amsterdam,** 1716.
h. 1.50, br. 2.36. D. Levensgroot. gem. *A. Boonen.* 1716.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

151. Portret van Mr. Jan van de Poll, met zijn zoontje Harmen Henrick.
h. 0.46, br. 0.38. D. gem. *A. Boonen.*
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

BORMAN. Johannes Borman, weinig bekend Hollandsch bloemschilder; in 1657 en 1658 in de boeken van het Leidsche St.-Lucasgilde genoemd.

152. (46e). **Guirlande van vruchten.**
h. 0.58, br. 0.72. D. gem. *J. Borman.*
Gek. 1882. *f* 43.10.

BORSSOM. Anthony van Borssom, Hollandsch schilder, geb. 1629 of 1630 te Amsterdam, begraven aldaar 19 Maart 1677. Wellicht leerling, zeker navolger van Rembrandt. Werkzaam te Amsterdam.

153. (46f). **Landschap bij maneschijn.**
h. 0.37, br. 0.465. P. gem. *A. van Borssom.*
Gekocht 1881. *f* 10.—.

BORSELEN. Jan Willem van Borselen, Hollandsch schilder, geb. te Gouda 20 September 1825. Leerling van Andreas Schelfhout.

154. Hollandsch landschap.
h. 0.78, br. 1.30. D. gem. *J. W. van Borselen ft.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1200.

BOSBOOM. Johannes Bosboom, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 18 Februari 1817. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove.

155. De Lieve-Vrouwenkerk te Breda.
h. 0.87, br. 0.68. P. gem. *J. Bosboom.*
Geschilderd in 1843. Aangek. in 1843.

156. De groote kerk te Edam.
h. 0.67, br. 0.86. P. gem. *Bosboom.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. verz. van Hedend. Kunst.

157. Een Geldersche deel.
h. 0.49, br. 0.72. P. gem. *J. Bosboom.*
Eigendom als No. 156.

BOSCH. Kopie naar **Hieronymus van Aeken,** genaamd **Bosch,** Hollandsch schilder, geboren te 's-Hertogenbosch omstreeks 1462, overleden aldaar 1516. Hij werkte te 's-Hertogenbosch en schilderde voor Philips den Schoone.

158. (474). **De aanbidding der Wijzen uit het Oosten.**
h. 0.56, br. 0.45. P. Fh. 0.20.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Het origineel in het Museum te Madrid.

BOTH. Johannes Both, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1610 te Utrecht, overleden aldaar 9 Augustus 1652. Leerling van Abraham Bloemaert, later onder den invloed van Claude Lorrain te Rome. Woonde te Utrecht, maar bezocht gedurende eenige jaren Italië.

159. (47). **Italiaansch landschap.**
h. 0.79, br. 1.02. P. Fh. 0.11. gem. *J. Both.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

160. (48). **Een boerenerf.**
h. 0.59, br. 0.48. P. Fh. 0.14. gem. *J. Both.*
Verk. Mevr. Boreel. Amsterdam 1814. *f* 610.

161. (49). **Italiaansch landschap.**
h. 0.45, br. 0.57. K. Fh. 0.07. gem. *J. Both.*
Kab. Van Heteren. 1809.

162. (50). **Italiaansch landschap met ponteveer.**
h. 0.73, br. 0.87. D. Fh. Vr. te p. 0.13. gem. *J. Both.*
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot. Rotterd. *f* 3600.

163. De naar de natuur studeerende schilders.
h. 1.86, br. 2.38. D. Fh. 0.30. gem. *J. Bot fc.*
Gek. door A. van der Hoop, 1834. *f* 17.160.
Verz. Van der Hoop No. 22.

164. Italiaansch landschap.
h. 0.37, br. 0.50. P. Fh. 0.09. gem. *J. Both.*
Verk. te Bath, 1828. *f* 3000. Verz. Van der Hoop No. 23.

BOULENGIER. Hans Boulengier of **Boulongier,** Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1600 te Haarlem, van 1623 tot na 1642 in de boeken van het St.-Lucasgilde aldaar genoemd. Hij schilderde bloemstukken, stillevens en genrestukjes, meestal „spoockerijen." Werkzaam te Haarlem.

165. (50a). **Bloemstuk.**
h. 0.66, br. 0.52. P. gem. *H. Boulengier.*
Gekocht 1883. *f* 235.

BOURDON. Sébastien Bourdon, Fransch schilder, geboren 1616 te Montpensier, overleden 1671 te Parijs. Leerling van Barthélemy te Parijs. Bezocht Italië en Zweden (als eerste schilder van *Koningin Christina*). Sedert 1653 te Parijs.

166. (529). **De Geestelijke echt der H.-Catharina.**
h. 0.89, br. 1.06. D. Hoofdh. 0.09.

BOURSSE. Esaias Boursse, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1630 te Amsterdam, werkzaam aldaar tusschen 1656—1672. Hij was adelborst in dienst der O.-I. Compagnie en bezocht herhaaldelijk de Oost; in zijn jeugd Italië om daar de schilderkunst te beoefenen. In Oct. 1672 stond hij „op syn vertreck om naer Oost-Indië te vaeren met 't schip Reenen." Eene schilderij in het Museum Suermondt te Aken is duidelijk gemerkt: *E. Boursse,* een ander in de Coll. Wallace te Londen *L. (E.) Boursse* 1656. Een vierde stuk (als Delftsche *Vermeer*) bellenblazer, in het Museum te Berlijn.

167. (50b). **Binnenhuis, met vrouw aan het spinnewiel.**
h. 0.55, br. 0.475. D. gem. . . . . 1661.
Gekocht 1882 als De Hooch voor *f* 2468.05. Zie No. 685.

BRAEKELEER. Ferdinand de Braekeleer, Vlaamsch schilder, geb. 19 Februari 1792 te Antwerpen, overl. aldaar 15 Mei 1883. Leerling van Philippe Jacques van Bree.

168. Binnenhuis.
h. 0.55, br. 0.49. Fh. 0.23. P. gem. Ferdinand De Braeckeleer. Anvers. 1848.
Gek. v. d. Schilder 1848. *f* 725. Verz. Van der Hoop, No. 194.

169. De puinhoopen der Citadel van Antwerpen, 1832. (30 November—23 December).

h. 1.29, br. 1.94. D. gem. *F. de Brakeleer*, Antwerpen 1831. (sic).
Gekocht 1881. *f* 356.50.

BRAKENBURGH. Richard Brakenburgh, Hollandsch schilder, gedoopt 22 Mei 1650 te Haarlem, overleden aldaar 28 December 1702. Leerling van Adr. van Ostade en Hendr. Mommers, wellicht ook van Jan Steen, dien hij nabootste. Woonde te Haarlem.

170. (51). **Het St.-Nicolaasfeest.**

h. 0.465, br. 0.32. P. Fh. zittend 0.24. gem. *R. Brakenburg.* 1665. Verk. J. A. Brentano 1821. *f* 225. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

171. (52). **Een boerenbinnenhuis.**

h. 0.33, br. 0.27. P. Fh. 0.17. gem. *R. Brakenb.*
Kab. Van Heteren. 1809.

BRAMER. Leonard Bramer, Hollandsch schilder, geboren 1595 te Delft, begraven aldaar 10 Febr. 1674. Bezocht jong Italië; woonde na 1629 steeds te Delft.

172. (53). **Portret van den dichter en historieschrijver Pieter Cornelisz. Hooft,**

geb. te Amsterdam 16 Maart 1581, overl. te 's-Gravenhage 21 Mei 1647.
h. 1.00, br. 0.81. D. levensgroot. Wellicht kopie naar Sandrart. Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage. 1808.

173. (53a). **Bijbelsch onderwerp.** (?)

h. 0.45, br. 0.61. P. gem. *L. Bramer.*
Gekocht 1884. *f* 287.50.

174. (53b). **Salomo offert aan de afgoden.**

h. 1.23, br. 1.92. D. gem. *L. Bramer.*
Gekocht 1883. *f* 490.

BRANDT. Albertus Jonas Brandt, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 22 November 1788, overl. aldaar 21 Februari 1821. Leerling van Georgius Jacobus van Os.

175. Bloemen en Vruchten.

h. 0.70, br. 0.55. P. gem. *A. J. Brandt.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1817. Aangek. voor *f* 450.

176. Bloemstuk.

h. 0.67, br. 0.54. P.
Op de verkooping der schilderijen van A. J. Brandt, te Amsterdam, in 1821, aangekocht voor *f* 139.

BRASCASSAT. Jacques Raymond Brascassat, Fransch schilder, geboren te Bordeaux, 30 Oct. 1804, overleden te Parijs 28 Febr. 1867. Leerling van Richard en Hersent; in 1846 lid van de Académie des Beaux-Arts.

177. Een stier.

h. 0.41, br. 0.50. D.
Geschenk van den Heer Hugues Krafft te Parijs. 1885.

BRASSAUW. Melchior Brassauw, Vlaamsch schilder, geboren 14 Mei 1709 te Mechelen, overleden te Antwerpen (?) kort na 1757. Werkzaam te Antwerpen.

178. (451). **De Verloren zoon.**
h. 0.58, br. 0.66. Fh. zitt. 0.30. gem. *Melchior Brassauw fecit*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BRAY. Jan de Bray, Hollandsch schilder, geboren. . . . . te Haarlem, begraven aldaar 4 December 1697.

BRAY. Dirck de Bray, broeder van den vorige; hij leefde nog 1677 te Haarlem.

GOLINGH. Jan Golingh, weinig bekend Hollandsch schilder; hij werd 1658 lid van het St.-Lucasgilde te Haarlem. In dat jaar schilderde hij een door H. Bary gegraveerd portret.

JONGH. Jan de Jongh, Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks 1664—1670 te Haarlem.

179. (54). **De overlieden van het St.-Lucasgilde te Haarlem in 1674.**
h. 1.27, br. 1.80 D. Fh. levensgroot.
De portretten in dit stuk zijn geschilderd:

dat	van	G. Mulraet, deken, koperslager,	door *J. de Bray.*
„	„	J. C. Marcélis	„ „ „ „
„	„	D. de Bray, secretaris,	„ „ „ „
„	„	W. Knyf, gildeknecht,(en schilder)	„ „ „ „
„	„	J. de Bray, kunstschilder,	„ D. de Bray.
„	„	Jan Golingh, „	„ Jan Golingh.
„	„	J. de Jongh, „	„ J. de Jongh.

Gek. 1821 van Mr. J. de Vries.

BREDAEL. Jozef van Bredael, Vlaamsch schilder, geboren te Antwerpen 14 Augustus 1688, overleden in het begin van 1739 te Parijs; kopiëerde vroeg de werken van Brueghel, Wouwerman e. a. voor den kunsthandelaar Jac. de Witte. Sedert 1736 te Parijs, (als schilder van den Hertog van Orleans.)

180. (452). **Dorpsgezicht aan een rivier.**
h. 0.38, br. 0.55. P. Fh. 0.07. gem. *J. Breda f.*
Kab. V. Heteren, 1809.

BREE. Mattheus Ignatius van Bree, Vlaamsch schilder, geb. te Antwerpen 22 Februari 1773, overl. aldaar 15 December 1839. Leerling van Petrus Johannes van Regemorter.

181. Beeltenis van den schilder.
h. 0.14, br. 0.15. P. gem. *Mattheus Ignatius van Bree se ipse Fecit.*
Geschonken in 1877 door Jhr. Mr. Victor de Stuers.

182. De intocht van Keizer Napoleon I met zijn staf te Amsterdam op den 9den October 1811.
h. 4.10, br. 5.70 D. Levensgroot. gem. *M. van Bree.*
Eigendom der stad Amsterdam.

BREEN. Adam van Breen, Hollandsch schilder, van 1612 tot na 1618 werkzaam te 's-Gravenhage. Hij huwde aldaar 13 Febr. 1611 met Maertje, dochter van Nicolaes Castel, „gewezen Edelman van d'Artellerije". In 1629 nog te Amsterdam.

183. (54a). **Gezicht op den Vijverberg te 's-Gravenhage bij winter; op den voorgrond Prins Maurits met gevolg.**

h. 0.71, br. 1.31. P. Vroeger gemerkt: *A. van Breen* 1618. In den kunsthandel werd deze handteekening in die van A. v. d. Venne veranderd.
Aangekocht te Weenen 1878. *f* 700.

BREENBERGH. Bartholomeus Breenbergh, Hollandsch schilder, geboren 1599 te Deventer, overleden vóór 1659 te Amsterdam. (?) Bezocht langen tijd Italië; aldaar onder den invloed van Elsheimer werkzaam.

184. Portretstuk.

h. 0.68, br. 0.57. D. Fh. 0.37.
Verz. Van der Hoop, No. 24.

BREITNER. George Hendrik Breitner, Hollandsch schilder, geboren te Rotterdam 12 Sept. 1857. Leerling van Willem Maris.

185. Rijdende artillerie in 't duin.

h. 1.12, br. 0.75. D. Gem. *G. H. Breitner.*
Gekocht 1886. *f* 500.

BREKELENKAM. Quieringh Gerritsz van Brekelenkam, Hollandsch schilder, geboren. . . . . te Zwammerdam, overleden te Leiden 1668. Werkzaam te Leiden tusschen 1648 en 1668.

186. (55). **Binnenhuis.**

h. 0.58, br. 0.44. P. Fh. 0.32.
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot te Rotterdam. *f* 425.

187. (56). **Het hoekje van den haard.**

h. 0.59, br. 0.46. P. Fh. 0.32. gem. *Q. Brekelenkam* 1664.
Verkooping als voren. *f* 425.

188. (57). **De muizenval.**

h. 0.18, br. 0.155 P. Hoofd jongen 0.03. gem. *Q. B.* 1660.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

189. (57a). **Vertrouwelijk onderhoud.**

h. 0.47, br. 0.37. P. Fh. zitt. 0.28. gem. *Q. B.* 1661.
Legaat Van de Poll. 1880.

190. (57b). **De voorlezer.**

h. 0.48. br. 0.38. P. Fh. 0.30.
Overgebracht van het Nederlandsch Museum te 's-Gravenhage in 1880.

191. Binnenhuis.

h. 0.64, br. 0.54. D. Fh. 0.34. gem. *Q. B.*
Verk. J. de Vos, 1833. *f* 495. Verz. Van der Hoop, No. 25.

192. Eene moeder met haar kind.
h. 0.10, br. 0.25. P. Fh. 0.21.
Verz. Van der Hoop, No. 26.

BREUHAUS. Frans Arnold Breuhaus de Groot, Hollandsch schilder, geb. te Leiden 13 Juni 1824, overl. te Brussel 23 Juni 1875. Leerling van zijn vader Frans Breuhaus de Groot.

193. De Fransche kust te St.-Nazaire.
(Gezicht in de haven tusschen de hoofden bij laag water.)
h. 0.44, br. 0.66. D. get. *F. A. Breuhaus de Groot f.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860. Aangek. voor *f* 250.

BRICE. J. Brice, Vlaamsch schilder, werkzaam omstreeks 1840.

194. De poelier.
h. 0.98, br. 1.14. D. gem. *Brice.* 1827.

BRIL. Paulus Bril, Vlaamsch schilder, geboren te Antwerpen 1554, overleden te Rome 7 October 1626. Leerling van Damiaen Ortelmans te Antwerpen, later van zijn ouderen broeder Mattheus te Rome. Werkzaam (van 1574) te Rome, o. a. voor Gregorius XIII en Clemens VIII.

195. (453). **Bouwvallen.**
h. 0.40, br. 0.56. K. Fh. 0.08. gem. *P. Bril.*
Kab. V. Heteren, 1809.

BRISÉ. Cornelis Brisé, Hollandsch schilder, geboren 1622 te Haarlem, overleden te Amsterdam na 1670. Werkzaam te Amsterdam, waar hij orgeldeuren in de Oude Kerk, stillevens in werken van Anthonie de Grebber voor het Oude-mannenhuis enz. schilderde. Men kent ook portretten van zijn hand. Hij was kastelein van den Amsterdamschen Schouwburg.

196. (57c). **Stilleven.**
h. 1.08, br. 0.89. D. gem. *C Brisé.* 1665.
Geschenk van den heer A. Bredius 1885.

BROECK. Elias van den Broeck, Vlaamsch schilder, geboren . . . . . te Antwerpen, begraven te Amsterdam 6 Februari 1708. In 1673/1674 werd hij in het St.-Lucasgilde te Antwerpen opgenomen. Houbraken noemt hem leerling van Ernst Stuven te Amsterdam. Werkzaam te Antwerpen en vooral te Amsterdam.

197. (57d). **Bloemen.**
h. 0.39, br. 0.31. P. gem. *Elias v. den Broeck.*
Gekocht 1883. *f* 96.60.

BRONCHORST. Jan Gerritsz van Bronchorst, Hollandsch schilder, geboren 1603 te Utrecht, overleden te Amsterdam 1661 of 1662. Leerling van de glasschilders Jan Verburg en Peter Mathys, later (1622) van Chamu, te Parijs. Eerst was hij glasschilder, dan (1637) etser onder leiding van Poelenburgh, sedert 1639 schilderde hij ook op doek en paneel. Werkzaam te Utrecht, later (sedert 1650) te Amsterdam.

198. (57e). **Allegorie op de uitdeeling van levensmiddelen.**
h. 2.58, br. 1.52. D. gem. *J. van Bronchorst fecit* (1657).
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar. Geschilderd voor het Oudezijds Huiszittenhuis.

199. (57f). **Allegorie op de uitdeeling van levensmiddelen en aalmoezen.**
h. 1.83, br. 1.49. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomst als No. 198.

BRONDGEEST. Albertus Brondgeest, Hollandsch schilder, geboren 2 December 1786 te Amsterdam, overleden 30 Juli 1849 te Amsterdam. Leerling van P. G. van Os en H. Numan.

200. Riviergezicht. Kopie naar A. Cuyp.
h. 0.70, br. 0.89. P. Fh. 0.09.
Verz. Van der Hoop, No. 27.

201. Hollandsch riviergezicht.
h. 0.77, br. 0.93. D. gem. *A. Brondgeest.* 1837.
Geschenk van den Heer J. Brondgeest. Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

BRONZINO. Cristoforo Allori genaamd **Bronzino,** Italiaansch schilder, geboren 1577 te Florence, overleden aldaar 1621. Leerling van zijn vader Alessandro Allori en van L. Cardi, genaamd Cigoli. Werkzaam te Florence.

202. (534). **Judith met het hoofd van Holofernes.**
h. 1.30, br. 1.07. D. Levensgroot.
Oude kopie naar dezelfde schilderij in het Belvedère te Weenen. In 1816 het eerst in den Catalogus opgenomen.

BROUWER. Adriaen Brouwer, Vlaamsch-Hollandsch schilder geboren 1605 of 1606 te Oudenaarde, begraven in de Karmelietenkerk te Antwerpen 1 Februari 1638. Hij schilderde 1626 te Amsterdam en was omstreeks 1628 leerling van Frans Hals te Haarlem. Sedert 1631 te Antwerpen.

203. (58). **Boerendrinkpartij.**
h. 0.24, br. 0.31. P. Fh. 0.14. gem. AB.
Kab. Van Heteren, 1808.

204. (59). **Boerenvechtpartij.**
h. 0.26, br. 0.33. P. Fh. 0.15.
Kab. Van Heteren. 1808.
NB. Deze werken zijn uit den *eersten* tijd van den schilder.

BRUEGHEL. Jan Brueghel de Oude, genoemd **de fluweele Brueghel,** Vlaamsch schilder, geboren 1568 te Brussel, overleden te Antwerpen 13 Januari 1625. Leerling van Peeter Goetkint den Oude te Antwerpen. Hij bezocht Italië (1593—1596) en woonde overigens te Antwerpen.

205. (454). **Rust op de vlucht naar Egypte,**
h. 0.16, br. 0.12. K. Fh. 0.015. gem. *BRVEGEL.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 90.

206. (455). **Latona, door de boeren vervolgd.**
h. 0.36, br. 0.55. P. Fh. 0.06.
Kab. V. Heteren, 1809.

207. (456). **Stadsgezicht aan een rivier.**
h. 0.14, br. 0.21. K. gem. *Brvegel* 1604.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 90.

208. (457). **Landschap aan een rivier.**
h. 0.14, br. 0.21. K.
Kab. V. Heteren, 1809.

209. (458). **Landschap aan een rivier.**
h. 0.20, br. 0.26. K. Fh. 0.03.
Kab. V. Heteren, 1809.

Toegeschreven aan J. Brueghel:

210. (459). **Christus predikt in een visschersschuit.**
h. 0.29, br. 0.41. K. Fh. 0.065.
Geschenk van Baron Van Spaen van Biljoen, 1808.

211. (459b). **De aanbidding der Koningen, in een winterlandschap.**
h. 0.60, br. 0.60 P.
NB. Deze schilderij treft men in verschillende grootte in menige verzameling aan, zoowel van de hand van *den ouden Pieter Brueghel* als van diens zonen *Jan* en *Pieter*.

BRUEGHEL. Pieter Brueghel de Jonge, (II) genoemd **de helsche Brueghel**; Vlaamsch schilder, geboren 1564 te Antwerpen, overleden aldaar 1638. Leerling van Gillis van Conincxloo. Hij volgde of kopieerde dikwijls de werken van zijn vader Pieter Brueghel (I.)

212. (459a). **Boerenbruiloft.**
h. 0.74, br. 1.04. P.
In bruikleen van Jhr. Mr. A. L. E. de Stuers te Parijs.

BURGH. Hendrik van der Burgh, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage in 1769, overl. aldaar 15 September 1858.

213. Na melktijd.
h. 0.46. br. 0.36, P. gem. *H. v. d. Burgh F.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 180.

BURGH. Hendrik Adam van der Burgh, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage in 1798, overleden.....

214. Melktijd.
h. 0.42, br. 0.55. P. gem. *H. A. van der Burgh Jnr.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 100.

BURGH. R..... van der Burgh, weinig bekend Hollandsch schilder van stillevens, werkzaam in het einde der XVIIe eeuw.

215. (59*). **Zeevisschen.**
h. 1.09, br. 1.51. D. gem. *R. van Burgh.*
Gek. 1884 *f* 155.

BURGKLY GLIMMER. Mevr. Burgkly Glimmer, schilderde omstreeks 1842.

216. Fruitstuk met dood wild. Gem. 1842. *Mad. Burgkly Glimmer née Hoopstad.* 1842.

h. 0.72, br. 0.92. D. Nat. grootte.
Gek. van de schilderes, 1842. *f* 250. Verz. Van der Hoop, No. 28.

BIJLERT. Jan van Bijlert, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht in 1603, overleden aldaar 13 November 1671. Leerling van Abraham Bloemaert te Utrecht, waar hij steeds werkzaam was. Hij bezocht Frankrijk en Italië en schilderde meest levensgroote figuren en portretten.

217. De guitaarspeler.

h. 0.18, br. 0.17. P. Gem. *J. Bijlert f.*
Gek. 1886. *f* 127.

CALAME. Alexander Calame, Zwitsersch schilder, geb. 1817 te Vevey, overl. te Mentone 19 Maart 1864. Leerling van Diday.

218. Italiaansch landschap.

h. 0.51, br. 0.83. D. Fh. 0.07. Gem. *A. Calame Genève.*
Gek. v. G. de Vries Jz. *f* 1400. Verz. Van der Hoop, No. 215.

219. De Vierwaldstätter See.

h. 0.985, br. 1.395. D.
Tentoonstelling te Parijs, 1855. Geschenk van den heer Josua van Eik.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

CALISCH. Maurits Calisch, Hollandsch schilder, geboren 12 April 1819 te Amsterdam, overl. aldaar 14 Maart 1870. Leerling van A. C. Kruseman.

220. Moederzegen.

h. 1.19, br. 0.66. D. Fh. Levensgroot.
Tentoonstelling 1844. *f* 575.

221. Het bezoek bij de kraamvrouw.

h. 0.55, br. 0.65. D. Fh. 0.32.

} Verz. Van der Hoop, No. 29 en 30.

CAMERARIUS. Adam Camerarius, weinig bekend Hollandsch portretschilder, werkzaam te Amsterdam, te Naarden enz. omstreeks 1650--1685. Te Naarden een regentenstuk van 1655; te Darmstad familieportretten van 1685. Eenige zijner dikwerf slechts A. C. gemerkte, zeer goede portretten, die soms Rembrandt's invloed verraden, worden als A. Cuyp's in den handel gebracht.

222. (59**). **De hoofdman over honderd.**

h. 1.76, br. 2.30. D. gem. *A. Camerarius.*
Gek. 1882. *f* 173.

CAMPHUYSEN. Govert Camphuysen, geboren 1623 of 1624 te Gorkum, begraven 4 Juli 1672 te Amsterdam. Wellicht leerling van zijn ouderen broeder Raphel Camphuysen. Werkzaam te Amsterdam tot 1652; van 1653--1663 te Stockholm als Hofschilder.

JOHANNES VAN DE CAPELLE.

Het admiraalzeilen. (Bateâux naviguant de conserve.)

223. (59***). **Portret van den schilder zelf.**
h. 1.14, br. 0.99. D. gem. op een brief: G. *Camphuysen tot Amsterdam.* Gekocht 1886.

CAPPELLE. Johannes van de Cappelle, Hollandsch schilder, omstreeks 1650—1671 te Amsterdam werkzaam. Waarschijnlijk leerling van Symon de Vlieger. Het is onzeker of hij dezelfde schilder is, die eerst in 1686 lid van het St.-Lucasgilde te Haarlem werd.

224. (385). **Het admiraalzeilen.**
h. 0.62, br. 0.91. P. Fh. 0.05. gem. . . . . 1656.
Afk. van het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

CARAVAGGIO. School van **Michel Angelo Amerighi (Merisi)** genaamd **Caravaggio.** Italiaansch schilder, geboren 1569 te Caravaggio, overleden te Porto Ercole in 1609. Vormde zich te Venetië naar Giorgione. Leerling van den Ridder d'Arpino te Rome. Werkzaam te Venetië, Rome, Napels Sicilië.

225. (535). **De dood van Orion.**
h. 1.50, br. 1.57. levensgroot. D.
Gekocht van Mevr. Liotard, Amsterdam 1827. *f* 1000.
NB. Wellicht een *Luca Giordano?*

CATE. Hendrik Gerrit ten Cate, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 22 Februari 1803, overl. aldaar 6 Maart 1856. Leerling van Pieter George Westenberg.

226. De Jan-Roodenpoortstoren te Amsterdam, Gesloopt in 1829.
h. 0.62, br. 0.81. D. gem. *H. G. ten Cate Fec.* 1829.

227. Stadsgezicht bij maanlicht.
h. 0.55, br. 0.45. D.
Verk. 1841. *f* 212. Verz. Van der Hoop, No. 31.

CELS. Cornelis Cels, Vlaamsch schilder, geb. te Lier 10 Juni 1778, overl. te Brussel in 1859. Leerling van Andreas Lens.

228. Portret van Mr. Johan Cornelis van der Hoop, Minister van Marine enz. 1742—1825, vader van den schenker der verzameling Van der Hoop.
h. 0.60, br. 0.51. Levensgroot. D.

229. Zwitsersch landmeisje.
h. 1.08, br. 0.86. D.
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1821. Aangek. voor *f* 420.

ÇERMAK. Jaroslav Çermak, Boheemsch schilder, geboren 1831 te Praag, overleden 25 April 1878 te Parijs. Leerling van Louis Gallait en Robert Fleury.

230. Montenegrijnsche vluchtelingen.
h. 1.42, br. 1.96. D. gem. *Jaroslav Çermak.* 1877.
In bruikleen van den Heer J. H. van Eeghen.

CHATTEL. Fredericus Jacobus van Rossum du Chattel, Hollandsch schilder, geboren te 's-Gravenhage 10 Februari 1856. Hij vormde zich zelf.

231. Herfstavond.

h. 1.38, br. 0.88. D. gem. *Fred. J. du Chattel. F.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

CLAESZ. Pieter Claesz, van Haerlem, Hollandsch stillevenschilder, vader van **Claes Pieterz. Berchem,** geboren .... te Steinfurt, reeds werkzaam te Haarlem vóor 1617; begraven aldaar 1 Jan. 1661.

232. (117). **Stilleven.**

h. 0.44, br. 0.60. D. Nat. grootte. valsch gem. *Johan d. Heem f.* 1640.
Kab. Van Heteren 1809.

COCLERS. Louis Bernard Coclers, Hollandsch schilder, geboren 1740 te Maastricht, overleden te Luik April 1817. Leerling van zijn vader J. B. Coclers. Bezocht Italië, en woonde te Luik, Maastricht, Dordrecht en Leiden.

233. (59a). **Portret van Jan Barend Bicker,**

geb. 27 Aug. 1746, overl. 16 Dec. 1812.
h. 0.43. br. 0.35. P. Hoofdh. 0.09. gem. *L. B. Coclers ft.* 1766.
Legaat Bicker 1881. Eigend. der stad Amsterdam.

234. (59b). **Portret van Catharina Six.**

geb. 30 April 1752, getr. 1769 met J. B. Bicker, overl. 12 Febr. 1792.
h. 0.425 br. 0.35. P. Hoofdh. 0.08. gem. *L. B. Coclers* 1766.
Legaat Bicker 1881. Eigend. der stad Amsterdam.

CODDE. Pieter Codde, Hollandsch schilder, geboren 1599 of 1600 te Amsterdam, begraven aldaar 12 Oct. 1678. Hij behoort tot de school van Frans Hals en was steeds te Amsterdam werkzaam. Hij schilderde gewoonlijk slechts gezelschapsstukken en corps-de-garde.

235. (59c). **De aanbidding der herders.**

h. 0.54, br. 0.45 P. gem. *P. C.* 1645.
Gekocht 1883. *f* 74.60.

COENE. Constantinus Fidelio Coene, Vlaamsch schilder, geb. te Vilvoorde in December 1780, overl. 20 Augustus 1841. Leerling van Johan Faber en Pieter Barbiers Pzn.

236. De Halpoort te Brussel.

h. 0.93, br. 1.20. P. gem. *C. Coene.* 1823.
Tentoonst. te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 500.

COENE. Jean Henri de Coene, Vlaamsch schilder, geb. te Nederbrakel in 1798, overl. in 1866. Leerling van David en Jos. Paelinck.

237. Marktnieuws.

h. 1.03, br. 1.22. D. gem. *H. Decoene Ft.* 1827.
Tentoonst. te Gent, 1829. Aang. voor *f* 400.

COMPE. Jan ten Compe, Hollandsch schilder, geb. 14 Febr. 1713 te Amsterdam, overl. aldaar 11 Nov. 1761. Leerling van D. Dalens III.

238. Gezicht op de Keizersgracht te Amsterdam, met het huis door den Heer A. v. d. Hoop bewoond. (Er staan een heer en eene dame voor.)
h. 0.54, br. 0.45. D. Fh. 0.05.
Verz. Van der Hoop, No. 32.

CONINCK. David de Coninck, Vlaamsch schilder, geboren 1636 te Antwerpen, overleden te Brussel na 1699. Leerling van Pieter Boel te Antwerpen. Bezocht 1670—1687 Italië (Rome). Werkte te Antwerpen, op 't eind van zijn leven te Brussel (1699).

239. (460). **De hertenjacht.**
h. 1.86, br. 1.83. D. levensgroot. gem. *David de Coninck.*
Verk. V. d. Pot, 1808, Rotterdam. *f* 140.

240. (461). **Een berenjacht.**
h. 1.87, br. 1.82. D. levensgroot. gem. *David de Coninck f.*
Verk. V. d. Pot, 1808, Rotterdam. *f* 140.

CORNELISSEN of CORNELISZ. Jacob Cornelisz van Oostsanen (of van Amsterdam.) Hollandsch schilder, geboren 1480? te Oostzaan, overleden te Amsterdam na 1533. Werkte ca. 1500—1533 te Amsterdam. Omstreeks 1512 was hij de leermeester van J. v. Scorel.

241. (60). **Saul en de Heks van Endor.**
h. 0.85, br. 1.22. P. Fh. zittend. 0.22. gem.: met zijn monogram (J. A., waar tusschen zijn familiemerk) en een *verknoeid* jaartal, dat nu 1506 lijkt te zijn, maar 1526 geweest is.
Gekocht op eene verkooping te Valenciennes in 1879 voor *f* 500.

COURT. Joseph Désiré Court, Fransch schilder, geb. 14 September 1797 te Rouaan, overl. te Parijs 23 Januari 1865. Leerling van Gros.

242. De heilige Catharina.
h. 0.77, br. 0.63. D. levensgroot.
Verz. Van der Hoop, No. 216.

COUWENBERG. Abraham Johannes Couwenberg, Hollandsch schilder, geb. te Delft in 1806, overl. te Arnhem 6 April 1844.

243. Winter. (Gezicht op een toegevroren stadssingel.)
h. 0.72, br. 0.96. D. gem. *A. J. Couwenberg.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1837.

CRAEYER. Gasper de Craeyer (of Crayer), Vlaamsch schilder, gedoopt 18 November 1584 te Antwerpen, overleden te Gent 27 Januari 1669. Leerling van Raphael van Coxie te Brussel. Navolger van Rubens. Werkzaam te Brussel; sedert 1664 te Gent.

244. (462). **De aanbidding der herders.**
h. 3.05, br. 2.20. D. levensgroot.
(Met het volgende No. in 1818 te 's-Gravenhage van den kunsthandelaar Van Eyk gekocht.)

245. (463). **De afneming van het kruis.**
h. 3.06, br. 2.20. D. levensgroot.
Tegenhanger van 244; zie aldaar.

CROOS. Anthony Jansz van der Croos, Hollandsch schilder, geboren 1606 of 1607 te . . . . . overleden omstreeks 1662 te 's-Gravenhage. Werkzaam van vóór 1634 tot 1662 te 's-Gravenhage; omstreeks 1649 tijdelijk te Alkmaar. Waarschijnlijk leerling, zeker getrouw navolger van Jan van Goyen.

246. (60a). **Gezicht op het Kasteel Egmond in welstand.**
h. 0.96, br. 1.60. D.
Gekocht 1885. *f* 357.55.

CUNAEUS. Conradijn Cunaeus, Hollandsch schilder, geboren te Dendermonde 1 November 1828. Leerling van Nicolaas Pieneman. Woont te Amsterdam.

247. Jachtgezellen.
h. 0.45, br. 0.60. P. gem. *C. Cunaeus*, 1860.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860. Aangek. voor *f* 225.

CUYLENBURG. Cornelis van Cuylenburg, Hollandsch schilder, geboren 1754 te Utrecht, overleden in December 1824 te 's-Gravenhage. Hij werd 1783 lid van het Schildercollegie te Utrecht, waar hij reeds in 1782 het portret van Jacobus Bellamy schilderde en vanwaar hij in 1816 naar Antwerpen en in het voorjaar van 1817 naar Den Haag vertrok.

248. (61). **Portret van den Schout-bij-Nacht Willem Crul.**
geb. 25 Nov. 1721 te Haarlem, gesneuveld bij St.-Eustatius 4 Febr. 1781.
h. 1.10, br. 0.85. D. levensgroot.
NB. De schilder ontving voor dit portret „gedaan naar het Origineel" vlgs. resolutie van 28 Aug. 1801 *f* 153.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808.

249. (61a). **Portret van den Vice-Admiraal Jhr. Theodorus Frederik van Capellen.**
geb. 1762, overl. te Brussel 15 April 1842.
h. 1.42, br. 1.09 D. levensgroot gem. *C. van Cuylenburg ad vivum* 1817.

250. Portret van den Luit. Admiraal Johan Arnold Zoutman, 1724—1793.
h. 1.145, br. 0.86. D. Gem. *C. van Cuylenburgh* Ao. 1801.
Geschilderd in 1801, waarvoor de schilder *f* 153 — 6 st. ontving. Vergel. No. 454.

CUYP. Aelbert Cuyp, Hollandsch schilder, geboren in October 1620 te Dordrecht, begraven aldaar 7 November 1691. Leerling van zijn vader Jacob Gerritsz. Cuyp en wellicht ook van Dirck van Hoogstraten. Woonde in Dordrecht en heeft gereisd.

251. (63). **Bergachtig landschap.**
h. 0.655, br. 0.89. P. Fh. te paard 0.11. gem. *A. Cuyp.*
Legaat van L. Dupper Wz. 1870.

252. (64). **Landschap met herder en vee.**
h. 1.04, br. 1.00. D. Fh. 0.12. gem. *A. Cuyp.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 3860.

253. (66). **Vechtende vogels.**
h. 1.22, br. 1.45. D. levensgroot.
Waarschijnlijk afkomstig van het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

254. Portret van een jonkman; borstbeeld.
Ovaal. h. 0.79, br. 0.67. P. Fh. levensgroot.

255. Veestuk.
h. 0.38, br. 0.54. P. Dh. 0.18. gem. *A. C.*
Verk. te 's-Gravenhage, 1851. *f* 2500.

256. Gezicht op Dordrecht.
h. 0.65, br. 0.81. D.
Gek. van A. Brondgeest, 1839. *f* 1900.

(254–256: Verz. Van der Hoop, Nos. 33, 35 en 36.)

CUYP. Benjamin Gerritsz. Cuyp, Hollandsch schilder, gedoopt in December 1612 te Dordrecht; hij woonde in 1643 te 's-Gravenhage en overleed Aug. 1652 [1]) te Dordrecht. Zijne werken toonen den invloed van Rembrandt's schilderwijze aan. Hij werkte hoofdzakelijk te Dordrecht.

257. (67a). **Joseph, aan den schenker en den bakker in de gevangenis hunne droomen uitleggende.**
h. 0.71, br. 0.60. P. gem. *B. G. Cuyp.*
Gekocht 1883. *f* 402,50.

CUYP. Jacob Gerritsz. Cuyp, Hollandsch schilder, geboren in December 1594 te Dordrecht, overleden (aldaar ?) in 1651 of 1652. Leerling van Abraham Bloemaert; sedert 1617 voortdurend werkzaam te Dordrecht. Vader van Albert Cuyp

258. (67b). **Vrouwenportret.**
h. 0.78, br. 0.59. P. gem. *Aetatis* 66. *J. G. Cuyp fecit* 1651.
Gek. 1877.

259. De buitenpartij.
h. 0.84, br. 1.13. P. Fh. 0.31.
Gek. v. A. Brondgeest, 1849. *f* 4000. Verz. Van der Hoop, No. 34.

---

[1]) Mededeeling van den heer G. H. Veth.

DAIWAILLE. Alexander Joseph Daiwaille, Hollandsch schilder, geb. 21 Jan. 1818 te Amsterdam, Leerling van zijn vader en B. C. Koekkoek.

260. Besneeuwd landschap.
h. 0.70, br. 0.61. D. Fh. 0.045.
verk. 1846. *f* 315. Verz. Van der Hoop, No. 37.

DALENS. Dirck Dalens de Oude. (I); Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1600 te Dordrecht, overleden in het einde van 1676 te Zieriksee, waarheen hij om gerechtelijke vervolging te ontkomen, gevlucht was. Werkzaam van vóor 1626 tot kort voor zijn dood te 's-Gravenhage. Waarschijnlijk leerling van M. v. Wttenbrouck. Hij bezocht Italië gedurende eenige jaren.

261. (67c). **Italiaansch landschap met ruïne.**
h. 0.34, br. 0.45. P. gem. *D. Dalens.* en *M. v. W.*
NB. De figuren zijn door *Mozes van Wttenbrouck* (geb. in het einde der XVIe eeuw. overl. 1648 in Den Haag.)
Gekocht 1883. *f* 59,20.

DASVELD. J. Dasveld, Hollandsch schilder, geb. 1770 te Amsterdam, overl. aldaar 11 Februari 1855. Leerling van H. Stokvisch.

262. Een hond van den St.-Bernard.
h. 1.39, br. 1.72. D. levensgr.

263. Twee honden.
h. 0.14, br. 0.17. P. Dh. 0.08.
Verz. Van der Hoop, Nos. 38 en 39.

DELFF. Cornelis Jacobsz Delff, Hollandsch schilder, geboren in 1571 te Delft, begraven aldaar 15 Augustus 1643. Hij is een der oudste Hollandsche stilleven-schilders; leerling van zijn vader en van Cornelis Cornelisz van Haarlem.

264. (67d). **De hoenderkoopman.**
h. 0.87, br. 1.39. P. gem. *C. J. Delff.*
Geschenk van den heer A. Bredius. 1883.

DELFF. Jacob Willemsz Delff, Hollandsch schilder, geboren . . . te Gouda, begraven te Delft 7 Mei 1601. Sedert 1582 werkzaam te Delft; vader der kunstenaars Cornelis, Willem en Rochus Delff.

265. (67e). **Portret van Paulus Cornelisz van Beresteyn.**
h. 1.14, br. 0.83. P. gem. *J. W. Delphius pinxit. Ano. Dmi* 1597. *Aetatis* 44.
Gekocht 1884. *f* 189.16.

DELFF. Jacobus Delff, Hollandsch schilder, geboren 24 Mei 1619 te Delft, begraven aldaar 17 Juni 1661. Leerling van zijn vader Willem Jacobsz. Delff en van Michiel van Miereveld te Delft, waar hij o. a. Raad en Havenmeester was. Werkzaam te Delft.

266. (67f). **Mansportret.**
h. 0.69, br. 0.56. P. gem. *J. Delfius Ao.* 1643. *Aetatis* 2. . . .
Gekocht 1884. *f* 100.

DELVAUX. Edouard Delvaux, Vlaamsch schilder, geb. te Brussel 6 Februari 1806, overl. te Charleroi in 1862. Leerling van Henri van Assche.

267. Gezicht aan de Sambre.

h. 0.64, br. 0.79. D. gem. *Ed. Delvaux*. 1827.
Tentoonst. te Amsterdam, 1828.

DEVENTER. Willem Antonie van Deventer, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 30 Juni 1824. Leerling van Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

268. Te Katwijk aan Zee.

h. 0.75, br. 1.00. D. gem. *W. A. van Deventer, Ao.* 1860.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860. Aangek. voor *f* 750.

DIDAY. François Diday, Zwitsersch schilder, geboren te Genève 1812, aldaar overleden 1877.

269. De vallei van Lauterbrunnen.

h. 0.975, br. 1.195 D.
Geschenk van den Heer Josua van Eik. Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

DIETZ. Dietz. Vlaamsch schilder, werkzaam omstreeks 1830? geb. te Brussel.

270. Hebe.

h. 1.78, br. 1.27. D.

DOES. Simon van der Does, Hollandsch schilder, geboren 1653 te Amsterdam (?), overleden te Antwerpen . . . 1717. Leerling van zijn vader Jacob van der Does. Woonde hoofdzakelijk in Den Haag; ook tijdelijk in Engeland, Brussel en Antwerpen.

271. (68). **De lezende herders.**

h. 0.59, br. 0.42. D. Fh. 0.18. gem. *S. v. Does* 1706.
Verk. Mevr. Bicker te Amsterdam 1809. *f* 305.

272. (69). **De herderin.**

h. 0.31, br. 0.39. P. Fh. 0.18. gem. *S. v. Does* 1708.
Verk. Mevr. Bicker te Amsterdam 1809. *f* 320.

273. (70). **Moederliefde.**

h. 0.80, br. 0.94. D. Fh. zittend 0.25. gem. *S van der Does MDCCIII.*
Verk. G. van der Pot te Rotterdam 1808. *f* 325.

274. (71). **Landschap met vee.**

h. 0.50, br. 0.60. D. Fh. stier 0.14. gem. *S. v. Does* 1712.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

DOU. Gerard Dou, Hollandsch schilder, geboren 7 April 1613 te Leiden, begraven aldaar 9 Februari 1675. Leerling van zijn vader Douwe Jansz, Barth. Dolendo, Pieter Couwenhorn en vooral van Rembrandt (1628—1631), die van den grootsten invloed op hem was. Hij staat aan het hoofd van de zoogenaamde Leidsche school der schilders van uitvoerig gedane binnenhuizen, waartoe de Van Mieris, Slingelandt, Schalcken, Brekelenkam, Van Staveren e. a. behooren.

275. (72). **Portret van den schilder zelf.**
h. 0.47, br. 0.355 P. Hh. 0.055. gem. *G. Dou.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

276. (73). **De avondschool.**
h. 0.52, br. 0.40. P. Fh. zitt. jongen. 0.15. gem. *G. Dou.*
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 17,500.

277. (74). **De kluizenaar.**
h. 0.25, br. 0.19. P. H. Hh. 0.09.
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 1100.

278. (75). **De nieuwsgierige.**
h. 0.18, br. 0.15 P. Hoofd. 0.03. gem. *G. Dou.*
Kab. Van Heteren. 1809.

279. (76). **Portretten van een heer en eene dame.**
h. 0.75, br. 0.61. P. Fh. 0.32. gem. *G. Dou* en *Berchem fc.*
(Het landschap is van *Nicolaas Berchem.*)
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

280. (76a). **Mansportret.**
h. 0.38, br. 0.24. P. Hh. 0.045. gem. *G. Dou* 1646.
Legaat Van de Poll. 1880.

281. **De visschersvrouw.**
h. 0.31, br. 0.24. P. Hoofdh. 0.035. gem. *G. Dou.* 1653.
Verk. Talleyrand, 1817. *f* 3780. Verz. Van der Hoop, No. 40.

282. **De kluizenaar.**
h. 0.32, br. 0.27. Hoofdh. 0.075. gem. *G. Dou.* 1664.
Kabinet Bagot. 1836. *f* 3469,60. Verz. Van der Hoop, No. 41.

DOUW. Simon van Douw, Vlaamsch-Hollandsch schilder, geboren te Antwerpen (?) omstreeks 1630, overleden na 1677. Hij werd 8 April 1654 meester van het St.-Lucasgilde te Antwerpen, 1656/1657 van dat van Middelburg en woonde 1666 te Rotterdam. Omstreeks 1672 weder te Antwerpen. Ruitergevechten te Schwerin, Weenen, Rijssel enz.

283. (65). **Een ruitergevecht.**
h. 0.48, br. 0.63. P. Fh. 0.09. valsch gem. *A. Cuyp.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

DOUW. Onbekend Hollandsch schilder uit het midden der XVIIe eeuw.

284. **Portretstuk van twee jongens.**
h. 1.10, br. 1.30. D. Gem. . . . *Douw f.* 1647.
Geschenk van den heer A. Bredius. 1887.

DREIBHOLTZ. Christiaan Lodewijk Willem Dreibholtz, Hollandsch schilder, geb. te Utrecht, 8 September 1799, overl. aldaar 16 Maart 1874. Leerling van Johannes Christianus Schotel.

285. **De stad Dordrecht,** van Papendrecht gezien.
h. 0.74, br. 1.01. D. gem. *C. L. W. Dreibholtz.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1837.

De avondschool. (L'école du soir.)

DRIFT. Johannes Adrianus van der Drift, Hollandsch schilder, geboren 1808 te s'-Gravenhage. Leerling van Andreas Schelfhout.

286. De gevangenpoort te 's-Gravenhage.
h. 0.30, br. 0.25. P. gem. *J. A. v. d. Drift.*
Gekocht. 1877.

DROOCHSLOOT. Joost Cornelisz Droochsloot, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht (?), 1586 overleden aldaar 14 Mei 1666. Reeds 1616 meester van het Utrechtsche St.-Lucas-gilde, werkzaam te Utrecht.

287. (76b). **Huisvesting der armen.**
h. 1.00, br. 1.38. D. gem. *J. C.* (ineen) *D. S.* (ineen) 1647.
Eigendom der stad Amsterdam, vroeger in het Werkhuis aldaar.

288. (76c). **De afdanking der waardgelders te Utrecht, 31 Juli 1618.**
h. 0.90, br. 1.55. D. gem. *Joost Cornelisz Droochsloot. fc. Anno* 1625.
Vermoedelijk uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808.

DROST. Cornelis Drost, Hollandsch schilder, omstreeks 1638 (?) leerling van Rembrandt; men kent werken van hem van omstreeks 1650. Hij moet met J. van der Meer en Carel Loth Italië bezocht hebben.
Auctie Le Roy d'Estioles, een Drost gem. *C. Drost. fecit* 1654.

289. (77). **Herodias ontvangt het hoofd van Johannes den Dooper.**
h. 1.46, br. 1.20. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage. 1808.
NB. Dit stuk wordt ook aan *Carel Fabritius* toegeschreven Philips de Koninck schilderde hetzelfde onderwerp.

DUBBELS. Hendrick Dubbels, Hollandsch schilder, geboren 1620 of 1621 te Amsterdam; begraven aldaar 9 Juni 1676. Werkzaam te Amsterdam.

290. (78). **Riviergezicht.**
h. 0.37, br. 0.47. P. gem. *Dubbels.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 200.

291. (78a). **Stilwater.**
h. 0.47, br. 0.61. D. Fh. 0.05. gem. *Dubbels.*
Legaat Van de Poll. 1880.

292. Zeegezicht. Een vloot bij Den Helder.
h. 1.35, br. 1.93. D. Fh. 0.14. gem. *Dubbels.*
Verz. Van der Hoop, No. 42.

DUBOURCQ. Pierre Louis Dubourcq, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 25 April 1815, overleden aldaar 5 Mei 1873. Leerling van Andreas Schelfhout.

293. De begraafplaats te Baden.
h. 1.00, br. 1.50. D. gem. *Dubourcq.* 1855.
Geschonken door mevr. de Wed. P. L. Dubourcq, 1873.

DUCK. Jacob A. Duck, Hollandsch schilder, geboren in 1600 te Utrecht, overleden te 's-Gravenhage (?) na 1660. Hij woonde te Utrecht; in het einde zijns levens in Den Haag.

294. (79). **De ruiterstalling.**
h. 0.66, br. 0.49. D. Fh. 0.32.
Kab. Van Heteren 1809.

DUCORRON. J. Ducorron, Vlaamsch schilder, geb. 1770 te Ath, overl. aldaar 1848. Leerling van B. P. Ommeganck.

295. Landschap.
h. 0.42, br. 0.64. P. Fh. 0.06.
Gek. 1837. f 41. Verz. Van der Hoop No. 196.

DUITSCHE SCHOOL. Zuidduitsche school; begin der XVIe eeuw.

296. (525k). **Voorstelling van het paradijs.**
Rond, diameter 0.47, P.
Gekocht 1882. *f* 368.05.

DUITSCHE SCHOOL. Navolger van Alb. Dürer, omstreeks 1530.

297. (525l). **De lofzang der profetes Anna in den tempel.**
h. 0.39, br. 0.41. P.
Gekocht op de verk. Van der Willigen.

DUMESNIL. L. M. DUMESNIL, weinig bekend Fransch schilder, werkzaam te Parijs in het begin der XVIIIe eeuw.

298. (529a). **Ontvangst van Cornelis Hop** als gezant van de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden aan het Hof van Lodewijk XV, 24 Juli 1719.
h. 1.02. br. 1.57. D. gem. *L. M. Dumesn(il) regius p(ictor, Anno* 17*(19)*
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

DÜRER. Albrecht Dürer, Duitsch schilder, geboren te Neurenberg 21 Mei 1471, overleden aldaar 6 April 1528. Leerling van zijn vader en Michel Wohlgemuth (sedert 1486). Gedurende 4 jaren op reis; in Zuid-Duitschland, den Elsas, Venetië, sedert 1495 te Neurenberg (1505—1506 weder in Venetië, 1521—22 in de Nederlanden).

Kopie naar DÜRER.

299. (517). **Portret van den vriend des schilders Bilibald Pirckheimer.**
h. 0.17, br. 0.12. P. Hh. 0.08. gem. *Belibaldi MDXXIV A. D.* (ineen.)
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 19.

DUSART. Cornelis Dusart, Hollandsch schilder, geboren 24 April 1660 te Haarlem, overleden aldaar 1 October 1704. Leerling van Adriaen van Ostade, dien hij navolgde. Woonde te Haarlem.

300. (80). **Dorpsspeellieden.**
h. 0.55, br. 0.45. D op P. Fh. 0.17. gem. *Corn. Dusart. fec.*
Gek. 1814. *f* 525.

301. (81). **De vischmarkt.**
h. 0.64, br. 0.83. D. Fh. 0.12. gem. *Cor. Dusart f.* 1683.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1665.

302. (82). **Boerenkermis.**
h. 0.36, br. 0.32. P. Fh. 0.13. gem *K. Dusart.*
Gek. 1829 *f* 1630.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

303. (83). **Boerenherberg.**
h. 0.41, br. 0.33. P. Fh. 0.14.
Kab. Van Heteren, 1809.

304. (83a). **Moedervreugd.**
h. 0.32, br. 0.23. P. Fh. zitt. 0.16. gem. *Cor. Dusart* 1690.
Legaat Van de Poll, 1880.

DIJCK. Anthonie van Dijck, Vlaamsch schilder, geboren 22 Maart 1599 te Antwerpen, overleden te Londen 9 December 1641. Leerling van Hendrick van Balen en van P. P. Rubens te Antwerpen; van 1621—1626 in Italië (Genua) later te Londen werkzaam. Sedert 1632 hofschilder van Karel I.

305. (466). **De boetvaardige Magdalena.**
h. 1.68, br. 1.48. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage, 1808.

306. (470a). **Mansportret.** (. . Van der Borch, zie n° 309).
h. 2.02, br. 1.35. D. levensgroot.
Legaat Van de Poll, 1880.

307. (465). **Portretten van Prins Willem II van Oranje en zijne bruid Prinses Maria Stuart, dochter van Koning Karel I van Engeland.**
h. 1.73, br. 1.41. D. levensgroot.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

308. Portret van Joh. Bapt. Franck.
h. 0.73, br. 0.57. D. levensgroot. gem. *Johannis Bapta. Franck. aetatis suae XXXII.*
Verz. Van der Hoop. No. 197.

Kopieën naar ANTH. VAN DIJCK:

309. (464). **Portret van Jacob van der Borcht, Burgemeester (?) van Antwerpen.**
h. 1.99, br. 1.36. D. levensgroot.
In 1825 tegen eenige andere schilderijen geruild met het Kon. Kabinet te 's-Gravenhage.

310. (468). **Christus aan het kruis.**
h. 1.70, br. 1.20. D. H.hoogte monnik 0.10.

311. (469). **Portret van Prins Frederik Hendrik.**
h. 1.22, br. 0.98. D. levensgroot. Zie No. 670.
Gek. 1810 van Hodges. *f* 100.

312. (469a). **Portret van den schilder Andries van Eertvelt** (lees: Aertveldt, 1590—1652).
Het orgineel, van 1632, te Augsburg.
h. 1.11, br. 0.84. D.
Gekocht 1884. *f* 25.55.

313. (470). **Portret van Michiel le Blon.**
agent van Christina van Zweden, tevens goudsmid en graveur, geb. Frankfort a.M. 1587, overl. Amsterdam 1657.
h. 0.56, br. 0.45. D. levensgroot.
Gek. verk. Brentano, 1822, Amsterdam. *f* 31.

314. **Portret van den organist Henricus Liberti.**
geb. Groningen 1628, overl. Antwerpen 1661.
h. 1.12, br. 0.80. D. levensgr.
Geschenk van de erfgenamen van Vrouwe Bar. Douair. Roëll-Hodson. Het origineel in het Museum te München.
Verz. Van der Hoop. No. 235.

DIJCK. School van ANTHONIE VAN DIJCK:

315. (545). **Het heilige gezin.**
h. 0.97, br. 0.75. D. Fh. 0.70.
Waarschijnlijk uit het Kab. Van Heteren, 1809.

DIJK. Philip van Dijk, Hollandsch schilder, geboren 10 Januari 1680 te Amsterdam, overleden te 's-Gravenhage 3 Februari 1752. Leerling van Arnold Boonen te Amsterdam. Werkzaam te Amsterdam, Middelburg (sedert 1710) en Den Haag; tijdelijk te Cassel, waar hij Hofschilder van den Landgraaf van Hessen werd. Tevens kunsthandelaar.

316. (82b). **Portret van Adriaen Parduyn.**
h. 1.05, br. 0.79. D.
Legaat De Witte van Citters.

317. (83c). **Portret van Casper Adriaen Parduyn,** (1680—1735).
h. 0.56, br. 0.45. D.
Legaat De Witte van Citters.

318. (83d). **Portret van Jonkvr. Maria van Citters,** (1684—1752), echtgenoote van Casper Adriaen Parduyn.
h. 0.56, br. 0.45. D.
Legaat De Witte van Citters.

319. (83e). **Portret van Adriaen Casper Parduyn,** (1718—1747).
h. 0.56, br. 0.45. D.
Legaat De Witte van Citters.

320. (83f). **Portret van Jan Boudaen Courten** (1645—1716).
h. 0.49, br. 0.40. D.
Legaat De Witte van Citters. Kopie naar C. Netscher.

321. (83g.) **Portret van zijne echtgenoote Anna Maria Hoeufft.**
Kopie naar C. Netscher.
h. 0.49, br. 0.48. D.
Legaat De Witte van Citters.

322. (83h). **Portret van Abraham Boudaen.** (1688—1745).
h. 0.36, br. 0.31. D.
Legaat De Witte van Citters.

323. (83i). **Portret van Arnout van Ceters.** (1561—1634).
Kopie naar . . . . . .
h. 0.37, br. 0.31. D.
Legaat De Witte van Citters.

EECKHOUT. Gerbrand van den Eeckhout, Hollandsch schilder, geboren 19 Augustus 1621 te Amsterdam, begraven aldaar 29 September 1674. Leerling en navolger van Rembrandt. Hij was werkzaam te Amsterdam.

324. (84). **De overspelige vrouw.**
h. 0.64, br. 0.80. D. Fh. 0.37.
Gek. 1828 van C. Josi te Londen. *f* 3000.

325. De rustende jager.
h. 0.35, br. 0.48. D. Fh. 0.18. gem. *G. v. Eeckhout. F.*
Verz. Van der Hoop. No. 43.

EECKHOUT. Jacobus Joseph Eeckhout, Vlaamsch schilder, geb. te Antwerpen 6 Februari 1793, overl. te Parijs 25 December 1861. Leerling van de Antwerpsche Academie.

326. Het huwelijk van Jacoba van Beieren, Gravinne van Holland, met Jan IV, Hertog van Brabant, 10 Maart 1418.
h. 1.62, br. 1.27. D. gem. *J. J. Eeckhout.* 1839.
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1839. Aangek. voor *f* 3000.

EELKEMA. Eelke Jelles Eelkema, Hollandsch schilder, geb. te Leeuwarden 8 Juli 1788, overl. aldaar 27 November 1839 Leerling van Gerard de San.

327. Bloemstuk.
h. 0.67, br. 0.54. D. gem. *E. J. Eelkema.* 1817.

328. Bloemen en Vruchten.
h. 0.88, br. 0.74. D.

329. Bloem- en Fruitstuk.
h. 0.80, br. 0.75. D. Nat. gr. gem. *E. J. Eelkema.*
Verk. 1841. *f* 55.

[327—329: Verz. Van der Hoop No. 28—30.]

EKELS. Jan Ekels de Jonge, Hollandsch schilder, geb. 2 Juni 1759 te Amsterdam, overl. aldaar 4 Juni 1793. Leerling van zijn vader Jan Ekels, den Oude, later studeerde hij te Parijs. Hij reisde in 1783 langs den Rijn, en werkte verder te Amsterdam.

330. (84a). **Stadsgezicht te Amsterdam.**
h. 0.465, br. 0.585. P. Fh. 0.035. gem. *J. Ekels f Ano* 1784.
Legaat Van de Poll, 1880.

331. (84b). **De arme schrijver.**
h. 0.27, br. 0.225. P. Fh. zitt. 0.18. gem. *J. Ekels f.*
Legaat Van de Poll, 1880.

ELIAS. Nicolaes (Claes) Elias, eigenlijk **Nicolaes Eliasz Pickenoy,** Hollandsch schilder, geboren 1590 of 1591 te Amsterdam, overleden aldaar (?) tusschen 1646 en 1656. Werkzaam te Amsterdam. Uitmuntend schilder, omtrent wien tot nu toe weinig bekend was, hoewel hij in zijn tijd onder de gevierdste kunstenaars van Amsterdam gerekend werd. Waarschijnlijk leermeester van Van der Helst.

332. (84c). **Schuttersmaaltijd met Kapitein Jacob Backer en Luitenant Jacob Rogh,** 1632?
Geschilderd omstreeks 1630—1632.
h. 1.94, br. 5.27. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor den Voetboogsdoelen.

333. (84d). **Het corporaalschap van Kapitein Jacob Rogh en Luitenant Anthony de Lange,** 1645.
h. 2.40, br. 5.80. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor den Voetboogsdoelen.

334. (84e). **Corporaalschap van Kapitein Dirck Theuling en Luitenant Adriaan Pietersz Raep,** 1639.
h. 1.86, br. 3.37. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.
NB. Van dit stuk zijn 11 van de oorspronkelijke 23 personen verloren gegaan.

335. (84f). **Vier regenten van het Spinhuis met den boekhouder en een bode.**
h. 1.50, br. 2.45. D. Levensgroot. Gem. *N. E. P. Ano.* 1628.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Werkhuis.

336. (84g). **De Anatomische les van Dr. Johan Holland,** bijgenaamd **Fonteyn,** 1625.
h. 0.95, br. 1.90. D. Levensgroot.
(Oorspronkelijk schijnt dit stuk 12 personen te hebben voorgesteld en bij de restauratie in 1723 afgesneden te zijn.)
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

337. (84h). **Corporaalschap van Kapitein Matthijs Willemsz Raephorst en Luitenant Hendrick Lourisz,** 1630.
Vijf en twintig beelden, veertien vóor en elf achter eene balustrade.
Geschilderd omstreeks 1630.
h. 2.60, br. 4.75. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

338. (185b). **Portret van Marten Ray,**
geb. 1595, overl. 8 Febr. 1638.
h. 0.96, br. 0.71. Ovaal. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 32. 1627.
Legaat Van de Poll. 1880.

339. (185c). **Portret van zijne echtgenoote Maria Joachima Swartenhont,**
geb. 1600, overl. 1631.
h. 0.965, br. 0.71. Ovaal. P. levensgroot. gem. *Aetat.* 27. 1627.
Legaat Van de Poll. 1880.

340. Vrouwenportret. Tegenhanger van No. 588.
h. 0.54, br. 0.44 P.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

341. Portret van Gerard Ottsz Hinlopen.
h. 1.20, br. 0.88. P. Gem. *Aet.* 27. *Ao.* 1631.
Gekocht met het volg. No. voor *f* 690. 1885.

342. Portret van Trijntge Tysdr. van Nooy, echtgenoote van den voorgaande.
h. 1.20, br. 0.88. P. Gem. *Aet.* 24. *Ao.* 1631.
Gekocht met het vorige No. voor *f* 690. 1885.

343. Portret van Reynier Ottsz Hinlopen.
h. 1.20, br. 0.88. Gem. *Aet.* 22. *Ao.* 1631.
Gekocht voor *f* 575. 1885.

ELLIGER. Ottomar Elliger, Duitsch schilder, geboren te Gotenburg 18 September 1633, begraven 21 December 1679 te Berlijn. Leerling van Daniel Seghers te Antwerpen. Werkzaam te Hamburg, Antwerpen en Berlijn; omstreeks 1660 te Amsterdam.

344. (84). **Bloemen.**
h. 0.645. br. 0.49. P. gem. *Ottmar Elliger fecit Ao.* 1674.
Gekocht 1883. *f* 176.10.

ELVEN. Pierre Tetar van Elven, Hollandsch schilder, geboren 13 September 1823 te Antwerpen, leerling van J. E. J van den Berg.

345. De Place de l'Opéra te Parijs.
h. 1.95, br. 3.02. D. gem. *P. Tetar van Elven. Carnaval te Parijs.* 1880.
Geschenk van den Schilder.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

ENGEL. Adolf Karel Maximiliaan Engel, Vlaamsch schilder, geb. 1801 te Kortrijk, overl. aldaar 1833. Leerling van J. B. de Noter.

346. Landschap met vee.
h. 0.42, br. 0.55. P. Dh. 0.12. gem. *A. Engel à P.....*
Verz. Van der Hoop. No. 198.

ENGELBERTS. Willem Judocus Mattheus Engelberts, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 21 Januari 1809, overleden te Aalst (Gelderland) 9 Mei 1887. Leerling van Ferdinandus de Braekeleer.

347. De wildmarkt.
P. h. 0.59, br. 0.49. gem. *W. J. M. E.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1831. Aangek. vóor *f* 300.

EVERDINGEN. Allart van Everdingen, Hollandsch schilder, geboren 1621 te Alkmaar, begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 8 November 1675. Leerling van Roelant Savery, en Pieter Molyn; hij bezocht omstreeks 1640 Scandinavië; 1645—1652 te Haarlem; na 1653 in Amsterdam, waar hij 1657 burger werd.

348. (85). **Noorsch landschap.**
h. 1.03, br. 0.87. D. Fh. 0.06. gem. *A. v. Everdingen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

349. (86). **Landschap.**
h. 0.47, br. 0.62. D. Fh. 0.03. gem. *Everdingen.*
Waarschijnlijk uit het Trippenhuis afkomstig; niet vóor 1816 vermeld.

350. (86a). **Noorsch landschap.**
h. 0.625, br. 0.56. D. Fh. 0.055. gem. *A. v. Everding*.. 1655.
De figuren zijn door *Nicolaas Berchem* gedaan.
Legaat Van de Poll 1880.

351. Noorsch landschap.
h. 1.18, br. 1.03. D.
Gek. van J. Smith and Sons, 1837. *f* 1440. Verz. Van der Hoop. No. 45.

EVERDINGEN. Caesar van Everdingen, Hollandsch schilder, geboren 1606 te Alkmaar, daar 1632 ingeschreven in het St.-Lucasgilde, overleden aldaar 1679. Werkzaam te Alkmaar en te Haarlem (van 1648 tot na 1654). Volgens Houbraken leerling van Jan van Bronckhorst.

352. Mansportret; kniestuk.
h. 1.08, br. 0.88. D. Gem. *Aetatis* 35. *C. v. E. Anno* 1671.
Gekocht 1886 met het volg. No. voor *f* 300.

353. Vrouwenportret.
h. 1.08, br. 0.88. D. Gem. *Aetatis* 31. *C. v. E. Anno* 1671.
Gekocht 1886 met het vorige No. voor *f* 300.

EVERSDIJCK. Willem Eversdijck, Hollandsch schilder, geboren te Goes, begraven te Middelburg 14 Maart 1671. Omstreeks 1633/34 leerling van Cornelis de Vos te Antwerpen. Sedert 1652 werkzaam te Middelburg, waar hij een aantal schuttersstukken schilderde, en zeer gezien was.

354. (86b). **Portret van Nicolaas Blancardus, (Blanckaert). Philoloog en geschiedschrijver,** geboren te Leiden 11 December 1624, overl. aldaar 15 Mei 1703.
h. 0.16, br. 0.115. P. gem. *Aet.* 42.
Gekocht met de *beide* volgende Nos. in 1885 voor *f* 400.—

355. (86c). **Portret van Maria Eversdijck, echtgenoote van Nicolaas Blancardus.**
Dezelfde maten als het vorige No. gem. *Aet.* 38. *W. Eversdijck* 1666.
Zie No. 354.

GOVERT FLINCK.

356. (86d). **Portret van Cornelis Fransz Eversdijck, Rekenmeester s' lands en der graaflijkheid van Zeeland.**
geb. te Goes 20 Mei 1586, overl. Middelburg 19 Dec. 1666.
h. 0,345, br. 0,25. P.
Zie No. 354.

EVRARD. Adèle Evrard, Vlaamsche schilderes, geboren te Ath in November 1792. Leerlinge van J. Du Corron.

357. Bloem- en Fruitstuk.
P. h. 0.68, br. 0.46. gem. *Adèle Evrard.*
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1827. ?

EYCKEN. Jean Baptiste van Eycken, Vlaamsch schilder, geb. te Brussel 16 September 1809, overl. aldaar in 1853. Leerling van François Joseph Navez.

358. Schilder worden.
h. 0.30, br. 0.28. P gem. *B. van Eycken.*
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 165.

FABRITIUS. Barent Fabritius, Hollandsch schilder, 1657—1659 te Leiden werkzaam; waarschijnlijk was hij een leerling van Rembrandt. Zijne werken zijn van 1656 tot 1672 gedateerd

359. Portret van een bouwmeester met echtgenoote en kind.
Zeer waarschijnlijk dat van den Leidschen bouwmeester Willem van der Helm.
h. 0.445, br. 1.265. D. Gem. *B. Fabritius* 1656 Sep. 30. Op de medaille: *L. W. V. H.* Aet. $1\frac{2}{12}$.
Gekocht te Londen £ 80. 1886.

FERGUSON. Willem Gouw Ferguson, Hollandsch schilder, geboren 1610 in Schotland, overleden te ......, na 1695. Werkzaam tusschen 1660—1695. 1660 wordt hij als woonachtig te s'-Gravenhage genoemd; hij huurde daar toen een huis. 19 Oct. 1668 huurde hij er een andere woning.

360. Dood gevogelte.
h. 0.37, br. 0.27. P. Gem. *W. Fergisson f. Ao.* 1662.
Gek. *f* 51.75. 1885.

FLINCK. Govert Flinck, Hollandsch schilder, geboren 25 Januari 1615 te Kleef, overleden 2 Februari 1660 te Amsterdam. Leerling van Lambert Jacobsz te Leeuwarden, en vooral van Rembrandt te Amsterdam. Hij werkte te Amsterdam.

361. (87). **Izaäk zegent Jacob.**
h. 1.15, br. 1.38. D. levensgroot. gem. *G. Flinck* 1638.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808, *f* 1380.
NB. *Rembrandt* schilderde dit onderwerp, en bijna al zijne leerlingen volgden hem na.

362. (88). **Schuttersfeest bij het sluiten van den Munsterschen vrede. De kapitein der Burgerwacht Joan Huydecoper van Maarsseveen, wordt door de schutters onder zijn bevel gelukgewenscht,** 1648.
h. 2.59, br. 5.10. D. levensgroot. gem. *Flinck f* 1648.
Eigendom der gemeente Amsterdam; vroeger in de groote Krijgsraadskamer van het Stadhuis op den Dam.

363. (89). **Portret van den dichter Joost van den Vondel.**

geb. te Keulen 17 November 1587, overl. te Amsterdam 5 Februari 1679.

h. 0.38, br. 0.34. P. levensgroot.

Gek. 1815, als een *Jan Lievensz. f* 275.

364. (89a). **Corporaalschap van Kapitein Albert Bas en Luitenant Lucas Conijn,** 1645.

h. 3.40, br. 2.40. D. Levensgroot, gem. *G. Flinck fecit* 1645. Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in het Burgemeestersvertrek van het Oude Stadhuis.

365. (89b). **Vier doelheeren of overlieden der Kloveniers.**

h. 1.99, br. 2.73. D. Levensgroot, gem. *G. Flinck fc.* 1642. Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de groote Schutterszaal van den Kloveniersdoelen.

366. (89c). **Portret van Amalia van Solms, als Weduwe van Prins Frederik Hendrik,** Zie No. 671.

h. 3.05, br. 1.88. D. gem. *G. Flinck* 1652.

Afkomstig uit het Mauritshuis te 's-Gravenhage.

366a. (126). **Portret van den Ontvanger Johan Uytenbogaert.**

h. 0.73, br. 0.59. P levensgroot.

Afkomstig van V. d. Heuvel, Utrecht 1809.

Vroeger toegeschreven aan Rembrandt.

FLORENTIJNSCHE SCHOOL. Onder den invloed van Giotto. Tweede helft der XIVe eeuw.

367. (514a). **De Heilige Maagd met het kind Jezus, omringd door heiligen.** In gotieke lijst.

h. 0.98, br. 0.48. P.

Geschenk van den heer A. Bredius. 1885.

FOURNIER. Jean Fournier, Fransch schilder, geboren omstreeks 1700 overleden 1765 te..... Leerling van Fr. de Troy te Parijs. Hij woonde 1747—1754 in Den Haag en eenige jaren vroeger te Amsterdam.

368. Portret van Mr. Willem Sautijn. Zie No. 379.

h. 0.80, br. 0.64. D. Gem., *Fournier pinx.* 1734.

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

369. Portret van Margaretha Cornelia van de Poll, echtgenoote van Cornelis Munter.

h. 0.82, br. 0.66. D. Gem. *J. Fournier* 1750.

Geschenk van Jhr. J. S R. van de Poll. 1885.

FRANCKEN. Jeroom Francken de Oude (I), Vlaamsch schilder, geboren 1540 te Herenthals, overleden te Parijs 1 Mei 1610. Leerling van zijn vader Nicolaas Francken. Hij bezocht reeds vroeg Frankrijk, en woonde te Parijs, waar hij „peintre du Roy" werd.

370. (471). **Allegorie op den troonsafstand van Keizer Karel V te Brussel, 25 October 1555.**

h. 1.32, br. 1.70. P. Fh. 0.44. gem:
S. R. Imperii spontanea resignatio A Carol.
V. IMP. in FERD: I. Fr: Regnorumq. haered in
PHLM. *II Hisp. regem Fil. Facta Brux: ae.* 1555
Ex inven. d. petri de. Hanicart. HFranc.
Gek. door J. J. A. Gogel in 1806 voor het Nat. Museum te 's-Gravenhage, voor *f* 2550.

FRANCKEN. Frans Francken (II,) Vlaamsch schilder, geboren 6 Mei 1581 te Antwerpen, overleden aldaar 6 Mei 1642. Leerling van zijn vader Frans Francken (I.) Hij werkte te Antwerpen.

371. (472). **De vereering van Maria en het kind Jezus.**

h. 0.42, br. 0.33. K. Fh. v. Maria 0.18. gem. *Dou f. francken in f. Ao.* 1616.
Geschenk van Baron Van Spaen van Biljoen. 1808.

372. De gelijkenis van den verloren zoon.

h. 0.60, br. 0.84. P. (Middelstuk h. 0.32, br. 0.54. Fh. zittend 0.23.) De zijstukken Fh. 0.08.
Gek. van C. F. Roos, 1843. *f* 600. Verz. Van der Hoop. No. 199.

FRANSCHE SCHOOL. Omstreeks 1550.

373. (518). **Portret van Keizer Karel V,**

geb. te Gent 24 Febr. 1500, overl. in het klooster bij het dorp Yuste in Estramadura, 21 Sept. 1558.
h. 0.16, br. 0.13. P. Hh. 0.08.
Verk. Amsterdam 1825. *f* 100.

FRANSCHE SCHOOL. XVIe eeuw.

374. (533). **Portret van Gaston de Foix.**

h. 0.52, br. 0.45. P. Hh. 0.24. gem. *Gasto-Foisseius* (sic).
NB. *Kopie uit de XVIIIe eeuw.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

375. (533a). **Portret van Keizer Karel V.**

h. 0.17, br. 0.17. P. Zie No. 373.
Gekocht met het volgende No. in 1884 voor *f* 200.

376. (533b). **Portret van Philips II, koning van Spanje op jeugdigen leeftijd.**

geb. te Valladolid 21 Mei 1527, overl. in het Escurial 13 September 1598.
h. 0.17, br. 0.17. P.
Zie het vorige No.

FRANSCHE SCHOOL. Einde der XVIIe eeuw.

377. (533c). **Mansportret.**

h. 0.75, br. 0.58. D. Ovaal.
In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem. 1885.

378. (533d). **Vrouwenportret.**

Maten en afkomst als het vorige No.

FRANSCHE SCHOOL. (?) **Midden der XVIIIe eeuw.**

379. **Portret van Maria Henriette van de Poll, echtgenoote van Mr. Willem Sautijn.** Zie No. 368.

h. 0.80, br. 0.64. D.

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

NB. Jhr. Dr. J. Six schrijft dit portret te recht aan *F. van der Mijn* toe.

GAESBEECK. Adriaen van Gaesbeeck, Hollandsch schilder, geboren . . . . te Leiden, overleden aldaar in het begin van 1650. Vermoedelijk leerling van G. Dou. Woonde te Leiden. Andere werken te Berlijn, Douai, enz.

380. (90). **Portret van een jongeling in een studeervertrek.**

h. 0.97, br. 0.74. P. Fh. 0.35. gem *A. van Gaesbeeck fecit.*

Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

GEEL. Joost van Geel, Hollandsch schilder en dichter, geboren 20 October 1631 te Rotterdam, overleden aldaar 31 December 1698. Navolger van Metsu; wellicht leerling van Ochtervelt. In 1657 in Engeland, Frankrijk en Duitschland. Hij woonde te Rotterdam, waar hij koopman was.

381. (91). **Portret van den Schilder zelf.**

h. 0.82, br. 0.73. D. levensgroot.

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 265.

GEERTGEN VAN St.-JANS. Deze Hollandsche schilder werkte in de tweede helft der XVe eeuw te Haarlem, en overleed aldaar, slechts 28 jaar oud. Twee zijner bij *Van Mander* beschreven werken zijn in de verzameling van Z. M. den Keizer van Oostenrijk te Weenen.

382. (428). **Allegorie op het zoenoffer des Nieuwen Verbonds.**

h. 1.85, br. 1.04. P. Fh. zitt. 0.60.

Als een Jan van Eijck gekocht, verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 210.

GEEST. Wijbrandt de Geest de Oude, Hollandsch schilder, geboren te Leeuwarden 1590; aldaar gehuwd 19 Augustus 1622 met Hendrickien Ulenborgh, en aldaar overleden na 1659. Zwager van Rembrandt. Van 1611—1620 te Parijs en te Rome in welke laatstgenoemde plaats hij den bentnaam „de Friesche Adelaar" ontving. Hij woonde te Leeuwarden, tijdelijk te Antwerpen.

383. (92). **Portret van Ernst Casimir, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.**

geb. te Dillenburg, 22 December 1573; gesn. bij de belegering van Roermond, 2 Juni 1632.

h. 1.96, br. 1.26. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage, 1808.

384. (93). **Portret van Hendrik Casimir I, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.**

geb. 1611, overl. 6 Juli 1640, aan zijne wonden nabij Hulst.
h. 1.93, br. 1.25. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum 's-Gravenhage, 1808.

385. (94). **Portret van Ernst Casimir, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.**

geb. 1573, gesn. bij Roermond 2 Juni 1632.
h. 0.65, br. 0.56. P. levensgroot. gem. *V. D. G. fc.* Ao. 1633.
Uit het Nat. Museum 's-Gravenhage, 1808. Zie No. 383.

386. (95). **Portret van Sophia Hedwig van Brunswijk, Gemalin van Graaf Ernst Casimir van Nassau,**

geb. 20 Februari 1592, gehuwd 1607, overl. 1642.
h. 0.66, br. 0.56. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

387. (431ee). **Graaf Willem Frederik van Nassau, Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente,**

geb. 7 Aug. 1613, overl. 23 Oct. 1664 te Leeuwarden.
h. 0.29, br. 0.25. gem. *V. de Geest. f. Ao.* 1632.
Afkomstig van het huis Honselaarsdijk.

388. (431bb). **Graaf Hendrik van Nassau — Catzenelbogen,**

geb. 1611, overl. 1652.
Maten en herkomst als het vorige No.

389. (431w). **Adolf Hendrik van Salm, bekend onder den naam van den ouden Rijn-graaf.**

geb. 1557, overl. 1606. (Huwde een dochter van Jan van Nassau, den Oude.)
Maten en herkomst als het vorige No.

390. (434). **Portretten van de broeders van Prins Willem I: de graven Jan, Hendrik, Adolf en Lodewijk van Nassau.**

h. 1.85, br. 1.43. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

391. Portret eener aanzienlijke vrouw.

h. 2.39, br. 1.60. D. levensgroot. Gem. *V. de Geest* 1659.
Geschenk van den heer A. Bredius, 1887.
NB. Het pendant, het portret van den echtgenoot dezer dame, gemerkt even als dit stuk, hangt in het Museum te Rijssel.

GELDER. Aert (Arent) de Gelder, Hollandsch schilder, geboren 26 October 1645 te Dordrecht, begraven aldaar 28 Augustus 1727. Leerling van S. van Hoogstraten en omstreeks 1665 van Rembrandt te Amsterdam, overigens werkende te Dordrecht.

392. (96). **Portret van Czaar Peter I, den Groote,**

geb. bij Moskou 11 Juli 1672, overl. te Petersburg 6 Januari 1725.
h. 1.07, br. 0.89. D. levensgr.
Verk. 1821, te Amsterdam. *f* 150.

GELDORP. Geldorp Gortzius, genoemd **Geldorp,** Vlaamsch schilder, geboren 1553 te Leuven, overleden omstreeks 1616 of 1618 te Keulen. Leerling van Frans Francken den Oude en Frans Pourbus den Oude te Antwerpen. Sedert 1570 te Antwerpen; na 1579 werkzaam te Keulen. Schilder van den Hertog van Terranova aldaar.

393. (472a). **Portret van Jean Fourmenois.**
h. 0.96, br. 0.71. P. levensgroot. gem. ANo 1590. Zie No. 602.

394. (472b). **Portret van Lucretia Pellicorne.**
h. 0.69, br. 0.55. *P.* levensgroot. gem. *ANo.* 1608. *G. G. F.* Zie No. 605.

395. (472c). **Portret van Jeremias Boudinois.** (lees: **Francoys Boudewijns.)**
h. 1.03, br. 0.82. P. levensgroot. gem. *ANo.* 1610. *G. G.*

396. (472d). **Portret van zijne echtgenoote Lucretia del Prato.**
h. 1.03, br. 0.81. P. levensgroot. gem. *ANo.* 1610. *G. G. F.*

Legaat De Witte van Citters.

GEMPT. Bernhard te Gempt, Hollandsch schilder, geboren 25 April 1826 te Wijchen, overleden 2 Jan. 1879 te Amsterdam. Leerling van N. Pieneman.

397. Het Congres te Parijs.
h. 0.63, br. 1.01. D. gem. *B. te Gempt.* 1857.
Legaat Mevr. De Vos—Wurfbain.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

398. Afbeelding van een St.-Bernardshond, toebehoord hebbende aan den heer Johannes Hilman.
h. 1.76, br. 2.46. D. gem. *B. te Gempt ft.*
Legaat van den heer Johannes Hilman, 1881.

GLAUBER. Johannes Glauber, Hollandsch schilder, gebentnaamd Polydor, geboren 1646 te Utrecht, overleden te Schoonhoven omstreeks 1726. Leerling van Berchem, schilderde te Lyon omstr. 1672 bij Adr. van der Cabel, in Italië (1674—1679) onder invloed van Gasp. Poussin. Tot 1685 te Hamburg, eindelijk te Amsterdam en in Den Haag.

399. (98). **Mercurius en Iö.**
h. 1.27, br. 0.90. D. Fh. 0.20.
Uit het Nat. Museum 's-Gravenhage, 1808.

400. (99). **Diana in het bad.**
h. 1.27, br. 0.90. D. Fh. 0.20.
Afkomst als No. 399.

GOLTZIUS. Henricus Goltzius, Hollandsch graveur en schilder, geboren te Mulbracht bij Venlo in Februari 1558, overleden te Haarlem 29 December 1616. Leerling van Dirck Volckertsz Coornhert. Hij bezocht 1590—91 Duitschland en Italië (Rome). Meer graveur dan schilder; beoefende eerst sedert 1600 de schilderkunst.

401. Stervende Adonis.
h. 1.05, br. 0.85. D. gem. *H. G.* 1603.
Gek. 1885. *f* 50.30.

GOOL. Jan van Gool, Hollandsch schilder, geb. 1685 te 's-Gravenhage, overleden aldaar 1763. Leerling van Matth. Terwesten en S. van der Does; hij woonde te Amsterdam en te 's-Gravenhage.

402. Landschap met vee.
h. 0.40, br. 0.60. P. Fh. zittend 0.135. gem. *J. v. Gool Fc.*
Gek. van J. de Vries Jz., 1844. *f* 300. Verz. Van der Hoop. No. 46.

GOSSAERT. Jan Gossaert, genaamd **Jan van Mabuse,** Vlaamsch schilder, geb. omstreeks 1470 te Maubeuge, overl. te Antwerpen 1541. Hij vormde zich te Antwerpen onder Quinten Massys (en Gerard David) later, gedurende een lang verblijf in Italië, onder Leonardo en Rafaël. Hertog Philips van Bourgondië was zijn beschermheer, voor wien hij langen tijd werkzaam was. Hij woonde te Antwerpen, Middelburg en Utrecht.

403. (198). **Portret van Philips van Bourgondië, bisschop van Utrecht.** (1464—1524.)
h. 0.38, br. 0.28. P. Hh. 0.15. valsch gem. *L.*
Uit het Nat. Museum. 's-Gravenhage 1808.

GOVAERTS. Antonie Cornelis Govaerts, Vlaamsch schilder, geb. te Antwerpen 18.., overl. aldaar 1855.

404. De Zoetelaarster.
h. 0.56, br. 0.70 P.
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 300.

GOYEN. Jan van Goyen, Hollandsch schilder, geboren 13 Januari 1596 te Leiden, overleden te 's-Gravenhage in April 1656. Leerling van Coenraet van Schilperoort en Isaeck van Swanenburch te Leiden, bij Willem Gerritsz te Hoorn, eindelijk van Esaias van de Velde. Tot 1631 te Leiden (in 1615 reisde hij in Frankrijk) vervolgens te 's-Gravenhage. Zijne dochter Margaretha was met Jan Steen gehuwd.

405. (100). **Riviergezicht.**
h. 1.27, br. 1.54. D. Fh. 0.10. gem. *I.v. Goyen* 1645.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 160.

406. (101). **Gezicht op de rivier voor Dordrecht.**
h. 0.54, br. 0.70. P.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

407. (102). **Gezicht op het Valkenhof te Nijmegen.**
h. 0.95, br. 1.31. D. gem. *v. Goyen* 1641.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam, 1808, *f* 160.
NB. Een dergelijk stuk werd 1806 door J. J. A. Gogel voor *f* 300, voor het Nat. Museum te 's-Gravenhage gekocht.

408. (103). **Landschap.**
h. 1.02, br. 0.83. D. Fh. 0.09. gem. *I. V. G.* 1641.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

409. (103a). **Gezicht op de stad Dordrecht.**
h. 0.985, br. 1.32. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

GRAAT. Barent Graat, Hollandsch schilder, geboren 28 September 1628 te Amsterdam, overleden aldaar 4 November 1709. Leerling van zijn oom, een ons onbekend Meester Hans; steeds werkzaam te Amsterdam.

410. (103b). **Zinnebeeldige voorstelling.**
Saturnus met drie vrouwen; voor een bed ligt een man geknield, door eenige oude vrouwen omringd. Op den achtergrond het Oude-mannen- en vrouwengasthuis.
h. 0.60, br. 1.40. D. gem. *B. Graat fc.* 1685.
Eigendom der stad Amsterdam, vroeger in het Oude-mannen- en vrouwengasthuis aldaar.

411. (103c). **De verloren zoon.**
h. 0.77, br. 0.64. D. gem. *B. Graat fc.* 1661.
Verk. Bierens de Haan. 1881. *f* 1463.50.

GRAEF. Timotheus? de Graef, weinig bekend Hollandsch landschapschilder, omstreeks 1670 werkzaam.

412. Italiaansch landschap.
h. 0.49, br. 0.62. P. gem. *De Graef.*
Gek. 1886. *f* 97.75.

GREIVE. Johan Conrad Greive, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 2 April 1837. Leerling van zijn oom Petrus Franciscus Greive en van Cornelis Springer.

413. Schafttijd.
h. 0.75, br. 1.15. D. gem. *J. C. Greive.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor *f* 600.

414. Het IJ voor Amsterdam, op de hoogte van den Schreierstoren, bij avondzon.
h. 0.50, br. 0.93. D. gem. *J. C. Greive Jr.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

GREIVE. Petrus Franciscus Greive, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 25 Maart 1811. Leerling van C. J. L. Portman.

415. Een Oudhollandsche dienstmaagd.
h. 0.41, br. 0.34, P. gem. *P. F. Greive.* 48.
Geschenk van Mevr. Willink, geb. V. Wickevoort Crommelin.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

GRIFFIER. Jan Griffier, Hollandsch schilder, geboren 1656 te Amsterdam, overleden te Londen, 1718. Leerling van R. Roghman, en Jan Looten, navolger van Herman Saftleven (III), dien hij te Rotterdam leerde kennen. Hij reisde veel, en woonde voornamelijk te Londen.

416. (104). **Riviergezicht.**

h. 0.37, br. 0.48. P. Fh. 0.025. gem. *I. Griffier.*
Kab. Van Heteren, 1809.

GRUYTER. Willem Gruyter Jr, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 6 September 1817, overl. aldaar 7 Januari 1880. Leerling van Hermanus Koekkoek.

417. De reede van Bremerhaven.

h. 0.87, br. 1.30. D. gem. *Willem Gruyter Jr.*
Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangek. voor f 1000.

GUERCINO. Copie naar **Giovanni Francesco Barbieri,** genaamd **il Guercino,** Italiaansch schilder, geb. 2 Febr. 1591 te Cento, overleden 2 Dec. 1666 te Bologna. Werkzaam te Bologna, tijdelijk te Venetië, Ferrara, Rome, Reggio en Piacenza.

418. (546). **Maria Magdalena.**

h. 1.33, br. 1.10. D. Levensgroot.
Als van J. Scorel uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

GYSAERTS. Gualterus (Wouter) Gysaerts, Vlaamsch schilder, 1670/1671 op de „Liggeren" van het Antwerpsche St. Lucasgilde als „*Blomschilder*" ingeschreven.

419. (472e). **Bloemkrans met portret van Hiëronimus van Weert.**

h. 1.14, br. 0.78. D. gem. *Gualterus Gijsaerts* en *D. T.*
NB. Het portret is door *David Teniers Jr.* geschilderd.
Gekocht 1884. *f* 230.

GIJZELS. Pieter Gijzels, Gijssels, ook Gijsens, Vlaamsch schilder, gedoopt 3 December 1623 te Antwerpen, overleden aldaar 1690 of 1691. Leerling van P. Bouts(?) te Antwerpen; hij vormde zich naar Jan Brueghel den Oude (den Fluweelen). Hij woonde te Antwerpen.

420. (473). **Een Vlaamsch stadsgezicht.**

h. 0.26, br. 0.33. P. Fh. 0.04. gem. *P. Gijssels.*
Kab. Van Heteren, 1809.

HAANEN. Adriana Johanna Haanen, Hollandsche schilderes, geb. te Oosterhout 15 Juni 1814.

421. Fruitstuk.

h. 0.46, br. 0.59. P. gem. *Adriana Haanen.*
Tentoonst. te Rotterdam, 1867. Aangek. voor f 400.

422. De zomer (Bloemen).

h. 1.31, br. 0.98. D. gem. *Adriana Haanen.*
Gekocht 1885.

423. **Bloemen en vruchten.**
h. 0.42, br. 0.65. D. gem. *Adriana Haanen.* 1863.
Geschenk van den Heer C. P. van Eeghen.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

HAANEN. George Gillis Haanen, Hollandsch schilder, geb. 23 Aug. 1807 te Utrecht, overl. te Bilsen 1879. Leerling van zijn vader Casper Haanen.

424. **De avondschool.**
h. 0.625, br. 0.49. P. Fh. 0.23.
Verk. 1847. *f* 306.

425. **Een oud man in zijn studeervertrek.**
h. 0.31, br. 0.25. P. Hoofdh. 0.05.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 110.

426. **Lezende oude vrouw.**
h. 0.31, br. 0.25. P. Hoofdh. 0.04. gem. *G. G. Haanen.* 1834.
Gek. A. Brondgeest, 1834. *f* 110.

(No. 424–426:) Verz. Van der Hoop. No. 47, 48 en 49.

HAAS. Johannes Hubertus Leonardus de Haas, Hollandsch schilder, geb. te Hedel 23 Maart 1832. Leerling van Pieter Frederik van Os.

427. **Vroege morgen.**
h. 0.33, br. 1.26. P. gem. *J. H. L. de Haas.*
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1878. Aangek. voor f 3500.

428. **Vee in de weide.**
h. 0.68, br. 0.98. P. gem. *J. H. L. de Haas.* 84.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

HACKAERT. Jan Hackaert, Hollandsch schilder, geboren 1629 te Amsterdam, overleden aldaar 1699 (?). Hij werkte te Amsterdam; dikwerf stoffeerden Adr. v. d. Velde en Lingelbach zijne landschappen. Hij bezocht Zwitserland en Italië.

429. (108). **De esschenlaan.**
h. 0.65, br. 0.52. D. Fh. te paard 0.10.
De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 3005.

430. (109). **Boschgezicht.**
h. 0.75, br. 0.46. D. Fh. te paard 0.10. gem. *Hackaert.*
De figuren zijn van *J. Lingelbach.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

431. (109a). **Landschap met vee.**
h. 0.88, br. 1.02. D. Fh. 0.12.
De figuren zijn van *A. v. d. Velde.*
Legaat Van de Poll 1880.

432. **Landschap.**
h. 0.61, br. 74. D. Fh. 0.06. gem. *Hackaert.*
Verz. Van der Hoop. No. 50.

HAENSBERGEN. Johannes van Haensbergen, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht 2 Januari 1642, overl. te 's-Gravenhage 10 Januari 1705. Leerling en navolger van Corn. van Poelenburgh. Tot 1668 te Utrecht, verder te 's-Gravenhage werkzaam.

433. (104a). **Portret van den schilder zelf.**
h. 0.11, br. 0.10. P. gem. *Joh. van Haensbergen.*
Gekocht 1885. *f* 407.

HAERLEM. Cornelis Cornelisz van Haerlem, Hollandsch schilder, geboren 1562 te Haarlem, overleden aldaar 11 Nov. 1638. Leerling van Pieter Pietersz (van Amsterdam), later van Gillis Coignet te Antwerpen. In 1579 bezocht hij Frankrijk. Na 1583 woonde hij te Haarlem en was ook als architect werkzaam.

434. (105). **De kindermoord te Bethlehem.**
h. 2.42, br. 3.55. D. Fh. levensgr. gem. Ao. 1590. *C. Cornelii, H. fecit.*
Uit het Nat. Museum 's-Gravenhage, 1808.

435. (106). **Adam en Eva in het Paradijs.**
h. 2.69, B. 2.19. D. levensgroot. gem. Ao. 1592, *C. C. H. f.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage, 1808.

436. (107). **Portret van den graveur, dichter en geleerde Dirck Volckertsz Coornhert.**
geb. Amsterdam, 1522, overl. Gouda, 29 October 1590.
h. 0.40, br. 0.30. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht met No. 928, in 1804 voor *f* 275.
NB. Eene herhaling dezer schilderij bevindt zich te Augsburg.

HAGEN. Joris van der Hagen (ook Verhagen), Hollandsch schilder, geboren ..... begraven te 's-Gravenhage 23 Mei 1669. Hij woonde sedert 1640 in 's-Gravenhage.

437. (110). **Hollandsch landschap.**
h. 1.16, br. 1.68. D.
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1405.
NB. Jhr. Dr. J. Six schrijft dit stuk te recht aan *Jacob van Ruisdael* toe.

438. (110a). **Bergachtig landschap.**
h. 1.70. br. 2.30. D. gem. *J. v. Hagen.*
Eigendom der stad Amsterdam.

439. **Landschap.**
h. 0.47, br. 0.65. D. Fh. 0.085.
Verk. J. de Vos, 1833. *f* 305.

440. **Landschap.**
h. 1.07, br. 1.06. D. Fh. 0.13.
Verk. Sigault, 1833. *f* 60.

(439–440:) Verz. Van der Hoop. Nos. 21 en 51.

HALS. Frans Hals de Oude, Hollandsch schilder, geboren 1580 of 1581 te Antwerpen (?), begraven te Haarlem 1 September 1666. Hij kwam reeds vóor 1604 te Haarlem, en is, als schoolvormend meester, naast Rembrandt een der belangrijkste verschijningen in de Noordnederlandsche schilderschool.

441. (111). **Portretten van Frans Hals en zijne tweede echtgenoote Lijsbeth Reiniers.**
h. 1.40, br. 1.66. D. levensgroot.
Verk. Six van Hillegom te Amsterdam 1852. *f* 600.

442. (112). **De nar.**
h. 0.65, br. 0.58. D. levensgroot.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
NB. Deze schilderij is eene oude kopie, wellicht door een zijner zonen.

443. (113). **Een vroolijk man.**
h. 0.80, br. 0.67. D. Fh. levensgroot. gem. *F.H.* (ineen).
Verk. Van Leyde, Leiden 1816. *f* 385.

444. (113a). **Corporaalschap van Kapitein Reynier Reael en Luitenant Cornelis Michielsz Blau,** 1637. **(De zoogenaamde „magere compagnie.")**
h. 2.02, br. 4.24. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote krijgsraadskamer van het oude stadhuis.
NB. Deze schilderij, hoewel grootendeels door *Hals* geschilderd, is door *Pieter Codde* voltooid.

445. Mansportret,
zeer waarschijnlijk dat van Dirck Pietersz. Hasselaer, Majoor van de stadsmilitie te Amsterdam.
h. 0.79, br. 0.65. D.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

446. Portret van zijne echtgenoote Bregje van Schoterbosch.
geb. te Haarlem, 10 Juli 1592.
Maten en afkomst als het voorgaande No.

447. Vrouwenportret, kniestuk.
h. 1.24, br. 0.92. D. Fh. levensgr. gem. *aetat. suae.* 62. *An.* 1639.
Verz. Van der Hoop. No. 52.

HANEDOES. Louwrens Hanedoes, Hollandsch schilder, geb. te Woudrichem 14 Juli 1822. Leerling van Cornelis Kruseman en van Barend Cornelis Koekkoek.

448. Kennemer landschap.
D. h. 1.20, br. 0.98. gem. *L Hanedoes fec.* 1869.
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1869. Aangek. voor f 900.

HANSELAERE. Pieter van Hanselaere, Vlaamsch schilder, geb. te Gent 31 Juli 1786, overl. aldaar 10 Maart 1862; leerling van P. van Huffel.

449. Portret van den Schilder.
D. h. 0.64, br. 0.49. gem. *Par Moi à Naples* 1824.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

FRANS HALS.

Frans Hals en zijne tweede echtgenoote. (Portraits de Frans Hals et de son épouse en secondes noces Lysbeth Reiniers.)

450. De kuische Susanna.
h. 1.35, br. 0.96. gem. D. *Pre. van Hanselaere Ft. Romae.* 1820.
Een dezer twee schilderijen van P. van Hanselaere werd op de tentoonstelling te Gent in 1829 aangekocht voor *f* 2000.

HANSEN. Lambertus Johannes Hansen, Hollandsch schilder, geb. 1803 te Staphorst, overl. te Amsterdam 1859. Leerling van J. W. Pieneman.

451. Een groenteverkoopster.
h. 0.57, br. 0.51. D. Fh. 0.31.
Verz. Van der Hoop. No. 54.

HARI. Johannes Hari, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 24 October 1772 overl. aldaar 7 October 1849. Leerling van Jean George Teissier.

452. Nachtkwartier te Molodetschno, van 3 op 4 December 1812.
h. 0.46, br. 0.64. P. Geschilderd in 1816.
Legaat van den Heer W. P. d'Auzon de Boisminart. 1870.

HASELEER. Frans Haseleer, Vlaamsch schilder, geb. te Brussel 10 Augustus 1804. Leerling van François Joseph Navez.

453. Esther voor Ahasveros.
h. 1.13, br. 1.46. D.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1827. Aangek. voor f 200.

HAUCK. August Christiaan Hauck, Duitsch schilder, geboren 3 Maart 1742 te Mannheim, overleden te Rotterdam . . . Januari 1801. Zoon en leerling van Jacob Hauck, hofschilder van den Keurvorst van den Palts. Hij woonde te Leiden, waar hij 16 April 1768 werd ingeschreven als student in de Letteren, later te Rotterdam.

454. (114). **Portret van den Vice-Admiraal Johan Arnold Zoutman,**
geb. 10 Mei 1724 nabij Gouda, overl. te 's-Gravenhage 7 Mei 1793.
h. 0.81, br. 0.65. D. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, 1808. Zie No. 250.

HAVERMAN. Hendrik Johan Haverman, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 1857. Leerling van de Rijks-Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

455. De vlucht.
h. 2.25, br. 1.24. D. gem. *H. J. Haverman.* 83.
Geschenk van den schilder.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

HECK. Claes Dircksz. van der Heck, Hollandsch schilder, in 1631 en 1635 voorkomende als Lid van het St.-Lucasgilde te Alkmaar. In 1604 noemt Van Mander reeds *Niclae. van der Heck,* „van 't geslacht van Maerten Heemskerk en *discipel van Jan Naghel,* wesende een goet schilder, *besonder int Lantschap.*"

456. (114a). **Het Kasteel Egmond in welstand.**
h. 0.31, br. 0.71. P.
Gekocht met het volg. No. op de verkooping Van Lerius te Antwerpen 1884. Zamen frs. 500.

457. (114b). **De abdij Egmond in welstand.**
h. 0.31, br. 0.71. P. gem. *C. Heck.* 1638.
Zie No. 456.

HECKEN. Abraham van den Hecken, Hollandsch schilder, geboren .... te Antwerpen; hij huwde 1635 te Amsterdam met de zuster van den schilder Gerard Lundens en was omstreeks 1636—1655 afwisselend te 's-Gravenhage en te Amsterdam werkzaam. Een groot boerengezelschap met circa veertig figuren in den trant van **Jan Miense Molenaer** van zijne hand bij Wertheimer te Londen. Hij schilderde ook portretten.

458. De slagerij.
h. 1.115, br. 0.94. D. Gem. *Abr. v. d. Hecken.*
Geschenk van den Heer J. H. van Marwijk Kooy.

HEEM. Jan Davidsz de Heem, Hollandsch schilder, geboren 1606 te Utrecht, overleden te Antwerpen tusschen 14 Oct. 1683 en 26 April 1684. Leerling van zijn vader David de Heem. Omstreeks 1629 te Leiden werkzaam; van 1635—1667, van 1667—1672 te Utrecht, en van 1672 tot aan zijn dood te Antwerpen.

459. (115). **Bloem- en fruitstuk.**
h. 0.72, br. 0.58. D. Nat. grootte. gem. *J. D. De Heem. f.*
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 385.

460. (116). **Fruitstuk.**
h. 0.70, br. 0.58. D. Nat. grootte.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 460.

HEEMSKERCK. Jhr. Jacob Eduard van Heemskerck van Beest, Hollandsch schilder, geb. te Kampen 28 Februari 1828. Leerling van Dirk van Lokhorst.

461. Zeegezicht.
h. 0.81, br. 1.34. D. gem. *E. van Heemskerck v. B.*
Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangekocht voor *f* 700.

462. Het IJ voor Amsterdam.
h. 0.77, br. 1.18. D. gem. *E. van Heemskerck van Beest.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

HEEMSKERCK. Maerten van Heemskerck, Hollandsch schilder, geboren 1498 te Heemskerk, overleden te Haarlem 1 October 1574. Leerling van Cornelis Willemsz te Haarlem en Jan Lucasz te Delft; dan zich vormend onder Jan van Scorel te Haarlem. In Italië gedurende een lang oponthoud Michelangelo bestudeerende, dien hij later tevergeefs trachtte na te volgen.

463. Ecce homo.
h. 0.96, br. 0.76.
Gek. *f* 230. 1885.

464. (117b). **De Sybilla Erythrea; op de achterzijde het portret van Matelief met zijn beschermheilige.**

h. 1.24 br 0.75. P. Gem. *Maertynus van Heemskerck inventor. Ao.* 1564 en TE MATENLIEF DAMMASZ.

In bruikleen van Jhr. Dr. J. P. Six, te Amsterdam. Afkomstig van de stad Delft.

465. (117c). **Portret van Johannes Colman, omstreeks 1538 Rector van het St.-Agathaklooster te Delft.**

h. 0.75, br. 0.59. P. Op de lijst staat: *Omnino ne sit fato Colmannus ademptus Martini fecit ingeniosa manus.* Op de schilderij: 67. (de leeftijd).

Vroeger met No. 548 in de Weeskamer der stad Delft. In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap.

HEERSCHOP. Hendrick Heerschop, Hollandsch schilder, geboren 1620 of 1621 te Haarlem, overleden *na* 1672. Leerling van Willem Claesz Heda te Haarlem, later van Rembrandt te Amsterdam. Werkzaam te Haarlem en te Amsterdam.

466. (117e). **Erechtonius door de dochters van Cecrops gevonden.**

h. 1.07, br. 1.19. D. gem. *H. Heerschop.*

Gekocht 1883. *f* 69.

HELST. Bartholomeus van der Helst, Hollandsch schilder, geboren 1611 of 1612 te Haarlem, begraven te Amsterdam 16 December 1670. Deze vermaarde portretschilder huwde reeds in 1636 te Amsterdam en bleef sedert dien tijd tot zijn dood aldaar werkzaam. Waarschijnlijk leerling van Nicolaes Elias.

467. (118). **De Schuttersmaaltijd, gehouden 18 Juni 1648 in de bovenzaal van den Voetboog- of St. Jorisdoelen op den Singel te Amsterdam, ter viering van het sluiten van den Munsterschen Vrede.**

h. 2.27, br. 5.38. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst fecit Ao.* 1648.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger geplaatst in den St.-Jorisdoelen, later in de groote Krijgsraadskamer van het Stadhuis.

468. (119). **De overlieden van den St. Sebastiaansdoelen te Amsterdam.**

h. 1.75, br. 2.64. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst* 1657.

NB. De handteekening en het jaartal overschilderd. Het laatste was oorspronkelijk 1653.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in den schoorsteen der groote zaal van den Handboogschuttersdoelen op den Singel, later in de groote Krijgsraadskamer van het Stadhuis. Een kleine voorstelling van dit onderwerp, met enkele afwijkingen, gedagteekend 1653, maar veel beter bewaard, bezit de Louvre te Parijs.

469. (120). **Portret van Prinses Maria Henriette Stuart, weduwe van Prins Willem II,**
geb. 1631, overl. te Londen 3 Jan. 1661.
h. 1.96, br. 1.65. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst f* 1652.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

470. (121). **Portret van den Luitenant-Admiraal Aart van Nes,**
gedoopt te Rotterdam 13 Apr. 1626, overl. ald. 13 Sept. 1693.
h. 1.36, B. 1.22. D. Fh. levensgroot. gem. *B. van der Helst f.* 1668. De achtergrond is van *Bakhuijsen.*
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht in 1800 met No. 471, 737, 738, 1539 en 1552 voor *f* 4000.

471. (122). **Portret van Geertruda den Dubbelde,**
geb. 1647, gehuwd 1665 met Aart van Nes (Zie No. 470), overl. te Rotterdam 7 Jan. 1684.
h. 1.38, br. 1.22. D. Fh. levensgroot. gem. *B. van der Helst,* 1668. De achtergrond is door *Bakhuysen.*
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage. Daarvoor gekocht in 1800. (Zie bij 470).

472. (123). **Portret van den Luitenant-Admiraal Egbert Meeuwisz Kortenaar,**
geb. 1600, gesneuveld 13 Juni 1665 bij Lowestoft.
h. 0.65, br. 0.57. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

473. (124). **Portret van Andries Bicker, Heer van Engelenburg, Burgemeester van Amsterdam,**
geb. 1586, overl. 24 Juni 1652.
h. 0.90, br. 0.69. P. Levensgr. gem. *B. van der Helst* 1642. *Aetas* 56.
Verk. te Amsterdam 1848. *f* 150.

474. (125). **Portret van Gerard Bicker Andriesz, Drost van Muiden, enz.**
geb. 6 Juni 1623, overl. 16 September 1666.
h. 0.90, br. 0.69. levensgroot.
Verk. te Amsterdam, 1848. *f* 92.

475. (127). **Mansportret.**
h. 0.66, br. 0.56. P. levensgroot.
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. Met No. 476, *f* 480.

476. (128). **Vrouwenportret.**
h. 0.66, br. 0.56. P. levensgr. gem. *B. van der Helst* 1646.
Afkomst als No. 475.

477. (128a). **Corporaalschap van Kapitein Roelof Bicker en Luitenant Jan Michielsz Blau vóor de bierbrouwerij de Haan op den hoek van de Lastaadje (Geldersche Kade en Boomsloot),** 1639.
h. 2.30, br. 7.50. D. Levensgroot. gem. *B. van der Helst ft.* 1639.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

478. (128b). **Portret van den Vice-Admiraal Johan de Lieffde,**
gesneuveld 21 Augustus 1673 bij Kijkduin.
h. 1.36, br. 1.22. D. gem. *B. van der Helst* 1668.
Gekocht 1884. *f* 5000.

479. Portret van Jacobus Trip.
geb. 1627. Zie No. 697.
h. 1.09, br. 0.93. D. Gem. *B. v. d. Helst. f.*
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

480. Mansportret,
borstbeeld van een krijgsman.
h. 0.72, br. 0.62. D. levensgroot. gem. *B. van der Helst,* 1650.
Gekocht 1853. *f* 88. Verz. Van der Hoop. No. 55.

Kopieën naar BARTHOLOMEUS VAN DER HELST:

(Eigendom der stad Amsterdam.)

481. (449s). **Portret van Andries Bicker,**
Zie No. 473.
h. 0.90, br. 0.69. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

482. (449t). **Portret van Denzelfden.**
Pastel. h. 0.52, br. 0.41. papier. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

483. (449v). **Portret van zijne echtgenoote Catharina Gansneb genaamd Tengnagel.**
geb. 1595, gehuwd 4 Januari 1615.
Pastel. h. 0.52, br. 0.41. papier. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

484. (449u). **Portr. van Gerard Bicker Andriesz.**
(Zie No. 474.)
h. 0.90, br. 0.69. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

HELST. Lodewijck van der Helst, Hollandsch schilder, geb. 1645 te Amsterdam, overleden . . . . na 1680. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Bartholomeus van der Helst; hij was werkzaam te Amsterdam.

485. (129). **Portret van den Luit.-Admiraal Augustus (Aucke) Stellingwerf;**
Gesneuveld 13 Juni 1665 in den slag van Lowestoft.
h. 0.99, br. 1.33. P. levensgroot. gem. *L. van der Helst f.* 1670.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

486. (129a). **Portret van Adriana Hinlopen.**
h. 0.72. br. 0.61. D. gem. *L. V. H.* (aaneen) 1667.
Gekocht 1875. *f* 25.

HEMERT. Jan van Hemert. Weinig bekend Hollandsch kunstenaar; hij schilderde omstreeks 1647.

487. (129a). **Portret van Dirk Hendrik Meulenaer.**
h. 0.85, br. 0.67. D. levensgroot. gem. *Jan v. Hemert fc.* 1647.
Legaat Van de Poll 1880.

HENDRIKS. Wijbrand Hendriks, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 24 Juni 1744, overl. te Haarlem 28 Januari 1831. Leerling der Teeken-Academie te Amsterdam.

488. Portret van Jacob de Vos Senior,
vermaard kunstverzamelaar te Amsterdam, aldaar geb. 3 Dec. 1735 en aldaar overl. 28 Januari 1833.
h. 0.33, br. 0.275. D. gem. *W. Hendriks fc.* 1811.
Geschenk van Mevr. Wed. De Vos-Wurfbain te Amsterdam 1879.

HEUSCH. Willem (Guilliam) de Heusch, Hollandsch schilder, geboren . . . . te Utrecht, overleden aldaar (?) nà 1669. Leerling van Jan Both; bezocht reeds vroeg Italië.

489. (130). **Italiaansch Landschap.**
h. 0.21, br. 0.28. K. Fh. te paard 0.035. gem. *G. D. Heusch f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

490. (131). **Italiaansch Landschap.**
h. 0.21, br. 0.285. K. Fh. 0.05. gem. *G. D. Heusch.*
De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

491. (132). **Boomrijk Landschap.**
h. 0.39, br. 0.545. D. Fh. zittend. 0.07. gem. *G. D. Heusch. f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

HEYDEN. Jan van der Heyden, Hollandsch schilder, geboren 1637 te Gorinchem, overleden te Amsterdam 28 Sept. 1712. Leerling van een onbekend glasschilder te Gorkum, vestigde zich vroeg te Amsterdam, waar hij verder woonde. Hij bezocht Engeland en Duitschland, was uitvinder der straatlantaarns en verbeterde de brandspuiten met slangen en perspompen. Zijne stadsgezichten werden door Adr. v. d. Velde en Egl. v. d. Neer gestoffeerd. Hij schilderde ook stillevens.

492. (133). **Een steenen brug.**
h. 0.35, br. 0.43. P. Fh. 0.05.
De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Met No. 493 gek. op de Verk. Van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 1045.

493. (134). **Een ophaalbrug.**
h. 0.35, br. 0.44. P. Fh. 0.07. gem. *V. Heyde. f.*
Figuren en afk. als No. 492.

494. (135). **Een Hollandsche gracht.**
h. 0.43, br. 0.57. P. Fh. 0.03. gem. *V. D. Heyden.*
De figuren zijn van *Adr. van de Velde.*
Kab. van Heteren, 1809.

495. Gezicht op de stad Amersfoort.
De beelden zijn door Adr. v. d. Velde.
h. 0.48, br. 0.64. P. Fh. 0.04.
Gek. in Engeland, 1834. *f* 3600. Verz. Van der Hoop. No. 56.

JAN VAN DER HEYDEN en ADR. VAN DE VELDE.

Een Hollandsche gracht. (Un canal en Hollande.)

HILDEBRAND. Theodorus Hildebrand, Duitsch schilder, geb. 1804 te Stettin, overl. 1874. Leerling van Schadow.

496. Gezicht op de Newa bij St.-Petersburg.

h. 0.39, br. 0.57. D. Fh. 0.12. gem. *F. Hildebrand* 1844.
Gek. van C. F. Roos, 1847. *f* 450. Verz. Van der Hoop, No. 217.

HILLIGAERT. Paulus van Hilligaert, Hollandsch schilder, geboren 1595 of 1596 te . . . . overleden te Amsterdam vóor 1651. Hij woonde te Amsterdam en was de zoon van den schilder Franchois van Hilligaert. Zijn zoon, Paulus van Hilligaert de Jonge, werd reeds 21 Jan. 1658 te Amsterdam begraven en was ook schilder.

497. (136). **De slag bij Nieuwpoort, 2 Juli 1600.**

h. 0.79, br. 1.15. D. Fh. 0.185. gem. *Pauwels van Hilligaert.*
Gek. uit de verzameling Van Loon, 1878. *f* 1800.

498. (137). **De afdanking der waardgelders te Utrecht, 31 Juli 1618.**

h. 0.96, br. 1.69. D. Fh. 0.16. gem. *Pauwels van Hilligaert,* 1627.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

499. (137a). **De belegering van 's-Hertogenbosch, 1629.**

h. 1.05, br. 1.75. D.
Gekocht 1885. *f* 800.

500. (137b). **Prins Frederik Hendrik met een krijgsoverste te paard bij het beleg van Breda, 1637.**

b. 0.46, br. 0.61. P.
Herkomst onbekend.

501. (347). **Portret van den Stadhouder Prins Frederik Hendrik te paard.**

h. 0.35, br. 0.28. P. Fh. te paard 0.31.
Verk. Mr. M. C. v. Hall, Amsterdam 1858. *f* 80.

502. (383). **Prins Maurits met zijn hofstoet ter jacht uitrijdende.**

h. 0.84, br. 1.15. D. Fh. 0.14.
Afk. als *E. van de Velde* van het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

HILVERDINK. Eduard Alexander Hilverdink, Hollandsch schilder, geboren 12 Mei 1846 te Amsterdam. Leerling van zijn vader Jan Hilverdink.

503. De Singel naar de Munt gezien.

h. 0.45, br. 0.76, D. gem. *E. Alex. Hilverdink.*
Gek. *f* 300. 1886.

HILVERDINK. Johannes Hilverdink, Hollandsch schilder, geboren te Groningen 28 Januari 1813. Leerling van Jean Augustin Daiwaille en Jan Willem Pieneman.

504. Kust langs het Engelsche Kanaal.
h. 0.79, br. 1.29. D. gem. *Johs. Hilverdink* 1870.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870. Aangek. voor f 700.

505. De buitenhaven van IJmuiden.
h. 0.64, br. 0.90. D. gem. *Johannes Hilverdink.* 1883.
Geschenk van belangstellenden.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

HOBBEMA. Meindert Hobbema, Hollandsch schilder, geboren 1638 te Amsterdam, overleden aldaar 7 December 1709. Leerling van Jacob van Ruisdael; hij woonde te Amsterdam, waar hij sedert 1668 tot aan zijn dood wijnroeier was. Adr. v. d. Velde en Lingelbach stoffeerden zijne landschappen.

506. (138). **Een watermolen.**
h. 0.58, br. 0.82. P. Fh. 0.06. gem. *M. Hobbema.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

507. De watermolen.
h. 0.59, br. 0.83. P. Fh. 0.045. gem. *M. Hobbema.*
Verk. Robin, 1834. *f* 2184. Verz. Van der Hoop. No. 57.

508. Landschap.
h. 0.44, br. 0.31. P. gem. *M. Hobbema.*
Verk. Goll van Frankenstein, 1833. *f* 1325. Verz. Van der Hoop. No. 58.

HODGES. Charles Howard Hodges, Engelsch schilder, geboren 1764 te Londen, overleden te Amsterdam 24 Juli 1837. Hij woonde sedert 1788 te Amsterdam en in Den Haag; zijne zwartekunst-portretten zijn vermaard.

509. (139). **Portret van Mej. Jacoba Vetter, echtgenoote van den Boekhandelaar Pieter Meijer Warnars.**
h. 0.71, br. 0.57. D. levensgroot. Zie No. 733.
Legaat van Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

510. (139a). **Portret van Hendrik Bicker,**
geb. 1777, overl. 1834.
Ovaal h. 0.27, br. 0.22. D. Hoofdh. 0.105.
Legaat Bicker, 1881.

511. (139b). **Portret van Wilhelmina Jacoba van Hoorn,**
geh. met Hendr. Bicker, overl. 1853.
Herkomst en afmetingen als No. 510.

(510–511: Eigendom der stad Amsterdam.)

512. (139c). **Portret van Willem I, Koning der Nederlanden.**
h. 0.345. br. 0.27. D.
In bruikleen van den Heer P. C. C. Hansen.

MEINDERT HOBBEMA.

513. Portret van den schilder zelven.
h. 0.70, br. 0.59. D.
Legaat van Mej. E. J. Hodges, ontvangen in 1868.

514. Portret van Mejuffrouw Emma Jane Hodges.
geb. te Londen in 1789, overl. te Amsterdam 29 October 1868, dochter des schilders.
h. 0.76, br. 0.61. D.
Legaat van Mej. E. J. Hodges, ontvangen in 1868.

515. Portret van Mevr. Wattier-Ziesenis. Zie No. 1096.
h. 0.70. br. 0.45. D.
Gekocht 1883. *f* 95.20.

516. Portret van Cornelis Apostool, Directeur van 's Rijks-Museum van schilderijen te Amsterdam.
geb. te Amsterdam 6 Augustus 1762, aldaar overl. 10 Februari 1844.
h. 0.71. br. 0.37. D.
Legaat van C. Apostool 1844.

517. Portret van Lodewijk Napoleon, Koning van Holland. (1806—1810).
h. 2.16, br. 1.42. D. gem. *C. H. Hodges fect.* 1809.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage.

HOET. Gerard Hoet, Hollandsch schilder, geboren 22 Augustus 1648 te Zalt-Bommel, overl. te 's-Gravenhage 2 December 1733. Leerling van Warnar van Rijzen. In 1672 in Den Haag, dan te Parijs, Brussel en Utrecht, waar hij 1696 eene Teekenacademie stichtte. Van 1714 tot aan zijn dood te 's-Gravenhage.

518. (140.) **Landschap.**
h. 0.34, br. 0.44. P. Fh. 0.10. gem. *G. Hoet.*
Kab. Van Heteren, 1809.

519. (141). **Landschap.**
h. 0.34, br. 0.44. P. Fh. 0.10. gem. *G. Hoet.*
Tegenhanger van 518. Kab. Van Heteren, 1809.

520. (142). **Het huwelijk van Alexander den Groote, Koning van Macedonië, met Roxane van Bactrië.**
h. 0.31, br. 0.40. P. Fh. 0.17. gem. *G. Hoet.*
Kab. Van Heteren, 1809.

521. (143). **Hulde aan Alexander den Groote.**
h. 0.32, br. 0.40. P. Fh. 0.11. gem. *G. Hoet.*
Tegenhanger van No. 520. Kab. Van Heteren, 1809.

522. (144). **Familietafereel.**
h. 0.125, br. 0.09. Ovaal. K. Hh. d. vrouw 0.02 gem. *G. Hoet.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam, 1808. *f* 145.

HOLBEIN. Kopie naar **Hans Holbein den Jonge,** Duitsch schilder, geboren 1497 te Augsburg, overleden te Londen tusschen 7 Oct. en 29 Nov. 1543. Leerling van zijn vader Hans Holbein den Oude te Augsburg. Reeds 1515 te

Basel, sedert 1526 te Londen, en daar werkzaam tot aan zijn dood. (1528—1531, en 1538 tijdelijk weer te Basel). Holbein staat als portretschilder zijn beroemdste vakgenooten ter zijde, ja, is op dit gebied door geen hunner overtroffen.

523. (521). **Portret van Robert Sidney,**
Gouverneur van Vlissingen en Rammekens geb. 1562, overl. 1626.
h. 0.41, br. 0.30. P. Hh. 0.12.
Kabinet Van Heteren. 1809.
Middelmatige kopie naar het origineel te Weenen. (Belvedère.)

HOLLANDER. Hendrik Hollander Cz., Hollandsch schilder, geboren 7 Augustus 1823 te Leeuwarden, overleden te Amsterdam 1 Juni 1884. Leerling van J. W. en N. Pieneman.

524. Portret van den schilder.
h. 0.28, br. 0.11. D. gem. *H. H. Cz.* 1876.
In bruikleen van Mevr. Wed. H. Hollander Cz. geb. Krebs.

HOLLANDSCHE SCHOOL. XIVe eeuw.

525. (423a). **Tafereel ter gedachtenis aan Heeren van Montfoort, gesneuveld in den tocht tegen de Friezen, 1345.**
h. 0.68, br. 1.40. P.
Geschenk uit de nalatenschap van Dr. H. van der Lee. 1884.

HOLLANDSCHE SCHOOL. XVe eeuw.

526. (424). **Portret van Gravin Jacoba van Beieren,**
geb. 25 Juli 1401, overl. 2 Oct. 1436 op het Huis te Teilingen bij Sassenheim.
h. 0.62, br. 0.50. P. Hh. 0.06. gem. *Vrau Jacobe.*
Uit het Nat. Museum. 's-Gravenhage 1808.

527. (425). **Portret van Frank van Borsselen,**
geh. met Jacoba van Beieren. Overleden 19 Nov. 1470 te Brielle.
h. 0.62, br. 0.50. P. Hh. 0.06 gem. *Heer vrāck vā Borssel.*

528. (425a). **De geschiedenis des Zaligmakers in 18 tafereelen, beginnende met de verkondiging zijner geboorte tot aan de uitstorting des H. Geestes.**
h. 1.02, br. 1.66. *Op lijmgrond;* doek op paneel.
In bruikleen van het Kerkbestuur van O.-L.-Vrouwen-Munster te Roermond.

529. (426). **Afbeelding van den Zaligmaker.**
h. 0.17, br. 0.13. P. Hh. 0.05.
Afk. uit het Nat. Museum, 's-Gavenhage 1808.

530. (427). **Afbeelding der Heilige Maagd.**
h. 0.17, br. 0.13. P. Hh. 0.05.
Afk. als 529.

HOLLANDSCHE SCHOOL. **Tweede helft der XVe eeuw.**

531. (428a). **Votief schilderij. Vóor eene Madonna en vier heiligen liggen een man met zes zonen, eene vrouw met drie dochters geknield.** De wapens zijn die van Assendelft en Oudshoorn.

h. 0.59, br. 0.89. P. gem.

„Int Jaer ons heren. M.CCCC.LXXVIII. *op sinte arnulphus dach. sterf meester Jacob Jan out* LXXXII *Jaer en leijt begraven tot Alphen in die kerck wiens ziele rust in vrede"*

„Int Jaer ons heren. M.CCCC.LXXI. *op sinte Agapitus dach. sterf haesgen meester Jacobs wijf en leijt begraven tot Alphen in de kerck wiens ziele rust in vrede."*

Sterk overschilderd.

In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

532. (429). **Maria met het kind Jezus, vergezeld van de H. Barbara, Cecilia, Catharina en Theresia.**

h. 1.19, br. 0.99. P. Fh. 0.60.

Kab. Van Heteren, 1809.

HOLLANDSCHE SCHOOL. **Omstreeks 1490—1500.**

533. (510). **De aanbidding der Drie Koningen.**

h. 0.47, br. 0.225. Fh. knielend 0.22.

Verk. Isendoorn à Blois te Amsterdam, 1879. *f* 2200.

HOLLANDSCHE SCHOOL. **Omstreeks 1530.**

534. **Vleugels van een Triptiek.**

a. *Jezus in den tempel.*

Achterzijde: Jezus, nedergedaald ter helle, brengt de verlosten daaruit terug.

b. *De besnijdenis.*

Achterzijde: Opstanding uit de dooden.

h. 1.31, br. 0.81. P.

Gekocht 1885. *f* 598.

NB. Deze werken verraden dezelfde hand als No. 535.

535. (429a). **Twee vleugels eener Triptiek.**

Op den eenen: de stichter met zijne zonen en St.-Jacob; op den anderen de stichteres met hare dochter en Ste.-Magdalena.

Elke vleugel h. 1.00, br. 0.3. P.

Gekocht 1885. Men vergelijke het met het vorige No.

HOLLANDSCHE SCHOOL. **Omstreeks 1530.** Manier van **LUCAS VAN LEYDEN.**

536. (429b). **Vleugel eener triptiek. De mannaregen.**

h. 1.01, br. 0.71. P.

Op de achterzijde de sporen van de afbeelding eener heilige.

Met het volgende No. afkomstig uit het Gasthuis te Goes.

536a. (429c). **Vleugel eener triptiek. Melchisedech brengt Abraham wijn en brood.**

Op de achterzijde de H. Odilia.

Afmetingen en herkomst als voren.

HOLLANDSCHE SCHOOL. 1534.

537. (429d). **Schuttersstuk met achttien beelden.**
h. 1.25. br. 2.25. P. levensgroot. gem. 1534.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de kleine Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Eerste helft der XVIe eeuw.

538. (429e). **Christus aan het kruis, omringd door Maria, Johannes, de Evangelisten en personen en passie-instrumenten.**
h. 0.59, br. 0.46 P.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

539. (448). **Portret van Paus Adriaan VI,**
geb. 28 Februari 1459 te Utrecht, overl. 18 October 1523 te Rome. (Kopie naar een oorspronkelijk portret.)
h. 0.77, br. 0.64. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

540. (448g). **Portret van David Jorisz,**
schilder, glasschilder en vermaard theoloog; geb. te Delft 1501, overl. te Basel 25 Aug. 1556.
NB. *XVIIe-eeuwsche kopie.*
h. 0.35, br. 0.28. P. gem. *Davidt Jorisz.*
Gekocht 1882. *f* 25.50.

541. (328). **Adonis.**
h. 1.46, br. 1.11. P. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

542. (429f). **Kruisafneming.**
h. 0.68, br. 0.61. P. (populierhout).
Gekocht als *Mantegna* (sic) in 1883. *f* 115.
NB. Deze schilderij schijnt door een Hollandsch schilder onder zuidelijken invloed (*in Italie of Spanje?*) geschilderd te zijn.

HOLLANDSCHE SCHOOL. 1535.

543. (429g). **Mansportret.**
h. 0.73, br. 0.53 P. gem. *Omne fide deo. Betrouwetet al Godt. Anno dmi* 1535.
Gekocht 1881. *f* 350.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Omstreeks 1530.

544. (429i). **Portret van Edzard I, graaf van Oost-Friesland.**
(Kopie uit de 17e of 18e eeuw. Het origineel, aan *Lucas van Leyden* toegeschreven, te Oldenburg.)
h. 1.45, br. 1.11. D.
Gekocht 1882. *f* 61.50.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Tweede helft der XVIe eeuw.

545. (429k). **Nar, in mi-parti gekleed, met zotskap op.**
h. 0.37, br. 0.25. P.
In bruikleen van Mr. Garnier Heldewier. (Sedert 1877.)

546. (429l). **Portret van Cornelis van Ceters,**
geb. 1503, overl. te Middelburg 1599.
h. 0.38, br. 0.30.
Legaat De Witte van Citters.
NB. XVIIe-eeuwsche kopie naar een origineel uit de XVIe eeuw.

547. (430a). **Schuttersstuk met acht beelden, voorstellende etende en drinkende personen,** omstreeks 1560.
h. 0.93, br. 1.23. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.

548. (429m). **Afbeelding van een ijsberg, die 2 Jan. 1565 in de haven van Delftshaven dreef en daar is vastgevroren.**
h. 0.77, br. 1.33. P. Men leest op de schilderij.
Ao. 1565 dē 2 January, namiddag met die vloet
In een groot quertier uers is een ys-gebercht ghecomen,
Op 't hoeft tot Delfs-haven, hoegh wesende 23 roevoet
ende lanck 19 roeden.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap. Zie No. 465

549. (430). **Portret van Kenau Simons Hasselaar,**
geb. 1526, overl. 1588—1589 te Haarlem.
h. 0.35, br. 0.25. P. Hoofdh. 0.07. Lijst en schilderij zijn uit één stuk. Men leest op deze schilderij:
K. H.
Siet hier een vrou, genamt Kenou vroom als een man die taldertyt, vromelyck bestryt, den Spaensen tiran.
Aetatis 47. 1573.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

550. (429n). **Portret van Pieter Dircksz, gen. Langebaard, weesmeester te Edam.**
geb. te Edam 1528, overl. aldaar 4 Februari 1606.
h. 1.79, br. 0.95. gem. *Aet.* 55. 1583.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
NB. Een kopie van 1635 berust op het stadhuis te Edam.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Midden der XVIe eeuw.

551. (547). **De klavecimbelspeler.**
h. 0.86, br. 0.58. P. Levensgroot.
Als *Bronzino* door Z. M. Willem I gekocht en aan het Museum geschonken, 1823.
NB. Een door *een Nederlander* in Italië geschilderd portret!

HOLLANDSCHE SCHOOL. Einde der XVIe of begin der XVIIe eeuw.

552. (448b). **Landelijk tafereel.**
h. 0.23, br. 0.30. P. gem. *A. B.*
Vroeger toegeschreven aan *Abr. Bloemaert.*
Geschenk van den heer A. Bredius. 1884.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Begin der XVIIe eeuw.

553. (488bb). **Portret van Maarten Ruichaver, 1618.**
Kopie naar het origineel van M. van Mierevelt bij Jhr. W. van Loon.
h. 0.77, br. 0.62. P.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

554. (448cc). **Portret der echtgenoote van den vorige, Alet van der Laen, 1616.** Zie het vorige No.

555. (448dd). **Vrouwenportret.**
h. 0.73, br. 0.57. P. gem. *Aet* 97. 1608.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
Afkomstig van de familie De Geer.

556. (448ee). **Mansportret.**
h. 0.71, br. 0.58. gem. *Aet.* 54. 1619.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

557. (448ff). **Portret van Dirck Hendricksz van Swieten.**
h. 0.72. br. 0.57. gem. *Aet. Suae* 67. *Ao.* 1626.
In bruikleen als voren.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Eerste helft of midden der XVIIe eeuw.

558. (435). **Portret van Amalia van Solms, weduwe van Prins Frederik Hendrik.**
h. 0.72, br. 0.58. P. levensgroot. Zie No. 671.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

559. (436). **Portret van Louisa Christina van Solms, weduwe van Joan Wolfert van Brederode,**
zuster van Amalia van Solms.
h. 0.73, br. 0.58. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

560. (437). **Portret van den Kommandant Charles de Heraugières.**
Edelman uit Kamerrijk; hij verraste 1590 Breda door middel van een turfschip.
h. 0.70, br. 0.57. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

561. (438). **Portret van Wigbold Ripperda,**
Groningsch edelman, geb. te Winsum, gouverneur van Haarlem, na de overgave der stad 16 Juli 1573 onthoofd.
h. 1.21, br. 0.91. D. levensgroot.
Als van *Frans Hals* afk. uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

562. (439). **Portret van Joost de Moor, Vice-Admiraal van Zeeland,**
geb. te Vlissingen 15 . . , aldaar overleden 18 Februari 1610.
h. 0.62, br. 0.49. P. levensgroot.
Verk. te Utrecht 1873. *f* 100.

563. (440). **Portret van Willem van Oldenbarnevelt, heer van Stoutenburg en St.-Aldegonde,**

geb. 1590 te 's-Gravenhage, overleden vóor 1563.
h. 0.38, br. 0.28, ovaal P. Hh. 0.10. gem. *Ao.* 1634.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 19.

564. (441). **Portret van den Vice-Admiraal Witte Cornelisz. de With,**

geb. te Hoogendijk, nabij den Briel 29 April 1599, gesneuveld 8 November 1658 in de Sont.
h. 0.90, br. 0.25. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

565. (442). **Portret van Mr. Willem van de Velde, Secretaris van Hugo de Groot,**

geb. te Naaldwijk 1600, begr. te 's-Gravenhage 15 Maart 1663.
h. 0.97, br. 0.73. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 57, *Ao.* 1657.
Gek. te Utrecht 1825. *f* 75.

566. (443). **Portret van Elselina van Houweningen,**

geb. te Rotterdam ? 1601, begraven te 's-Gravenhage 8 Maart 1681; 17 Aug. 1625 geh. met Willem van de Velde. Zij hielp Hugo de Groot bij zijn ontsnappen uit Loevestein, 23 Maart 1621.
h. 0.97, br. 0.73. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 56. *Ao.* 1656.
Gek. te Utrecht 1825. *f* 75.

567. (444). **Portret van Pieter Rijswijck,**

geb. 1615, overl. 27 Febr. 1687.
h. 0.275, br. 0.21. P. Hh. 0.115.
Legaat Mevr. J. Rijswijck, wed. Balguerie, 1 Maart 1823.

568. (445). **Portret van Theodora de Visscher,**

h. 0.75, br. 0.69. levensgroot.
Afkomstig als No. 567.

569. (446). **Mansportret,**

h. 0.17, br. 0.14. P. Hh. 0.09.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

570. (447). **Portret van Hugo de Groot,**

op 48 jarigen leeftijd; geb. te Delft 10 April 1583, overl. te Rostock 28 Aug. 1645.
h. 0.61, br. 0.54. D. levensgroot. gem. *Aetatis* 48, *Ao.* 1631.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

571. (448a). **Mansportret.**

h. 1.04, br. 0.73. P.
Gekocht 1882. *f* 75.

572. (431b). **Johan van Nassau.**

aetatis 71 *obiit op Dillenburgh Ao.* 1606.
h. 0.29, br. 0.25. P.
Afkomstig van 't huis Honselaarsdijk.

573. (431d). **Lodewijk van Nassau,**
geb. 1538, gebleven bij Mook 14 April 1574.

574. (431e). **Graaf Adolf van Nassau,**
geb. 1540, gesneuveld bij Heiligerlee 23 Mei 1568.

575. (431g). **Hendrik van Nassau,**
geb. 1541, gebleven bij Mook 14 April 1574.

576. (431c). **Johan, Grave van Nassau-Catzenelbogen,**
geb. 21 Nov. 1535, overl. 8 Oct. 1606.

577. (431aa). **Graaf George Frederik van Nassau — Catzenelbogen,**
geb. 1606, overl. 1674.

578. (431cc). **Graaf Johan Ernst,**
geb. 1618, overl. 1638.

579. (431dd). **Lodewijk Hendrik Graaf van Nassau — Catzenelbogen,**
geb. 1594, overl. 1661.

580. (431gg). **Willem III, Prins van Oranje, als kind.**

581. (431ll). **Monsieur De la Noue,**
geb. 1591, gesneuveld voor Lambale 1591, bijgenaamd „de ijzeren arm"; fransch edelman, 1571—80 in Staatschen dienst.

582. (431ww). **Onbekend mansportret.**

583. (431xx). **Als voren.**

Maten en herkomst als No. 572.

HOLLANDSCHE SCHOOL. **Omstreeks 1620.**

584. Vrouwenportret.
h. 1.22, br. 0.82.
Gekocht 1886. *f* 655.50.

HOLLANDSCHE of VLAAMSCHE SCHOOL. **Omstreeks 1625,** waarschijnlijk in Italië, onder invloed van **Caravaggio** geschilderd.

585. Mansportret te paard.
h. 3.09, br. 1.98. D. levensgr.
Verz. Van der Hoop. No. 224.

HOLLANDSCHE SCHOOL. **Omstreeks 1630.**

586. (289). **Portret van Jan Pietersz Snoek.**
h. 0.69, br. 0.53. P. levensgroot.
Met No. 587 gelegateerd door Vrouwe Johanna Rijswijk, Wed. van Mr. Daniel Balguerie, 25 Juni 1821.

587. (290). **Portret van Margriet Goversdr. Bal, echtgen. van Jan Pietersz Snoek.**
h. 0.69, br. 0.53. P. levensgroot.
Zie het vorige No.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Begin der XVIIe eeuw.

588. Mansportret.
h. 0.54, br. 0.44. P.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Eerste helft der XVIIe eeuw.

589. Zeegezicht aan het strand te Scheveningen.
h. 0.352, br. 0.713. P.
Afkomstig als No. 593. NB. Wellicht door den Haagschen zeeschilder *Willem van Diest* geschilderd.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Midden der XVIIe eeuw.

590. Zeegezicht met Hollandsche schepen.
h. 0.61, br. 0.825. P.
Afkomstig als No. 593.

591. Zeegezicht met Hollandsche schepen.
h. 0.723, br. 1.05. P. gem. P. D r u y v e . . . . 1689.
Afkomstig als No. 593.

591a. Vroolijk gezelschap.
h. 0.35, br. 0.51. D. Fh. O. 19.
Verz. Van der Hoop. No. 191.

592. (448d). **Allegorische voorstelling. Eenige personen kaartspelende op een wieg, waarin een gebaard manspersoon ligt.**
h. 0.95, br 1.18. D.
Geschenk van Prof. dr. J. J. van Toorenenbergen. 1882.
NB. De Heer J. Ph. van der Kellen schrijft deze schilderij aan J. v. Wijckersloot toe.

593. (448e). **Portret van een jong man.** Omstreeks 1650.
h. 0.35, br. 0.27. P.
Gekocht in 1877 in de collectie Heemskerck van Beest voor het Ned.-Museum.

594. (448ij). **Portret van een echtpaar en hun kind (leden der familie van Beresteijn) te voeten uit in een landschap.** Omstreeks 1640.
h. 1.20, br. 1.35. D.
Gekocht 1884. *f* 288,11.

595. (448z). **Allegorische voorstelling van het schenken der Keizerskroon boven het wapen van Amsterdam door den Roomsch-Koning Maximiliaan, 11 Febr. 1489.**
h. 0.88. br. 1.17. D.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

596. (448aa). **Portret van den dichter Joost van den Vondel op omstreeks 70-jarigen leeftijd.** Zie No. 363.
h. 0.57, br. 0.45. Ovaal. P.
In bruikleen van den Hr. J. H. van Lennep te Zeist.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Eerste helft of midden der XVIIe eeuw.

Legaat De Witte van Citters.

597. (448h). **Portret van Ruben Perduyn.**
h. 0.75, br. 0.36. P.

598. (448i). **Portret van Jan Boudaen Courten.**
h. 1.14, br. 0.91. D. Zie No. 320.

599. (448k). **Portret van Margarita Casier.**
h. 1.32, br. 0.97. P. levensgroot. gem. *Ao*. 1616. P.

600. (448l). **Portret van Philippe le Mire.**
h. 0.67, br. 0.53. P. Levensgroot. gem. *Aetatis* 22. *Anno* 1618.

601. (448m). **Portret van Antoinette Walleran.**
h. 0.67, br. 0.53. P. levensgroot, gem. *Aetatis* 20. *Anno* 1618.

602. (448n). **Portret van Hortensia del Prato, echtgenoote van Jean Fourmenois.** Zie No. 393.
h. 0.73, br. 0.60. P.

603. (448o). **Portret van Pieter Boudaen Courten.**
h. 1.04, br. 0.73. P. gem. *Ao*. 1620.

604. (448p). **Portret van Willem Courten.**
h. 2.01, br. 1.15. D. gem. *Ao*. 1617.

605. (448q). **Portret van Gualtero del Prato, echtgenoot van Lucretia Pellicorne.** Zie No. 394.
h. 1.13, br. 0.86. P. levensgroot. gem. *ANo*. 1597. *Aetatatis* 62.

606. (448r). **Portret van Jacob Pergens.**
h. 0.95, br. 0.69, P. levensgroot. gem. *ANo*. 1619.

607. (448s). **Portret van Anna Boudaen Courten, echtgenoote van Jacob Pergens.** Zie No. 606.
h. 0.95, br. 0.69. P. Levensgroot. gem. *ANo*. 1619.

608. (448t). **Onbekend manspersoon.**
h. 0.74, br. 0.60. P. gem. 1643. Levensgroot.

609. (448u). **Portret van Steven van Dalen,** overleden 1586.
h. 1.13, br. 0.83. D. gem. *Fides una salus*.
N.B. Waarschijnlijk door een *Spaansch* schilder.)

610. (448v). **Portret van Cornelis Verheije, 1664.**
h. 1.11, br. 0.84. D.

611. (448w). **Portret van Jonkvr. Magdalena van Citters.**
h. 0.58, br. 0.45. D.

612. (448x). **Portret van Gualterus Boudaen Courten.**
geb. Mei 1637, overl. 14 Februari 1684. Bevestigd als predikant te Amsterdam, 31 Augustus 1671.
Zwartekunst-prent door C. Hellemans, op satijn.
h. 0.51. br. 0.415.

Legaat Bicker. Eigendom der stad Amsterdam.

613. (449c). **Portret van Mr. Pieter Bicker,**
geb. 1497, 1534 Schepen van Amsterdam.
h. 0.72, br. 0.58. D. levensgroot.

614. (449d). **Portret van Anna Codde,**
geb. 1504, geh. 1522 met Mr. Pieter Bicker. (Zie No. 613.)
h. 0.76, br. 0.58. D.

615. (449e). **Portret van Pieter Pietersz. Bicker,**
geb. 1532, overl. 1614.
h. 0.72, br. 0.58, D. levensgroot.

616. (449f). **Portret van Gerrit Bicker,**
geb. . . . overl. 19 Mei 1604.
h. 0.72, br. 0.58. Fh. levensgroot.

617. (449g). **Portret van Alyda Boelens,**
geb. 12 Aug. 1557, geh. met Gerrit Bicker, overl. 30 Mei 1630.
h. 0.72, br. 0.58. D. Fh. levensgroot.

618. (449h). **Portret van Cornelis Bicker, Heer van Swieten,**
overl. 15 Sept. 1654.
h. 0.74, br. 0.35. D.

619. (449i). **Portret van Dr. Jan Bicker,**
geh. met Agneta de Graeff 18 Nov. 1625, overl. 13 Mei 1653.
Ovaal, h. 0.74, br. 0.57. Fh. levensgroot.

620. (449k). **Portret van Agneta De Graeff,**
echtgen. van Dr. J. Bicker, geb. 10 Nov. 1603, overl. 4 Maart 1650.
h. 0.695, br. 0.57. D. levensgroot.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Ao. 1644.

625. Portret van Jacoba Bontemantel.
h. 0.71, br. 0.54. D. gem. *Aet.* . . . *Ao.* 1644.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Midden der XVIIe eeuw.

626. Vrouwenportret.
h. 0.86, br. 0.71. D.
Afkomstig als het vorige No.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Tweede helft der XVIIe eeuw.

Verz. Van der Hoop. Nos. 86, 87 en 223.

627. De koekenbakster.
h. 0.48. br. 0.39, P. Fh. 0.28. gem. *B. G.* (?)

628. De school.
h. 0.48, br. 0.39. P. Fh. 0.28. gem. *B. G.* (?)

629. Studie van een vrouwenhoofd.
h. 0.32, br. 0.28. D. Hoofdh. 0.12.

629a. Afbeelding eener Nederlandsche nederzetting op een eiland.

h. 0.96, br. 1.09. D. gem. 1699.
Aangekocht *f* 61. 1881.

630. De aanval der Hollanders bij Chattam, 1667.

h. 0.90, br. 1.52. P. Op een vlag gem. *J. van Leyden.* Dit zou de naam van den schilder, maar ook die van het schip kunnen zijn.
Gekocht voor *f* 60.

631. Het opbrengen van het schip The Royal Charles, 1667.

h. 0.645, br. 1.01. gem. *J. v. D.*
Afk. uit de Coll. Jhr. Heemskerk v. Beest.

632. (516a). **De evangelist Johannes op Pathmos.**

h. 1.07, br. 0.81. D. Fh. zittend. 0.63.
Legaat Van de Poll. 1880.

633. (448c). **Drie overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam,** 1684 of 1689.

h. 0.67, br. 1.08. D.
Eigendom der stad Amsterdam.
Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

634. (448f). **Schuttersstuk, afkomstig van Dordrecht.** Omstreeks 1660--1670.

h. 2.91, br. 5.67. D.
Aangekocht te Parijs 1877 voor *f* 3000.
NB. Wellicht door den Dortschen schilder *Cornelis Busschop* geschilderd.

635. (449). **Het St.-Nicolaasfeest.**

h. 0.56, br. 0.72. D. Fh. zitt. vr. 0.22. gem. (valsch) *Rembr.* 1636.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

636. (449a). **Portret van Wijnand Wijnands.**

h. 0.185, br. 0.15. K. Hoofdh. 0.05.
Legaat Van de Poll.

637. (449b). **Portret van Jacob Pieters Bicker.**

Rond. Diam. 0.04. K. Hh. 0.025.
Legaat Bicker, 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

HOLLANDSCHE SCHOOL. 1706.

638. (449w). **Drie overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam in 1706.**

h. 0.67, br. 1.10. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

HOLLANDSCHE SCHOOL. 1720.

639. Portret van Hendrik Lijnslager, kapitein ter zee, in 1720 op 27-jarigen leeftijd geschilderd.
geb. 13 Mei 1693, overl. 28 Februari 1768. Zie No. 1357.
h. 0.535, br. 0.435. D.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

HOLLANDSCHE SCHOOL. 1e helft der XVIIIe eeuw.

640. Portret van Pieter Rendorp.
h. 0.47, br. 0.37. P.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

641. Portret van Johanna Hulft, echtgenoote van Pieter Rendorp.
Maten en herkomst als het vorige No.

642. Portret van Nikolaas Klopper.
h. 0.48, br. 0.38. D.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

643. Portret van Margaretha Le Gouche, huisvrouw van Nik. Klopper.
Maten en herkomst als het vorige No.

644. Portret van Frederik den Groote, Koning van Pruisen op jeugdigen leeftijd.
h. 0.79, br. 0.64. D.
Overgebracht uit het Mauritshuis.

HOLLANDSCHE SCHOOL. XVIIIe eeuw.

Legaat Bicker 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

645. (449l). **Portret van Johanna Sara Pels,**
echtgen. van J. B. Bicker, geb. 11 April 1702, overleden 28 Juli 1791.
h. 0.87, br. 0.65. D. levensgroot.

646. (449m). **Portret van Jan Berent Schaep.**
Ovaal, h. 0.105, br. 0.08. Hoofdh. 0.05, op blik.

647. (449n). **Portret van Hendrik Bicker,**
geb. 23 Oct. 1722, overl. 25 Aug. 1783.
h. 0.59, br. 0.45. D. levensgroot.

648. (449o). **Portret van Clara Magdalena Dedel.**
echtgen. van H. Bicker, overl. 8 Juni 1778.
h. 0.60, br. 0.47. D.

649. (449p). **Portret van Jan Barend Bicker,**
geb. 1746, overl. 1812.
Teekening in ovaal. h. 0.27, br. 0.105. Hoofdh. 0.06, papier.

650. (449q). **Portret van denzelfden.**
Miniatuur. Ovaal. h. 0.05, br. 0.045. Ivoor. Hoofdh. 0.025.

651. (449r). **Portret van Catharina Six.**
Miniatuur. Ovaal. h. 0.05, br. 0.045. Ivoor. Hoofdh. 0.025.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Tweede helft der XVIIIe eeuw.

652. (449x). **Drie regenten van het Leprozenhuis.**
h. 1.70, br. 1.55. P. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Leprozenhuis aldaar.

652a. Portret van Pieter Meyer, bekend uitgever en boekverkooper te Amsterdam.
aldaar geb. in 1718 en er overl. 18 Mei 1781.
h. 0.37, br. 0.32. D.
Legaat van Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Einde XVIIIe eeuw.

653. Portret van een Oosterling.
h. 1.08, br. 0.77. P.
Gekocht 1885. *f* 31.60.

HOLLANDSCHE SCHOOL. Begin der XIXe eeuw.

654. (449ij). **Onbekend mansportret.**
h. 0.22, br. 0.18.
Legaat De Witte van Citters.

HOLSTEYN. Cornelis Holsteyn, Hollandsch schilder, geboren .... begraven te Amsterdam 2 December 1658. Werkzaam te Haarlem en te Amsterdam.

655. (144a). **Allegorie op de uitdeeling van turf.**
h. 2.57, br. 1.51. D. gem. *C. Holsteyn.*
Geschilderd in 1657.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor het Oude zijds-Huiszittenhuis.

HONDECOETER. Gijsbert d'Hondecoeter, Hollandsch schilder, geboren 1604 te Antwerpen of te Amsterdam, overleden te Utrecht omstreeks 1653. Leerling van zijn vader Gillis d'Hondecoeter (die reeds in Sept. 1638 te Amsterdam overleed.) Werkzaam te Utrecht.

656. (144b). **Landschap met figuren.**
h. 1.00, br. 1.16. D. gem. *G. D. Hondecoeter Ao.* 1652.
Gekocht 1882. *f* 262.41

657. Watervogels.
h. 0.56, br. 1.02. P. gem *G.D.H.* (ineen) 1651.
Gekocht 1886. *f* 552.

HONDECOETER. Melchior d'Hondecoeter, Hollandsch schilder, geboren 1636 te Utrecht, overleden te Amsterdam 3 April 1695. Leerling van zijn vader Gijsbert d'Hondecoeter en van zijn oom J. B. Weenix. Van 1659—1663 in Den Haag; verder te Amsterdam.

658. (145). **Doode vogels.**
h. 0.48, br. 0.41. D. nat. grootte. gem. *M. d. Hondecoete(r).*
Kab. Van Heteren, 1809.

659. (146). **Dieren en planten.**
h. 0.63, br. O. 50. levensgroot. gem. *M. d. hondec.*
Kab. Van Heteren, 1809.

660. (147). **De ekster in bespiegeling.**
h. 2.10, br. 1.33. D. levensgroot. gem. *M. D. H.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

M. D'HONDECOETER.

Het drijvend veertje. (La plume flottante.)

661. (148). **De hofstede.**
h. 2.11, br. 1.33. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

662. (149). **De eendenkom.**
h. 0.91, br. 1.14. D. levensgroot.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam, 1808, *f* 115.

663. (150). **De klokhen in angst.**
h. 1.14, br. 1.39. D. levensgroot.
Kab. Van Heteren, 1809.

664. (151). **De menagerie.**
h. 129, br. 116. D. levensgroot. gem. *M. D. Hondecoeter.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

665. (152). **Het drijvend veertje.**
h. 1.56, br. 1.41. D. levensgroot. gem. *M. D. Hondecoeter.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

666. (152a). **Dood wild.**
h. 1.07, br. 0.84. D. nat. grootte. gem. *D. Hondecoeter.*
Legaat Van de Poll, 1880.

667. (152b). **Levende vogels.**
h. 0.49, br. 1.62. D. Nat. grootte. gem. *M. D. Hondecoeter.*
Legaat Van de Poll 1880.

668. **Gevogelte.**
h. 1.31, br. 1.72. D. levensgr. gem. *M. d'Hondecoeter.*
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 950. Verz. Van der Hoop, No. 59.

HONTHORST. Gerard van Honthorst, Hollandsch schilder, geboren 4 November 1590 te Utrecht, overleden aldaar 27 April 1656. Leerling van Abraham Bloemaert, later gevormd in Italië onder den invloed van Caravaggio. Na 1623 terug in Utrecht; tusschen 1620—1629 bezocht hij Engeland, en woonde van 1637—1652 te 's-Gravenhage.

669. (153). **De vroolijke speelman.**
h. 1.06, br. 0.87. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst, fc.* 1623.
Gek. van Josi 1824. *f* 600.

670. (154). **Portret van Prins Frederik Hendrik,**
geb. 29 Januari 1584 te Delft, overl. 14 Maart 1647 te 's-Gravenhage.

h. 1.23, br. 0.99. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1650.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage, 1808.

671. (155). **Portret van Amalia van Solms,**
gemalin van Prins Frederik Hendrik.
geb. 1662, overl. 8 Aug. 1675.
h. 1.25, br. 0.99. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1650.
Tegenhanger van 670. Afkomst als voren.

672. (156). **Portret van Prins Willem II van Oranje,**
geb. 27 Mei 1626, overl. 6 Nov. 1650.
h. 0.73, b. 0.59. P. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1644.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

673. (156a). **Portret van Prins Frederik Hendrik met gemalin en drie kinderen.** (Zie No. 670 en 671).
h. 2.67, br. 3.52. D. gem. *G. Honthorst* 16. . .
Afkomstig uit het Mauritshuis.

674. (156b). **Portret van den Grooten Keurvorst (van Brandenburg) en zijne gemalin, Louise Henriette Prinses van Oranje.**
h. 3.00, br. 1.94. D. gem. *G. Honthorst* 1647.
Afkomstig uit het Mauritshuis.

675. (156c). **Portret van Prins Willem II en zijne gemalin.**
Zie No. 672.
h. 3.00, br. 1.94. gem. *G. Honthorst.* 1647.
Afkomstig uit het Mauritshuis.

676. **De bespotting van den Zaligmaker door de krijgsknechten.**
h. 1.89, br. 2.18. D.
In bruikleen van den heer L. Kreling, pastoor der Parochiekerk van den H. Dominicus te Amsterdam.

Kopieën naar **GERARD VAN HONTHORST.**

677. (431m). **Portret van Prins Frederik Hendrik van Oranje.**
h. 0.29, br. 0.25. P. (Zie No. 670.)
Afkomstig van het huis Honselaarsdijk.

678. (431ff). **Portret van Prins Willem II van Oranje.**
Maten en herkomst als No. 677. (Zie No. 672.)

HONTHORST. Willem (Guilliam) van Honthorst, Hollandsch schilder, geboren 1604 te Utrecht, overleden aldaar 19 Februari 1666. Leerling van Abr. Bloemaert en zijn ouderen broeder Gerard van Honthorst. Hij werd 1646 hofschilder van den Keurvorst van Brandenburg, en woonde tot 1664 te Berlijn; daarna te Utrecht. Vóor 1646 tijdelijk te 's-Gravenhage.

679. (157). **Portret van Prins Willem II van Oranje.**
Zie No. 672.
h. 1.10, br. 0.86. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst fc.* 1661.
Afk. van het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

PIETER DE HOOGH.

De kelderkamer. (Le cellier.)

680. (157a). **Portretten van de Prinsen Willem I, Maurits, Frederik Hendrik, Willem II en Willem III; de laatste als jongeling.**

h. 2.27, br. 1.91. D.

Gekocht 1875. *f* 300.

NB. Eene dergelijke schilderij berust in de Hertogelijke verzameling te Dessau.

HOOCH. Pieter de Hooch of Hoogh, Hollandsch schilder, geboren 1630 te .... overleden waarschijnlijk kort na 1677 te Amsterdam. In 1655—56 te Delft, omstreeks 1668 tot na 1670 woondehij te Amsterdam. Gevormd onder Rembrandt's invloed. Leerling van N. Berchem (volg. Houbraken).

681. (158). **Mansportret.**

h 0.42, br. 0.33. P. Hh. 0.11. gem. *Aetatis* 19. *P. D. H.* (ineen.)

Verk. te Amsterdam, 1834, *f* 29.

NB. Het onderste gedeelte dezer schilderij, dat den geportretteerde tot schilder maakt, *is er later bijgevoegd. Het Monogram is valsch!*

682. (159). **De kelderkamer.**

h. 0.65, br. 0.59. D. Fh. 0.33. gem. *P. D. H.*

Verk. Mevr. Hogguer, Amsterdam 1817. *f* 4010.

Verz. Van der Hoop, Nos. 60—64.

683. **Binnenhuis.**

h. 0.66, br. 0.57. D. Fh. 0.38. gem. *P. d'Hooch. f.* 1670.

Gek. verk. Meijnders, 1838. *f* 3311.

684. **Binnenhuis.**

h. 0.35, br. 0.41. P. Fh. 0.16. gem. *P. D. Hooch.*

685. **Binnenhuis.**

h. 0.52, br. 0.59. P. Fh. 0.21. valsch gem. *Pr. d'hooch.*

NB. Jhr. Mr. Victor de Stuers schrijft dit stuk zeer juist aan *Esaias Boursse* toe. Vergelijk No. 167.

686. **Buitenhuis.**

h. 0.59, br. 0.46. D. Fh. 0.17.

687. **Het musiceerend paar.**

h. 0.82, br. 0.64. D. Fh. 0.62. *valsch* gem. *P. d'Hoogh.*

Waarschijnlijk door *Koedijck* geschilderd.

HOOGE. Romeyn de Hooge, Hollandsch graveur, geboren 1645 of 1646 te Amsterdam, overleden te Haarlem 6 October 1708. Geestig en zeer vruchtbaar etser en graveur. Werkzaam te Amsterdam en Haarlem. Zijne schilderijen zijn zeldzaam.

688. (159a).) **Zinnebeeldige voorstelling van het Muntwezen.**

h. 1.30. br. 1.72. D.

Afkomstig van de Rijksmunt te Utrecht. 1884.

HOOGSTRATEN. Toegeschreven aan **Dirck van Hoogstraten,** Hollandsch schilder, geboren 1595 te Antwerpen, overleden te Dordrecht 20 December 1640. In zijn jeugd goudsmid en graveur; later schilder. Hij bezocht herhaaldelijk Duitschland en Italië. Werkzaam te 's-Gravenhage en te Dordrecht.

689. (159b). **Landschap met een rivier.**
h. 0.41, br. 0.545. P. gem. D. v. H.
Verkooping Van Lerius, Antwerpen 1884. frs. 200.
NB. Het is niet onmogelijk, dat dit werk van den Brusselschen schilder *Daniel van Heyl* is, die steeds *D. v. H.* merkte.

HOOGSTRATEN. Samuël van Hoogstraten, Hollandsch schilder, geboren 2 Aug. 1626 te Dordrecht, overleden aldaar 19 Oct. 1678. Leerling van zijn vader Dirck van Hoogstraten, daarna van Rembrandt te Amsterdam. 1651-1653 bezocht hij Weenen, Rome, enz. 1666 was hij in Engeland; 1668 in Den Haag. Toen werd hij Muntmeester te Dordrecht en bleef daar tot aan zijn dood.

690. (160). **„De onwaardige gast."** (Matth. 22 : 11—13).
h. 1.12, br. 1.54. D. Fh. 0.97.
Afk. van het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Daarvoor in 1802 gekocht als *Eeckhout*, met een kerkje van *Van Vliet* voor *f* 1280. Waarschijnlijk *geen Hoogstraten!*

691. (161). **Portret van Mattheus van den Brouck, Raad van Indië.**
geb. te Dordrecht, aldaar overl. 1685.
h. 1.39, br. 1.06. D. levensgroot. gem. *S. v. H.* Ao. 1670.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

692. **De zieke dame.**
h. 0.67, br. 0.55. D. Fh. 0.39. gem. *S. v. H.*
Verk. Faesch, 1833. *f* 850. Verz. Van der Hoop, No. 65.

HOUBRAKEN. Arnold Houbraken, Hollandsch schilder, gedoopt 28 Maart 1660 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 14 October 1719. Leerling van S. van Hoogstraten. Werkzaam te Dordrecht; sedert 1707 te Amsterdam.

693. **Eene schilderswerkplaats.**
h. 0.48, br. 0.18. P. Fh. 0.16. gem. *AN.Houbrake pinxit.*
Verk. 1841. *f* 306. Verz. Van der Hoop, No. 66.

HOVE. Bartholomeus Johannes van Hove, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 28 October 1790, overleden aldaar 8 November 1880. Leerling van Johannes Hendricus Adrianus Albertus Breckenheymer.

694. **Stadsgezicht.**
h. 0.67, br. 0.84. D. gem. *B. van Hove.* 1827.

HUCHTENBURGH. Johan van Huchtenburgh, Hollandsch schilder, geboren 1646 te Haarlem, overleden te Amsterdam, 1733. Leerling van Thomas Wijck te Haarlem, vervolgens in Italië en te Parijs (omstreeks 1667) onder den invloed van A. F. van der Meulen. Ook Wouwerman diende hem tot voorbeeld. 1670 was hij in zijn vaderland; 1681 woonde hij te Amsterdam, maar 1708—1709 bevond hij zich in dienst van den Hertog van Savoie in Italië. 1719 voor korten tijd in Den Haag, dan weder te Amsterdam.

695. (162). **Portret van den Stadhouder Prins Willem III.**

geb. 14 November 1650, overl. 8 Maart 1702.
h. 0.775, br. 0.625. D. Fh. 0.63.
Verk. Mr. M. C. van Hall, 1858. *f* 133.

696. (163). **Ruitergevecht.**

h. 0.57, br. 0.73. D. Fh. te paard. 0.7. gem. *J. v. Huchtenburgh.*
Gek. 1806 door J. J. A. Gogel, als Slag aan de Boyne voor *f* 300.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

HUE. Lambertus d'Hue, Hollandsch schilder, geboren 1623, (te Amsterdam ?) overleden na 1678. . . . Omstreeks 1653 en na 1665 was hij te Amsterdam werkzaam, in November 1664 te 's-Gravenhage en in 1676 andermaal te Amsterdam.

697. Portret van Margaretha Munter, echtgenoote van Jacobus Trip. (Zie No. 479)

h. 1.09, br. 0.93. D. gem. *Lambertus d'Hue fecit* 1668.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

HULST. Jan Baptist van der Hulst, Vlaamsch schilder, geb. 1790 te Leuven, overl. in Den Haag 1862. Leerling van J. G. Geedts.

698. Portret van Z. M. Willem I, koning der Nederlanden. Borstbeeld.

geb. te 's-Gravenhage 24 Augustus 1772, overl. te Berlijn 12 December 1843.
h. 0.72, br. 0.61. D. levensgroot. gem. *V. d. Hulst f.* 1833.

699. Portret van H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, gemalin van Koning Willem I. Borstbeeld.

geb. te Berlijn 18 November 1774, overl. te 's-Gravenhage 12 October 1837.
Dezelfde afmetingen als No. 698. gem. *V. d. Hulst* 1833.
Verz. Van der Hoop, Nos. 200 en 201.

HULSWIT. Jan Hulswit, Hollandsch schilder, geb. te Nieuwer-Amstel 11 April 1766, overl. aldaar 8 Augustus 1822. Leerling van Pieter Barbiers Pzn.

700. Gooisch landschap.

h. 0.35, br. 0.43. P. gem. *J. H.* 1807.
Tentoonst. te Amsterdam, 1820. Aangekocht voor f 175.

701. Stadspoort.

h. 0.28, br. 0.38. P. gem. *J. Hulswit* 1807.

702. Landschap.

h. 0.64, br. 0.87. D. gem. *J. H.* 1813.
Geschenk der Maatschappij „Arte et Amicitia."
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

HUMBERT DE SUPERVILLE. David Pierre Humbert de Superville, Hollandsch geleerde en schilder, geboren 18 Juli 1770 te 's-Gravenhage, overleden te Leiden 9 Januari 1849. Werkzaam te Leiden. Hij bezocht Italië en heeft werken over kunst geschreven.

703. Portret van Joh. Melchior Kemper, vermaard rechtsgeleerde en staatsman,

geb. te Amsterdam 26 April 1766, overl. te Leiden 20 Juli 1824.
h. 0.36, br. 0.275. P. gem. *Nov.* 1813.
Geschenk uit de nalatenschap van Jonkvr. Elisabeth Kemper 1871.

HUYSUM. Jan van Huysum, Hollandsch schilder, geboren 15 April 1682 te Amsterdam, overleden aldaar 7 Februari 1749. Leerling van zijn vader Justus van Huysum, mede een goed bloemschilder. Beide schilders woonden te Amsterdam.

704. (164). **Arcadisch Landschap.**

h. 0.56, br. 0.67. K. Fh. 0.05. gem. *Jan van Huysum fecit.*
Kab. Van Heteren, 1809.

705. (165). **Een offerfeest.**

h. 0.56, br. 0.67. K. Fh. 0.6. gem. *Jan van Huysum fecit.*
Kab. Van Heteren, 1809.

706. (166). **Vruchten.**

h. 0.50, br. 0.42. K. natuurlijke grootte. gem. *Jan van Huysum fecit.*
Verk. G. van der Pot, te Rotterdam, 1808. *f* 3610.

707. (167). **Bloemen.**

h. 0.78, br. 0.59. P. natuurlijke grootte. gem. *Jan van Huysum fecit.* 1723.
Kab. Van Heteren, 1809.

708. Bloemstuk.

h. 0.78, br. 0.61. D. Natuurl. grootte. gem. *Jan van Huysum fecit.*
Gek. v. C. J. Nieuwenhuis, 1850. *f* 4000.

709. Fruit- en Bloemstuk.

h. 0.55, br. 0.51. P. Nat. grootte. gem. *Janvan Huijsum fecit.*

(708–709:) Verz. V. d. Hoop, Nos. 67 en 68.

ISRAËLS. Jozef Israëls, Hollandsch schilder, geb. te Groningen 27 Januari 1824. Leerling van Jan Adam Kruseman.

710. Alleen op de waereld.

h. 0.90, br. 1.40. D. gem. *Jozef Israëls.*
Wereldtentoonstelling te Parijs, 1878. Aangek. voor *f* 5000.

711. De gang langs het kerkhof.

h. 2.39, br. 1.745. D. gem. *Jozef Israëls. Amsterdam* 1856.
In bruikleen van de Gemeente Amsterdam.

712. Margaretha van Parma en Prins Willem.

h. 1.21, br. 1.66. D. gem. *Jozef Israëls* 1855.
Geschenk van den Hr. C. Becker.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

ITALIAANSCHE SCHOOL. Kopie naar TITIAAN?

713. Allegorie.

De H. Maagd met Joh. den Dooper en Jozef, den Engel Gabriël en de H. Catharina.
h. 1.35, br. 1.68. D. Hoofdh. 0.19. Verz. Van der Hoop, No. 221.

DUITSCHE SCHOOL. Tweede helft der XVIIe eeuw.

714. (539). **De ijdelheid. (Vanitas.)**

h. 1.24, br. 0.98. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Vroeger aan *Ribera* (*Spagnoletto*) toegeschreven, maar eer van een Duitsch navolger.

ITALIAANSCHE SCHOOL. Midden der XVIIe eeuw.

715. (537). **Johannes de Dooper op jeugdigen leeftijd.**

h. 0.71, br. 0.50. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

ITALIAANSCHE SCHOOL. School van Ferrara, omstreeks 1530.

716. (536). **Het huwelijk der Heilige Maagd.**

h. 0.46, br. 0.55. D. Fh. 32.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

ISACSZ. Isaec Isacsz. of **Isacsen,** Hollandsch schilder, geboren 1599 te Amsterdam, overleden aldaar na 1648. Hij werd 1622/1623 in het St.-Lucasgilde van Antwerpen ingeschreven. Schilderde (1622—1648) onder den invloed van kunstenaars als Lastman, Moeyaert enz. Werkzaam te Antwerpen, in Denemarken en te Amsterdam. Zoon, en waarschijnlijk ook leerling van den schilder Pieter Isaecsz.

717. (167a). **Abimélech geeft Sara aan Abraham weder.**

h. 0.95, br. 1.28. D. Gem. *Isaac Isacsen fecit Ao.* 1640.
Geschenk van den heer A Bredius. 1884. Vroeger in de verzameling Dahl te Dusseldorp.
NB. Te Kopenhagen is eene schilderij van dezen meester gem. Isac Isacz fecit Antwerpen. 1622.

JACOBSZ. Dirck Jacobsz, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam(?) in het einde der XVe eeuw, begraven 9 Sept. 1567 te Amsterdam. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Jacob Cornelisz. van Oostsanen.

718. (167b). **Schuttersstuk met twaalf beelden.**

h. 0.91, br. 1.75. levensgroot, gem. *D. I.* (Tusschen de letters in het huismerk van zijn vader, Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Zie bladz. 31). 1563.
Eigendom der stad Amsterdam.

719. (167c). **Schuttersstuk met zeventien schutters en twee deuren, ieder met zeven schutters, later bijgevoegd.**

h. 1.18, br. 3.37. P. Levensgroot, gem. als het voorgaande en *Anno Domini* 1529.
Eigendom der stad Amsterdam.

JANSON. Johannes Janson, Hollandsch schilder, geboren 17 April 1729 te Ambon (Moluksche Archipel), overleden te Leiden 1 Aug. 1784. Werkte te Leiden.

720. (168). **Het huis te Heemstede.**
h. 0.67, br. 0.87. D. Fh. 0.5. gem. *J. Janson. f.* 1766.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

JANSON. Johannes Christiaan Janson, Hollandsch schilder, geb. 1763 te Leiden, overl. te 's-Gravenhage 17 Oct. 1823. Leerling van zijn vader Jacobus Janson.

721. De huismoeder.
h. 0.46, br. 0.37. P. Fh. 0.26.
Verz. Van der Hoop, No. 69.

722. Goede buren.
h. 0.61, br. 0.46. P. gem. *J. C. Janson.*

JARDIN. Karel du Jardin, Hollandsch schilder, geboren 1622 te Amsterdam, overleden te Venetië 20 Nov. 1678. Leerling van Berchem, later een tijd lang onder Potter's invloed. Reeds jong in Italië; te Rome gebentnaamd: Bokkebaard. 1656—1659 in Den Haag. Na dien tijd in Amsterdam; vervolgens (omstreeks 1675) ten tweeden male naar Italië.

723. (169). **Portret van Karel du Jardin.**
h. 0.26, br. 0.20. P. Hoofdh. 0.8. gem. *K. Du Jardin fc.* 1660.
Verk. Muller. 1827. *f* 1600.

724. (170). **De regenten van het Spinhuis te Amsterdam, 1669.**
h. 2.23, br. 3.87. D. levensgroot. gem. *Karel: Du: Jardin: fec. Anno* 1669.
Eigendom der stad Amsterdam.

725. (171). **Portret van Gerard Reinst, vermaard kunstverzamelaar te Amsterdam.**
Raad en schepen van Amsterdam in 1646 en 50, aldaar overleden 29 Juni 1658.
h. 1.25, br. 1.03. D. levensgroot. gem. *K. Du Jardin fc.*
Gek. in 1815. *f* 1000.

726. (172). **Italiaansch landschap met vee.**
h. 0.36. br. 0.475 P. Fh. 0.14. gem. *K. Du Jardin fc.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

727. (173). **Een trompetter te paard.**
h. 0.42, br. 0.33. D. Fh. 0.12. gem. *K. Du Jardin f.*
Kab. Van Heteren, 1809.

728. (174). **De muilezeldrijvers.**
h. 0.32, br. 0.42. K. ezelh. 0.13. gem. *K. du Jardin fc.*
Kab. V. Heteren, 1809.

729. (175). **De landman op zijne hoeve.**
h. 0.34, br. 0.45. D. Fh. 0.55. gem. *Du Jardin fc.* 1655.
Kab. Van Heteren, 1809.

730. Mansportret, kniestuk.
h. 1.28, br. 1.04. D. Fh. levensgr. gem. *K. du Jardin. f.* 1670.
Gek. 1845. *f* 4500. Verz. Van der Hoop, No. 70.

731. Landschap.
h. 0.51, br. 0.45. D. Fh. 0.12. gem. *K. du Jardin. f.*
Verk. Hertogin van Berry, 1837. *f* 4000. Verz. Van der Hoop, No. 71.

Copie naar KAREL DU JARDIN.

732. Landschap.
h. 0.44, br. 0.59. D. Fh. 0.16.
Valsch gem. *K. Du Jardin fc.* Verz. Van der Hoop, No. 193.

JELGERHUIS. Johannes Jelgerhuis Rienksz, Hollandsch schilder, geboren 24 Sept. 1770 te Leeuwarden, overleden te Amsterdam 6 Oct. 1836. Leerling van zijn vader R. Jelgerhuis en Pieter Barbiers Pz.; sedert 1806 Acteur te Amsterdam, maar tegelijk ijverig schilder en graveur. Hij woonde voornamelijk te Amsterdam.

733. (176). **De winkel van den boekhandelaar Pieter Meyer Warnars op den Vijgendam te Amsterdam.**
(Deze, een zeer bekend boekhandelaar, geb. te Amsterdam 18 Februari 1792, overl. te Brummen 10 September 1869, gaf in 1827 een werk van den schilder uit, met lithographieën door hem daarvoor vervaardigd.) Zie No. 509.
h. 0.47, br. 0.57. D. Fh. 0.13. gem. *J. Jelgerhuis Rz.* 1820.
Legaat Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

734. De Leidsche poort te Amsterdam, gesloopt in 1862.
h. 0.48, br. 0.38. D. gem. *J. Jelgerhuis Rz. Ao.* 1813.

735. Stadsgezicht te Delft.
h. 0.28, br. 0.31. D. gem. *J. Jelgerhuis Rz.* 1826.

736. De kleine vischmarkt te Amsterdam.
h. 0.36, br. 0.46. D. gem. *Jelgerhuis Rz.* 1828.

JONGH. Ludolf (Leuff) de Jongh, Hollandsch schilder, geb. 1616 te Overschie, overleden te Hillegersberg 1697. Leerling van Cornelis Saftleven te Rotterdam, vervolgens bij Anth. Palamedes te Delft en bij Jan van Bylert te Utrecht. Van 1635—1642 in Frankrijk, later steeds in de nabijheid van Rotterdam.

737. (177). **Portret van den Vice-Admir. Jan van Nes,** geb. te Rotterdam . . . ., aldaar gedoopt 26 April 1631 en er begraven 6 Juni 1680.
h. 1.09, br. 0.86. D. Fh. levensgroot. gem. *L. D. Jongh Ao.* 1666.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. Zie No. 470.

738. (178). **Portret van Aletta van Ravensburgh,** echtgenoote van Jan van Nes, (zie No. 737) geb. te Rotterdam. 1635, aldaar begraven 25 November 1677.
h. 1.09, br. 0.86. D. levensgroot. gem. *L. D. Jongh f.* 1668.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, 1808.

739. Huiselijk tafereel.
h. 0.72, br. 0.62. D. Fh. 0.35. gem. *L. de Jongh* 1673.
Verk. J. M. de Boer, 1840. *f* 1200. Verz. Van der Hoop, No. 103. Als *de Musscher* gekocht.

JONGHE. Jan Baptiste de Jonghe, Vlaamsch schilder, geb. te Kortrijk 8 Januari 1785, overl. te Antwerpen in 1844. Leerling van Balthasar Paul Ommeganck.

740. Marktdag te Kortrijk.
h. 0.38, br. 0.32. P. gem. *J. B. De Jonghe.* 1828.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangekocht voor *f* 300.

JORDAENS. Jacob Jordaens, Vlaamsch schilder, geboren 19 Mei 1593 te Antwerpen, overleden aldaar 19 October 1678. Leerling van Adam van Noort te Antwerpen, waar hij werkzaam was.

741. (475). **Een Sater.**
h. 1.36, br. 1.73. D. levensgroot.
Verk. Stinstra, 1822. *f* 360.

742. (475a). **Allegorie.**
h. 1.145, br. 1.95. D. gem. *J. JOR. fc.*
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar.

KALFF. Willem Kalff, Hollandsch schilder, geb. 1621 of '22 te Amsterdam, begraven aldaar in de Zuiderkerk 3 Aug. 1693 [1]). Leerling van Hendrick Pot.

743. (179). **Stilleven.**
h. 0.69, br. 0.60. D. Nat. grootte.
Verk. A. J. Brandt, 1821. *f* 25.

KAMPER. Gotthart (Godart) Kamper, geboren 1614 te Dusseldorp, overleden te Leiden 1679. Hij behoorde in 1648 tot de eerste leden van het Leidsche St.-Lucasgilde; tusschen 1658—1674 bevond hij zich elders, en was o. a. te Amsterdam en te Naarden werkzaam. 1674—1679 woonde hij weder te Leiden. Te Naarden een regentenstuk van 1663. Men kent galante gezelschappen van zijne hand, o. a. van 1638.

744. (179a). **Vrouwenportret.**
h. 0.88, br. 0.66. P. gem. *Aet.* 60. *G. Kamper f* 1656.
Geschenk van den heer A. Bredius 1884.

KARSSEN. Kasparus Karssen, Hollandsch schilder, geb. 2 April 1810 te Amsterdam. Leerling van P. G. Westenberg.

745. Gezicht in de voormalige beurs te Amsterdam.
h. 0.86, br. 1.08. D. Fh. 0.235.
Gek. van den Schilder, 1837. *f* 700. Verz. Van der Hoop No. 72.

KATE. Herman Frederik Carel ten Kate, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 16 Februari 1822. Leerling van Cornelis Kruseman.

746. De Wachtkamer.
P. h. 0.63, br. 0.90. gem. *Herman ten Kate. ft.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor f 1300.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever.

KELLEN. David van der Kellen Jr., Hollandsch schilder, geb. te Utrecht 2 Jan. 1827. Leerling van B. van Straaten, W. P. Hoevenaar, D. v. d. Kellen en J. A. Kruseman Jz.

747. Binnenhuis. (Herinnering aan de Int. Tentoonstelling Amsterdam, 1883. Afd. Oude Kunst.)
h. 0.63, br. 0.52. P. gem. *v. d. Kellen.*
Geschenk van den heer J. J. Bredius.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

KESSEL. Johan van Kessel, Hollandsch schilder, geboren 1641 of 1642 te Amsterdam, begraven aldaar 24 December 1680. Gelukkig navolger van Jacob van Ruisdael; hij woonde steeds te Amsterdam.

748. (180). **Boschgezicht.**
h. 0.56, br. 0.715 D. Fh. te paard. 0.05 gem. *J. van Kessel.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

749. (180a). **Waterval.**
h. 0.90, br. 0.73. D. gem. *J. van Kessel.*
Legaat Van de Poll. 1880.

KESSEL. Jan van Kessel, Vlaamsch schilder, geboren 5 April 1626 te Antwerpen, overleden aldaar in April 1679. Leerling van Simon de Vos en Jan Breughel (II). Werkzaam te Antwerpen.

750. (475b). **Insecten en vruchten.**
h. 0.15, br. 0.145. K. gem. *J. v. Kessel f.*
Gekocht 1883. *f* 71.95.

Toegeschreven aan **Jan van Kessel:**

751. (475c). **Dame bij een tafel met vruchten, enz.**
h. 0.22, br. 0.22. K. gem. (valsch?) *A. M. S.* ineen.
Gekocht 1882. *f* 200.
NB. Dit stukje, aan *Anna Maria van Schurman* toegeschreven, is waarschijnlijk van een Vlaamsch kunstenaar als *Jan van Kessel.*

KETEL. Cornelis Ketel, Hollandsch schilder, geb. Zondag vóór Palmzondag (18 Maart) 1548 te Gouda, begraven 8 Augustus 1616 in de Oude kerk te Amsterdam [1]). Gedurende een jaar leerling van Anthony Blocklandt te Delft (1565). Hij bezocht 1566 Frankrijk, was 1568 terug te Gouda, ging 1573 naar Londen, waar hij aan het hof zeer gezien was, en woonde sedert 1581 te Amsterdam, waar hij o. a. verscheidene schuttersstukken en veel portretten sommige (na 1599) met de vinger zonder penseelen, enkele (na 1600) met de voeten schilderde.

752. (181). **Portret van Jacob Bas Claesz., in 1580 Schepen, 1581 Burgemeester van Amsterdam,** begraven te Amsterdam 15 November 1589.
h. 0.48, br. 0.36. P. levensgroot.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

753. (182). **Portret van Grietje Pietersdr. Codde, gehuwd met Jacob Claesz. Bas.**

h. 0.48, br. 0.36. P. Levensgroot.

No. 752—753 in 1823 gelegateerd door Mevr. Wed. Rijswijck Balguerie.

754. (182a). **Schuttersstuk met dertien beelden, te voeten uit, zijnde het corporaalschap van Dirk Rosecrans, vergaderd in den Handboogsdoelen, 1588.**

h. 2.06, br. 4.07. D. Levensgroot. gem. *C. Ketel. Anno* 1588.

Eigendom der stad. Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis. Afkomstig uit den Voetboogsdoelen.

755. (182b). **Een schuttersstuk met twee en twintig beelden.**

h. 1.65, br. 4.87. D. Levensgroot. gem. 1596.

Eigendom der stad Amsterdam.

Toegeschreven aan **CORNELIS KETEL:**

756. (182c). **Schuttersstuk met acht en twintig beelden.**

h. 1.60, br. 3.63. P. levensgroot.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger voor de Kunstkamer van het Oude Stadhuis.

757. (182d). **Schuttersmaaltijd met drie en twintig beelden.**

h. 2.17, br. 5.32. D. Levensgroot.

Eigendom der stad Amsterdam.

758. (182e). **Corporaalschap van Kapitein Dirck Jacobsz Rosecrans en Luitenant.... Ruysch** (1584).

h. 1.22, br. 2.35. P. levensgroot. gem. 1584.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit den Kloveniersdoelen.

759. (182f). **Schuttersstuk met vier en twintig beelden.**

h. 1.55, br. 2.30. P. levensgroot. gem. 1588.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de kleine Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

760. **Portret van Pieter Kies, Burgemeester van Haarlem,** van 1572 tot 1594.

h. 0.94, br. 0.79. P. gem. *Kiest het best. Ao.* 1596. *Aet.* 60.

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

KEULSCHE SCHOOL. Meesterstuk van den schilder, bekend onder den naam: **der Meister des Todes Mariae.** Werkzaam omstreeks 1512—1530.

761. (519). **Mansportret.**

h. 0.56, br. 0.42. P. Hh. 0.14.

Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

KEULTJES. Gerrit Laurens Keultjes, Hollandsch schilder, geboren 10 Augustus 1786 te Utrecht, overleden..... Hij reisde o. a. langs de Middellandsche zee. Werkzaam te Utrecht.

761a. De aanval van het vereenigd eskader op Algiers, 1816.

h. 0.59, br. 0.84. D. gem. *G. L. Keultjes* 1817.

Afk. van de Modelkamer der Marine te 's-Gravenhage.

KEYSER. Thomas de Keyser, Hollandsch schilder, geboren 1596 of 1597 te Amsterdam, begraven aldaar 7 Juni 1667. Tweede zoon van den architect en beeldhouwer Hendrick de Keyser; hij schilderde te Amsterdam tusschen 1619—1660. Waarschijnlijk leerling van Cornelis van der Voort aldaar. Zijne schilderwijze had op die van Rembrandt bij diens komst te Amsterdam (1631) een grooten invloed.

762. (183). **Portretten van Rombout Hogerbeets met echtgenoote en kinderen.**

Hogerbeets werd 24 Juni 1561 geboren en overleed op het huis Ter Weer bij Wassenaar 7 Sept. 1625.

h. 0.49, br. 0.44. P. Fh. 0.32. gem. met zijn monogram. *T. D. K.* (aaneen.)

Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

763. (184). **Portret van den Luitenant-Admiraal Pieter Pietersz. Hein,**

geb. te Delftshaven 27 November 1577, overl. 18 Juni 1629 in den zeeslag bij Duinkerken. h. 0.59, br. 0.48. D. Fh. levensgroot.

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 130.

764. (185). **Portret van den Luitenant-Admiraal Pieter Pietersz. Hein, met bijhebbend gezelschap.**

NB. Niet zijne *familie*, daar zijn echt kinderloos bleef; het portret van Piet Hein is blijkbaar *later* over een ander portret heengeschilderd!

h. 0.65, br. 0.79. P. Fh. 0.36.

Gekocht 1866. *f* 380.

765. (185a). **Portret van Pieter Schout, drost van Hagestein,**

geb. 1640, overl. 29 Mei 1669.

h. 0.84, br. 0.68. K. op P. Fh. te p. 0.415 gem. met het monogram *T. D. K. f.* 1660.

Op dit portret maakte Jan Vos een gedicht.

Legaat Van de Poll. 1880.

766. (185d). **Anatomische les van Dr. Sebastiaen Egbertsz. de Vrij, 1619.**

h. 1.29, br. 1.81. D.

Dit als het oudste bekende werk van Thomas de Keyser werd waarschijnlijk geschilderd ter inwijding der Chirurgijnsgildekamer tot ontleedplaats boven de St.-Anthonieswaag op de Nieuwmarkt, in 1619.

767. (185e). **Schuttersstuk met zestien beelden ten voeten uit, corporaalschap van Kapitein Allart Cloeck en Luitenant Lucas Jacobsz. Rotgans, 1632.**
h. 2.18, br. 3.50. D. Levensgroot gem. *T. D. K.* (ineen) 1632.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis.

768. (185f). **Schutterstuk met drie en twintig beelden, corporaalschap van Kapitein Jacob Symonsz de Vries en Luitenant Dirck Graef,** 1633.
h. 1.95, br. 6.05. D. Levensgroot. gem. *T. D. K.* (*ineen*) 1633.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote krijgsraadskamer van het oude Stadhuis.

769. **(62) Een Hollandsch gezin.**
h. 0.97, br. 0.131. D. Fh. 0.68.
Gek. van de Wed. Schol, te Amsterdam 1827, voor *f* 600.
(Volgens een opschrift achterop de schilderij, de familie Meebeek Cruywaghen, op hun buiten bij Amsterdam.)

KEIJSER. Willem de Keijser, Hollandsch beeldhouwer en schilder, geb. 1603 te Amsterdam. overl. na 1680 te (?). Beeldhouwer, architect en schilder. Werkzaam te Amsterdam (als stadsbeeldhouwer) vertrok omstreeks 1658 naar Londen. 1680 was hij tijdelijk te 's-Gravenhage. Zijn schilderwerk is zeer zeldzaam.

770. **Mansportret.** Kniestuk.
h. 0.26, br. 0.20. P. Hh. 0.07.
Verz. Van der Hoop, No. 202.

KEIJSER. Nicaise de Keijser, Vlaamsch schilder, geboren te Santvliet 26 Augustus 1813, overleden te Antwerpen 26 Juli 1887, leerling van Jacob Jacobs en van M. J. van Bree.

771. **Graaf Everard van Wurtemberg.**
h. 1.22, br. 0.94. D. Levensgroot.
Gek. v. d. schilder, 1852. *f* 1900. Verz. Van der Hoop, No. 203.

KLINKENBERG. Johannes Christiaan Karel Klinkenberg, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 14 Januari 1852. Leerling van Christoffel Bisschop.

772. **De markt te Nijmegen.**
D. h. 0.65, br. 1.30. gem. *Klinkenberg.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor f 1600.

773. **Episode uit het beleg van Leiden.**
D. h. 1.94, br. 3.07. gem. *Klinkenberg.*
Geschenk van belangstellenden.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

KLOMP. Albert Jansz Klomp, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 1618, overleden aldaar 20 December 1688. Navolger van Potter. Werkzaam te Amsterdam.

774. **Veestuk.**
h. 0.68, br. 0.54. D.
Verz. Van der Hoop. No. 73.

775. Landschap met vee.
h. 0.27, br. 0.34. D. Dierh. 0.075.
Verk. Utrecht, 1836. *f* 126.

776. Landschap met vee.
h. 0.27, br. 0.34. D. Dierh. 0.06. gem. *A. Klomp.*
Verk. Utrecht, 1836. *f* 150.

Verz. Van der Hoop, Nos. 73 en 74 en 75.

KNELLER. Sir Godfried Kneller, Duitsch-Hollandsch schilder, geboren 8 Augustus 1646 te Lubeck, overleden te Londen 27 October 1723. Leerling van Ferdinand Bol (misschien in 1668 nog korten tijd van Rembrandt) te Amsterdam. In 1672 bezocht hij Italië, sedert 1674 werkzaam te Londen. Hofschilder van Willem III, die hem tot Ridder verhief.

777. (185g). **Portret van Cornelis de Bruyn, schilder en reiziger.**
geb. te 's-Gravenhage 1624, overl. te Utrecht 1719.
h. 0.695, br. 0.58. D.
Geschenk van den Heer A. Willet 1885.

KNIP. Josephus Augustus Knip, Hollandsch schilder, geb. te Tilburg 3 Augustus 1777, overl. te Berlicum 1 October 1847. Leerling van zijn vader Nicolaas Frederik Knip.

778. Italiaansch landschap.
D. h. 0.89, br. 1.09. gem. *J. A. Knip* 1818.
Aangek. op de Tentoonstelling te Amsterdam, 1818. f 600.

KNIP. Mevrouw Henriëtte Ronner-Knip, Hollandsche schilderes, geboren 31 Mei 1821 te Amsterdam. Leerlinge van haren vader J. A. Knip.

779. Een kat met hare jongen.
h. 0.51, br. 0.39. P. Dierh. kl. leven.
Gek. van P. v. Genabeth, 1845. *f* 95. Verz. Van der Hoop, No. 76.

780. Drie tegen een.
h. 0.78, br. 1.23. D. gem. *Henriëtte Ronner.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1200.

KNOLL. François Cornelis Knoll, Hollandsch schilder, geb. te Rotterdam in 1771 of 1772, overl. te Utrecht 23 Maart 1827.

781. Stal.
h. 0.42, br. 0.50. P. gem. *F. C. K.* 1824.
Geschonken door de dochter des schilders, Mevr. W. C. J. Visscher geb. A. E. Knoll, 1848.

KOBELL. Johannes Kobell, Hollandsch schilder, geb. te Delftshaven in 1779, overl. te Amsterdam 23 September 1814. Leerling van Willem Rutgaart van der Wall.

782. Geldersch landschap.
h. 0.92, br. 1.25. D. gem. *J. Kobell.*
Paviljoen, 1809.

783. Ossen in de weide.
h. 0.64, br. 0.81. D. gem. *J. Kobell. f.* 1806.
Aangekocht in 1820.

784. Landschap met vee.
h. 0.44, br. 0.58. P. Fh. 0.08. gem. *J. Kobell.* 1804.
Verz. Van der Hoop, No. 77.

KOBELL. Jan Kobell, Hollandsch schilder, volgens Immerzeel, geboren te Rotterdam 18 April 1800 en overl. aldaar 8 November 1838.

785. Melkenstijd.
P. h. 0.23, br. 0.29. gem. *J. Kobell.*
Aangekocht in 1830.

KOEDIJCK. J. . . . . Koedijck, Hollandsch, waarschijnlijk Amsterdamsch schilder, omtrent wien nog weinig levensbijzonderheden bekend zijn; een duidelijk *J. Koedijck f* 1650 gemerkt werk van zijne hand berust te St.-Petersburg.

786. (186). **Portret van een Vlootvoogd, wellicht van den Luitenant-Admiraal Hendrik Cornelis Loncq.**
geb. te Rozendaal 1568.
h. 0.45, br. 0.36. P. Fh. 0.43.
Uit het Nat. Museum. 's-Gravenhage 1808.

KOEKKOEK. Barend Cornelis Koekkoek, Hollandsch schilder, geboren 11 Oct. 1803 te Middelburg, overleden te Kleef 5 April 1862. Leerling van zijn vader J. H. Koekkoek.

787. Winterlandschap.
h. 0.60, br. 0.73. D. Fh. 0.06. gem. *B. C. Koekoek f.*
Gek. van A. Brondgeest, 1838. *f* 375.

788. Italiaansch Landschap
h. 0.61, br. 0.53. D. Fh. 0.10. gem. *B. C. Koekoek ft.* 1848.
Gek. Tentoonstelling Amsterdam, 1848. *f* 1000.

(787–788: Verz. V. d. Hoop. Nos. 78, 79.)

KOETS. Roelof Koets (van Zwolle) Hollandsch schilder, geboren 16 Januari 1655 te Zwolle, begraven aldaar 28 Juni 1725. Leerling van Ter Borch. Werkzaam te Zwolle, in de Noordelijke Provinciën, te Middelburg en tijdelijk (1690) in Den Haag.

789. (186a). **Portret van een predikant.**
h. 0.38 br. 0.32. D. gem. *aetat. XXXV Ao.* 1668. *R. Koets.*
Gekocht 1883. *f* 34.50.

KONINCK. Philips de Koninck, Hollandsch schilder, geboren 5 November 1619 te Amsterdam, begraven 4 October 1688 in de Nieuwe Kerk aldaar [1]). Leerling van Rembrandt. Werkzaam te Amsterdam. Hij heeft veel gereisd.

790. (187). **Landschap.**
h. 0.90, br. 1.09. D. gem. *P. Koninck.* 1676.
Figuren van *Adr. v. d. Velde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

791. (188). **De ingang van een bosch.**
h. 1.35, br. 1.63. D. Fh. 0.07.
Figuren van *Adr. v. d. Velde.*
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 310.

KONINCK. Salomon Koninck, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 1609, begraven aldaar 8 Augustus 1656. Leerling van David Colyns, Francois Venant en Claes Moeyaert te Amsterdam, waar hij steeds werkzaam was en zich onder Rembrandt's invloed vormde.

792. (21). **Een oud man in een studeervertrek.**
h. 0.40, br. 0.33. P. Fh. 0.14.
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot. (als *Bega*) Rotterdam *f* 195.

KOOI. Willem Bartel van der Kooi, Hollandsch schilder, geb. 13 Mei 1768 te Augustinusga (Friesland), overleden te Leeuwarden, 14 Juli 1836. Leerling van Frans Swart, J. Verrier en H. W. Beekkerk te Leeuwarden; hij werkte 1804 tijdelijk te Dusseldorp, woonde verder meest te Leeuwarden.

793. (189). **Kopie naar Van Dijck. Portret van Wolfgang Willem, Paltsgraaf van Neuburg.**
h. 1.46, br. 1.16. D. levensgroot.

794. (190). **Kopie naar Van Dijck. Mansportret.**
h. 1.46, br. 1.16. D. levensgroot.

795. (191). **Kopie naar Van Dijck. Vrouwenportret.**
h. 1.46, br. 1.16. D. levensgroot.
Deze drie portretten, in 1804 te Dusseldorp geschilderd, werden 1869 door den zoon des kunstenaars aan het Rijks-Museum geschonken.

796. Portretten van de schilders Willem Bartel van der Kooi en Dirk Jacobs Ploegsma (geb. te Leeuwarden 19 Februari 1769, aldaar overl. 1791).
h. 1.20, br. 0.93 D.
Geschonken door Mr. H. van der Kooi, in 1869.

797. De minnebrief.
h. 1.28, br. 1.05. D. Geschilderd 1808.
Aan dit stuk is op de tentoonstelling, te Amsterdam, in 1808, toegewezen de door Koning Lodewijk Napoleon uitgeloofde prijs van *f* 2000. Op de veiling der nalatenschap van den Schilder, in 1846, werd het door de familie voor *f* 150 opgehouden.
Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

798. Portret van Johannes Kobell,
Vee- en Landschapschilder, zie No. 82.
h. 0.70, br. 0.65. D. gem. *W. B. v. d. Kooi. Pinx.* 1811.
Aangek. in 1876 voor *f* 125.

799. Het gestoorde pianospel.
h. 1.45, br. 1.16.. D
Geschonken door Mr. H. van der Kooi, in 1869

KORFF. Alexander Hugo Bakker Korff, Hollandsch schilder, geboren te 's-Gravenhage 31 Augustus 1824, overl. te Leiden 28 Januari 1882. Leerling van C. Kruseman, de Haagsche en later de Antwerpsche Academie. Sedert 1856 woonde hij te Leiden.

800. Onder de palmen.
h. 0.16, br. 0.13. P. gem. *A. H. Bakker Korff.* 1880.
Gekocht 1881. *f* 1000.

KOSTER. Everhardus Koster, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 22 Februari 1817. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove.

801. Amsterdam.
h. 0.90, br. 1.70. D. gem. *E. Koster f.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor *f* 1600.

KRUSEMAN. Cornelis Kruseman, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam, 25 Sept. 1797 overl. te Lisse 13 Oct. 1857. Leerling van Charles Howard Hodges en van Jean Augustin Daiwaille.

802. Lezende oude vrouw.
h. 0.32, br. 0.27. P. Hoofdh. 0.07. gem. *C. Kruseman f.*
Verz. Van der Hoop. No. 80.

803. Huiselijk geluk.
h. 0.48, br. 0.39. P. gem. *C. Kruseman F.* 1817.
Aangek. op de tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1817. *f* 300.

804. Vertrek van Philips II uit de Nederlanden.
Philips II, koning van Spanje en heer der Nederlanden, keerde in 1559 uit de tegen zijn gezag zich verzettende provinciën naar Spanje terug, de landvoogdij opdragende aan Margaretha, hertogin van Parma.
D. h. 2.69, br. 1.98. gem. *C. Kruseman ft.* 1832.
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1833. Aangek. in 1840. *f* 2500.

805. Godsvrucht.
h. 1.50, br. 1.20. D. gem. *C. Kruseman F. Roma.*
Tentoonst. te 's-Gravenhage, 1843. Aangek. voor *f* 1200.

806. Eén van zin.
h. 1.00, br. 1.08. D. (Niet gemerkt.)
Aangek. op de tentoonstelling te Haarlem, 1825. *f* 1300.

807. De graflegging van Christus.
Mattheus XXVII : 57—60.
h. 3.30, br. 2.90. D. gem. *Kruseman f Hagae.* 1830.

808 Portret van den tooneelspeler Gerrit Carel Rombach,
geb. te .... 1784, overl. te Scheveningen 5 Juli 1833.
h. 0.74, br. 0.61. D. gem. *C. Kruseman f.*
Geschenk uit zijn nalatenschap. 1864.

KRUSEMAN. Jan Adam Kruseman Jansz., Hollandsch schilder, geb. te Haarlem 12 Februari 1804, overl. aldaar 17 Maart 1862. Leerling van Cornelis Kruseman en van Jacques Louis David.

809. De profeet Elisa en de Sunamietische vrouw.
II Koningen IV : 18–36.
h. 1.14, br. 1.11. D. gem. *J. A. Kruseman Jz. van Haarlem. f.* 1825.
Aangek. ter tentoonstelling te Haarlem, 1825. *f* 600.

810. Rustend meisje.
h. 0.66, br. 0.52. D. gem. *J. A. Kruseman f.* 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1827 Aangek. voor *f* 200.

811. De Muiderkring, (de dichters Hooft, Vondel, Cats, enz).
h. 1.71, br. 2.60. D. Fh. levensgr.
Gek. van den Schilder, 1853 *f* 3500.

812. Portret van den verzamelaar en schenker der verzameling Van der Hoop, Adriaan van der Hoop,
geb. 1778, overl. te Amsterdam 1854.
h. 1.23, br. 0.93, D. Fh. levensgroot. gem. *J. A. Kruseman f* 18 . .

813. Portret van Koning Willem II der Nederlanden.
geb. te 's-Gravenhage 6 December 1792, overl. te Tilburg 17 Maart 1849.
h. 1.07, br. 0.83. D. Fh. levensgr. gem. *J. A. Kruseman f.*
Gek. v. d. Schilder, 1840. *f* 1000.

Verz. Van der Hoop. Nos. 81–83.

KUYL. Gysbert van der Kuyl, Hollandsch schilder, geboren te Gouda in 't begin der XVIIe eeuw, overleden aldaar in 1673. Leerling van Wouter Crabeth den Jonge te Gouda. Hij reisde gedurende 20 jaren in Frankrijk en Italië en is gevormd onder den invloed der Utrechtsche meesters Honthorst en Abr. Bloemaert.

814. (191a). **Musiceerend gezelschap.**
h. 0.88, br. 1.28. D. gem. *G. V. K.* (aaneen) 1652.
Geschenk van den heer A. Bredius. 1885.

815. (191b). **Slimheid gaat boven kracht.**
h. 1.62, br. 2.37. D. gem. *G. V. K.* (aaneen) *f.* 1638.
In bruikleen van het gemeentebestuur te Gorinchem.

LACHTROPIUS. Nicolaes Lachtropius, werkzaam te Alfen in de tweede helft der XVIIe eeuw. Kunst- en rijtuigschilder, later meebrouwer.

816. (191c). **Bloemstuk.**
h. 0.62, br. 0.51. P. gem. *N. Lachtropius* 1667.
Gekocht te Brussel 1883. *f* 47.35.

LAEN. Dirk Jan van der Laen, Hollandsch schilder, geboren 1759 te Zwolle, overleden aldaar omstreeks 1829.

817. Stadsgezicht bij winter.
h. 0.27, br. 0.34. P. Fh. 0.085.
Verz. Van der Hoop, No. 84.

LAIRESSE. Gerard de Lairesse, Hollandsch schilder, geboren 1641 te Luik, begraven te Amsterdam 21 Juli 1711. Leerling van zijn vader Reinier en van Bertholet Flemal te Luik. Werkzaam te Amsterdam; tijdelijk te 's-Hertogenbosch, Utrecht (1665) en Den Haag (1684).

818. (192). **Het gevestigd gezag; allegorische voorstelling in 't grauw geschilderd.**
h. 2.86, br. 2.15. D. levensgroot.

819. (193). **De omwenteling; allegorische voorstelling, in 't grauw geschilderd.**
h. 2.86, b. 2.15. D. levensgroot.
No. 818 en 819 afkomstig uit een gebouw, en reeds in 1809 in den catalogus vermeld.

820. (194). **Mars en Venus, met Cupido.**
h. 1.22, br. 0.90. D. Hoofdh. van Mars 0.10.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

821. (195). **Mars en Venus, met Cupido.**
h. 1.29, br. 0.93. Hoofdh. van Mars 0.10. gem. *G. Lairesse f.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

822. (196). **Seleucus, afstand doende van zijne macht ten behoeve van zijn zoon Antiochus.**
h. 0.31, br. 0.46. P. Fh. 0.20. gem. *G. Lairesse inv. fecit.*
Kabinet V. Heteren. 1809.

823. (197). **Diana en Endymion.**
h. 1.70, br. 1.16. D. Hoofdh. Diana 0.15.
Waarschijnlijk uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

824. (197a). **Allegorie op de deugd.**
h. 1.32, br. 1.93. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

LANDELLE. Charles Landelle, Fransch schilder, geboren te Laval 2 Juni 1821. Leerling van P. Delaroche.

825. Odaliske.
h. 1.33, br. 0.88. D. gem. *Ch. Landelle. Alger* 1881.
In bruikleen van den heer J. H. van Eeghen.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een openb. Verz. van Hedend. Kunst.

LASTMAN. Claes Pietersz. Lastman, Hollandsch schilder en graveur, geboren ..... begraven te Amsterdam 6 Mei 1625. Broeder van Pieter Lastman; en

NIEULANDT. Adriaen van Nieulandt, geboren te Antwerpen 1587, overleden te Amsterdam 1658 of 1659. Leerling van Pieter Isaacsz en François Badens. Werkzaam te Amsterdam.

NB. *De laatste voltooide deze door Claes Lastman bij zijn dood onvoltooid achtergelaten schilderij.*

826. (197b). **Kapitein Abram Boom en Luitenant Ant. Oetges met nog zeven schutters, die 23 September 1623 uit Amsterdam trokken ter bescherming van Zwolle, bij den inval der Spaansche troepen uit Lingen in de Zevenwolden.**

h. 2.42, br. 5.67. D. Levensgroot.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

LASTMAN. Pieter Pietersz Lastman, Hollandsch schilder, geboren 1583 te Amsterdam, begraven aldaar 4 April 1633. Leerling van Gerrit Pietersz te Amsterdam (omstr. 1602—1605). Hij vormde zich te Rome onder den invloed van Elsheimer en Caravaggio. Werkzaam te Amsterdam, waar hij de leermeester van Rembrandt was.

827. De offerhande van Izaäk, Grisaille.

h. 0.39, br. 0.295. P. gem. *P.L.* (aaneen).

NB. Ook *Rembrandt* heeft dit onderwerp zoo geschilderd 1636, (München). *Bol* in 1646 (Lucca) en een ander leerling van *Rembrandt* (Palazzo Doria te Rome). Al deze schilderijen toonen slechts geringe afwijkingen van dit stuk aan, maar zijn levensgroot. Een dergelijk stuk van *Lastman* zelf bij Mad. Lacroix te Parijs.

Geschenk van den heer A. Bredius. 1887.

LAUWERS. Jacobus Johannes Lauwers, Vlaamsch schilder, geb. te Brugge in 1753, overl. te Amsterdam 21 December 1800. Genoot onderwijs aan de Academie te Brugge, vormde verder zichzelf.

828. Vlaamsche landhoeve.

h. 0.64, br. 0.35. D. gem. *J. Lauwers Fec.* 1799.

Verkooping te Amsterdam 1829, aangekocht voor *f* 45.

LAWRENCE. Sir Thomas Lawrence. Engelsch schilder, geboren 1769 te Bristol, overleden te Londen 1830. Leerling van W. Hoare den vader, en Josuah Reinolds, dien hij als Hofschilder te Londen opvolgde. Hij bezocht Italië, Parijs, Aken, enz. Werkzaam te Londen.

829. (548). **Portret van Willem Ferdinand Mogge-Muilman.**

h. 0.72, br. 0.595. D. levensgroot.

Legaat Van de Poll, 1880.

LEEMANS. Anthonie Leemans. Hollandsch schilder, geboren 1630 of 1631 (te Amsterdam?) Werkzaam te Amsterdam tot na 1663.

830. (197c). **Stilleven.**

h. 0.76, br. 0.69. D. gem. *Anthonius Leemans fecit* 1655.

Gekocht 1882. Auctie De Gruyter. *f* 194,05.

LEICKERT. Charles Henri Joseph Leickert, Hollandsch schilder, geb. te Brussel 22 September 1818. Leerling van Wijnand Jan Joseph Nuijen en van Andreas Schelfhout.

831. Wintergezicht.
h. 1.26, br. 1.85. D. gem. *Ch. Leickert f.* 67.
Tentoonst. Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor *f* 700.

LELIE. Adriaan de Lelie, Hollandsch schilder, geb. te Tilburg 19 Mei 1755, overl. te Amsterdam 30 November 1820. Leerling van Andreas Bernardus de Quertemont.

832. Morgenbezoek.
h. 1.52, br. 1.42. P. gem. *A. de Lelie. Ao.* 1796.
Verkooping Van der Pot, 1808. *f* 395.

833. Portretstuk van Jhr. G. C. R. R. van Brienen van Ramerus met zijn gezin op de buitenplaats Crailoo.
h. 0.82, br. 0.685. D. gem. *A. de Lelie ft. Ao.* 1804.
Geschenk van Jonkvr. A. M. van Brienen van Ramerus te Oosterbeek. 1887.
Jhr. Gijsbert Carel Rutger Reinier van Brienen van Ramerus, geb. te Amersfoort 28 October 1771 en overl. te . . . 8 September 1817, bewaarde als Kolonel der Nationale garde de orde in de stad Amsterdam toen de Fransche troepen haar 15 November 1813 verlieten.

LEYS. Jean Auguste Henri baron Leys, Vlaamsch schilder, geb. 18 Febr. 1815 te Antwerpen, overl. aldaar 26 Augustus 1869. Leerling van F. de Braekeleer.

834. Binnenhuis in de XVIIe eeuw.
h. 0.62, br. 0.49. P. Fh. zittend 0.29.
Gek. van H. Koning, 1839. *f* 775. Verz. Van der Hoop, No. 204.

LIEVENS zie LIVENS.

LIMBORGH. Hendrick van Limborgh, Hollandsch schilder, geboren 1680 te 's-Gravenhage, overleden aldaar 1759. Leerling van Brandon, R. Duval, J. de Baen en Adriaan van der Werff te Rotterdam, dien hij nastreefde. Hij werkte hoofdzakelijk in Den Haag.

835. (200). **De herders.**
h. 0.67, br. 0.54. P. Fh. 0.35. gem. *H. v. Limborch. f.*
Kab. Van Heteren. 1809.

836. (201). **Amor en Psyche.**
h. 0.67. br. 0.54. P. Fh. 0.36.
Afk. als No. 200.

837. (202). **Spelende kinderen.**
h. 0.27, br. 0.33. P. Fh. 0.12.
Afk. als No. 200.

LINGELBACH. Johannes Lingelbach, Duitsch-Hollandsch schilder, geboren 1623 te Frankfort a. M., begraven te Amsterdam, November 1674. Navolger, wellicht leerling van Philips Wouwerman; hij bezocht Parijs (1642—44) Italië (1644—50) en woonde na dien tijd te Amsterdam, waar hij reeds in zijn jeugd gewoond had.

838. (203). **Een Italiaansche zeehaven met bedelaars.**
h. 0.58, br. 0.51. D. Fh. 0.17. gem. *Lingelbach.*
Kab. Van Heteren. 1809.

839. (204). **Een haven aan de Middellandsche zee.**
h. 0.76, B. 0.64. D. Fh. 0.16. gem. *J. Lingelbach.* 1664.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 785.

840. (205). **De rijschool.**
h. 0.66, br. 0.81. D. Fh. 0.15. gem. *J. Lingelbach.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

841. (206). **Een legerplaats.**
h. 0.44, br. 0.62. P. Fh. 0.17.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

842. (207). **De tandmeester te paard.**
h. 0.68. br. 0.84. D. Fh. 0.205. gem. *J. Lingelbach. Ao.* 1651.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

843. De slag voor Livorno, 23 Maart 1653.
h. 1.12, br. 2.15. D.
Afk. van de Modelkamer der Marine te 's-Gravenhage.

844. (208). **De landweg.**
h. 0.37, br. 0.44. D. Fh. 0.09. gem. *L. B.* (ineen.)
Het landschap is van *Johannes Wijnants,* de figuren zijn van *Lingelbach.*
Kab. Van Heteren. 1809.

845. (208a). **Landschap met figuren.**
h. 0.49, br. 0.55. D. Fh. 0.095. gem. *J. L.... bach.*
Legaat Van de Poll. 1880.

846. De terugkomst van de jacht.
h. 0.36, br. 0.42. P. Fh. 0.13. gem. *J. Lingelbach.*
Verk. Goll v. Franckenstein, 1833. *f* 63. Verz. Van der Hoop, No. 85.

LINGEMAN. Lambertus Lingeman. geboren te Amsterdam 26 April 1829. Leerling van Petrus Franciscus Greive.

847. De bijeenkomst.
h. 0.37. br. 0.49. P. gem. *Lingeman.* 1870.
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 900.

847a. De wapensmid.
h. 0.65, br. 0.97. D. gem. *L. Lingeman* 1868.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. kunst.

LINTHORST. Johannes Linthorst, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam in 1745, overl. aldaar 7 Augustus 1815.

848. Fruitstuk.
h. 0.84, br. 0.66. P. gem. 1808.

LIOTARD. Jean Etienne Liotard, Zwitsersch schilder, geboren te Genève 22 December 1702, overleden aldaar 12 Juni 1789. Leerling van Masse en le Moine te Parijs. Bezocht Italië, Turkije, Weenen, Engeland en (sinds 1756) Holland.
No. 849—864 *legaat van Mejuffrouw M. A. Liotard, overleden te Amsterdam* 27 *Juni* 1873.

849. (532a). **De schoone lezeres.**
(Mej. La Vergne, nicht van den schilder.)
Pastel. h. 0.51, br. 0.42. Hh. 0.105. gem. *J. E. Liotard, Lion* 1746.

850. (532b). **Portret van den Maarschalk Maurits van Saksen,**
geb. 28 Oct. 1696, overl. 30 Nov. 1750.
Pastel. h. 0.62, br. 0.53. Hh. 0.13.

851. (532c). **Portret van Maria Theresia, Keizerin van Duitschland.**
geb. 1717, overl. 1780.
Pastel. h. 0.47, br. 0.39. levensgroot.
Geschilderd 1760.

852. (532d). **Portret van Mevr. Cognard, geb. Batailhy,**
grootmoeder van de echtgenoote des schilders.
Pastel. h. 0.55, br. 0.45. levensgroot. Geschilderd 1757.

853. (532e). **Portret van den Heer Boëre, koopman te Genève.**
Pastel. h. 0.61, br. 0.48. Hh. 0.11.

854. (532f). **Portret van Mevr. Boëre, echtgenoote van den vorige.**
Pastel. Afmeting als het voorgaande No. gem. 1746.

855. (532g). **Portret van Graaf d'Algarotti.**
geestverwant van Frederik den Groote en Voltaire, geb. 1712, overl. te Pisa 1764.
Pastel. h. 0.39, br. 0.30. Hh. 0.145.

856. (532h). **Portret van Lodewijk van Bourbon, Dauphin van Frankrijk,**
zoon van Lodewijk XV, geb. 4 Sept. 1729, overl. 20 Dec. 1765.
Pastel. h. 0.58, br. 0.48. levensgroot.

857. (532i). **Portret van Prinses Maria Joséphine van Saksen, Dauphine van Frankrijk,**
dochter van August III, koning van Polen, tweede echtgenoote van den vorige. Geb. 4 Nov. 1731, overl. 1767.
Pastel. H. 0.58, br. 0.48. levensgroot.

858. (532j). **Portret van Lord Besborough, vriend des schilders.**
Pastel. h. 0.62, br. 0.48. levensgroot.

859. (532k). **Portret van Mevr. Tyrell, echtgenoote van den Engelschen Consul te Constantinopel.**
Pastel. h. 0.39, br. 0.30. Hh. 0.13.

860. (532l). **Portret van Keizerin Maria Theresia.**
Zie 851. Op de Achterzijde: *Marie Therese Imperatrice Reine de hongrie et de Boheme peinte par Liotard de Geneve a Lion* 1714.
Email. h. 0.60, br. 0.50. levensgroot.

861. (532m). **Portret van Mary Gravin van Coventry in Turksch costuum.**
Pastel. h. 0.98, br. 0.73. Hh. 0.10.

862. (532n). **Portret der Hertogin van Marlborough.**
Pastel. h. 0.44, br. 0.37. Hh. 0.13.

863. (532o). **De drie gratiën.**
(Naar de groep in de Villa Borghese te Rome.)
Pastel. H. 0.48. B. 0.43. Fh. 0.47.

864. (532p). **Een straatjongen van Genève.**
Pastel. h. 0.42, br. 0.33. Hh. 0.15.

865. (532q). **Portret van Hendrik Bicker,**
h. 0.55, br. 0.41. levensgroot. pastel op papier.
Legaat Bicker. 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

866. (532r). **Portret van Clara Magdalena Dedel,**
echtgenoote van Hendrik Bicker (Zie No. 865 en No. 648.)
h. 0.55, br. 0.41. levensgroot. pastel op papier. gem. *par Liotard* 1756.
Legaat Bicker. 1881. Zie No. 865.

867. (532s). **Portret van Maximiliaan, Aartshertog van Oostenrijk, Coadjutor van Trier, Keulen, Munster enz.**
Pastel. h. 0.66. br. 0.48.
Met de 5 volgende Nos. geschenk van Mevr. Tilanus geb. Liotard. 1885.

868. (532t). **Portret van Joseph II, Keizer van Duitschland.**
Pastel. h. 0.66, br. 0.48. Zie No. 867.

869. (532u). **Gezicht op den Mont-Blanc, uit het huis des schilders te Genève gezien.**
Pastel. h. 0.45, br. 0.58. Zie No. 867.

870. (532v). **Landschap met vee, naar P. Potter.**
h. 0.36, br. 0.45. Zie No. 867.

871. (532w). **Apollo en Daphne.**
h. 0.64. br. 0.50. Zie No. 867.

872. (532x). **Slapende nimf.**
h. 0.30, br. 0.40. Zie No. 867.

LIVENS. Jan Lievens, Hollandsch schilder en etser, geboren 24 October 1607 te Leiden, begraven 8 Juni 1674 [1]) in de Nieuwe kerk te Amsterdam. Leerling van Joris van Schoten te Leiden, en met Rembrandt, van Pieter Lastman te Amsterdam. In 1631 trok hij naar Engeland en woonde van 1635 tot na 1643 te Antwerpen; 1639—1640 te Leiden; 1661 tijdelijk in Den Haag, overigens na 1643 te Amsterdam.

873. (199). **Verheerlijking van den Vrede.**
h. .250, br. 2.00. D. levensgroot. gem. *I. L.*
Afk. v. h. Agentschap van finantiën, Spinhuissteeg te Amsterdam. 1877.
Onder Van Dyck's invloed geschilderd.

874. (199a). **Portret van den Luitenant-Admiraal Maerten Harpertsz. Tromp.**
Geb. te Brielle 23 April 1597, gesneuveld bij Terheiden 10 Augustus 1653.
h. 1.32, br. 1.01. D.
Gekocht met het volgende No. 1884. *f* 2286,67.

875. (199b). **Portret van Cornelia Tedingh van Berckhout, derde echtgenoote van den Luit. Adm. Tromp.**
Geb. 5 October 1614, overl. 12 October 1680.
h. 1.32, br. 1.01. D.
Zie het vorige No. en No. 939.

LOKHORST. Dirk van Lokhorst, Hollandsch schilder, geb. te Utrecht 11 November 1818. Leerling van A. Verhoesen en J. W. Bilders.

876. De schaapskooi.
h. 1.35, br. 1.10. D. gem. *D. van Lokhorst.* 1876.
Tentoonstelling te Rotterdam, 1876. Aangek. voor *f* 1800.

LOO. Jacob van Loo, Hollandsch schilder, geboren 1614 te Sluis, overleden te Parijs 26 November 1670. Leerling van zijn vader Jan van Loo. Werkzaam te Amsterdam (omstreeks 1642 tot 1662) en te Parijs sedert 1662.

877. (208b). **Het uitdeelen van levensmiddelen.**
h. 2.57, br. 1.51. D. gem. *J. van Loo.* 1657.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Werkhuis aldaar. Geschilderd voor het Oudezijds-Huiszittenhuis.

LUBINIETZKI. Christoffel Lubinietzki, Duitsch-Hollandsch schilder, geboren 1659 te Stettin. gestorven na 1722 te Amsterdam. Leerling van Adriaan Backer en Ger. de Lairesse. Werkzaam te Amsterdam.

878. (208c). **Portret van den Schilder zelf.**
h. 0.90, br. 0.71. D.
Gekocht 1883. *f* 23.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

N. MAES.

De spinster. (La fileuse.)

LYON. Jacob Lyon, Hollandsch schilder, geboren 1586 of 1587 te Amsterdam, overleden aldaar na 1644 (wellicht in 1651). Werkzaam te Amsterdam.

879. (208d). **Corporaalschap van Capitein Jacob Pietersz. Hooghkamer en Luitenant Pieter Jacobsz. van Rhijn,** 1628.

h. 2.50, br. 4.75. D. Levensgroot. gem. *A. Lont.* 1620. NB. Deze handteekening en het jaartal zijn totaal overschilderd. Vroeger las men hoogstwaarschijnlijk : *J. A. Lyon f.* 1628.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor den Voetboogsdoelen aldaar.

LIJS. Jan Lijs, Hollandsch schilder, geboren in het einde der XVIe eeuw te Hoorn, overleden (vlgs. Sandrart) 1629 te Venetië. Leerling van Goltzius te Haarlem. Reisde over Parijs naar Rome en Venetië, waar hij zeer gezien was, en groote werken uitvoerde onder den invloed van Caravaggio. Zijn werk is zeldzaam.

879a. De muziekpartij.

h. 0.39, br. 0.60. P. gem. *J. Lijs* 1625.
NB. Werk uit den eersten tijd des schilders.
Gek. 1887.

TOEGESCHREVEN aan JAN LIJS.

880. (59d). **Bruiloft van Adriaen Ploos van Amstel, Heer van Oudegein en Tienhoven, en Agnes van Byler, Wed. Broeckhuysen.**

h. 0.74, br. 1.05.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
NB. Dit stuk is reeds beurtelings aan *J. v. Bijlert, P. Codde, Jan Miense Molenaer* e. a. toegeschreven.

MAES. Jan Baptiste Lodewijk Maes, Vlaamsch schilder, geb. te Gent 30 September 1794, overl. te Rome in 1856. Leerling van zijn vader Canini Maes.

881. De barmhartige Samaritaan.

h. 2.49, br. 1.98. D. gem. *J. B. Maes. Roma.* 1825.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1826. Aangek. voor *f* 1250.

MAES. Nicolaes Maes, Hollandsch schilder, geboren 1632 te Dordrecht, begraven te Amsterdam in de Oude kerk 24 November 1693 [1]). Leerling van Rembrandt, omstreeks 1650—54. Hij bezocht Antwerpen, maar woonde hoofdzakelijk te Dordrecht en sedert 1678 te Amsterdam.

882. (209). **De spinster.**

h. 0.615, br. 0.54, D. Fh. 0.30. gem. *N. Maes.*
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

883. (210). **De peinzende.**

h. 1.20, br. .093. D. levensgroot. gem. *N. Ma.*
Gek. van De Lelie en Hulswit 1829. *f* 2000.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

884. (210a). **Portret van Marte Meulenaer.**
h. 0.405, br. 0.30. D. Hh. 0.115. gem. *Maes* 1675.
Legaat Van de Poll. 1880.

885. (210b). **Portret van Hendrik Wijnands.**
h. 0.41, br. 0.29. Ovaal. D. Hh. 0.115.
Legaat Van de Poll, 1880.

886. (210c). **Portret van Aaltje Denys.**
h. 0.38, br. 0.29 Ovaal. D. Hh. 0.12.
Legaat Van de Poll, 1880.
NB. No. 885 en 886 werden als door *H van der Mijn* geschilderd opgegeven.

887. (210d). **Portret van Elbert Slicher.**
h. 0.42, br. 0.315. D.
In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem.

888. (210e). **Portret van Catharina de Hochepied, echtgenoote van Elbert Slicher.**
h. 0.42, br. 0.315. D.
In bruikleen van Jhr. Teding van Berkhout te Haarlem. 1885.

889. Portret van Brechje Hulft, huisvrouw van Gerard Reuver.
h. 0.43, br. 0.32. D.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

890. Portret van Brechje Hooft.
h. 0.48, br. 0.39. D.
Afk. als het vorige No.

891. Regentenstuk met 6 heeren.
(Waarschijnlijk de overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, volgens Jhr. Dr. J. Six.)
h. 1.28, br. 1.91. D. Fh. levensgroot.

892. De spinster.
h. 0.41, br. 0.34. P. Fh. 0.23. gem. *Maes.*
Afk. v. Goll v. Franckenstein, 1833.

893. Portret van Mr. Johan de Witt, borststuk.
(NB. Slechte kopie.)
h. 0.30. br. 0.28. D. Hoofdh. 0.28.

Verz. Van der Hoop, Nos. 3, 89 en 88.

MALO. Toegeschreven [1]) aan **Vincent Malo,** Vlaamsch schilder, geboren omstreeks 1600 te Kamerijk overleden te Genua vóór 1656. Leerling van David Teniers den Oude te Antwerpen; 1623/24 als meester aldaar ingeschreven. Vormde zich onder den invloed van Rubens; bezocht Italië (tusschen 1634—1652?); 1656 overleed *zijne weduwe* te Antwerpen. (Volgens eenigen overleed hij zelf te Rome omstreeks 1650, 45 jaren oud.)

894. (211). **Een boerengezelschap.**
h. 0.41, br. 0.51. P. Fh. 0.22. gem. *V. M. L.* (ineen).
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1) Mededeeling van Prof. Levin te Dusseldorp.

895. (211a). **Jezus bij Martha en Maria.**
h. 1.49, br. 2.31. D. gem. *V. M. L.* (ineen.)
Gekocht *f* 760.
NB. Te Praag een fraai binnenhuis van dezen schilder met hetzelfde monogram.

MARNE. Jean Louis de Marne, geb. 1744 te Brussel, overl. aldaar 1829. Leerling van Briard.

896. Italiaansch landschap.
h. 0.50, br. 0.66. D. Fh. 0.12.
Gek. v. D. K. Koning, 1838. *f* 725. Verz. Van der Hoop, No. 205.

MARREL of **MARRELLUS. Jacob Marrel,** Hollandsch schilder, geboren 1614 te Utrecht, overleden 11 November 1685 te Frankfort a.M. Leerling van Georg Flegel te Frankfort a.M.,(vlgs. Sandrart) en te Utrecht van J. D. de Heem; volg. Weijerman, van Veerendael te Antwerpen. Werkzaam te Utrecht, Frankfort, Brussel en Antwerpen.

897. (211b). **Bloemstuk.**
h. 0.39, br. 0.30. P. gem. *Jacobus Marrellus fecit Utreck Anno* 1634.
Geschenk van den heer H. W. Mesdag te 's-Gravenhage 1883.

MARSEUS. Otto Marseus van Schrieck, Hollandsch schilder, geboren 1619 of 1620 te Nijmegen, begraven te Amsterdam 22 Juni 1678. Hij bezocht Italië (Rome) omstreeks 1652, Frankrijk en Engeland. Werkzaam in de nabijheid van Amsterdam. Hij schilderde voor den Groothertog van Toscane en Maria de Medicis te Parijs.

898. (211c). **Insecten, hagedissen enz.**
h. 0.75, br. 0.61. D. gem. *O. M. V. S.* (aaneen.)
Gekocht 1882.

MARTINET. Louis Martinet. Fransch schilder, geboren te Parijs 1810. Leerling van Gros.

899. Fruitstuk.
h. 0.30, br. 0.24. Ovaal. P.
Gek. v. d. schilder, 1853. *f* 450. Verz. Van der Hoop, No. 218.

MASCHHAUPT.

900. Portret van Jonkh. Archibald Jan van de Poll, Lid van den Raad van Amsterdam, Ridder in de orde van den Ned. Leeuw,
geb. 26 Oct. 1800, overl. 31 Oct. 1870.
h. 1.23, br. 0.94. D. levensgroot.
Legaat Van de Poll, 1880.

901. Portret van Jonkh. Jacobus Salomon Hendrik van de Poll, Wethouder van Velzen,
geb. 28 Juli 1837, overl. 23 Febr. 1880.
h. 1.22, br. 0.93. D. levensgroot.
Legaat Van de Poll, 1880.

MASSYS. Goede oude kopie naar **Quinten Massys,** Vlaamsch schilder, geboren omstreeks 1460 te Antwerpen, overleden aldaar tusschen 8 Juli 1530 en 12 October 1531. Hij werkte hoofdzakelijk te Antwerpen.

902. (476). **De H. Maagd met het kind.**
h. 0.71, br. 0.60. Hh. v. Maria 0.14.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

903. (520). **Portret van Desiderius Erasmus,**
geb. 28 Oct. 1467 te Rotterdam, overl. 12 Juli 1536 te Basel.
h. 0.37, br. 0.26. P. Hh. 0.13.
Uit het Nat. Museum. 's-Gravenhage 1808.
Oude kopie naar *Quinten Massys.* Het origineel bij Graaf Stroganoff te St.-Petersburg.

MAUVE. Anton Mauve, Hollandsch schilder, geb. te Zaandam 18 Sept. 1838; leerling van P. F. van Os.

904. Schapen in de duinen.
h. 0.89, br. 1.86, D. gem. *A. Mauve.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. verz. van Hedend. Kunst.

MEER. Jan van der Meer de Jonge, Hollandsch schilder, gedoopt 29 Nov. 1656 te Haarlem en overleden aldaar 28 Mei 1705. Leerling van zijn vader Jan van der Meer den Oude en C. P. Berchem. Hij woonde te Haarlem.

905. (212). **De slapende herder.**
h. 0.62, br. 0.81. D. Fh. 0.14. gem. *J. v. der Meer de Jonge A.* 1678.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 750.

MESDAG. Hendrik Willem Mesdag, Hollandsch schilder, geb. te Groningen 23 Februari 1831. Leerling van Laurens Alma Tadema. Woont te 's-Gravenhage.

906. Strandgezicht te Scheveningen.
h. 0.59, br. 1.28. D. gem. *H. W. Mesdag.* 1874.
Aangek. in 1874 voor *f* 1600.

METSU. Gabriel Metsu, Hollandsch schilder, geboren 1630 te Leiden, begraven te Amsterdam 24 October 1667. Leerling van Gerard Dou te Leiden, sedert 1650 te Amsterdam; aldaar onder Rembrandt's invloed.

907. (213). **Het ontbijt.**
h. 0.34, br. 0.28. D. Fh. 0.24. gem. *G. Metsu.*
Kab. V. Heteren, 1809.

908. (214). **De oude drinker.**
h. 0.21, br. 0.19. P. Hh. 0.05.
Verk. G. Mulder, Amsterdam 1827. *f* 2960.

909. (215). **Oude vrouw in overpeinzing.**
h. 0.27, br. 0.215. P. Hh. 0.045. gem. *G. Metsu.*
Gek. in 1880 voor *f* 6170.

GABRIEL METSU.

Het geschenk van den jager. (Le cadeau du chasseur.)

910. Het geschenk van den jager.
h. 0.49, br. 0.46, D. Fh. 0.26. gem. *G. Metsu.*
Verk. Goll v. Franckenstein, 1843. *f* 12,400. Verz. Van der Hoop, No. 90.

METSIJS. Cornelis Metsijs, (ook **Matsijs**), Vlaamsch schilder, geboren te Antwerpen omstr. 1511, overleden aldaar omstreeks 1580. Leerling van zijn vader Quinten Massijs. 1531 meester van het St.-Lucasgilde van Antwerpen. Geestig etser.

911. Landschap, waarin eene voorstelling der geschiedenis van den verloren zoon.
h. 0.72, br. 0.98. P. gem. *Cor. Met.* 1538.
Gekocht 1885. *f* 496.50.

MEULEMANS. Adriaan Meulemans, Hollandsch schilder, geb. 24 Augustus 1766 te Rotterdam, overl. te 's-Gravenhage 30 Mei 1835. Leerling van Michiel Versteeg.

912. Lezende oude vrouw.
h. 0.24, br. 0.17. P. Hh. 0.08.
Verz. Van der Hoop, No. 92.

913. Keuken bij lamplicht.
P. h. 0.50, br. 0.40. gem. *A. Meulemans fecit* 1817.
Gek. door den Heer P. M. Kesler, in 1817, voor 60 ducaten.
Geschonken door den Heer J. Kesler PMzn., in 1877.

MEULENER. Peter Meulener, Vlaamsch schilder, gedoopt 18 Februari 1602 te Antwerpen, overleden aldaar 27 November 1654. Navolger van Peter Snayers. Werkzaam te Antwerpen.

914. (476a). **Landschap met beelden.**
h. 0.49, br. 1.70. P. gem. *P. Meulener* 1645.
Vroeger deksel eener Clavecimbel.
Gekocht 1884. *f* 175.

MEURANT zie **MURANT.**

MEIJER. Hendrick de Meijer, Hollandsch schilder. Werkzaam te Rotterdam omstreeks 1660; vóor 1690 overleden.

915. (216). **Het overgaan van de stad Hulst, 5 November 1645.**
h. 0.91, br. 1.52. P. Fh. 0.215. gem. *Het overgaan van de Stadt Hulst op de 5 November* 1645. *H. de Meijer.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808. Daarvoor door J. J. A. Gogel gekocht in 1806 voor *f* 400.

916. (217). **Het vertrek van Koning Karel II van Engeland uit Scheveningen, 23 Mei 1660.**
h. 0.51, br. 0.74. D. Fh. 0.06. gem. *H. De Meyer fecit.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

MEIJER. Johan Hendrik Louis Meijer, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam in 1819, overleden te Utrecht 31 Maart 1866. Leerling van Jan Willem Pieneman.

917. **Storm in het Engelsch Kanaal.**
h. 0.63, br. 0.85. P. gem. *Louis Meijer.*
Aangek. in 1869 voor *f* 1000.

918. **Storm op de Fransche kust.**
h. 0.45, br. 0.64. D. gem. *Louis Meijer* 1856.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. verz. van Hedend. Kunst.

919. **Redding op zee nabij de Spaansche kust.**
h. 1.29, br. 1.67. D. gem. *Louis Meijer* 1853.
Geschenk van de Erven W. Borski.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. verz. van Hedend. Kunst.

MICHAELIS. Gerrit Jan Michaelis, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam in 1775, overleden te Haarlem 31 October 1857. Leerling van Jurriaan Andriessen.

920. **Namiddag.**
h. 0.51, br. 0.61. D. gem. *G. J. M.* 1814.

MIEREVELD. Michiel Jansz Miereveld, geboren 1 Mei 1567 te Delft, overleden aldaar 27 Juli 1641. Leerling van Willem Willemsz en Augustijn, later van Anth. van Montfoort. Hij woonde te Delft, tijdelijk in Den Haag.

921. (218). **Portret van Prins Willem I van Oranje-Nassau,**
Geboren te Dillenburg, 14 April 1533; vermoord te Delft, 10 Juli 1584.
h. 1.10, br. 0.85. D. levensgroot. gem. *Faciem huius ad principale Cornelii de Visscher fecit M. d. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

922. (219). **Portret van Prins Philips Willem van Oranje-Nassau.**
geb. te Buren 19 Dec. 1554, overl. 22 Febr. 1618 te Brussel.
h. 1.16, br. 1.03. D. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

923. (220). **Portret van den Stadhouder Prins Maurits van Oranje-Nassau,**
geb. te Dillenburg 13 Nov. 1567, overl. te 's-Gravenhage 23 April 1625.
h. 1.19, br. 1.41. P. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage, 1808.

924. (221). **Portret van den Stadhouder Prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau,**
Geb. te Delft 29 Januari 1584, overl. te 's-Gravenhage 14 Maart 1647.
h. 1.09, br. 0.85. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage, 1808.

925. (222). **Portret van den Landsadvocaat Johan van Oldenbarnevelt,**
geb. 14 Sept. 1547 te Amersfoort, in 't openbaar te 's-Gravenhage onthoofd 13 Mei 1619.
h. 0.71, br. 0.48. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage. 1808.

926. (223). **Portret van den dichter en raad-pensionaris Jacob Cats,**
geb. 10 Nov. 1577 te Brouwershaven, overleden op „Sorghvliet" bij Den Haag 12 Sept. 1660.
h. 0.66, br. 0.57. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 56. *Ao.* 1634. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

927. (224). **Portret van Frederik V, keurvorst van den Palts, Koning van Boheme,**
geb. 10 Augustus 1596, overl. te Ments, 19 November 1632. Van 1621 tot 1632 als balling in ons vaderland.
h. 0.24, br. 0.16. Hh. 0.10.
Gek. 1879 verk. Lamberts te Amsterdam. *f.* 55.

928. (225). **Portret van den Predikant Johannes Uitenbogaert,**
geb. te Utrecht 11 Febr. 1557, overl. 4 Sept. 1644 te 's-Gravenhage.
h. 0.31, br. 0.26. P. Hh. 0.12.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808. Daarvoor in 1804 gekocht met No. 436 voor *f* 275.

929. (226a). **Portret van Lubbert Gerritsz.,**
leeraar der doopsgezinde gemeente te Amsterdam, geb. 1535, overl. 1612.
Rond. Diam. 0.20. P.
Gekocht 1882. *f* 207.

930. (227a). **Portret van Johan van Oldenbarnevelt.** Zie No. 925.
h. 0.69, br. 0.595. P. Fh. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Legaat Bicker 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

931. (226b). **Portret van Mr. Paulus van Beresteijn, Burgemeester van Delft,**
geb. 1548, overl. 1628.
h. 0.64, br. 0.51. P. Levensgroot. Legaat De Witte van Citters. Zie No. 932.

932. (226c). **Portret van Volckera Nicolai Duyst,** gezegd **Knobbert.**
h. 0.64, br. 0.51. P. Levensgroot, gem. *Aetatis* (70?) *Ao.* 1624 (?)
Legaat De Witte van Citters.
NB. In 1624 werd een gouden medaille ter viering van het gouden huwelijksfeest van dit echtpaar geslagen. Paulus van Beresteijn was evenals zijne broeders een groot beminnaar der schilderkunst.

933. **Portret van Henrick Hooft, den Jonge.**
h. 0.67, br. 0.59. P. gem. *Ao.* 1640. *Aet.* 23. *M. Miereveld.*
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

934. **Portret van Aagje Hasselaar, echtgenoote van Henrick Hooft.**
h. 0.67, br. 0.59. P. gem. *Ao.* 1640. *Aet.* 22. *M. Miereveld.*
Geschenk als voren.

935. Portret van den dichter Jacob Cats. Zie No. 926.

h. 0.65, br. 0.55. P. Fh. levensgr. gem. *Aetatis* 61. *Ao.* 1639. *M. Miereveld.*
Verk. 1837. *f* 280. Verz. Van der Hoop, No. 93.

SCHOOL VAN MIEREVELT.

937. (431qq). **Monsieur de Betune.**

Waarschijnlijk Philippe de Béthune, overl. 1649. gem. *M. Mierevelt.*
Maten en herkomst als voren.

939. (227). **Portret van Cornelia Tedingh van Berckhout, derde echtgenoote van den Luit.-Admiraal Maerten Harpertsz. Tromp.** Zie No. 875.

h. 0.69, br. 0.59. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 36. *Anno* 1648.
NB. De oorspronkelijke portretten van Tromp en zijne derde echtgenoote door Mierevelt berusten bij Jhr. Mr. Teding van Berkhout te Deventer.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

940. Portret van Pieter Cornelisz. Hooft, kniestuk. Zie No. 172.

h. 0.25. br. 0.19. P. Hoofdh. 0.055.
Verz. Van der Hoop. No. 94.

Kopieën naar MIEREVELT door JAN VAN RAVESTEIJN:

941. (431a). **Prins Wilhelm van Orangiën de Oude.**

Aetatis 52 tot Delft vermoort 1584. (Zie No. 921.)
h. 0.29, br. 0.25 P.
Afkomstig van 't huis Honselaarsdijk.

942. (431k). **Prins Philips Wilhelm van Oranje.**
(Zie No. 922.)

943. (431l). **Prins Maurits van Oranje.**
(Zie No. 923.)

944. (431p). **Willem Lodewijk van Nassau, stadhouder en Gouverneur van Friesland,**
geb. 13 Maart 1560, overl. 31 Mei 1620.

945. (431rr). **Coronel Veer.**
(Sir Francis Vere, gesneuveld 1602 voor Grave.)

946. Jan van Nassau.
geb. 1561, overl. 27 Sept. 1623. gem. *M. Mirevelt.*
h. 0.29, br. 0.25. P.

947. (431z). **Willem, Graaf van Nassau-Catzenelbogen,**
geb. 1591, overl. 1642.

948. (431ii). **Ambrosius, markies van Spinola,**
geb. 1569 te Genua, overl. te Milaan 25 September 1630. gem. *M. Mirevelt.*

(942–948:) Maten en herkomst als No. 941.

MIERIS. Frans van Mieris de Oude, Hollandsch schilder, geboren 12 April 1635 te Leiden, overleden aldaar 12 Maart 1681. Leerling van den glasschilder Abraham Torenvliet en van Gerard Dou. Hij werkte steeds te Leiden.

949. (228). **De briefwisseling.**
h. 0.24. br. 0.19. P. Hh. 0.04. gem. *F. van Mieris fecit Anno* 1680.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 2025.

950. (229). **De luitspeelster.**
h. 0.21, br. 0.17. P. Hh. 0.12.
Kab. Van Heteren. 1809.

951. (230), **De vergankelijkheid.**
h. 0.36, br. 0.28. P. Hh. 0.04.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

952. (230a). **Jacobs droom.**
h. 0.215, br. 0.28. P. Fh. 0.24. gem. *F. van Mieris.*
Legaat Van de Poll, 1880.

953. De ontsnapte vogel.
h. 0.16, br. 0.13. P. Hoofdh. 0.4. gem. *F. van Mieris. f.* 1676.
Verz. Van der Hoop, No. 95.

MIERIS. Willem van Mieris, Hollandsch schilder, geb. 1662 te Leiden, overleden aldaar 27 Januari 1747. Leerling van zijn vader Frans van Mieris den Oude. Werkte te Leiden.

954. (231). **De hoenderverkooper.**
h. 0.38. br. 0.32. P. Hh. 0.04. gem. *W. van Mieris fe Anno* 1733.
Kab. V. Heteren, 1809.

955. Herder en herderinnen in een landschap.
h. 0.59, br. 0.63. P. Fh. 0.13. gem. *W. van Mieris, fc.* 1722.

956. Een heer en eene dame.
h. 0.35, br. 0.30. P. Hh. 0.045.

(955–956: Verz. V. d. Hoop. Nos 96 en 97.)

MIERIS. Frans van Mieris de Jonge, Hollandsch schilder, geboren 1689 te Leiden, overleden aldaar 22 October 1763. Deze penning- en oudheidkundige schilder woonde te Leiden; hij was leerling van zijn vader Willem van Mieris.

957. (232). **De kluizenaar.**
h. 0.15. br. 0.13. P. Hh. 0.03. gem. *F. v. Mieris F.* 1721.
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 165.

958. Kruidenierswinkel.
h. 0.38, br. 0.33. P. Hd. 0.035. gem. *F. Mieris, Fec. Ao.* 1715.

959. Apotheek.
h. 0.38, br. 0.32. P. Hoofdh. 0..4. gem. *F. van Mieris, fecit. Ao.* 1714.

(958–959: Verzameling Van der Hoop, Nos. 98 en 99.)

MIGNON. Abraham Mignon, Duitsch schilder, geboren Juni 1640 te Frankfort a. M., overleden aldaar 1679. Leerling van Jacob Marrel en J. D. de Heem. Sedert 1660 tot niet lang voor zijn dood toefde hij in Holland, vooral te Utrecht. eenige jaren te Wetzlar.

960. (233). **Stilleven en vruchten.**
h. 0.77, br. 0.66. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon fe.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 790.

961. (234). **De omgeworpen ruiker.**
h. 0.87, br. 0.71. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Kab. V. Heteren 1809.

962. (235). **Bloemen.**
h. 0.735, br. 0.59. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

963. (236). **Vruchten.**
h. 0.74, br. 0.605. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Tegenhanger van No. 962.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

964. Fruitstuk.
h. 0.58, br. 0.73. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fc.*
Gek. van A. Brondgeest, 1836. *f* 800. Verz. Van der Hoop. No. 100.

MIROU. Anthony Mirou, Vlaamsch kunstenaar, omtrent wien niets met zekerheid bekend is. Zijne werken zijn gedateerd van 1614—1640, en wijzen op den invloed van Jan Brueghel, Bril en dergelijke kunstenaars.

965. (476b). **Boschrijk landschap.**
h. 0.325, br. 0.485. P. gem. *A. Mirou* 1633. (?)
Gekocht 1882. *f* 143.

MOERENHOUT. Josephus Judocus Moerenhout, Vlaamsch schilder, geb. te Eeckeren 3 Mei 1801, overl. te Antwerpen 1 Juni 1874. Leerling van Verpoorten en van Horace Vernet.

966. Het inwendige van een paardenstal.
h. 0.39, br. 0.35. P. Fh. 0.10.
Gekocht v. d. schilder, 1840. *f* 250. Verz. Van der Hoop. No. 206.

967. Kozakken-voorpost.
h. 0.42, br. 0.51. P. gem. *J. Moerenhout.* 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 450.

968. De harddraverij.
h. 0.49, br. 0.66. P. gem. *Moerenhout F.* 1829.
Tentoonstelling te Gent, 1829. Aangekocht voor f 500.

MOERNER. Otto Graaf von Mörner. Zweedsch garde-officier.

969. Portret van keizer Nicolaas van Rusland, 1825—54.
Borstbeeld.
h. 0.73, br. 0.61. D. Levensgroot. Verz. Van der Hoop No. 219.

JAN MIENSE MOLENAAR.

Dame aan het clavecimbel. (Dame au clavecin.)

MOEYAERT. Nicolaes (Claes) Cornelisz Moeyaert, Hollandsch schilder, geboren kort voor 1600 te Amsterdam (?) overleden aldaar na 1659, waarschijnlijk 1669. Bezocht Italië, waar hij onder Elzheimer's invloed geraakte; werkte te Amsterdam.

970. (237). **De keuze van een vrijer.**
h. 1.09, br. 1.24. D. Fh. levensgroot. gem. *C. L. Mets* . . . .
(Men heeft het merk van Moeyaert in dat van Metsu trachten te veranderen.)
Geschenk van den Heer A. S. I. Koch te Amsterdam. 1874.

971. (237a). **Zes regenten en twee regentessen van het Oude-mannen- en vrouwengasthuis te Amsterdam, 1640.**
h. 1.78, br. 3.76. D. levensgroot. gem. *Cl. M. ft.* 1640.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Oude-Mannen- en Vrouwengasthuis aldaar.

MOL. Wouterus Mol, Hollandsch schilder, geboren 21 Maart 1786 te Haarlem, overleden aldaar 1858. Leerling van H. van Brussel. Ging 1808 naar Parijs, waar hij leerling werd van David. Na zijne terugkomst woonde hij te Haarlem.

972. (238). **Kopie naar Raphael's Madonna della Sedia** in de Galeria Pitti te Florence.
Rond. Diam. 0.725. Levensgroot. Te Parijs geschilderd en als proefstuk ingezonden.

MOLENAER. Jan Miense Molenaer, Hollandsch schilder, geboren omstr. 1610 te Haarlem, begraven aldaar 19 Sept. 1668. Waarschijnlijk leerling van Frans Hals; hij werkte te Haarlem en te Heemstede, tijdelijk te Amsterdam.

973. Het gebed vóor den maaltijd.
h. 0.26, br. 0.24. P. Hh. 0.03. gem. *Jan Molenaer.*
Verz. Van der Hoop. No. 101.

974. Musiceerende dame.
h. 0.37, br. 0.29. P. Fh. 0.28. gem. Aet. 21.
NB. Jhr. W. van Loon te Amsterdam bezit een groot familietafereel van dezen schilder, gemerkt *Molenaer feset* 1637.
Verz. Van der Hoop. No. 53.

MOMPER. Joos de Momper de Jonge, Vlaamsch schilder, geboren 1564 te Antwerpen, overleden aldaar 1635. Leerling van zijn vader Joos de Momper den Oude. Hij werkte te Antwerpen.

975. (447c). **Een landschap.**
h. 0.45, br. 0.76. P. Fh. 0.08.
Kabinet Van Heteren, 1809.

MOMPER. François de Momper, Vlaamsch schilder, geboren te Antwerpen, waar hij 1629/30 (als meesterszoon) lid van het St.-Lucasgilde werd. In 1660/1661 is hij te Antwerpen overleden. Hij was langen tijd in Holland, o. a. te Amsterdam, waar hij in 1649 trouwde, als Antwerpenaar, 42 jaar oud; te Haarlem, te 's-Gravenhage (omstreeks 1647) enz., werkzaam. Waarschijnlijk was hij een zoon van Jodocus de Momper. Van Goijen was zijn voorbeeld.

976. (238a). **Het Valkenhof te Nijmegen.**
h. 0.23, br. 0.31. P. Valsch gem. *J. v. Goijen.*
Gekocht 1878. *f* 10.

MONI. Louis de Moni, Hollandsch schilder, geboren 1698 te Breda, overleden te Leiden 15 September 1771. Leerling van F. van Kessel en K. E. Biset, daarna bij Phil. van Dijk te 's-Gravenhage (1721—1725). Bezocht Kassel; sedert 1750 te Leiden.

977. (239). **De bloemenkweekster.**
h. 0.36, br. 0.27. Hh. 0.05.
Kab. Van Heteren 1809..

MOREELSE, Paulus Moreelse, Hollandsch schilder, geboren 1571 te Utrecht, overleden aldaar 19 Maart 1638. Leerling van Miereveld; hij bezocht vóor 1604 Rome, en woonde daarna steeds te Utrecht. Hij was ook architect.

978. (240). **Portret van Maria van Utrecht, echtgenoote van Mr. Joan van Oldenbarnevelt.**
geb. 1553, overl. 19 Maart 1629 .
h. 1.09, br. 0.80 P. levensgroot. gem. *Aeta.* 63. *Ano.* 1615. *P. Mo. fe.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

979. (241). **De schoone herderin.**
h. 0.79, br. 0.63. D. levensgroot. gem. *P. M.* 1630.
Verk. Ocke, Leiden 1817. *f* 2153.

980. (242). **Het prinsesje.**
h. 0.88, br. 0.62. D. levensgroot.
Gek. 1865 op de verk. Hilleveld. *f* 900.

981. (243). **Een damesportret.**
h. 1.20, br. 10.4. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

982. (244). **Portret van Frederik V Keurvorst van den Palts, koning van Boheme.** De Winterkoning. Zie No. 926.
h. 0.045, br. 0.035. Ivoor. Hh. 0.025.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

983. (431uu). **Coronel Wtenhoghe.**
h. 29, br. 25. P. gem. *P. M.* 1619.
Afk. van het huis Honselaarsdijk.

MOREL. Izak Vaerson Morel, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam in 1803, overl. te Gorinchem 20 Februari 1876. Leerling van Jan Willem Pieneman.

984. Bloemstuk.
h. 0.74, br. 0.58. P. gem. *J. V. Morel ft. Amsterdam.*

MOREL. Jan Evert Morel, Hollandsch schilder, geboren 8 Februari 1777 te Amsterdam, overleden aldaar 6 April 1808. Leerling van Jacob Linthorst, Troost van Groenendoelen, en Dirk v. d. Aa in Den Haag. Hij woonde tijdelijk in 's-Gravenhage, verder te Amsterdam.

985. (244b). **Fruitstuk.**
h. 0.39, br. 0.31. P. Nat. grootte. gem. *J. E. Morel ft.*
Legaat Van de Poll. 1880.

MOUCHERON. Frederick de Moucheron, Hollandsch schilder, geboren 1633 of 1634 te Emden, begraven te Amsterdam 5 Januari 1686. Leerling van Jan Asselijn. Bezocht langen tijd Frankrijk; daarna werkzaam te Amsterdam.

986. (245). **Een landschap.**
h. 0.42, br. 0.51. D. Fh. 0.06.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

987. (246). **Een Italiaansch landschap.**
h. 0.39, br. 0.32. P. Fh. 0.05. gem. *Moucheron f.*
NB. De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 725.

988. Italiaansch landschap.
h. 0.67, br. 0.83. D. Dierh. 0.065. gem. *Moucheron. fc.* 1667.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 1700. Verz. Van der Hoop, No. 102.

MOUCHERON. Isaac de Moucheron, Hollandsch schilder, geboren 1670 te Amsterdam, overleden aldaar 20 Juli 1744. Leerling van zijn vader Frederik de Moucheron. Werkzaam te Amsterdam; 1694—1697 in Italië.

989. (246a). **Gezicht op Tivoli bij Rome.**
h. 0.49. br. 0.66. D.
Gekocht 1883. *f* 250.

990. (246b). **Gezicht in den Hortus Medicus van Amsterdam.**
h. 1.32, br. 1.38. D. gem. *I. Moucheron fecit.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in den koepel van den Hortus Medicus in de Plantage.

MORITZ. Louis Moritz, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 29 October 1773, overl. te Amsterdam 23 November 1850. Leerling van Dirk van der Aa.

991. De dood van Antoninus Pius, keizer van Rome. (138—161).
h. 1.35, br. 2.42. D. gem. *L. Moritz.*
Aangek. in 1825 voor *f* 1500.

992. Kozakkenleger.
h. 0.67, br. 0.84. gem. *L. Moritz.*

993. Portret van Mr. Jonas Daniel Meijer, beroemd rechtsgeleerde,
geb. te Arnhem 15 September 1730, overl. te Amsterdam 15 November 1834.
h. 0.96, br. 0.80. D. gem. *L. Moritz fecit.*
Legaat van Mej. J. E. Meijer. 1886.

994. Portret van Clemens van Demmeltraadt, stadssteensnijder te Amsterdam.
geb. te Utrecht 13 Aug. 1793, overl. te Amsterdam 7 Mei 1841.
h. 0.78, br. 0.63. D.
Eigendom der stad Amsterdam.

MURANT. Emanuël Meurant, Hollandsch schilder, geboren 22 December 1622 te Amsterdam, overleden te Leeuwarden in 1700 (?). Leerling van Ph. Wouwerman en navolger van Potter, onder wiens naam men zijne werken soms aantreft. Hij bezocht Frankrijk; zijne werken zijn schaarsch. Sedert 1670 in Friesland.

995. (247). **Het oude boerenhuis.**
h. 0.32, br. 0.39. D. Fh. 0.04.
Gek. 15 Juni 1819. *f* 212.

MURILLO. Bartolomé Esteban Murillo, Spaansch schilder, gedoopt te Sevilla 1 Januari 1618, overleden aldaar 3 April 1682. Leerling van Juan de Castillo te Sevilla; in 1645 zich te Madrid vormend onder Velasquez, en de meesterstukken der Nederlandsche en Italiaansche scholen bestudeerende. Werkzaam te Sevilla.

996. (538). **De boodschap aan de H. Maagd.**
h. 0.96, br. 0.99. D. Fh. 0.70.
NB. In het hospitaal *La Caridad* te *Sevilla* bevindt zich eene oorspronkelijke herhaling dezer schilderij. Eene andere (eer een goede oude kopie) in het Pal. Barberini te *Rome.*

MUSSCHER. Michiel van Musscher, Hollandsch schilder, geboren 27 Januari 1645 te Rotterdam, overleden te Amsterdam 20 Juni 1705. Leerling (volg. Houbraken) van Maerten Saeghmeulen te Rotterdam, van A. van den Tempel, Metsu en Adr. van Ostade. Hoofdzakelijk te Amsterdam werkzaam.

997. (248). **Portret van den Raad-pensionaris van Holland, Gaspar Fagel,**
geb. te 's-Gravenhage 1629, in 1672 opvolger van De Witt, overleden in Den Haag 15 December 1688.
h. 0.64, br. 0.54. D. Hh. 0.125.
Gek. 1863 te 's-Gravenhage. *f* 50.

998. (248a). **Portret van Mr. Hendrick Bicker,**
geb. 20 Aug. 1649, overl. 1 Mei 1718.
h. 0.54, br. 0.47. D. Hh. 0.095 gem. *Mı. V̄: Musscher Pinx. Ao.* 1682.
Legaat Bicker. 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

999. (248b). **Portret van Maria Schaep,**
in Juni 1681 geh. met Hendrick Bicker Hz., overl. 1725. Tegenhanger van 998a.
h. 0.54, br. 0.47. D. Hh. 0.10. gem. *Mt. V: Musscher Pinxt. Ao.* 1682.
Legaat Bicker. Eigendom der stad Amsterdam.

1000. (248c). **Portret van Johannes Hudde, Heer van Waveren (1633? — 1704), Burgemeester van Amsterdam en beroemd wiskundige.**
h. 0.55, br. 0.47. D. gem. *Michiel van Musscher pinxit Ao.* 1686.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

MIJTENS. J. . . . . A. . . . . . Mijtens, Hollandsch schilder; het is nog niet met zekerheid uitgemaakt, welk lid der Haagsche schilders-familie Mijtens wij hier voor ons hebben. Men denkt aan Isaak Mijtens, die 30 Januari 1632 30 jaar oud was, of aan den jongeren Johannes Mijtens. Zeker was ook deze Mijtens in het midden der 17e eeuw te 's-Gravenhage werkzaam.

1001. (249). **Portret van den Luitenant-Admiraal-Generaal Cornelis Tromp,**
geb. 9 Sept. 1629 te Rotterdam, overl. 29 Mei 1691 te Amsterdam.
h. 1.32, br. 1.01. D. levensgroot. gem. *A:* 1668. *I. A. Mijtens F*: (De I. A. ineen).
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1002. (250). **Portret van Margaretha van Raephorst,**
geh. met Cornelis Tromp 25 Januari 1667.
h. 1.33, br. 1.01. D. levensgroot. gem. en afkomstig als No. 1001.

1003. (250a). **Portret van een geharnast krijgsoverste.**
h. 1.09, br. 0.87. D. gem. *Aet.* 52. 1661. *J. A. Mijtens F.*
Gekocht met het volgende No. 1881. *f* 350.

1004. (250b). **Portret der echtgenoote van den voorgaande.**
h. 1.09. br. 0,87. gem. Aet. 43. A. 1661. *J. A. Mijtens F.*
Zie het vorige No.

MIJTENS. Martinus Mijtens, Hollandsch schilder, zoon van den Haagschen schilder Isaac Mijtens; gedoopt te 's-Gravenhage 1 Juni 1648 en 23 Juli 1667 lid der Haagsche Schildersconfrerie. Volgens Granberg was hij van 1677 tot aan zijn dood (1735) te Stockholm als hofschilder werkzaam.

1005. (250c). **Portret van den schilder zelf.**
h. 0.62, br. 0.48. P.
Op de achterzijde der schilderij staat met oud schrift: *Martinus Mijtens, Hofschilder van de Koninginne Christina van Sweeden.*
Gekocht 1882. *f* 120,10

NAIVEU. Mathijs Naiveu, Hollandsch schilder, geb. omstreeks 1647 te Leiden, overleden te Amsterdam omstreeks 1721(?). In 1669 leerling van Gerard Dou; vertrok 1677 naar Amsterdam, waar hij sedert dien tijd, als keurmeester van de hop, woonachtig bleef.

1006. (251). **De heilige Hieronymus.**
h. 0.37, br. 0.29. P. Hh. 0.06. gem. *M. Naiveu fecit Ao.* 1676.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1007. Tooneelvertooning in de open lucht.
h. 0.53, br. 0.71. D. Het behoort tot een serie van 4 stukken, die in 1698 geschilderd werden.
Gekocht te Enkhuizen 1886. *f* 224.25.

NAKKEN. Willem Carel Nakken, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 9 April 1835. Leerling van A. F. Dona.

1008. Draagpaarden in de bosschen van Normandië, bij winter.
h. 0.89, br. 1.50. D. gem. *W. C. Nakken Ft* 1875.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. e. Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

NAVEZ. François Joseph Navez, Vlaamsch schilder, geb. te Charleroi 16 Nov. 1787, overl. te Brussel in 1839. Leerling van Pierre Joseph Célestin François.

1009. De opwekking van den zoon der Sunamietische vrouw door den profeet Elisa.
II Koningen IV : 18—36.
h. 2.49, br. 3.15. D. gem. *F. J. Navez, Rome.* 1821.
Tentoonstelling te Brussel, 1821. Aangekocht voor *f* 2600.

1010. Eerste ontmoeting tusschen Isaac en Rebecca.
Genesis XXIV : 45.
h. 3.19, br. 3.90. D. gem. *F. J. Navez,* 1826.
Aangekocht te Brussel in 1826 voor *f* 6000.

NECK. Johan van Neck, Hollandsch schilder, geboren 1636 te Naarden, overleden te Amsterdam 1714. Leerling van Adriaen Backer te Amsterdam, waar hij woonde. Omstreeks 1687—1692 schilderde hij te Enkhuizen, waar het stadhuis met verscheidene meesterstukken van zijne hand versierd is.

1011. (251a). **Anatomische les van Prof. Frederik Ruysch,** (vader van **Rachel Ruysch,**)
geb. 1638, overl. 1731.
h. 1.38, br. 2.00. gem. *J. van Neck* 1683.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

NEEFFS. Peter Neeffs de Oude (I), Vlaamsch schilder, geboren kort na 1577 te Antwerpen, overleden aldaar tusschen 1657 en 1661. Woonde te Antwerpen.

1012. Gezicht in de Predikheerenkerk te Antwerpen.
h. 0.66, br. 1.03. P. Fh. 0.09. gem. *Peeter Nefs. Anno.* 1636.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1013. (479). **Gezicht in een kerk bij kaarslicht.**
h. 0.48, br. 0.79. P. Fh. 0.07. gem. *Petrus Nefs* 1636.
Afk. van het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1014. (480). **Een kerk van binnen.**
h. 0.24, br. 0.34. P. Fh. 0.04. gem. *Peeter Neefs.*
Kab. Van Heteren, 1809.

NEER. Aert (Aernout) van der Neer, Hollandsch schilder, geboren 1603 te Amsterdam, aldaar in armoede overleden 9 November 1677. Hij was gedurende zijn leven weinig gewaardeerd; steeds werkzaam te Amsterdam.

1015. (252). **Landschap bij winter.**
h. 0.50, br. 0.64. P. Fh. 0.08. gem. *A. v. d. N.* (ineen.)
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 175.

1016. Riviergezicht bij winter.
h. 0.62, br. 0.77. D. Fh.0.065. gem. (aaneen)
Gek. v. A. Brondgeest, 1839. *f* 2800.

1017. Landschap.
h. 0.44, br. 0.68. D. Fh. 0.06. gem. *A. v. d. N.*

Verz. V. d. Hoop, No. 104, 105.

NEER. Eglon Hendrick van der Neer, Hollandsch schilder, geboren 1643 te Amsterdam, overleden (vlgs. Houbraken) 3 Mei 1703 te Dusseldorp. Leerling van zijn vader Aert van der Neer en van Jacob van Loo. Van 1663—1679 te Rotterdam, (1670 tijdelijk in Den Haag), later te Brussel en te Dusseldorp. (Aldaar hofschilder van den Keurvorst van den Palts.)

1018. (253). **De jonge Tobias met den Engel.**
h. 0.16, br. 0.24. P. Fh. 0.07. gem. *E. H. van der Neer fc.* 1690.
Kab. V. Heteren, 1809.

NETSCHER. Caspar Netscher, Hollandsch schilder, geboren 1639 te Heidelberg, overleden te 's-Gravenhage 15 Januari 1684. Kwam reeds zeer jong naar Holland. Te Arnhem leerling van Koster, te Deventer van Ger. Ter Borch; 1659 te Bordeaux, sedert 1660 in Den Haag.

1019. (254). **Portret van den Dichter Constantijn Huygens,**
geb. te 's-Gravenhage 4 Sept. 1596, overl. aldaar 28 Maart 1687.
h. 0.265, br. 0.225. P. Hh. 0.07. gem. *C. Netscher. Fec.* 1672.
Aangekocht door Z. M. Willem I in 1825.

1020. (255). **Moederzorg.**
h. 0.43, br. 0.36. P. Fh. 0.27. gem. *C. Netscher, Fec.*
Kab. V. Heteren, 1809.

1021. (255bis). **Portret van Christiaan Huygens.** (??)
Geb. te 's-Gravenhage 14 April 1629, aldaar overl. 8 Juli 1695.
h. 0.47, br. 0.39. D.
Gekocht 1881. *f* 1260.

1022. Portret van Mr. Coenraet van Beuningen, Amsterdamsch Regent en Staatsman,
geb. te Amsterdam 1596, overl. 1693.
h. 0.47, br. 0.38. D. Hoofdh. 0.08. gem. *C. Netscher.* 1673.
Verz. Van der Hoop, No. 106.

NETSCHER. Constantijn Netscher, Hollandsch schilder, gedoopt 16 December 1668 te 's-Gravenhage, overleden aldaar 1722. Leerling van zijn vader Caspar Netscher; woonde te 's-Gravenhage.

1023. (255a). **Portret van Helena Catharina de Witte,**
echtgenoote van Iman Mogge, Heer van Haamstede, Schepen van Amsterdam.
h. 0.47, br. 0.38. D. Hh. 0.07. gem. *C. Netscher.* 1678.
Legaat Van de Poll, 1880.

1024. (255b). **Portret van Jacob Jan de Backer,**
ovaal. h. 0.49, br. 0.40. D. Hh. 0.085. gem. *Constt. Netscher.* 1694.
Legaat Bicker, 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

1025. (255c). **Portret van Agatha Bicker,**
geh. 1694 met Jacob Jan de Backer. Tegenhanger van No 1024. ovaal. h. 0.49, br. 0.40. D. Hoofdh. 0.09. gem. *Constt. Netscher.* 1694. Legaat Bicker, 1881. Zie No. 1024.

1026. Portret van Prins Willem III van Oranje, Koning van Engeland. Zie No. 695.
h. 0.78, br. 0.62. D. Hoofdh. 0.08. gem. *C. Netscher.*
Verz. Van der Hoop, No. 107.

1027. Portret van Maria, gemalin van Prins Willem III van Oranje, Koning van Engeland.
h. 0.77, br. 0.62. D. Fh. 0.08.
Verz. Van der Hoop, No. 108.

NEUHUYS. Albert Neuhuys, Hollandsch schilder, geb. te Utrecht 10 Juni 1844. Leerling van G. Craeyvanger te Utrecht en van de Academie van Antwerpen.

1028. Vrijage.
h. 0.765, b. 0.565. D. gem. *Alb. Neuhuys f.* 80.

NEUHUYS. Joseph Neuhuys, Hollandsch schilder, geboren 7 April 1841 te Utrecht.

1029. Boschachtig landschap bij opkomende bui.
h. 0.265, br. 0.335. P. Gem. *Joseph Neuhuys.*
Verkregen 1887.

NICOLIE. Josephus Christianus Nicolié, Vlaamsch schilder, geb. te Antwerpen in 1798, overl. aldaar in 1854.

1030. De St.-Jacobskerk te Antwerpen.
h. 0.65, br. 0.53. P. gem. *J. C. Nicolié,* 1825.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangekocht voor *f* 200.

NOËL. Paul Joseph Noël, Vlaamsch schilder, geb. te Waulsort, aan de Maas, 20 April 1789, overl. te Sosoye in 1822. Leerling van Guillaume Jacques Herreyns en van Léon.

1031. Een Amsterdamsch straattooneel.
h. 0.74, br. 0.89. D. gem. *Noël* 1821.

1032. In den wijnberg.
h. 0.22, br. 0.18. P.
Aangek. in 1826 voor *f* 200.

NOOMS. Reynier Nooms, genaamd **Zeeman,** Hollandsch schilder, geboren 1623 te Amsterdam, overleden vóor 1668. Werkzaam te Amsterdam; omstreeks 1650 te Parijs, en herhaaldelijk op groote zeereizen. Volg. Nicolai werkte hij een tijdlang te Berlijn en was hij eerst matroos.

1033. (256). **De zeeslag bij Livorno. 14 Maart 1653.**
Op een als in de lijst gestoken papier leest men eene beschrijving van de schilderij.
h. 1.37, br. 2.24. D. gem. *R. Zeeman.*
Van de Directie van den Levantschen handel en navigatie op de Middellandsche Zee overgebracht, 27 Juni 1826.

1034. (256*). **Gezicht op het Bothuisje en het IJ te Amsterdam.**
h. 0.64, br. 0.62. D. gem. *R. Zeeman.*
Gekocht 1882. *f* 356,30.

1034a. Gezicht op Algiers.
h. 0.61, br. 1.07. D. gem. *R. Zeeman.*

1034b. Gezicht op Syracuse.
h. 0.61, br. 1.07. D. gem. *R. Zeeman.*

1034c. Gezicht op Tanger.
h. 0.61, br. 1.07. D. gem. *R. Zeeman.*

1034d. Gezicht op Tunis.
h. 0.61, br. 1.07. D. gem. *R. Zeeman.*

1034e. De rivier bij Rochester, 20 Juni 1668.
h. 1.10, b. 1.67. D.
No. 1034a—1034e; afkomstig van de Modelkamer der Marine, Den Haag.

NOORDT. Joannes van Noordt, Hollandsch schilder, geboren . . . . . te Amsterdam, werkzaam aldaar tusschen 1645—1672. Hij bezocht Antwerpen.

1035. (256a). **De grootmoedigheid van Scipio.**
h. 1.00, br. 0.825. D. Fh. 0.55. gem. *Joan: v. Noordt Ano* 1672.
Legaat Van de Poll. 1880.

1036. (256b). **Portret van Dyonis Wynants.**
h. 121, br. 99. D. levensgroot. gem. *Joan: v. Noordt f.* 1664.
Legaat Van de Poll, 1880.

1037. (256c). **Portret van denzelfde.**
herhaling op verkleinde schaal van No. 1036.
h. 0.185, br. 0.14. K. Hh. 0.045.
Legaat Van de Poll, 1880.

NOORT. Pieter Pietersz van Noort, Hollandsch schilder, geboren 1592, werkzaam te Leiden van vóor 1626 tot 1648. Later waarschijnlijk te Zwolle.

1038. (256d). **Visschen.**
h. 0.64, br. 0.78. D. gem. *P. v. Noort.*
Gekocht 1883 met het volgende No. *f* 333,50.

1039. (256e). **Visschen.**
h. 0.64, br. 0.78. D. gem. *P. v. Noort.*
Zie No. 1038.

NOTER. Pieter François de Noter, Vlaamsch schilder, geb. te Waelhem 23 Februari 1779, overl. te Gent in 1842. Leerling van Johannes Franciscus van Geel.

1040. De Sassche poort te Gent.
P. h. 0.83, br. 1.07. gem. *P. F. de Noter.* 1827.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 140.

1041. De St.-Walburgiskerk te Oudenaerde.
h. 0.56, br. 0.53. P. gem. *P. F. de Noter.*
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangek. voor *f* 300.

NUYEN. Wijnand Jan Joseph Nuyen, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 4 Maart 1813, overl. aldaar 2 Juni 1839. Leerling van Andreas Schelfhout.

1042. Een bouwval.
D. h. 0.97, br. 1.38. gem. *W. J. J. Nuyen f.* 36.
Aangekocht in 1877.

OBERMAN. Anthony Oberman, Hollandsch schilder, geb. 1781 te Amsterdam, overl. aldaar 1845.

1043. Twee ruiters.
h. 0.28, br. 0.36. P. Fh. 0.11. gem. *A. Oberman.* 1817.

1044. Paard in de weide.
h. 0.57, br. 0.54. D. Dierh. 0.27. gem. *A. Oberman.* 1828.

1045. Paard bij het koetshuis.
h. 0.58, br. 0.53. D. Dierh. 0.28. gem. *A. Oberman.* 1628.

(1043–1045:) Verz. Van der Hoop, Nos. 109—111.

OCHTERVELT. Jacob Ochtervelt, Hollandsch schilder, geboren te Rotterdam (?) . . . ., overleden te . . . . vóor 1710. Leerling van Berchem (vlg. Houbraken) Hij vormde zich onder den invloed van Metsu en vooral van Ter Borch. Werkzaam te Rotterdam tot 1672. In 1674 te Amsterdam.

1046. (256f). **Vier Regenten van het Leprozenhuis, benevens de binnenvader en eene vrouw met twee kinderen.**
h. 1.53, br. 2.01. D. Kleine halve grootte. gem. *J. Ochtervelt fecit* 1674.
Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het Leprozenhuis aldaar.

ODEKERCKEN. Willem van Odekercken, Hollandsch schilder. Werkzaam te 's-Gravenhage omstreeks 1631 en te Delft van 12 October 1643 tot na 1677. Hij was gehuwd met Maria Sasbouts van der Dussen. Zijne werken zijn zeer zeldzaam.

1047. (256g.) **Schurende vrouw.**
h. 0.73, br. 0.585. P. gem. *W. Odekercken.*
Geschenk van den heer A. Willet, 1885.

ODEVAERE. Joseph Dionysius Odevaere, Vlaamsch schilder, geb. te Brugge 2 October 1778, overl. te Brussel 2 Februari 1830. Leerling van Jacques Louis David.

1048. De laatste verdedigers van Missolunghi, 22 April 1826.
h. 0.57, br. 0.85. P. gem. *J. Odevaere* 1826.

OEVER. Hendrick ten Oever, Hollandsch schilder, werkzaam in de tweede helft der XVIIe eeuw te Amsterdam en te Zwolle. In 1659 leerling van den Amsterdamschen veeschilder Cornelis de Bie te Amsterdam. Voortreffelijke landschappen met fraaie beelden en koeien van Ten Oever bezitten het Museum te Edinburgh van 1675 en de heer Cramer te Keulen.

1049. (257). **Familietafereel.**
h. 1.88, br. 2.08. D. levensgroot. gem. *H: Ten Oever. fe. Ao.* 1669.
Gekocht 1873.

OLIS. Jan Olis, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1610 te Dordrecht (?) overleden na 1665, waarschijnlijk te Amsterdam, waar hij later werkzaam was. Hij schilderde meest corps-de-garde, ook gezelschappen en enkele portretten.

1050. (258). **Gezicht in een keuken.**
h. 0.65, br. 0.76. P. Fh. 0.295. gem. *J. Olis fecit.* 1645.
Afk. (als Sorgh) van het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808.

OMMEGANCK. Balthasar Paul Ommeganck, Vlaamsch schilder, geb. te Antwerpen 26 December 1755, overl. aldaar 18 Januari 1826. Leerling van Hendricus Josephus Antonissen.

1051. Landschap in West-Vlaanderen.
h. 0.73, br. 0.88. P, gem. *B. P. Ommeganck.*
Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 2000.

OPPERDOES. Jan Pietersz. Opperdoes, Hollandsch schilder, geboren 1631 of 1632 te Amsterdam, in 1648 als „discipel en leerling in de teeckenconst" van *Govert Camphuysen* te Amsterdam genoemd.

1052. (258a). **Landschap met boerenwoning.**
h. 0.38, br. 0.56. P. gem. *Opperdoes.*
Gekocht (als E. Meurant) 1883. *f* 126,50.

OPZOOMER. Simon Opzoomer, Hollandsch schilder, geb. 19 Sept. 1819 te Rotterdam, overl. te Antwerpen 1878. Leerling van G. de Meyer en M. J. van Bree.

1053. Valdez en Magdalena Moons bij de belegering van Leiden.

h. 0.57, br. 0.65. D. Fh. 0.44.
Gek. v. d. schilder, 1850. *f* 650. Verz. Van der Hoop, No. 207.

OS. Jan van Os, Hollandsch schilder, gedoopt te Middelharnis 23 Februari 1744, overl. te 's-Gravenhage 13 Februari 1808. Leerling van Aart Schouman.

1054. Bloemen en vruchten.

h. 0.89, br. 0.72. P. gem. *J. van Os fecit* 1774.

OS. Georgius Jacobus Johannes van Os, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 20 November 1782, overl. te Parijs Juli 1861. Leerling van zijn vader Jan van Os.

1055. Bloemstuk.

h. 0.37, br. 0.20. P. Nat. grootte. gem. *G. J. J. van Os.*
Verz. Van der Hoop, No. 112.

1056. Landschap in de omstreken van Hilversum.

h. 0.80, br. 0.89. D. gem. *G. J. J. van Os. P. G. van Os.* (De laatste schilderde de dieren.)

1057. Bloemen. (De lente.)

h. 1.45, br. 1.12. D. gem. *G. J. J. van Os.* 1816.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 1200.

1058. Dood wild. (De herfst.)

h. 1.44, br. 1.14. D. gem. *G. J. J. van Os.* 1818.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

OS. Maria Margrita van Os, Hollandsche schilderes, geb. te 's-Gravenhage in 1780, overl. aldaar 17 November 1862. Leerlinge van haar vader Jan van Os.

1059. Stilleven.

h. 0.27, br. 0.23. P. gem. *M. M. van Os.*
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

OS. Pieter Gerhardus van Os, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 8 October 1776, overl. aldaar 28 Maart 1839. Leerling van zijn vader Jan van Os.

1060. Aan den Rijnkant.

h. 0.38, br. 0.51. P. gem. *P. G. van Os fecit* 1806.

1061. Leeuw.

h. 0.60, br. 0.79. D. gem. *P. G. van Os f.*

1062. Het doorijzen van de karnemelkssloot bij Naarden.

Tafereel uit het beleg van Naarden in 1814.
h. 0.97, br. 1.28. D. Op een stuk ijs in den rechterbeneden-hoek leest men:

KARNEMELKSLOOT.
JANUARIJ 1814.
P. G. van Os, fecit.

1063. De halvemaan voor Naarden, bij het beleg in 1814.

h. 0.97, br. 1.29. D. Tegenhanger van No. 1062. gem.:

NATIONALE GARDE
VAN AMSTELDAM,
op de Lunet voor Naarden.
Ochtend VII April MDCCCXIV.
P. G. van Os, fecit.

1064. Het beschieten van Naarden in 1814.

h. 0.60, br. 0.79. D. gem. *P. G. van Os fecit.* Op een kruiwagen, links, staat:

KOMMERRUST,
DEN
4e APRIL
1814.

1065. Avondstond.

h. 0.80, br. 1.17. gem. D. *P. G. van Os Ft.* 1816.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 400.

1066. Vooravond.

h. 0.67, br. 0.80. D. gem. *P. G. van Os f.*

1067. Middag.

h. 1.43, br. 1,78. D. gem. *P. G. van Os F.* 1820.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

1068. De kazematten van Naarden.

h. 0.55, br. 0.68. D. geb. *P. G. van Os.*

OSSENBEECK. W. Ossenbeeck, weinig bekend Hollandsch schilder, omstreeks 1632 werkzaam. Wellicht de vader van J. Ossenbeeck, die 1627 (?) te Rotterdam geboren werd en 1678 te Regensburg overleed.

1069. (259). **Mercurius voert, als bode van Jupiter, diens geliefde Iö, door Juno in eene koe veranderd, tot haren vader terug.**

h. 0.37, br. 0.55. P. Fh. 0.12. gem. *W. Ossenbeck. F.* 1632.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

OSTADE. Adriaen van Ostade, Hollandsch schilder, gedoopt 10 December 1610 te Haarlem, begraven aldaar 2 Mei 1685. Leerling van Frans Hals; later onder den invloed van Rembrandt. Hij werkte steeds te Haarlem.

1070. (260). **Een schilder in zijn atelier.**
h. 0.35. br. 0.33. P. Fh. 0.12. gem. *A. O.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 600.

1071. (261). **De rustende reizigers.**
h. 0.36, br. 0.30. P. gem. *A. v. Ostade.* 1671.
Kab. V. Heteren, 1809.

1072. (262). **De kwakzalver.**
h. 0.27, br. 0.215. P. Fh. 0.13. gem. *A. v. Ostade.* 1648.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1073. (263). **De bakker.**
h. 0.26, B. 0.21. P. Hh. 0.07.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1074. (264). **De vroolijke boer.**
h. 0.16, br. 0.14. P. Hh. 0.06 gem. *A. v. Ostade.*
Verk. V. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 36.

1075. Boerengezelschap.
h. 0.36, br. 0.46. K. Fh. 0.14. gem. *A. v. Ostade.* 1661.
Afkomstig van Lormier, 1763. *f* 1000. Verz. Van der Hoop. No. 113.

1076. Vertrouwelijk onderhoud.
h. 0.21, br. 0.28. P. Hoofdh. 0.03. gem. *A. v. Ostade* 1642.
Verk. Goll van Frankenstein, 1833. *f* 515. Verz. Van der Hoop. No. 114.

OSTADE. Isack van Ostade, Hollandsch schilder, gedoopt 2 Juni 1621 te Haarlem, begraven aldaar 16 October 1649. Leerling van zijn broeder Adriaan; werkte te Haarlem.

1077. (265). **Een boerenherberg.**
h. 0.51, br. 0.67. P. Paardh. 0.09. gem. *Jsack van Ostade.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1078. Boerenherberg.
h. 0.55, br. 0.46. P. gem. *Isack van Ostade.* 1633.
Verz. Van der Hoop. No. 115.

OUDENROGGE. Johannes Dircksz Oudenrogge, Hollandsch schilder, geboren.... te Leiden, overleden 1653 te Haarlem. Werkzaam te Leiden en te Haarlem. Hij bezocht Frankrijk in 1651. Een fraai landschap met figuren bij M. Rothan te Parijs.

1079. (266). **Een weverswerkplaats.**
h. 0.39, br. 0.54. P. Fh. 0.15. gem. *J. Oudenrogge* 1652.
Gek. Juni 1819. *f* 35.

OUWATER. Isaak Ouwater, Hollandsch schilder, geboren 1747 te Amsterdam overleden in zijne geboorte- en woonplaats, 1793.

1080. 267). **De onvoltooide toren der Nieuwe kerk te Amsterdam.**
h. 0.58, br. 0.71. D. Fh. 0.09. gem. *I^k. Ouwater.*
Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819. *f* 75.

1081. (268). **De St. Anthonies-waag te Amsterdam.**
h. 0.58, br. 0.71. P. Fh. 0.08. gem. *I^k. Ouwater.*
Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819. *f* 75.

OVENS. Juriaen Ovens, Duitsch schilder, geboren 1623 te Tönningen in Holstein, overleden te Friedrichstadt 7 December 1678. Leerling van Rembrandt; hij werkte tusschen 1656—1662 te Amsterdam, later te Friedrichstadt, Sleeswijk, enz.

1082. (268a). **Portret van Mr. Jan Barend Schaep,** geh. met Margaretha Backer. Schepen in 1659.
h. 1.12, b. 0.84. D. levensgroot. gem. *J. Ovens f.*
Legaat Bicker, 1881.

1083. (268aa). **Regentenstuk met zeven beelden te halver lijve.**
h. 1.455, br. 1.93. D. gem. *J. Ovens. f.* 1656.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis te Amsterdam. Geschilderd voor het Werkhuis.

1084. **Allegorisch portretstuk.**
h. 1.07, br. 1.00. D.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

1085. **Familietafereel.**
h. 1.11, br. 1.71. D.
Aangekocht op de Verk. Van der Willigen.

PAELINCK. Joseph Paelinck, Vlaamsch schilder, geb. te Oostacker 20 Maart 1781, overl. te Brussel 19 Juni 1839. Leerling van Jacques Louis David.

1086. **Psyche in het Paleis van Amor.**
h. 2.72, br. 3.56. D. gem. *J. Paelinck.* 1823.

PALMA VECCHIO. Kopie naar **Palma Vecchio,** Venetiaansch schilder, geboren te Serina bij Bergamo omstr. 1480, overl. te Venetië tusschen 28 Juli en 8 Aug. 1528. Hij vormde zich vooral onder Giorgione en Titiaan te Venetië, waar hij werkzaam was.

1087. (544). **Het Heilige gezin.**
h. 0.95, br. 1.33. D. Hh. Maria 0.15.
Geschenk van Baron Van Spaen van Biljoen.
Het origineel in het Palazzo Pitti te Florence.

PALTHE. Jan Palthe, Hollandsch schilder, geboren 1719 te Deventer, overleden te Leiden 1769. Leerling van zijn vader Gerard Jan Palthe. Hij werkte hoofdzakelijk te Leiden.

1088. (268b). **Portretten van Mevr. Nobel en hare kleinkinderen.**
h. 0.92, br. 0.78. Hh. 0.09. D. gem. *J. Palthe* 1750.

1089. (268c). **Portret van Pieter Cypriaan Testart.**
h. 0.86, br. 0.62. P. Hh. 0.095 gem. *J. Palthe* 1747.

1090. (268d). **Portret van Agatha Heronyma Nobel, geh. met P. C. Testart,**
geb. Aug. 1730, overl. 6 Mei 1822.
h. 0.86, br. 0.62. P. Hh. 0.09.gem. *J. Palthe. pinx.* 1750.

Legaat Bicker 1881. Eigendom d. stad Amsterd.

PEETERS. Bonaventura Peeters, Vlaamsch schilder, gedoopt 23 Juli 1614 te Antwerpen, overleden te Hoboken bij Antwerpen 25 Juli 1652. Werkzaam te Antwerpen.

1091. (480a). **Gezicht op de reede van Vlissingen.**
h. 0.95, br. 1.64. D.
Gekocht 1881. *f* 116.

PEETERS. Jan Peeters, Vlaamsch schilder, gedoopt 24 April 1624 te Antwerpen, overleden aldaar 1677. Werkzaam te Antwerpen.

1092. (481). **Het verbranden van de Engelsche vloot voor Chattam in 1667.**
h. 0.71, br. 1.06. P. Fh. 0.05.
Gek. in 1808 door J. J. A. Gogel. voor het Nat. Museum, 's-Gravenhage. *f* 600.

PEETERS. Gillis Peeters, Vlaamsch schilder, gedoopt 23 Januari 1612 te Antwerpen, begraven aldaar 12 Maart 1653. Werkzaam te Antwerpen.

1093. (481a). **Landschap met watermolen.**
h. 0.42, br. 0.56 P. gem. *Gillis Peeters.* 1633.
Geschenk van den heer A. Bredius. 1883.

PICQUÉ. Charles Picqué, Vlaamsch schilder, geb. 1799 te Deynse, overl. 1869 te Brussel.

1094. Op den St.-Bernard.
h. 1.34, br. 1.11. D. gem. *C. Picqué.* 1827.

PIENEMAN. Jan Willem Pieneman, Hollandsch schilder, gedoopt te Abkoude 7 November 1779, overl. te Amsterdam 8 April 1853. Vormde zichzelf.

1095. Arcadisch landschap.
h. 0.67, br. 0.81. D. Geschilderd in 1812.

1096. Portret van mevrouw Joanna Cornelia Ziesenis, geboren Wattier,
de beroemdste Nederlandsche tooneelspeelster van haar tijd; zij werd gedoopt te Rotterdam, 13 Maart 1762, en is overleden te Voorburg 23 April 1827.
h. 0.68, br. 0.54. D. gem. *J. W. Pieneman.* 1819.

1097. **Portret van Andries Snoek,**
den voortreffelijksten Nederlandschen tooneelspeler van zijn tijd, gedoopt te Rotterdam, 15 Augustus 1766, overleden te Amsterdam 3 Januari 1829.
h. 0.82, br. 0.67. D. gem. *J. W. Pieneman.* 1819.

1098. **Mevrouw Joanna Cornelia Ziesenis, geboren Wattier, in de rol van Agrippina.**
h. 2.55, br. 1.99. D. (Niet geteekend.) Zie No. 1096.

1099. **Portretten van Albertus Bernardus Roothaan,**
geboren te Amsterdam in 1782, overleden aldaar 8 Januari 1847. Vermaard kunstvriend en bevorderaar der wetenschappen.
en Louis Royer,
geboren te Mechelen 2 Augustus 1793, overleden te Amsterdam 5 Juni 1868. Beroemd Nederlandsch beeldhouwer.
h. 1.68, br. 1.40. D. gem. *J. W. P. fecit.* 1825.
Geschonken door den Raad van Bestuur over 's Rijks-Museum te Amsterdam, in 1868.

1100. **De veldslag bij Waterloo,** 18 Juni 1815.
h. 5.72, br. 8.30. D. gem. *J. W. Pieneman Ao.* 1824.

1101. **Portret van den dichter Hendrik Harmen Klijn,**
geb. te Amsterdam 5 Maart 1773, overl. aldaar 24 Februari 1856.
h. 0.76, br. 0.60. D.
Legaat van den heer H. H. Klijn.

1102. **Portret van Jacob Hobein, redder der Nederlandsche vlag onder het vijandelijk vuur,** 19 Maart 1831.
geb. te 's-Gravenhage 8 Januari 1810.
h. 0.84, br. 0.66. D. gem. *J. W. Pieneman* 1832. Op de achterzijde: Bijdrage voor het Album tot oprigting van het standbeeld van Rembrandt, door J. W. Pieneman, ten jare 1848.

1103. **Portret van den Generaal David Hendrik Baron Chassé,**
geb. te Tiel 18 Maart 1765, overl. te Breda 2 Mei 1849.
h. 1.06, br. 0.79. D.

1104. **Portret van den Kolonel Nicolaas Cornelis de Gallières,**
geb. te Oosterwijk 5 April 1778, overl. 12 Maart 1836.
h. 1.47, br. 1.12. D.

Kopie naar **J. W. Pieneman:**

1105. **Portret van 's Lands historieschrijver Martinus Stuart,**
geb. te Rotterdam 4 October 1756, overl. te Amsterdam 22 November 1826.
h. 1.18, br. 0.91. D.
Legaat van den Hr. Th. Stuart te Amsterdam 1873.
Het origineel berust in de kerkeraadskamer der Remonstrantsche Gemeente te Amsterdam.

PIENEMAN. Nicolaas Pieneman, Hollandsch schilder, geb. te Amersfoort 1 Januari 1810, overl. te Amsterdam 30 Dec. 1860. Leerling van zijn vader Jan Willem Pieneman.

1106. Portret van den schilder Jan Willem Pieneman.
h. 1.36, br. 1.01. D. gem. *N. P.* 1860.
Legaat van den Heer N. Pieneman, ontvangen in 1861.

1107. Portret van Jan Hendrik Wins.
h. 1.37, br. 1.02. D. gem. *N. Pieneman* 1858.
In bruikleen van de Erven Wed. P. K. van Diermen, geb. Wins, te Amsterdam.

PIETERSEN. Aert Pietersen, Hollandsch schilder, zoon van den vermaarden schilder **Pieter Aertsen,** geboren 1550 te Amsterdam, begraven aldaar 12 Juni 1612. Leerling van zijn vader; werkzaam te Amsterdam.

1108. (268e). **Een schuttersstuk met negentien beelden.**
h. 1.30. br. 3.55. P. levensgroot. gem. *A. P.* (met het huismerk van zijn vader). 1599.
Eigendom van de stad Amsterdam. Vroeger geplaatst in de kleine Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

1109. (268f). **Anatomische les van Dr. Sebastiaen Egbertsz.**
h. 1.44, br. 3.89. P. levensgroot. gem. *A. P. Ao.* 1603.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

1110. (268g). **Fragment van een schuttersstuk: zeven portretten van etende en drinkende schutters.** [1])
h. 0.95, br. 1.03. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.

1111. (429h). **Zes staalmeesters der lakenhal te Amsterdam** [1]).
Om de lijst:

Betreet u eedt
Int gunt ghy weet.
Oprechtlick leeft.
Door gunst of haet
Of eygebaet
Geen oordeel geeft.

h. 1.09, br. 1.44. P. gem. *In Martio Ao.* 1599.
Afkomstig uit het Koloniaal Magazijn te Amsterdam.

PISTORIUS. Eduard Pistorius, Duitsch schilder, geb. 1796 te Berlijn.

1112. Bijbellezing, binnenhuis.
h. 0.56, br. 0.65. D. Fh. 0.22.
Gek. van L'Oullos de Mars. Thl. 375. Verz. Van der Hoop, No. 220.

PITLOO. Antoon Sminck Pitloo, Hollandsch schilder, geb. te Arnhem in 1791, overl. te Napels, Augustus 1837. Leerling van Hendrik Jan van Ameron.

1113. De kerk van San-Giorgio te Rome.
h. 0.99, br. 0.74. D. gem. *A. S. Pitloo.* 1820.

---

[1]) Jhr. Dr. J. Six herkende het eerst in deze schilderij de hand van Aert Pietersen.

PLAES. David van der Plaes, Hollandsch schilder, geboren 11 December 1647 te Amsterdam, overleden aldaar 18 Mei 1704. Werkzaam te Amsterdam, tijdelijk te Londen.

1114. (268h). **Portret van Casparus Commelin Isaaksz. (den Jonge), hoogleeraar in dekr uidkunde te Amsterdam en stadsbeschrijver.**

h. 0.56, br. 0.47. D. gem. D. *Vr. Plaes f.*
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

1115. (268i). **Portret van Johanna de Vogel, echtgenoote van Casparus Commelin Isaaksz.** Zie No. 1114.

h. 0.56, br. 0.47. D. gem. D. *Vr. Plaes fecit.*
Zie het vorige No.

POEL. Egbert van der Poel, Hollandsch schilder, gedoopt 9 Maart 1621 te Delft, begraven te Rotterdam 29 Juli 1664. Werkte te Delft en te Rotterdam.

1116. (269). **Een boerenbinnenhuis.**

h. 0.47, br. 0.63. P. Fh. 0.12. gem. *Egbert van der Poel* 1646.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1117. (270). **De bouwvallen van Delft na het springen van den Kruittoren,** 12 October 1654.

h. 0.35, br. 0.59. P. Fh. 0.07. gem. *E. van der Poel* 12 *Oct.* 1654.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

POELENBURGH. Cornelis van Poelenburgh, Hollandsch schilder, geboren 1586 te Utrecht, overleden aldaar 12 Augustus 1667. Leerling van Abraham Bloemaert; in Italië, waar hij langen tijd vertoefde, onder invloed van Elzheimer. Omstreeks 1650 te Londen; overigens steeds werkende te Utrecht.

1118. (271). **Badende personen.**

h. 0.13, br. 0.16. K. Fh. 0.05. gem. *C. P.*
Kabinet Van Heteren, 1809.

1119. (272). **Meisjes uit het bad komende.**

h. 0.19, br. 0.17. P. Fh. 0.04. gem. *C. P.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1120. (273). **De verdrijving uit het paradijs.**

h. 0.13, br. 0.29. P. Fh. 0.05.
Kab. Van Heteren, 1809.

1121. (274). **De bespiede meisjes.**

h. 0.37, br. 0.46. K. Fh. 0.16.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 660.

POELMAN. P. J. Poelman, Vlaamsch schilder, geb. te Gent in 1801.

1122. Het stadhuis te Oudenaerden.

h. 0.65, br. 0.88. P. gem. *P. J. Poelman A. Gand Pt.* 1824.

POOL. Jurriaen Pool, Hollandsch schilder, geboren 1666 te Amsterdam, overleden aldaar 1745. Hij huwde 1693 met de bloemschilderes Rachel Ruysch en schilderde maar weinig.

1123. (274a). **C. Boekelman, Overman van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, toont aan zijn collega J. Six een opgespoten hart met vaten.**

h. 0.69, br. 1.11. D. gem. *J. Pool.* 1699.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

POORTER. Willem de Poorter, Hollandsch schilder, geboren . . . te Haarlem, werkzaam aldaar tot na 1645. Navolger, waarschijnlijk leerling van Rembrandt, (omstreeks 1630).

1124. (274b). **Salomo offert aan de afgoden.**

h. 0.62, br. 0.485. P. gem. *W. D. P.*

Gekocht 1882. *f* 225.

PORTMAN. Christiaan Julius Lodewijk Portman, Hollandsch schilder, geb. 20 Oct. 1799 te Amsterdam, overl. te Parijs 18 Oct. 1867. Leerling van Cornelis Kruseman.

1125. De grootvorst Alexander van Rusland bezoekt het huisje van Czaar Peter te Zaandam, 17 April 1839.

h. 1.36, br. 1.43. D. Fh. 0.73.

Gek. van den schilder, 1840. *f* 1800. Verz. Van der Hoop, No. 116.

1126. Grijsaard.

h. 0.59, br. 0.50. D. gem. *C. J. L. Portman F.*

POST. Frans Post, Hollandsch schilder, geboren te Leiden 1612 (?), begraven 16 Februari 1680 te Haarlem. Hij reisde in 1637 met Graaf Johan Maurits van Nassau naar Brazilië, waar hij vele landschappen naar de natuur schilderde. 1644 in Haarlem terug en aldaar vervolgens werkzaam.

1127. (275). **Portret van Johan Maurits van Nassau-Siegen, Gouverneur van Brazilië,**

geb. 17 Juni 1604, overl. te Kleef 20 Dec. 1697.

h. 125, br. 95. D. Fh. levensgroot. gem. *Out* 75 *jaren. Memento mori Ao.* 1679.

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 71.

1128. (275a). **Gezicht in Brazilië.**

h. 1.03, br. 0.70. D. gem. *F. Post.*

Gekocht 1881. *f* 157.

POTHOVEN. Hendrick Pothoven, Hollandsch schilder, geboren 1725 te Amsterdam, overleden te 's-Gravenhage in 1795 (?) Leerling van Philip van Dijk. Werkzaam te Amsterdam.

1129. Portret van Harmen Henrick van de Poll.

h. 0.48, br. 0.38. D. gem. *H. Pothoven* 1749.

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

POTTER. Pieter Potter, Hollandsch schilder, vader van Paulus Potter, geboren 1597 te Enkhuizen, overleden October 1652 te Amsterdam. Schilder van corps-de-garde, stillevens en

landschappen. Hij was in zijn jeugd glasschrijver, (in 1628 noemt hij zich *„glaes-schrijver, ooc schilder"*) werkzaam omstreeks 1628—29 te Leiden, sedert 1631 te Amsterdam, 1647 tijdelijk in Den Haag. Hij vormde zich onder den invloed van Frans Hals en stond 1639 te Amsterdam aan het hoofd eener goudleer-fabriek.

1130. (280). **De Stroosnijder.**
h. 0.30, br. 0.26. P. Fh. 0.23.
Geschenk van Baron Van Spaen van Biljoen, 1808.

1131. Stilleven.
h. 53, br. 41. P. Nat. grootte. gem. *P. Potter fc.* 1646.
Verk. Meijnders, 1838. *f* 705. Verz. Van der Hoop, No. 117.

POTTER. Paulus Potter, Hollandsch schilder, gedoopt 20 November 1625 te Enkhuizen, begraven te Amsterdam 17 Januari 1654. Leerling van zijn vader Pieter Potter te Amsterdam en van Jacob de Weth te Haarlem. Werkzaam te Delft (1646—1648), Den Haag (1649—1651) en Amsterdam.

1132. (276). **De Berenjacht.**
h. 302, br. 333, D. levensgroot. gem. *Paulus Potter f.* 1649.
Deze schilderij, afkomstig uit het huis, waarin de Wed. Potter na haar 2e huwelijk woonde, was zwaar beschadigd *en is door J. W. Pieneman bijna geheel overgeschilderd.*
In ruil verkregen van het Kon. Kab. v. Schilderijen in Den Haag, 1825.

1133. (277). **Orpheus, de Dieren temmende.**
h. 0.68. br. 0.87. D. H. dieren 0.09. gem. *Paulus Potter. f* 1650.
Kab. V. Heteren, 1809.

1134. (278). **Herders met hun vee.**
h. 0.79, br. 0.93. D. H. os 0.12. gem. *Paulus Potter. f.* 1651.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808 *f* 10,050.

1135. (279). **De herdershut.**
h. 0.22, br. 0.29. P. H. Kalf 0.05. gem. *Paulus Potter f.* 1645.
Kab. V. Heteren, 1800.

1136. (280a). **Landschap met vee.**
h. 0.56, br. 0.64. P. Fh. 0.06. gem. *Paulus Potter. f:* 1653.
Legaat Van de Poll, 1880.

1137. Hondje.
h. 0.18, br. 0.20. P. Dierh. 0.08. gem. *Paulus Potter* f 1653.

1138. Paarden in de weide.
h. 0.23, br. 0.29. P. Dierh. 0.10. gem. *Paulus Potter f.* 1649.
Verk. Goll van Franckenstein, 1833. *f* 2500.

1139. Koeien in de weide.
h. 0.24, br. 0.30. P. Dierh. 0.075. gem. *Paulus Potter f.* 1651.
Verk. J. Clemans, 1851, *f* 3600.

(1137–1139:) Verz. Van der Hoop, Nos. 192, 118 en 119.

POURBUS. Frans Pourbus, de Oude (I), Vlaamsch schilder, geboren 1545 te Brugge, overleden te Antwerpen 19 September 1581. Leerling van Frans Floris te Antwerpen, waar hij reeds voor 1562 woonde; hij had eerst de lessen van zijn vader Peter Pourbus genoten.

1140. (481b). **Portret van Guilliam Courten.**
h. 0.46, br. 0.34. gem. *Aeta.* 35. 1575 *en het Monogram van Courten.*
Legaat De Witte van Citters.

1141. (482). **Damesportret.**
h. 0.42, b. 0.31. P. Hoofdh. 0.16.
Afk. van het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
NB. Eer van Frans Pourbus *den Jonge* (II.)

POURBUS DE JONGE. Frans Pourbus de Jonge, (II) Vlaamsch schilder, geboren 1569 te Antwerpen, begraven te Parijs 19 Februari 1622. Leerling van zijn vader Frans Pourbus den Oude. Werkzaam te Antwerpen, later te Parijs, waar hij hofschilder werd. Hij bezocht Italië.

1142. (482a). **Portret van Maria de Medicis te voeten uit.**
h. 2.84, br. 2.16. D.
Afkomstig uit het Mauritshuis.
NB. Eene herhaling van dit portret bevindt zich in den Louvre.

POUSSIN. Onbekend (zwak) navolger van **Gaspard Dughet, (Gaspard Poussin)** Fransch schilder, geboren 1613 te Rome, overleden aldaar 1675. Leerling van zijn schoonbroeder Nicolas Poussin te Rome. Werkzaam te Rome, Milaan, Napels, Florence.

1143. (530). **Landschap aan eene rivier.**
h. 0.62, br. 0.93. D. Fh. 0.12.
In 1823 door Koning Willem I te Parijs aangekocht.

1144. (531). **Een landschap.**
h. 0.71, br. 0.97. D.
In 1823 door Koning Willem I te Parijs aangekocht.

PRINS. Johannes Huibert Prins, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage in 1758, overl. te Utrecht in 1806. Vormde zichzelf.

1145. Stadsgezicht.
h. 0.41, br. 0.56. P. gem. *J. H. Prins, Ao.* 1793.

PUTTER. Pieter de Putter, Hollandsch schilder, geboren in het begin der XVIIe eeuw, waarschijnlijk te Middelburg, begraven 20 November 1659 te Beverwijk. Zoon en waarschijnlijk leerling van den schilder Joost de Putter. In

1626 huwde hij in 's-Gravenhage met Maria van Queborn, en werd daardoor zwager van den vischschilder Abraham van Beijeren. Hij werkte te 's-Gravenhage.

1146. (280b). **Visschen.**

h. 0.67, br. 0.57. P. gem. *P. D. Putter.* (verkort ineen)
Geschenk van den heer A. Bredius. 1885.

PIJNACKER. AdamPijnacker, Hollandsch schilder, geboren 1621 te Pijnakker, begraven te Amsterdam 28 Maart 1673. Onder invloed van Jan Both gevormd; woonde 1649 te Delft, 1658 te Schiedam, daarna te Amsterdam.

1147. (281). **De oever van een Italiaansch meer.**

h. 0.95, br. 0.84. D. op P. Fh. 0.13. gem. *A. Pijnacker.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 1800.

1148. (282). **Italiaansch landschap.**

h. 0.35, br. 0.47. P. Fh. 0.10. gem. *A. Pijnacker.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1149. (283). **De bedevaartplaats.**

h. 0.68, br. 0.58. D. Fh. 0.06.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1150. Landschap.

h. 0.48, br. 0.41. D. gem. *A. Pijnacker.*
Gek. van A. Brondgeest, 1836. *f* 1200. Verz. Van der Hoop, No. 120.

QUAST. Pieter Jansz Quast, Hollandsch schilder, geboren 1606 te Amsterdam, overleden aldaar in Juni 1647. Navolger van Adriaen Brouwer. Werkzaam te Amsterdam en te 's-Gravenhage, waar hij beurtelings woonde.

1151. Kaartspelers.

h. 0.38, br. 0.27. P.
Gek. 1886. *f* 171.

QUINCKHARD. Jan Maurits Quinckhard, Hollandsch schilder, geboren 28 Januari 1688 te Rees, overleden te Amsterdam in 1772. Leerling (tot 1710) van zijn vader, daarna van Arnold Boonen, Christoffel Lubinietzki en Nicolaes Verkolje te Amsterdam. Werkzaam te Amsterdam; tijdelijk te Utrecht.

1152. (283a). **Portret, waarschijnlijk van een dichter der 18e eeuw.**

Grisaille.
h. 0.105, br. 0.09. K. gem. *J. M. Quinckhard.* 1743.
Gekocht 1883 met het volgende No. voor *f* 122,50.

1153. (283b). **Portret, wellicht van de echtgenoote van den voorgaande.**

Grisaille.
h. 0.105, br. 0.0.09. K. gem. *J. M. Quinckhard* 1743.
Zie het vorige No.

1154. (283c). **Vijf overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam.**

h. 1.71, br. 2.66. D. gem. *J. M. Quinckhard.* 1732.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde aldaar.

1155. (283d). **Zeven Overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, in 1737.**
h. 1.88, br. 2.71. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Zie No. 1154.

1156. (283e). **Vier Overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam.**
h. 1.58, br. 2.36. gem. *J. M. Quinckhard.* 1744.
Eigendom der stad Amsterdam.
Zie No. 1154.

1157. Portret van Margaretha Trip, echtgenoote van Harman Henrick van de Poll.
h. 0.48, br. 0.38. D. gem. *J. M. Quinkhard pinxit* 1754.
Met het volgende No. geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

1158. Portret van Mr. Jan van de Poll Janszoon met zijn zoontje.
h. 0.48, br. 0.38. gem. *J. M. Quinkhard pinxit.* 1755.

1159. Portret van Isaac Verburg, van 1722—1746, Rector der Latijnsche school te Amsterdam.
h. 0.35, br. 0.29. D. gem. *Quinkhardt pinxit* 1725.
Geschenk van Prof. Dr. H. T. Karsten. 1887.

QUINKHARD. Julius Quinkhard, Hollandsch schilder, geboren 1736 te Amsterdam, overleden aldaar 1776. Leerling van zijn vader, den portretschilder Jan Maurits Quinkhard.

1160. (284). **De kunstminnaars.**
h. 1.00, br. 0.82. D. levensgroot. gem. *Julius Quinkhard pinx* 1757.
Gek. 1876 voor *f* 250.
De schilderij stelt den schilder zelf met den bekenden kunstverzamelaar J. C. Ploos van Amstel (geb. te Weesp 14 Januari 1726, overl. te Amsterdam 20 December 1798) voor.

1161. (285). **De muziekliefhebbers.**
h. 0.49, br. 0.40. P. Fh. 0.32. gem. *Julius Quinkhard pinx* 1755.
Gek. van A. J. Brand, Amsterdam, 1821. *f* 40.

RAVENSWAAY. Jan van Ravenswaay, Hollandsch schilder, geb. 29 November 1789 te Hilversum, overl. aldaar 2 Maart 1869. Leerling van Pieter Gerhardus van Os.

1162. Weide met vee.
h. 0.69, br. 1.23. D. Dierh. 0.22.
Verk. 1837. *f* 465.

1163. Schapenstal.
h. 0.65, br. 0.78. D. Fh. 0.12.

(1162–1163: Verz. Van der Hoop, Nos. 121 en 122.)

1164. Koestal.
D. h. 0.39, br. 0.45. gem. *J. v. R. f.*

RAVESTEIJN. Jan Anthonisz van Ravesteijn, Hollandsch schilder, geboren 1572 (?) overleden te 's-Gravenhage 21 Juni 1657. Hij werkte steeds te 's-Gravenhage, waar hij 1598 lid van het St.-Lucasgilde werd.

1165. (286). **Portret van den Vice-Admiraal Joris van Cats, Heer van ter Coulster.**
h. 62, br. 49. P. levensgroot.
Verk. Broers, Utrecht, 1873. *f* 53.
NB. Dit portret is m. i. door den Haagschen schilder *Evert Crijnsz van der Maes* geschilderd.

1166. (286a). **Portret van den Veldoverste Nicolaas Smeltzing,**
overleden voor 's-Hertogenbosch 1629.
h. 1.06, br. 0.83. D. levensgroot. Zie No. 1193.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1167. (287). **Portret van Prins Ernst Casimir van Nassau,**
geb. te Dillenburg 22 December 1573, gesn. voor Maastricht 2 Juni 1632.
h. 0.56, br. 0.45. P. levensgroot.
Geschonken door den Heer J. L. Trip en Vrouwe A. W. Trip, geb. van Limburg Stirum, met No. 1168.

1168. (288). **Portret van Justinus van Nassau,**
natuurlijken zoon van Prins Willem I, geb. 1559, overl. te Leiden 26 Juni 1631.
h. 0.54, br. 0.45. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808. Zie No. 1167.

1169. **Portret van Hugo de Groot op jeugdigen leeftijd.**
geb. te Delft 10 April 1583, overl. te Rostock 28 Augustus 1645.
h. 0.66, br. 0.32. P. Fh. levensgroot.
Verz. Van der Hoop, No. 153. Zie No. 570.

1170. (432). **Robert Dudley, Graaf van Leicester,**
geb. omstr. 1530, overl. te Cornbury 14 September 1588.
h. 0.29, br. 0.25. P.
Afkomstig van 't huis Honselaarsdijk.
NB. Kopie door *Ravesteijn* naar een ouder origineel.

1171. (431f). **Adolf van Nassau.**
(Zie No. 574.)

1172. (431h). **Graaf Albert van Nassau,**
geb. 1537, overl. 1622.

1173. (431i). **Graaf Philips Ernst van Hohenlohe,**
(Neef van No. 1175).
geb. 11 Aug. 1585, overl. 29 Jan. 1629.

1174. (431n). **Justinus van Nassau.**
(Zie No. 1168.)

1175. (431o). **De oude graaf Philips Hohenlohe,**
Geh. 1595 met Maria, dochter van zijn moederlijken oom, Prins Willem I. Geb. 1550, overl. 1606.
Gem. *I. A. v. Ravestein.* (Onduidelijk.)

1176. (431r). **Johan Graaf van Nassau.**
(Zie No. 936.)

1177. (431s). **Graaf Philips van Nassau,**
geb. 1566, overl. aan zijne verwondingen bij Wesel bekomen en begraven te Arnhem 22 October 1595.

1178. (431t). **Dezelfde.**

(1171–1178:) Maten en herkomst als No. 1170.

1179. (431u). **Ernst Casimir van Nassau.** (Zie No. 383.)
1180. (431v). **Lodewijk Gunther van Nassau,**
geb. 1575, overl. 1604.
1181. (431x) **Johan, Graaf van Nassau — Catzenelbogen,**
geb. 1583, overl. 1638.
1182. (431y). **Adolf, Graaf van Nassau — Catzenelbogen.**
geb. 1584, gesneuveld 1608 bij Rijnberk.
1183. (431hh). **Gaspard de Coligny, graaf van Châtillon,**
geb. 1584, overl. 4 Jan. 1646.
1184. (431kk). **Franciscus de Mendoza, Admirant van Arragon.**
geb. 1546, overl. 1 Maart 1623. gem. . . . . . *Ravestein.*
1185. (431mm). **Joost de Soete, Heer van Villers,**
vriend van Prins Willem I; hij behoorde 1566 tot het verbond der edelen.
1186. (431nn). **Philips de Soete, Heer van Hautain,**
broeder van den voorgaande, medevoorvechter der zaak van Prins Willem I; 1585 gaf hij zichzelf den dood voor Antwerpen.
1187. (431oo). **Olivier van den Tempel, heer van Carbeeck,**
gebood in den slag van Nieuwpoort de achterhoede van het Staatsche leger.
1188. (431pp). **Monsieur de Hania.**
Waarschijnlijk een der drie *Hania's* die zich bij het verbond der edelen (1566) aansloten en in Friesland woonden.
(Opschrift: Monsieur de Hania.)
1189. (431ss). **Coronel Hendersom.**
1190. (431tt). **Coronel Brock.**
(Brock en Hendersom worden door Vondel in diens „Verovering van Grol" genoemd.)
1191. (431vv). **d'Heer van Kessel,**
1192. (431yy). **Onbekend mansportret.**
1193. (431zz). **Monsieur Smelzin.**
(Nicolaas Smeltzing, zie No. 1166.)

Maten en herkomst als No. 1170.

REGEMORTER. Ignatius Josephus van Regemorter Vlaamsch schilder, geb. te Antwerpen 4 December 1785, overl. aldaar in 1873. Leerling van zijn vader Petrus Johannes van Regemorter.

1194. De Antwerpsche vischmarkt.
h. 0.58, br. 0.49. P. gem. *Ign. van Regemorter F.* 1827.
1195. Het huishouden van Jan Steen.
h. 0.54, br. 0.45. P. gem. *Ign. van Regemorter F.* 1828.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 800.

REGTERS. Tibout Regters, Hollandsch schilder, geboren 24 December 1710 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 1768. Leerling te Arnhem bij Ten Hage, in 1730 bij Meyer te Rotterdam, daarna te Amsterdam van J. M. Quinkhard.

1196. (291). **Portret van den Geschiedschrijver Jan Wagenaar,**
geb. te Amsterdam 28 October 1709, overl. aldaar 1 Maart 1773.
h. 0.80, br. 0.65. Hh. 0.08. gem. *T. Regters pinxit* 1761.
Gek. van C. F. Roos, Amsterdam 1821. *f* 150.

1197. (292). **Portret van den Schilder Jan ten Compe,**
geb. te Amsterdam 14 Febr. 1713, overl. aldaar 11 Nov. 1761.
h. 0.27, br. 0.23. P. Hh. 0.05. gem. *T. Regters.* f 1751.
Gek. 1839. *f* 20.

1197a. Anatomische les van Prof. Petrus Camper, 1758.
h. 1.64, b. 3,24. D. gem. *T. Regters.*
Afkomstig van het Chirurgijnsgilde. Eigendom der stad Amsterdam.

RENI. Guido Reni, Italiaansch schilder, geboren 4 November 1575 te Calvenzano bij Bologna, overleden te Bologna 18 Augustus 1642. Leerling van Dionysius Calvaert en Lodovico Carracci te Bologna. Werkzaam te Rome (1605—1610) onder den invloed van Caravaggio en Annibale Carracci. School van Bologna, waar hij hoofdzakelijk werkzaam was.

1198. Maria Magdalena.
h. 1.56, br. 1.62. D. Kab. Van Heteren 1809.

RIETSCHOOF. Jan Claesz (wellicht **Claes Jansz) Rietschoof,** Hollandsch schilder, geboren 1652 te Hoorn, overleden aldaar 1719. Leerling van Abr. Liedts en L. Bakhuysen.

1199. (293). **Stil water.**
h. 0.59, br. 0.80. P. Fh. 0.05. gem. *C. R.*
Met No. 1200 uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.,

1200. (294). **Woelend water.**
h. 0.59, br. 0.79. D. Fh. 0.06. gem. *C. R.* Zie No. 1199.

RING. Pieter de Ring (of **Ringh).** Hollandsch of Vlaamsch schilder. Men weet alleen, dat deze uitmuntende stillevenschilder 1648—1649 in het Leidsche St.-Lucasgilde was ingeschreven en in 1660 nog schilderde. Hij schijnt uit Iperen afkomstig te zijn geweest; de schilder Jan van Hoecke was zijn neef.

1201. (295). **Stilleven.**
h. 0.98, br. 0.83. D. Nat. grootte. Een ring doet hier dienst als monogram.
Kab. Van Heteren, 1809.

ROCHUSSEN. Charles Rochussen, Hollandsch schilder, geb. te Rotterdam 1 Aug. 1814. Leerling van W. J. J. Nuyen.

1202. De Watergeuzen voor Leiden, in 1574.
h. 0.27, br. 0.52. P. gem. *C. R-s.* f.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

ROCQUETTE. Johan de la Rocquette, Hollandsch schilder, geboren . . . . overleden in 's-Gravenhage na 1694. Leerling van Martinus Lengele te 's-Gravenhage; als zoodanig 10 Apr. 1658 in de schildersconfrerie aldaar opgenomen. Nog 1667 als schilder werkzaam; vervolgens als officier in dienst der Staten-Generaal. Hij schijnt het niet verder dan „Capiteyn" gebracht te hebben, en woonde meestal in Den Haag.

1203. Portret van een heer in Oostersche kleederdracht.
h. 1.38, br. 1.73. D. gem. *D. l. rocquete fcit* 1667.
Gekocht 1886. *f* 180.

ROELOFS. Willem Roelofs, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 10 Maart 1822. Leerling van Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

1204. Landschap in de omstreken van 's-Gravenhage.
h. 0.47, br. 0.73. D. gem. *W. Roelofs.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1875. Aangek. voor *f* 1200.

1205. Gezicht aan het Gein, bij Abkoude.
h. 0.92, br. 1.31. gem. *W. Roelofs.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen van een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

ROEPEL. Coenraet Roepel, Hollandsch schilder, geboren 6 November 1678 te 's-Gravenhage, overleden aldaar 4 Januari 1748. Leerling van Constantijn Netscher. Werkzaam in Den Haag; tijdelijk voor den Keurvorst van den Palts.

1206. (296). **Bloemen.**
h. 0.65, br. 0.50. D. Nat. grootte. gem. *Coenraet Roepel fecit.* Ao. 1721.
Kab. Van Heteren, 1809.

1207. (297). **Vruchten.**
h. 0.65, br. 0.50. D. Nat. grootte. gem. als No. 1206, waarvan dit een tegenhanger is.

ROGHMAN. Roeland Roghman, Hollandsch schilder, geboren 1597 te Amsterdam, overleden aldaar omstreeks 1686 of 1687. Meer bekend als teekenaar, o. a. van een groot aantal Hollandsche kasteelen; vriend van Rembrandt; werkzaam te Amsterdam. Hij heeft gereisd.

1208. (297a). **Landschap.**
h. 1.20, br. 1.45. D. gem. *R. Roghman.*
Gekocht 1882. *f* 426,05.

ROMBOUTS. J. . . . (Jilles?) Rombouts, Hollandsch schilder, omstreeks 1650 te Haarlem werkzaam, en daar nog in 1663 woonachtig.

1209. (297b). **Boschrijk Landschap.**
h. 0.71, br. 0.62. D. gem. *J. Rombouts.*
Gekocht 1882. *f* 422,05.

ROMEIJN. Willem Romeijn, Hollandsch schilder, geboren ... te Haarlem, overleden na 1693. In 1642 leerling van Claes Pietersz Berchem. Werkzaam te Haarlem; misschien bezocht hij Italië.

1210. (298). **De kudde in het water.**
h. 0.14, br. 0.17. P. Dh. 0.04. gem. *W. Romijn.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1211. (299). **De rust bij de fontein.**
h. 0.14, br. 0.17. P. Dh. 0.03. gem. *W. R.* (Tegenhanger van No. 1210).

1212. (300). **De rustende kudde.**
h. 0.29, br. 0.37. P. H. os 0.08. gem. *W. Romijn.*
Verk. Cremer, Rotterdam 1816. *f* 493.50.

1213. (301). **Landschap met vee.**
h. 0.47, br. 0.55, D. Fh. 0.10. gem. *W. Romeijn.*
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1214. (301a). **Landschap met vee.**
h. 0.34, br. 0.315. P. Dh. 0.08. gem. *W. Romeijn.*
Legaat Van de Poll, 1880.

ROOSENBOOM. Marguérite Roosenboom, Hollandsche schilderes, geboren 24 Oct. 1843.

1214a. **Najaarsbloemen.**
h. 0.52, br. 0.42. D. gem. *Marguérite Roosenboom.*
Tentoonstelling Amsterdam 1880. Gekocht voor *f* 500.

ROOTIUS. Jan Albertsz Rootius (ook **Rootsius** en **Rootseüs**) Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1615 te Hoorn, overleden aldaar 1674. Leerling van Pieter Lastman. Werkzaam te Hoorn. Hij schilderde ook fraaie stillevens.

1215. (302). **Portret van den Luitenant-Admiraal Jan Cornelisz. Meppel,**
geb. te Hoorn 1609, overl. aldaar Juli 1669.
h. 1.05, br. 0.85. D. levensgroot. gem. *Aetatis* 52, 1661. *J. A. Rootius.*
Verk. te Amsterdam 1879. *f* 126.

1216. (302a). **Portret van een meisje, een bok vasthoudende.**
h. 1.13, br. 0.85. gem. *Aet.* 4. *J. A. Rootius Ao.* 1652.
Gekocht 1885. *f* 253.

ROSSUM. Johan van Rossum, onbekend Hollandsch portretschilder, van wien, behalve het volgende portret, alleen nog bekend is een klein maar fraai portretje in het Keizerlijk Museum te Weenen, gemerkt J. v. Rossum, 1665.

1217. **Vrouwenportret.**
h. 1.13, br. 0.90. D. gem. *Johan v. Rossum* 1662.
Gek. 1885. *f* 41.50.

ROTH. George Andries Roth, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 11 September 1809. Leerling van Pieter George Westenberg.

1218. Gezicht in het Bentheimsche bosch.
h. 0.80, br. 1.16. D. gem. *G. A. Roth.* 1870.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870. Aangek. voor *f* 900.

ROTTENHAMMER. Hans Rottenhammer, Duitsch schilder, geboren 1564 te München, overleden te Augsburg 1623. Leerling van zijn vader Thomas, sedert 1582 van Joh. Donauer te Munchen; in Venetië onder invloed van Tintoretto schilderende. Werkzaam te Venetië (nog in 1605), daarop afwisselend in Augsburg en Munchen.

1219. (522). **Maria met het kind Jezus.**
h. 0.35, br. 0.27. K. Fh. 0.19. gem. *H. Rottenha. F. invenit.* 1604.
Kab. Van Heteren, 1809.

1220. (523). **Mars en Venus.**
h. 0.29, br. 0.37. K. Fh. 0.225. gem. 1604. *J. Rott. F.*
Kab. Van Heteren, 1809.

RUBENS. Petrus Paulus Rubens, Vlaamsch schilder, geboren 28 Juni 1577 te Siegen, overleden te Antwerpen 30 Mei 1640. Aldaar leerling van Tobias Verhaegt, Adam van Noort en bovenal van Otto van Veen (1594—1598.) Van 1600—1608 in Italië, vooral te Venetië, sedert 1608 te Antwerpen, maar tusschen 1621—1627 te Parijs, 1629—1630 te Londen, 1603/4 en 1628/29 te Madrid. Hij is het hoofd der XVIIe eeuwsche Vlaamsche school en de grootste historieschilder van het Noorden.

1221. (483). **De kruisdraging.**
Schets voor de schilderij in het K. Museum te Brussel.
h. 0.72, br. 0.55. P. Fh. 0.31.
Kabinet Van Heteren, 1809.

1222. (484). **De Romeinsche ouderliefde.**
h. 1.55, br. 1.86. D. levensgroot.

Geruild 1825 met het Museum te 's-Gravenhage tegen eenige andere stukken. NB. Volgens *Dr. Bode* bevindt zich bij den *Consul Weber* te *Hamburg* het origineel van deze schilderij.

1223. Portret van Helena Fourment, tweede vrouw van Rubens. Kniestuk.

h. 0.74, br. 0.56. levensgroot.
Verk. Willem II, 1850. *f* 3000. Verz. Van der Hoop, No. 208.

JACOB VAN RUISDAEL (?)

1224. **Portret van Anna Maria, Aartshertogin van Oostenrijk, gemalin van Lodewijk XIII van Frankrijk,** geb. 1601, overl. 20 Jan. 1666. Kniestuk.
h. 1.03, br. 0.73. P. levensgroot.
Verz. Van der Hoop, No. 209.

Kopieën naar P. P. RUBENS:

1225. (485). **Ecce homo.**
h. 1.25, br. 0.95. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Het origineel bevindt zich te Schleissheim, bij München.

1226. (486). **De ontmoeting van Jacob en Esau.**
h. 0.32, br. 0.23. P. Fh. 0.16. gem. *P. P. R.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Het origineel bevindt zich in de „Alte Pinakotek" te München (*No.* 751.)

RUISDAEL. **Jacob van Ruisdael,** Hollandsch schilder, geboren 1628 of 29 te Haarlem, begraven aldaar 14 Maart 1682. Wellicht leerling van zijn oom Salomon van Ruysdael. Hij woonde eerst te Haarlem en van 1659—1681 te Amsterdam.

1227. (303). **Een waterval.**
h. 1.10, br. 0.99. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Gek. in 1818. *f* 1600.

1228. (304). **Het kasteel van Bentheim.**
h. 0.65, br. 0.52. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. De Smeth, Amsterdam 1810. *f* 710.

1229. (305). **Wintergezicht.**
h. 0.40. br. 0.465. D. Fh. 0.03. gem. *J. v. Ruisdael.*
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1230. (306). **Boschgezicht.**
h. 0.41, br. 0.48. P. Fh. 0.03. gem. *J. v. Ruisdael.* 1653.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1231. (307). **Gezicht op Haarlem.**
h. 0.41, br. 0.36. gem. *J. v. Ruisdael.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1232. **Landschap.**
h. 1.39, br. 1.95. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. Sir Charles Blount, 1837. *f* 14400.

1233. **Riviergezicht bij Wijk-bij-Duurstede.**
h. 0.81, br. 0.99. D. Fh. 0.04. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. J. Noé, 1841. *f* 6300.

1234. **Noorsch landschap.**
h. 1.05. br. 1.32. D. gem. *J.v.R.* (aaneen.)
Gek. van J. de Vries, 1833. *f* 4000.

1235. **Boschrijk landschap.**
h. 0.60, br. 0.77. D. Fh. 0.10. gem. *J. v. Ruisdael* 1661.
Gek. van J. de Vries, 1858. *f* 2400.

Verz. Van der Hoop, Nos. 123, 124, 125 en 126.

RUIJSDAEL. Salomon van Ruijsdael, Hollandsch schilder, geboren te Haarlem ...... (daar reeds 1623 lid van het St.-Lucasgilde) begraven aldaar 1 November 1670. Hij behoort, met Pieter Molijn, Esaias van de Velde en Jan van Goyen tot de grondleggers der Haarlemsche landschapsschool.

1236. (308). **De pleisterplaats.**

h. 0.60. br. 0.84. P. H. vee. 0.06. gem. *S. van Ruijsdael* 1660. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1237. (308a). **De dorpsherberg.**

h. 0.565. br. 0.82. P. Fh. 0.08. gem. *S. v. R.* 1655. Legaat Van de Poll, 1880.

RUYVEN. Pieter Jansz. van Ruyven, Hollandsch schilder, geboren 7 Maart 1651 te Delft, overleden aldaar 17 Mei 1716. Leerling van Jacob Jordaens (?). Hoofdzakelijk decoratieschilder, o. a. van praalbogen bij den intocht van Willem III te 's-Gravenhage. Toch zijn een Ceres bij kaarslicht en een Kaïn en Abel van hem bekend. Meest werkzaam te Delft.

1238. Een haan met kippen.

h. 0.69, br. 0.84. D. gem. *P. van Ruyven ft.* Gek. 1884. *f* 230.

RUITER. Jan de Ruiter, weinig bekend Hollandsch kunstenaar; sedert 1822 zag men geen werk van hem op de tentoonstellingen.

1239. (309). **De keukenmeid.**

h. 0.36, br. 0.29. D. Hh. 0.05. gem. *J. de Ruyter. f* 1820. Afkomst onbekend.

RUIJSCH. Rachel Ruijsch, Hollandsche schilderes, geboren 1664 of 65 te Amsterdam, overleden aldaar 1750. Leerlinge van Willem van Aelst. Zij huwde 25 Juli 1693 den schilder Jurriaen Pool. Werkzaam te Amsterdam, tijdelijk te 's-Gravenhage en te Dusseldorp. Hofschilderes van den Keurvorst van den Palts aldaar.

1240. (310). **Bloemen.**

h. 0.64, br. 0.50. D. Nat. grootte. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 102.

1241. (311). **Een ruiker.**

h. 0.62, br. 0.52. D. Nat. grootte. gem. *Rachel Ruisch f.* Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 570.

1242. Bloemstuk.

h. 0.54, br. 0.36. K. Nat. grootte. gem. *Rachel Ruysch.* Verk. 1849. *f* 750. Verz. Van der Hoop, No. 127.

1243. Bloemstuk.

h. 0.86, br. 0.68. D. Nat. grootte. gem. *R. Ruijs fec.* 1659. Gek. van G. de Vries, 1839. *f* 94. Verz. Van der Hoop, No. 128. NB. Deze schilderij schijnt valsch gemerkt te zijn en is zeker van een ander bloemschilder.

REMBRANDT VAN RIJN.

RIJCK. Toegeschreven aan **Pieter Cornelisz. van Rijck,** Hollandsch schilder, geboren 1568 te Delft; in 1604 nog werkzaam te Haarlem. Leerling van Jacob Willemsz. Delff te Delft, dan van Huybrecht Jacobsz. Grimani aldaar. Met den laatsten bezocht hij Italië, waar hij 15 jaren woonde.

1244. (311a). **Keukenstuk.**

h. 2.00, br. 2.69. D.

NB. Jhr. Dr. J. Six meent in dit stuk te herkennen het bij *van Mander* als volgt beschreven werk: *een stuck van een keuken, wesende een Rijcke man en Lasarus, staende buyten Haerlem tot de Siecken.*

Gekocht 18 . . .

RIJCKAERT, David Rijckaert (III), Vlaamsch schilder, gedoopt te Antwerpen 2 December 1612, overleden aldaar 11 November 1661. Leerling van zijn vader David Rijckaert (II); vormde zich onder leiding van Brouwer en Teniers. Werkzaam te Antwerpen.

1245. (487) **Een schoenmakerswerkplaats.**

h. 0.50, br. 0.66. P. Fh. 0.29.

Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

RIJN. Rembrandt Harmensz van Rijn, geboren 15 Juli 1606 te Leiden, begraven te Amsterdam 8 October 1669; 20 Mei 1620 als student in de Letteren te Leiden ingeschreven. Leerling van Jacob van Swanenburch te Leiden en van Pieter Lastman (misschien ook van Jan Pinas) te Amsterdam. Omstreeks 1623 tijdelijk te Amsterdam; overigens tot aan het einde van 1631 te Leiden, na dien tijd tot aan zijn dood te Amsterdam. Als schilder en etser overtreft hij alle Hollandsche kunstenaars in het schilderachtig weergeven der natuur in hare meest verschillende uitingen, in de meesterlijke behandeling van licht en donker, en wat zijne portretten betreft, in de volmaakte uitdrukking van het karakter. Hoewel gedurende het grootste deel van zijne loopbaan een geacht en gevierd kunstenaar, had hij in de laatste jaren zijns levens (1656—1669) met groote finantiëele zorgen te kampen, die echter op zijn werk nooit een nadeeligen invloed uitoefenden. Tot zijn dood toe werkte hij met ongebroken kracht, steeds iets nieuws, iets groots zoekende en bereikende. Van zijne ongeveer 350 schilderijen bezit ons vaderland er hoogstens nog 20.

1246. (312). **Corporaalschap van Kapitein Frans Banning Cocq. (De zoogenaamde NACHTWACHT).**

h. 3.59, br. 4.35. D. Fh. levensgroot. gem. *Rembrandt f.* 1642.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote zaal van den Kloveniersdoelen, later in de kleine krijgs-

raadkamer van het thans tot paleis geworden Stadhuis.
NB. *Oude teekeningen, en eene oude kopie door Gerard Lundens, thans in de National Gallery te Londen, bewijzen dat vroeger l. van den beschouwer nog 2 a 3 figuren meer aanwezig waren, die sedert zijn afgesneden, waarschijnlijk om het stuk „pasklaar" te maken. Het werd meer dan eens hier en daar overschilderd en is verre van onbeschadigd; toch blijft het als compositie zeker het belangrijkste doek van onzen grootsten kunstenaar, die indertijd f 1600 voor dit werk ontving.*

1247. (313). **De Staalmeesters. De Waardijns (Keurmeesters) van Lakenen te Amsterdam in 1661.**
h. 1.85, br. 2.74. D. Fh. levensgroot, gem. *Rembrandt f.* 1661.
Eigendom van Amsterdam; vroeger geplaatst in het „Staalhof" in de Staalstraat aldaar.

1248. (314). **Een studiekop.**
h. 0.54, br. 0.46. D. op P. geplakt Hoofdh. 17. (Valsch) gem. *Rembrandt f.* 1641.
Als portret van Willem van der Mark, Heer van Lumey, uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. NB. Dr. W. Bode houdt deze schilderij voor een vroeg werk van den schilder.

1249. (314a). **Portret van Elisabeth Jacobs Bas, weduwe van den Admiraal Jochem Hendricksz Swartenhont.**
geb. te Kampen omtrent 1570, begraven te Amsterdam 2 Augustus 1649. Echtgenoote van No. 1468.
h. 1.16, br. 0.88. D. levensgroot.
Legaat Van de Poll, 1880.

1250. (314b). **Fragment van de Anatomische les van Dr. Johan Deyman,** 1656.
h. 1.00, br. 1.32. D. levensgroot. gem. *Rembrandt f.* 1656.
Eigendom der stad Amsterdam.
NB. Dit stuk, 8 November 1723 door onvoorzichtigheid van den Gildeknecht voor 3/4 verbrand, waande men verloren; aan de ijverige nasporingen van *Dr. W. Bode* en *Dr. J. P. Richter* hebben wij het te danken, dat het weder aan het daglicht kwam. 20 December 1841 werd het fragment door J. Chaplin voor *f* 660 gekocht. Door de zorgen van Jhr. Dr. J. Six werd het in April 1883 voor *f* 1400 teruggekocht; de stad betaalde de helft daarvan, het overige werd door eenige kunstvrienden bijeengebracht.

1251. **Mythologische voorstelling.**
h. 0.85, br. 0.67. D.
Gek. 1885. *f* 2102. Afk. uit de Hamilton Collection. (NB. als *Narcis!*)

1252. **Het joodsche bruidje. (Boas en Ruth.)**
h. 1.18, br. 1.64. D. Fh. levensgr. gem. *Rembrandt.*
Gek. Smit, 1825. *f* 5000. Verz. Van der Hoop, No. 129.
NB. De schilderwijze van dit werk is de door Rembrandt nà 1660 gevolgde; dit meesterstuk behoort dus tot de *laatste* periode van den kunstenaar.

REMBRANDT VAN RIJN.

SCHOOL VAN REMBRANDT.

1253. Mansportret.
h. 0.69, br. 0.58 D.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

SADEE. Philip Lodewijk Jacob Frederik Sadée, zich noemende **Philip Sadeé** Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 7 Februari 1837. Leerling van Jacobus Everardus Josephus van den Berg.

1254. Nalezen.
h. 0.60, br. 1.19. D. gem. *Ph. Sadée, F.* 1874.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1874. Aangek. voor *f* 2500.

1255. Terugkeer van den vischafslag.
h. 0.73, br. 0.99. D. gem. *Ph. Sadée Ft.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen van een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

SAENREDAM. Pieter Jansz. Saenredam, Hollandsch schilgeboren 9 Juni 1597 te Assendelft, begraven te Haarlem 16 Augustus 1665. Leerling van zijn vader, den graveur Joannes Saenredam; in 1612 van F. P. de Grebber te Haarlem, waar hij sedert dien tijd woonde.

1256. (315). **Gezicht in de St.-Bavokerk te Haarlem.**
h. 0.92, br. 0.54. P. Fh. 0.10. gem. *P. Saenredam* 1636.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. Met het volg. nummer in 1808 daarvoor gekocht voor *f* 700.

1257. (316). **Gezicht in de St.-Bavokerk te Haarlem.**
h. 0.46, br. 0.42. D. Fh. 0.05.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage 1808. Met No. 1256 daarvoor in 1808 gekocht voor *f* 700.

1258. (316*). **Het inwendige der gesloopte Mariakerk te Utrecht.**
h. 0.57, br. 0.44. P. gem. *Pr. Saenredam pinxit Anno* 1637.
Gekocht 1875 van den heer Calmette, te Cahors.

1259. (316**). **Gezicht in de gesloopte Mariakerk te Utrecht.**
h. 0.37, br. 0.30. P.
Gekocht 1885. *f* 46,60.

1260. Gezicht in de gesloopte Mariakerk te Utrecht.
h. 1.28, br. 1.02. P. gem. *Pieter Saenredam, ghemaeckt ende voleyndicht den* 29 *January 't jaer* 1641.

1261. Gezicht in de kerk te Assendelft.
h. 50, br. 75. P. gem. *Pieter Saenredam, dese geschildert int jaer* 1649 *den* 2 *october.*
NB. Figuren van *Adr. v. Ostade.*
Gek. van J. de Vries, 1848. *f* 600. Verz. Van der Hoop, No. 130.

SAFTLEVEN. Cornelis Saftleven, Hollandsch schilder, geboren 1606 te Rotterdam, begraven aldaar 4 Juli 1681. Leerling van zijn vader Herman Saftleven den Oude; hij vormde zich onder den invloed van Adriaan Brouwer's werken.

1262. (316a). **Boerengezelschap.**
h. 0.62, br. 0.81. P. Fh. 0.22. gem. *C. Saftleven* 1642.
Legaat Van de Poll, 1880.

1263. (316b). **Herders met vee in een landschap.**
h. 0.46, br. 0.58. P. gem. *C. Saftleven f.* 1652.
Gekocht 1883. *f* 201,25.

1264. (316c). **Herders in gebed bij opkomend onweder.**
h. 0.70, br. 1.04. P. Valsch gem. *G. T. B.*
Gekocht 1884. *f* 718.75.

SAFTLEVEN (III). Herman Saftleven (III), Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1610 te Rotterdam, overleden te Utrecht 5 Januari 1685. Hij was de zoon van den Rotterdamschen schilder Herman Saftleven (II) en woonde na 1633 te Utrecht, doch schijnt langs den Rijn en de Moezel gereisd te hebben.

1265. (317). **Riviergezicht.**
h. 0.18, br. 0.23. P. Fh. 0.01.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 66.

1266. (318). **Gezicht aan den Rijn.**
h. 0.27, br. 0.37. P. Fh. 0.05. gem. *H. S.* 1678.
Kab. Van Heteren, 1809.

1267. (319). **Dorp aan eene rivier.**
h. 0.30, br. 0.45. P. Fh. 0.03.
Kab. Van Heteren, 1809.

1268. (319a). **Bergachtig landschap.**
h. 0.59, br. 0.80. D. Fh. 0.45. gem. *H. S.* 1662.
Legaat Van de Poll, 1880.

1269. Riviergezicht.
h. 0.67, br. 0.91. D. Fh. 0.10.
Verz. Van der Hoop, No. 131.

SAINT-JEAN. Simon Saint-Jean, Fransch schilder, geboren te Lyon 14 October 1808, overleden aldaar 3 Juli 1860. Leerling van F. Lepage.

1270. Bloemstuk.
h. 0.50, br. 0.41. D. gem. *Saint-Jean* 1857.
Geschenk van de Erven Mej. G. M. J. Huidekoper.
Eigendom der Ver. tot h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

SALEH. Raden Saleh, Nederl.-Indisch schilder, geb. te Samarang in 1816, overl. te Buitenzorg op Java, 23 April 1880. Leerling op Java van Antoine A. J. Paynen, en later te 's-Gravenhage van Andreas Schelfhout en Cornelis Kruseman.

1271. Op leven en dood.
h. 1.74, br. 2.91. gem. D. *Raden Saleh F.* 1848.
Door den schilder in 1850 aan den Koning aangeboden, en door Z. M. voor het Museum bestemd.

Portret van Elisabeth Jacobs Bas. (Portrait d'Elisabeth Jacobs Bas.)

SALIGO. Charles Louis Saligo, Vlaamsch schilder, geb. 1804 te Gerardsbergen. Leerling van Van Huffel en Gros.

1272. Portret van den schilder.
h. 0.91, br. 0.72. D.

SANDERS. Hercules Sanders, weinig bekend Hollandsch portretschilder, geboren 1606; te Amsterdam werkzaam, waar hij van 1635—1663 genoemd wordt. Zijne portretten zijn in Sonnetten bezongen.

1273. (319b). **Portret eener aanzienlijke vrouw.**
h. 1.21, br. 1.01. D. gem. *H. Sanders f.* 1651.
In bruikleen von Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem 1885.

SANDRART. Joachim von Sandrart, Duitsch schilder, geboren 12 Mei 1606 te Frankfort overleden 12 Mei 1688 te Neurenberg. Leerling van den graveur Egidius Sadeler te Praag, en van Gerard Honthorst te Utrecht. Na groote reizen naar Engeland en Italië, in 1635 weder te Frankfort; later tijdelijk te Amsterdam. Vervolgens te Neurenberg en Weenen.

1274. (524). **Portret van den dichter Pieter Cornelisz Hooft, Drost van Muiden, enz.**
(Zie No. 172.)
h. 0.26, br. 0.215. P. Hh. 0.06.
Gek. Nov. 1818. *f* 14.

1275. (524a). **Portret van Hendrik Bicker,**
geb. 1615, overl. 20 Oct. 1654.
h. 1.35, br. 1.01. D. levengroot. gem. *J. Sandrart f.* 1639.
Legaat Bicker. 1881.

1276. (524b). **Portret van Eva Geelvinck,**
geb. 1619, overl. 27 Dec. 1698; echtgenoote van Hendr. Bicker. (No. 1275).
h. 1.35, br. 1.01. D. levensgroot. gem. *Sandrart* 1639.
Legaat Bicker. 1881.

1277. (524c). **Portret van Jacob Bicker,**
Ridder van S.-Marcus; geh. 1639 met Alida Bicker.
h. 0.90, br. 0.69. P. levensgroot. gem. *J. Sandrart f.* 1639.
Legaat Bicker, 1881.

1278. (524d). **Portret van Alida Bicker,**
geh. 1639 met Jacob Bicker. (Zie No. 1277.)
h. 0.91, br. 0.69. P. levensgroot. gem. *J. Sandrart f.* 1641.
Legaat Bicker, 1881.

1279. (524e). **Schuttersstuk met negentien beelden voorstellende het corporaalschap van kapitein Van Swieten, gereed om Maria de Medicis, Koningin-weduwe van Frankrijk, wier borstbeeld in hun midden staat, in te halen,** 1 September 1638.
h. 3.40, br. 2.52. D. Levensgroot.
Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. Vroeger in Burgemeesters vertrek van het Oude Stadhuis.

No. 1275—1279 Eigendom der stad Amsterdam.

SANTVOORT. Dirck Dircksz. Santvoort, Hollandsch schilder, geboren 1610 te Amsterdam, begraven aldaar 9 Maart 1680. [1]) Hij werkte te Amsterdam, en zijne uitmuntende schilderij, voorstellende vier regentessen van het Werkhuis (1638) aldaar, bewijst, welk een hoogte hij als portretschilder bereikte.

1280. (320). **Portretten van den Burgemeester Dirck Bas, diens tweede vrouw en kinderen uit dat huwelijk.**

(Dirck Bas was van 1610—1637 Burgemeester van Amsterdam.)
h. 1.32, br. 2.50. D. Fh. 0.90.
Legaat van Mevr. J. Rijswyck, Wed. Mr. D. Balguerie 1823.

1281. (320a). **De Regentessen van het Spinhuis te Amsterdam, 1638.**

h. 1.845, br. 2.115. D. Levensgroot. gem. *D. D. Santvoort fc.* 1638.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger berustende in het Werkhuis aldaar.

1282. (320b). **Vier regenten en een suppoost der Saaihal te Amsterdam, 1643.**

h. 2.05, br. 2.95. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de kamer van de hoofdlieden der Saainering; later in het portaal voor der Regentenkamer van het Leprozenhuis.

1283. Portret van Martinus Alewijn, als herder gekleed.

h. 1.20, br. 0.87. D. gem. *Santvoort f* 1644.
Gekocht 1885. Met het volgende No. voor *f* 971.75.

1284. Portret van Anna Alewijn, als herderin gekleed.

h. 1.20, br. 0.87. D.
Zie het voorgaande No.

1285. Portret van Frederick Alewijn.

h. 0.70, br. 0.59. P. gem. *D. D. Santvoort fec.* 1640.
Gekocht 1885. Met het volgende No. *f* 862.50.

1286. Portret van Agatha Geelvinck, echtgenoote van Frederick Alewijn.

Maten en herkomst als het vorige No.

SAVERY. Roelandt Savery, Vlaamsch-Hollandsch schilder, geboren 1576 te Kortrijk, overleden te Utrecht 25 Februari 1639. Leerling van zijn broeder Jacob te Amsterdam. Werkzaam in dienst van Keizer Rudolph II; bereisde op diens last de Alpen. Sedert 1619 te Utrecht.

1287. (321). **De dieren naar het spel van Orpheus luisterende.**

Of: De poëet op het feest der dieren gekroond. (?)
h. 0.45, br. 0.78. D. Fh. zitt. 0.11. gem. *Roeland Savery* 1-8-1623.
Gek. 1875. *f* 350.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever.

DIRCK DIRCKSZ SANTVOORT.

1288. (321a). **Rotsachtig landschap met een hertenjacht.**
h. 0.605, br. 0.795. P. gem. *R. Savery* 1626.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

1289. **Landschap, waarin Elias door de raven gevoed.**
h. 0.395, br. 0.475. K. gem. *Roelant Savery* 1634.
Gek. 1885. *f* 111.

SCHAAK. B.... Weinig bekend Hollandsch kunstenaar, werkzaam in het einde der XVIIe eeuw. Kramm vermeldt een binnenhuis van hem; Hoet noemt mede binnenhuizen van zijne hand.

1290. (321b). **Vanitas.**
h. 0.46, br. 0.39. D. gem. *B. Schaak f.*
Gekocht 1884. *f* 30.

SCHALCKEN. Godfried Schalcken, Hollandsch schilder, geboren 1643 te Made, overleden te 's-Gravenhage 16 November 1706. Leerling van Samuel van Hoogstraten, wellicht ook van Gerard Dou, dien hij tot voorbeeld koos. Werkte te Dordrecht, onder Willem III eenigen tijd in Engeland, na 1691 te 's-Gravenhage.

1291. (322). **Portret van Koning Willem III van Engeland bij kaarslicht.**
(Zie No. 695.)
h. 0.74, br. 0.62. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, 1809.

1292. (323). **Elk zijn meug.**
(Every one his fancy.)
h. 0.41, br. 0.31. P. Hh. grijsaard 0.08. gem. *G. Schalcken pinxit.*

1293. (324). **De tabaksrooker.**
h. 0.45, b. 0.47. D. Hh. 0.08.

1294. (325). **Vuur en licht.**
Maten als het vorige No.

1295. (326). **Verschil van smaak.**
h. 0.41, b. 0.31 D. Hh. 0.08.

Kabinet Van Heteren 1809.

1296. 326a). **Portret van Mej. Josine Clara van Citters,** dochter van den Ambassadeur.
h. 0.31, br. 0.28. gem. *G. Schalcken.*
Legaat De Witte van Citters.

1297. (326b). **Portret van Mej. Van Gool,** gezelschapsjuffer der vorige dame.
h. 0.31, br. 0.26. gem. *G. Schalcken.*
Legaat De Witte van Citters.

SCHELFHOUT. Andreas Schelfhout, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 16 Februari 1787, overl. aldaar 19 April 1870. Leerling van Johannes Hendricus Adrianus Albertus Breckenheymer.

1298. Landschap.
h. 0.315, br. 0.40. P. Fh. 0.025.
Gek. v. J. de Vries, 1851. *f* 850. Verz. Van der Hoop, No. 132.

1299. Hollandsch wintergezicht.
h. 0.45, br. 0.71. P. gem. *A. Schelfhout.*
Aangekocht in 1862 voor f 1000.

1300. Aan den Maaskant, bij winter.
D. h. 0.67, br. 1.03. gem. *A. Schelfhout.*
Tentoonst. te Rotterdam, 1867. Aangek. voor *f* 2000.

SCHELTEMA. Taco Scheltema, Hollandsch schilder, geb. te Arnhem 2 April 1831, overl. te 's-Gravenhage 14 October 1867. Leerling van J. E. J. van den Berg.

1301. Edelman, een prent beziende.
h. 0.43, br. 0.35. D.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

SCHENDEL. Petrus van Schendel, Vlaamsch schilder, geb. 21 April 1806 te Terheyden, overleden te Brussel 28 December 1870. Leerling van M. J. van Bree.

1302. Friesche markt bij maan- en kaarslicht.
h. 0.46, br. 0.38. P. Fh. 0.12.
Gek. v. d. schilder, 1849. *f* 400. Verz. Van der Hoop, No. 210.

SCHIEBLIUS. J. G. Schieblius, weinig bekend Hollandsch landschapschilder uit het einde der XVIIe eeuw.

1303. (326c). **Italiaansch landschap met figuren.**
h. 0.50, br. 0.64. D. gem. *J. G. Schieblius.*
Gekocht 1881. *f* 58.

SCHMIDT. George Adam Schmidt, Hollandsch schilder, geb. te Dordrecht 17 Mei 1791, overl. aldaar 22 Maart 1844. Leerling van Pieter Hofman.

1304. Bijbellezing.
h. 0.37, br. 0.31. P. gem. *G. A. Schmidt.*
Tentoonst. te 's-Gravenhage. 1827. Aangek. voor *f* 90.

SCHOEMAKER. Jacobus Schoemaker Doyer, Hollandsch schilder, geb. 24 Juni 1792 te Crefeld, overl. te Zutfen 9 Juni 1867. Leerling van J. van Bree.

1306. Van Speijk op het punt den brand in het kruit te steken.
h. 0.85, br. 0.72. D. Fh. 0.53.
Gek. Tentoonstelling 1836. *f* 300.

1307. Andere voorstelling van hetzelfde onderwerp.
h. 0.25, br. 0.20. D. Fh. 0.11.
Verk. 1850. *f* 50.

(1306–1307:) Verz. Van der Hoop, Nos. 133, 134 en 134.

1308. Betaaldag.
h. 0.60, br. 0.73. D.

SCHOENMAKERS. Johannes Schoenmakers Pietersz, Hollandsch schilder, geb. te Dordrecht 1 November 1755, overl. aldaar 4 Juni 1842. Leerling van Jacob van Strij.

1309. Stadsgezicht. (De beelden door J. C. Schotel.)
h. 0.49, br. 0.63. P. gem. *J. Schoemakers* en *J. C. Schotel.*
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

SCHOLTEN. Hendrik Jacobus Scholten, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 11 Juli 1824. Leerling van Petrus Jacobus Greive.

1310. Zondagmorgen.
h. 0.55, br. 0.66. gem. P. *H. J. Scholten Ft.*
Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1000.

1311. De morgenwandeling.
h. 0.55, br. 0.44. P. gem. *H. J. Scholten.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

SCHOOR. A. B. van der Schoor, weinig bekend Hollandsch schilder, omstreeks 1650 werkzaam.

1312. Vanitas.
h. 0.625, br. 0.71. D. gem. *A. B. van der Schoor.*
Gekocht 1886. *f* 149.50.

SCHOOTEN. Joris van Schooten, of Verschooten, Hollandsch schilder, geboren 1587 te Leiden, overleden aldaar 1651. Leerling van Coenraet van der Maes te Leiden. Schilder van een aantal schuttersstukken der Leidsche schutterij.

1313. (326d). **De aanbidding der Koningen.**
h. 1.47, br. 1.82. gem. *J. V(er)schooten fc* 1646.
Gekocht in 1882.

SCHOTEL. Johannes Christianus Schotel, Hollandsch schilder, geb. te Dordrecht 11 November 1787, overl. aldaar 21 December 1838. Leerling van Martinus Schouman.

1314. Woelend water.
h. 1.54, br. 2.13. D.
1315. Stil water.
h. 1.54, br. 2.15. D. Fh. O. 10.
(1314–1315: Verz. Van der Hoop, No. 136 en 137.)

1316. Onstuimige zee bij buiig weder.
h. 1.61, br. 2.19. D. gem. *J. C. Schotel F.*

1317. Strandgezicht.
h. 0.36, br. 0.50. P. gem. *J. C. Schotel.*
Op de verkooping Blokland in 1839 aangekocht voor *f* 850.

SCHOTEL. Petrus Joannes Schotel, Hollandsch schilder, geb. te Dordrecht 19 Augustus 1808, overl. te Dresden 23 Juli 1865. Leerling van zijn vader Johannes Christianus Schotel.

1318. Woelend water.
h. 0.72, br. 0.90. D. gem. *P. J. Schotel.*

1319. Gezicht op de Willemssluis bij Amsterdam.
h. 0.95, br. 1.20. D. Fh. 0.09. gem. *P. J. Schotel.*
Verz. Van der Hoop, No. 138.

SCHOUMAN. Martinus Schouman, Hollandsch schilder, gedoopt 31 Januari 1770 te Dordrecht, overl. te Breda 30 October 1848. Leerling van Michiel Versteeg.

1320. De kanonneerboot No. 2, vóor Antwerpen in de lucht springende, 5 Februari 1831.
h. 0.52, br. 0.74. D.
Gek. van J. de Vries, 1834. *f* 150. Verz. Van der Hoop, No. 139.

1321. De tocht naar Boulogne, 1804.
h. 0.93, br. 1.55. D. Gem. *M. Schouman.* 1806.
Afk. van de Modelkamer der Marine, Den Haag.

1322. Bombardement van Algiers, 27 Augustus 1816.
h. 0.94, br. 1.565. D. Gem. *M. Schouman.* 1823.
Afkomst als het vorige No.

1323. De tocht naar Palembang, 1819.
h. 0.70, br. 0.91. D. gem. *M. Schouman.*

SCHUBRUCK. Pieter Schubruck of Schaubruck, Vlaamsch landschapschilder, werkzaam in het einde der XVIe en het begin der XVIIe eeuw; in 1597 te Neurenberg, en 1605 nog schilderende. Navolger van Jan Brueghel (I). Een stuk van 1605 in het Belvedere te Weenen.

1324. Riviergezicht met rotsen.
h. 0.28, br. 0.22. K.
Gekocht 1885. *f* 276.

SCHUPPEN. Jacobus van Schuppen, Vlaamsch schilder, geboren 1669 of 1670 te Antwerpen, overleden te Weenen 1729. Leerling van zijn vader, den graveur Pieter van Schuppen en van Nicolas de Largillière. Hofschilder van den Keizer van Duitschland te Weenen en Directeur der Academie aldaar.

1325. (488). **Portret van Prins Eugenius Franciscus van Savoye.**
geb. te Parijs 18 Oct. 1663, overl. 21 April 1736.
h. 1.48, br. 1.17. D. levensgroot. Achter op het doek heeft gestaan:
Ad Vivum Pinxit Jacobus van Schuppen. Christianissimi Regis nec non Excelsissimi ac Regii Ducis Lotharingeae Pictor. Viene 1718.
Gekocht door J. J. A. Gogel, 1806 voor *f* 500.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

SCHUIJLENBURGH. Hendrick van Schuijlenburgh, Hollandsch schilder, geboren ...... overleden te Middelburg in 1689. Sedert 1642 lid van het St.-Lucasgilde te Middelburg, waar hij steeds werkzaam was.

1326. (326e). **Portret van den Admiraal Pieter Florisz.,** geb. te Hoorn 1605, gesneuveld in de Sont 8 November 1658 als Vice-Admiraal van het Noorderkwartier.

h. 1.18, br. 0.90. D.

Geschenk van Mr. A. J. Enschedé te Haarlem. NB. Kopie.

SCHWARTZE. Johan Georg Schwartze, Duitsch-Hollandsch schilder, geboren 1814 te Philadelphia, overleden 27 Augustus 1874 te Amsterdam.

1327. Eene vrouw in biddende houding.

h. 0.64, br. 0.51. D.

Geschenk van den Heer Josua van Eik.

SCHWARTZE. Thérèse Schwartze, Hollandsche schilderes, geb. 20 Dec. 1852 te Amsterdam. Leerlinge van haren vader Johan Georg Schwartze en Gabriel Max.

1328. Drie burgerweesjes van Amsterdam.

h. 0.81, br. 0.94. D. gem. *Th. Schwartze.* 1885.

Gekocht 1885. *f* 1200.

1329. Meisjeskop.

D. h. 0.82, br. 0.69. gem. *Thérèse S.* 1873.

Legaat Mevr. Labouchère—De Lepel. Zie het volgende No.

1330. „Hij komt."

D. h. 1.58, br. 1.04. gem. *Th. Schwartze.* 1882.

In bruikleen van den Heer J. H. van Eeghen.

Met het vorige No. Eigendom van de Ver. t. h. vormen v. een Openb. verz. van Hedend. Kunst.

SCOREL. Jan van Scorel, Hollandsch schilder, geb. 1 Aug. 1495 te Schoorl bij Alkmaar, overleden 6 December 1562 te Haarlem (of te Utrecht ?). Leerling van Willem Cornelisz te Haarlem, (1509—1512) van Jacob Cornelisz te Amsterdam en Jan Mabuse te Utrecht. Na een reis door Duitschland (1521) en het heil. land, (1522 of 1523 te Rome,) werkzaam te Utrecht sedert 1524; tijdelijk te Haarlem (1527.)

1331. (327). **Magdalena.**

h. 0.55, br. 0.74. P. Hh. 0.12.

Als „dochter Sions" afk. uit het Nat. Museum te 's-Gravenhage, 1808.

1332. (328*). **Schuttersstuk met zeventien beelden.** Rechts de vertaling van een citaat uit Seneca, dat men links in het Latijn vindt. (In vit. beat. Cap. 15.)

h. 1.15, br. 1.95. P. Levensgroot. gem. *Anno* 1531.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van den Kloveniersdoelen, waar het in 1653 op *„'t Heertgen"* hing.

1333. (511). **Salomo en de Koningin van Seba.**
h. 0.97, br. 1.93. P. Fh. 0.60.
Men leest op de schilderij: III. Reg. X. (lees I Kon. X).
Matth. XII.
Luc. XI.
Overgebracht uit het Gouvernementshuis te Groningen 1879.

1334. (512). **Bathseba en David.**
h. 1.01, br. 2.01. P. Fh. 0.10.
Afkomst als het vorige No.

SEBES. Pieter Willem Sebes, Hollandsch schilder, geboren 1830 te Harlingen; woont te Brussel. Leerling van Jurjen de Jong en van de Academie te Antwerpen. Werkzaam te Leeuwarden en te Brussel.

1335. (328a). **Portret van Philips den Schoone.**
Kopie naar een origineel uit de tweede helft der XVe eeuw, afkomstig uit de kerk te Zieriksee, nu in het Museum te Brussel.
h. 1.26, br. 0.48. P.
Op last der Regeering vervaardigd.

1336. (328b). **Portret van Johanna van Castilië, gemalin van Philips den Schoone.** (Zie het vorige No.).
h. 1.26, br. 0.48. P.
Op last der Regeering vervaardigd.

1337. (328c). **Portret van Jacoba van Beieren.** Kopie naar het origineel in het Museum te Brussel.
h. 0.64. br. 0.44. P.
Op last der Regeering vervaardigd.

SEGHERS. Gerard Seghers, Vlaamsch schilder, geboren 17 Maart 1591 te Antwerpen, overleden aldaar 18 Maart 1651. Leerling van Van Balen en Abraham Janssen. Reisde in 1610 naar Italië en Spanje; daarna werkzaam te Antwerpen. Navolger van Rubens en Van Dijck.

1338. (509). **Christus en de Boetvaardigen.**
h. 2.03, br. 2.47. D. levensgr.
Vermoedelijk geschonken door Baron Van Spaen van Biljoen.

SILLEMANS. Experiens Sillemans, Hollandsch teekenaar en graveur, geboren omstreeks 1611 te Amsterdam en er overleden 1653. (Zijn vader werd er 25 Mei 1610 poorter.) Hij was daar als „plaetsnijder" werkzaam.

1339. Hollandsch havengezicht met schepen. Teekening met de pen.
h. 0.77, br. 1.07. gem. *Exps. Sillemans fecit* 1649.

SLABBAERT. Karel Slabbaert, Hollandsch schilder, geboren...... te Zieriksee, begraven in de Oude Kerk te Middelburg 6 November 1654. Deze weinig bekende schilder-graveur werkte te Middelburg, waar hij lid en 1653 Deken van het St.-Lucasgilde was. In 1645 woonde hij te Amsterdam.

1340. (329). **Het gebed vóor den maaltijd.**
h. 0.68, br. 0.54. P. Fh. kind 0.25. gem. *K. Slabba.*
Verk. Bar. Van Leijden v. Warmond, Leiden 1816. *f* 841.

SLINGELANDT. Pieter Cornelisz van Slingelandt, Hollandsch schilder, geboren 20 October 1640 te Leiden, overleden aldaar 7 November 1691. Leerling van G. Dou; hij werkte te Leiden.

1341. (330). **De zangoefening.**
h. 0.25, br. 0.19. P. Fh. 0.04. gem. *P. v. Slingerland fecit.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1342. (331). **De rijke Heer.**
h. 0.25, br. 0.20. P. Hh. 0.04. gem. *P. v. Slingerland fecit.*
Kab. Van Heteren, 1809.

SNIJDERS. Frans Snijders, Vlaamsch schilder, gedoopt 11 November 1579 te Antwerpen, overleden aldaar 19 Augustus 1657. Leerling van Pieter Brueghel (II) en Hendrick van Balen. 1608—1609 in Italië, overigens werkzaam te Antwerpen.

1343. (489). **Vruchten en dood wild.**
h. 0.55, br. 0.86. P. natuurlijke grootte. gem. *F. Snijders. fecit.*
Kab. V. Heteren, 1809.

1344. (490). **Dood wild en groenten.**
h. 1.17, br. 1.72. D. natuurlijke grootte.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 455.

SNIJERS. Pieter Snijers, Vlaamsch schilder, geboren 1681 te Antwerpen, overleden aldaar 14 Mei 1752. Leerling van Alex. van Bredael. Werkte te Antwerpen.

1345. (490a). **De koopvrouw.**
h. 0.475, br. 0.43. D. Fh. zittend 0.34. gem. *P. Snijers.*
Legaat Van de Poll, 1880.

SORGH. Hendrick Maertensz Sorgh, Hollandsch schilder, geboren 1611 (volgens Houbraken) te Rotterdam, overleden aldaar tusschen 16 Oct. 1669 en 6 Aug. 1670. Leerling van Willem Buytewech; hij vormde zich naar Adriaen Brouwer. Werkzaam te Rotterdam.

1346. (332). **De citerspeler.**
h. 0.49, br. 0.365. P. Fh. zitt. 0.26. gem. *H. M. Sorgh* 1661.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1347. (333). **De storm.**
h. 0.465. br. 0.62. P. gem. (*H. M.*) *Sorgh* 1668.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1348. (333a). **Groenmarkt.**
h. 0.50, br. 0.69. P. Fh. zitt. 0.24.
Legaat Van de Poll, 1880.

1349. De vischmarkt.
h. 0.48, br. 0.64. P. Fh. 0.18. gem. *H. M. Sorgh.*
Gek. van A. Brondgeest, 1839. *f* 1900. Verz. Van der Hoop, No. 140.

1350. De vischvrouw.
h. 0.29, br. 0.25. P. Hoofdh. 0.05. gem. *(H. M.) Sorgh.*
Verz. Van der Hoop, No. 91.

SPAANSCHE SCHOOL. Midden der XVIIe eeuw.

1351. (543). **De geestelijke echt der H. Catharina.**
h. 0.39, br. 0.31. D. Hh. Maria 0.04.
Waarschijnlijk uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

SPAANSCHE SCHOOL. Omstreeks 1650.

1352. (541). **Portret van Karel Balthazar, zoon van Koning Filips IV van Spanje,**
geb. 17 Oct. 1629, overl. 9 Oct. 1649.
h. 0.31, br. 0.24. D. Hh. 0.17.
Publ. verk. Amsterdam 1828. *f* 31.

SPILBERG. Johannes Spilberg, Duitsch schilder, geboren 30 April 1619 te Dusseldorp, overleden aldaar 10 Augustus 1690. Leerling van Govert Flinck te Amsterdam, waar hij van 1636 tot na 1653 en later nog voor een korten tijd ten tweede male vertoefde. Hofschilder van den Keurvorst van den Palts. Werkzaam te Dusseldorp en te Amsterdam.

1353. (333b). **Schuttersmaaltijd met twee en twintig beelden;**
vervaardigd op last van Burgemeesteren ter eere van den Burgemeester Joan van de Poll, destijds van kapitein van een vendel Schutters, Kolonel geworden. (Luitenant: Gijsbert van de Poll.)
h. 2.95, br. 5.85. D. Levensgroot. gem. *Johan Spilberg* 1650.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote zaal van den Handboogsdoelen.
NB. Een paar koppen zijn deerlijk overschilderd.

Kopieën naar JOHANNES SPILBERG:

1354. Portret van Jan van de Poll.
h. 0.48, br. 0.38. D.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

1355. Portret van Harman van de Poll.
Maten en herkomst als het vorige No.

JAN STEEN.

SPINNY. Guillaume Spinny, Vlaamsch schilder, geboren.... te Brussel, overleden (vlgs P. Terwesten) 5 Oct. 1785 te 's-Gravenhage. Hij bezocht Frankrijk en liet zich 20 Juli 1756 als lid der Haagsche schildersconfrerie inschrijven. Sedert dien tijd werkzaam in Den Haag.

1356. Damesportret.

h. 0.48, br. 0.38. gem. *G. Spinny fecit* 1762.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

1357. Portret van den Vice-Admiraal Hendrik Lijnslager.

h. 1.08, br. 0.85. D. Gem. *Spinny fec.* 1759. Zie No. 639.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

SPRINGER. Cornelis Springer, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 25 Mei 1817. Leerling van Kasper Karsen.

1358. Het raadhuis en de groentemarkt te Vere.

h. 0.89, br. 0.76. gem. D. *C. Springer. Fec.* 1861.
Aangek. in 1861 voor *f* 1000.

1359. Het stadhuis te Keulen.

h. 1.39, br. 1.07. D. gem. *C. Springer.* 1874.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

STALBEMT. Adriaen van Stalbemt, Vlaamsch schilder, geboren 12 Juni 1580 te Antwerpen, overleden aldaar 21 September 1662. Werkzaam te Antwerpen; hij woonde tijdelijk te Middelburg (1585—1610) en te Londen (1632—1633.)

1360. (490b). **Boomrijk landschap.**

h. 0.285. br. 0.45. P. gem. *A. v. Stalbemt.*
Gekocht 1882. *f* 111,60.

STAVEREN. Johan Adriaensz. van Staveren, Hollandsch schilder, geboren... te Leiden, overleden aldaar nà 1668. Hij was Burgemeester van Leiden, en reeds in 1644 als schilder aldaar werkzaam; waarschijnlijk leerling van Gerard Dou.

1361. (334). **De biddende grijsaard.**

h. 0.32, br. 0.26. P. Fh. 0.14. gem. *J. A. Staveren.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1362. (335). **De schoolmeester.**

h. 0.49, br. 0.415. P. Fh. Meisje 0.18.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1363. De kluizenaar.

h. 0.36, br. 0.20. P. Fh. 0.14. gem. *I. A. Staveren.*
Verz. Van der Hoop, No. 141.

STEEN. Jan Steen, Hollandsch schilder, geboren omstr. 1626 te Leiden, begraven aldaar 3 Februari 1679. November 1646 ingeschreven als student in de Letteren te Leiden. Leerling van N. Knupfer, en van zijn schoonvader Jan van Goyen; schilderende onder den invloed van Frans Hals en Adriaan van Ostade. Hij woonde te Leiden, in Den Haag en te Haarlem. Onovertroffen als karakterschilder.

1364. (336). **Portret van den Schilder.**
h. 0.71, br. 0.60. D. levensgroot. gem. *J. Steen.*
Gek. van C. H. Hodges, Amsterdam, 1821. *f* 150.

1365. (337). **Prinsjesdag.**
h. 0.45, br. 0.60. P. Fh. 0.20. gem. *J. Steen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1366. (338). **Het St.-Nicolaasfeest.**
h. 0.80, br. 0.68. D. Fh. 28. gem. *J. Steen.*
Kab. V. Heteren, 1809.

1367. (339). **De papegaaiskooi.**
h. 0.49, br. 0.39. D. Fh. 0.25. gem. *J. Steen.*
Kab. V. Heteren, 1809.

1368. (340). **De boerenbruiloft.**
h. 0.37, br. 0.48. P. Fh. 0.18. gem. *J. Steen* 1672.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1369. (341). **Het vroolijk huiswaartskeeren.**
h. 0.66, br. 0.97. D. Fh. 0.27. gem. *J. Steen.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1370. (342). **De kwakzalver.**
h. 0.35, br. 0.49. P. Fh. 0.18. gem. *J. Steen.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1371. (343). **De bakker Oostwaard.**
h. 0.37, br. 0.31. P. Hh. 0.06. gem. *J. Steen.*
NB. De man stelt den bakker Oostwaard te Leiden voor; de vrouw Catharina Keyzerswaard, de jongen een zoon van Jan Steen. Volgens eene aanteekening achter op het paneel zou dit stuk in 1659 vervaardigd zijn.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 705.

1372. (344). **De kwakzalver.**
h. 0.25, br. 0.22. P. Fh. 0.16. gem. *J. Steen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1373. (345). **De losbol.**
h. 0.205, br. 0.245. P. Fh. zitt. 0.19. gem. *J. Steen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1374. (346). **De schuurster.**
h. 0.28, br. 0.19. P. Hh. 0.04. gem. *J. Steen.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 255.

1375. (346a). **De les in het dansen.**
h. 0.65, br. 0.56. P. Fh. 0.38. gem. *J. Steen.*
Legaat Van de Poll, 1880.

1376. **Het vroolijk huisgezin.**
h. 1.72, br. 1.09. D. Fh. 0.50. gem. *J. Steen.* 1668.
Op een papier aan den schoorsteen:
Sood oude Songen
Soo pypen de ionge.

1377. **De zieke Dame.**
h. 0.72, br. 0.61. D. Fh. 0.47. gem. *J. Steen.*

1378. **Familietafereel.**
h. 0.49, br. 0.40. P. Fh. 0.26. gem. *J. Steen.*

1379. **Na de drinkpartij.**
h. 0.58, br. 0.64. P. Fh. 0.30. gem. *J. Steen.*
Verk. M. Muilman, 1813. *f* 500.

1380. **Het drinkend paar.**
h. 0.24, br. 0.21. P. Hoofdh. 0.05.

(1376–1380:) Verz. Van der Hoop, Nos. 142—146.

STEENWIJCK DE OUDE. Hendrick van Steenwijck (I), Vlaamsch schilder, geboren ...... te Steenwijk, overleden 1603 (?) te Frankfort a. M. Leerling van Hans Vredeman de Vries. Werkzaam te Antwerpen (sedert 1577) en (sedert 1580) te Frankfort a.M.

1381. (490c). **Het inwendige van een grootsch gebouw.**
h. 0.10, br. 0.15. P.
Gekocht 1883. *f* 80.

STOKVIS. Hendrik Stokvis, zich teekenende **Stokvisch,** Hollandsch schilder, gedoopt te Loenen 6 Februari 1768, overleden te Amsterdam? in 1824. Leerling van Johannes Christoffel Schultsz.

1382. Bij Darthuizen.
h. 0.42, br. 0.56. P. gem. *H. Stokvisch.* 1814.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 230.

STOOP. Dirck Stoop, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht omstreeks 1610, overleden aldaar 1686. Leerling van zijn vader, den glasschilder Willem Jansz. van der Stoop. Werkte te Utrecht, maar was langen tijd (hofschilder) te Lissabon, waar hij Rodriguez Stoop heette, en tijdelijk in Engeland. 1678 terug te Utrecht.

1383. (348). **De jachtpartij.**
h. 0.51, br. 0.595. P. Ph. 0.11. gem. *D. Stoop f.* 1645.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

STORCK. Abraham Storck, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1630 (?) te Amsterdam, overleden aldaar 1710 (?) Wellicht leerling, zeker navolger van Bakhuysen.

1384. (348a). **Italiaansche zeehaven.**
h. 0.47, br. 0.61. D. gem. *A. Storck.*
Gekocht 1882. *f* 600.

1385. Gezicht op den Dam te Amsterdam.
h. 1.24, br. 1.68. D. Fh. 0.11. gem. *A. Stork; Fecit Ao.* 1675.

1386. Zeegezicht.
h. 0.69, br. 0.83. D. Fh. 0.06. gem. *A. Storck, F.*

1387. Zeegezicht.
h. 0.69, br. 0.83. D. Fh. 0.045. gem. *A. Storck.*

(1385–1387: Verz. V. d. Hoop, No. 147—149.)

STORCK. Johannes Storck, Hollandsch schilder, die omstreeks 1660 te Amsterdam werkzaam was. Levensbijzonderheden onbekend. Vermoedelijk broeder van Abraham Storck.

1388. Het kasteel Nyenrode.
h. 0.47, br. 0.62. P. gem. *J. Storck.*
Gekocht 1885. *f* 219.65.

STORTENBEKER. Pieter Stortenbeker, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 21 April 1828. Vormde zich zelf.

1389. Morgenstond.
h. 0.86. br. 1.27. D. gem. *P. Stortenbeker.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 650.

STROEBEL. Johannes Antonie Balthazar Stroebel, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 24 November 1821. Leerling van Hubertus van Hove B.J.zn.

1390. Staalmeesters van de Leidsche saaihal.
h. 0.82, br. 0.91. D. gem. *Stroebel. F.* 1866.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 650.

STRIJ. Abraham van Strij, Hollandsch schilder, geboren te Dordrecht 31 December 1753, overleden aldaar 7 Maart 1826. Leerling van Joris Ponse.

1391. (349) **De teekenles.**
h. 0.24, br. 0.19. P. Hh. 0.045. gem. *A: van Strij. Ft.*
Kab. V. Heteren, 1809.

1392. De huisvrouw.
h. 0.53, br. 0.435 P. Fh. 0.19.
Verz. Van der Hoop, No. 150.

1393. De ketelschuurster.
P. h. 0.34, br. 0.28. gem. *A. van Strij.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

STRIJ. Jacob van Strij, Hollandsch schilder, geb. te Dordrecht 2 October 1756, overl. aldaar 4 Februari 1815. Leerling van Andreas Cornelis Lens. Navolger van Cuyp.

1394. De melktijd.
h. 0.71, br. 0.95. P. gem. *J. van Strij.*

1395. Avondstond op het land.
h. 0.71, br. 0.95. P. gem. *J. van Strij.*
Verkooping Gevers, 1822.

1396. De tocht naar de markt.
h. 0.56, br. 0.82. P.gem. *J. van Strij Ft.*

1397. Landschap.
h. 0.66, br. 0.55. P. Dierh. 0.085.
Verk. Burnet, 1841. f 1700. Verz. Van der Hoop, No. 151.

TEERLINK. Abraham Teerlink, Hollandsch schilder, gedoopt te Dordrecht 5 November 1776, overleden te Rome 26 Mei 1857. Leerling van Michiel Versteeg en van Arie Lamme.

1398. Italiaansch landschap.
h. 1.01, br. 1.41. D. gem. *Teerlink F. Romae* 1823.

1399. De waterval van Tivoli bij Rome.
(Tegenhanger der vorige schilderij.)
h. 1.01, br. 1.41. D. gem. *Teerlink F. Romae* 1824.

TEMMINK. Mej. H. C. Temmink, Hollandsche schilderes, werkte omstreeks 1841. Leerlinge van L. H. de Fontenay.

1400. Eene fruitverkoopster.
h. 0.42, br. 0.35. P. Hoofdh. 0.065.

TEMPEL. Abraham Lamberts Jacobsz., genoemd **Van den Tempel,** Hollandsch schilder, geboren 1622 of 1623 te Leeuwarden, overleden 13 Mei 1672 te Amsterdam. Leerling van zijn vader Lambert Jacobsz. te Leeuwarden en van Joris van Schooten te Leiden. Te Leiden van vóor 1648 tot 1 Mei 1660, waar hij 7 Februari 1653 als student werd ingeschreven. Sedert te Amsterdam.

1401. (350). **Portret van Machteld Bas, Weduwe van den heer Abr. de Visscher.**
h. 1.06, br. 0.98. P. levensgroot.
Legaat van Mevr. J. Rijswijck—Balguerie, 1823.

1402. (351). **Portret van Abraham de Visscher.**
h. 1.25, br. 0.86. D. levensgroot. Tegenhanger van No. 1401.
Afkomst als No. 1401.

1403. Vrouwenportret.
h. 0.75, br. 0.61. D. Fh. levensgroot. gem. *A. V. Tempel ft.*
Verk. Saportas, 1833. *f* 430. Verz. Van der Hoop, No. 154.

TENIERS. David Teniers de Jonge, Vlaamsch schilder, gedoopt 15 December 1610 te Antwerpen, overleden te Brussel 25 April 1690. Leerling van zijn vader David Teniers den Oude; zich verder vormend onder Brouwer en Rubens. Werkzaam te Antwerpen, en (sedert 1648 of 1652) te Brussel.

1404. (491). **De wachtkamer.**
h. 0.59, br. 0.91. D. 0.25. gem. *D. Teniers. F.* 1641.
Kab. Van Heteren, 1809.

1405. (492). **Rustende werklieden.**
h. 0.32, br. 0.29. P. Fh. zitt. 0.16. gem. *D. Teniers. Fec.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1406. (493). **De boerenherberg.**
h. 0.34, br. 0.32. P. Hoofdh. 0.04. gem. *D. T.* (ineen.)
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1407. (494). **De verzoeking van den heiligen Antonius.**
h. 0.30, br. 0.23. P. Hh. 0.03. gem. *D. Teniers.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 150.

1408. Boerenkermis.
h. 0.77, br. 1.05. D. Fh. 0.17. gem. *D. Teniers. Fec.*

1409. Boerenbedrijf.
h. 0.63, br. 0.93. D. Fh. 0.29. gem. *D. Teniers. Fec.*

1410. De dobbelaars.
h. 0.44, br. 0.59. D. Fh. 0.23. gem. *D. Teniers fec.*
Verk. Willem II. *f* 12300.

(1408–1410:) Verz. V. d. Hoop, Nos. 111—113.

TER BORCH. Gerard ter Borch, Hollandsch schilder, geb. 1617 te Zwolle, overleden te Deventer 8 Dec. 1681. Leerling van zijn vader Gerard ter Borch den Oude te Zwolle, van Pieter Molijn te Haarlem (omstr. 1632—1635) en aldaar ook onder den invloed van Frans Hals. Hij bezocht Spanje, Italië, Engeland (1635) en Frankrijk; sedert 1655 te Deventer.

1411. (352). **Portret van den schilder zelf.**
h. 0.34, br. 0.29. K. Hh. 0.065. gem. *G. T. B.* (ineen).
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1412. (353). **Portret van Geertien Matthijssen, wed. van Thys Daems, echtgenoote van Gerard ter Borch.**
h. 0.34, br. 0.29. K. Hh. 0.055. gem. *G. T. B.* (inéén.)
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1413. (354). **De vaderlijke raadgeving.**
h. 0.68, br. 0.71. D. Fh. 0.41.
Kab. Van Heteren, 1809.

Oude kopie naar Gerard ter Borch:

1414. (355). **Beëediging van den Munsterschen vrede, 15 Mei 1648.**
h. 0.42, br. 0.57. K. Fh. 0.20.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Het origineel is in de National Gallery te Londen.

Kopie naar Gerard ter Borch.

1415. Jongen met een hond.
h. 0.35, br. 0.26. P. Fh. 0.22.
Gek. J. M. de Boer, 1840. *f* 170. Verz. Van der Hoop, No. 155.

TERMEULEN. François Pieter Termeulen, Hollandsch schilder, geboren 9 Maart 1834 te Bodegraven. Leerling van Julius van de Sande Bakhuyzen.

1416. In het bosch.
h. 0.88, br. 0.68. D. gem. *ter Meulen.*
Gek. 1886. *f* 450.

TERWESTEN. Mattheus Terwesten, Hollandsch schilder, geborén 1670 te 's-Gravenhage, overleden aldaar 11 Juni 1757. Leerling van zijn oudsten broeder Augustijn, van Willem Doudyns en Daniël Mijtens (II). Werkzaam te 's-Gravenhage, tijdelijk te Berlijn als Hofschilder van den Koning van Pruisen. Hij bezocht Italië.

1417. (356). **Portret van Prinses Anna, Gemalin van Prins Willem IV.**
geb. 2 Nov. 1709, overl. 12 Jan. 1759. Huwde 5 Maart 1734 met Willem Carel Hendrik Friso, later Willem IV.
h. 0.47, br. 0.36. Hh. 0.07.
Gek. Maart 1818. *f* 30.

GERARD TER BORGH.

De vaderlijke raadgeving. (La remontrance paternelle.

TESTAS. Willem de Famars Testas, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht 30 Aug. 1834. Leerling van J. E. J. van den Berg.

1417a. Binnenplaats van een huis te Caïro.
h. 0.81, br. 0.59 D. gem. *W. Testas.*
Tentoonstelling te 's-Gravenhage 1881. Gek. voor *f* 700.

TEUNISSEN. Cornelis Teunissen, Hollandsch schilder; werkzaam te Amsterdam voor de schutterij en de stad omstreeks 1533—1557. Hij vervaardigde in 1544 een uitstekende kaart van Amsterdam.

1418. (167d). **Schuttersstuk met een en twintig beelden.**
Eén daarvan heeft een papier in de hand waarop: *Synse also.*
h. 1.40, br. 1.65. P. Levensgroot. Gem. *Anno* 1559.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de kleine Krijgsraadskamer van het oude Stadhuis.

1419. (167e). **Schuttersstuk met zeventien beelden.**
h. 1.30, br. 1.67. P. levensgroot. gem. 1557. Op den brief: *Domino Cornelio van Dellef in Amst(el)redam.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de kleine Krijgsraadskamer van het Oude Stadhuis.

THIELEN. Jan Philip van Thielen, (genaamd **Rigouldts**) Vlaamsch schilder, gedoopt 1 April 1618 te Mechelen, overleden te Boisschot 1667. Leerling van Theodoor Rombouts en Daniël Seghers te Antwerpen. Werkzaam te Antwerpen en te Mechelen.

1420. (495). **Bloemen.**
h. 0.92, br. 0.63. D. natuurlijke grootte. gem. *J. P. van Thielen. F. Ao.* 1665.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

TISCHBEIN. Johann Friedrich August Tischbein, Duitsch schilder, geb. 1750 te Maastricht, overleden te Heidelberg 1812. Leerling van zijn vader Joh. Valentin Tischbein en van zijn oom Johann Heinrich Tischbein te Cassel. Hij bezocht Parijs en Italië, Weenen, Arolsen, Dessau en Den Haag. Van 1800—1806 te Leipzig; vervolgens eenigen tijd te St.-Petersburg.

REEKS VAN PORTRETTEN VAN VORSTEN EN VORSTINNEN UIT HET HUIS ORANJE-NASSAU.

Alle in pastel vervaardigd en ovaal.
h. 0.60—0.61. br. 0.50—0.51 en levensgroot.

1421. (525a). **Prins Willem V, Erfstadhouder der Vereenigde Nederlanden,**
geb. te 's-Gravenhage 8 Maart 1748, overl. te Brunswijk 9 April 1806. gem. *Tischbein* 1789.

1422. (525b). **Frederika Sophia Wilhelmina, Prinses van Pruisen, Gemalin van den Erfstadhouder Willem V,**
geb. te Berlijn 7 Aug. 1747, overl. op het Loo 9 Juni 1820.

1423. (525c). **Augusta Maria Carolina, Prinses van Oranje,**
geb. te Leeuwarden 28 Febr. 1743, overl. 6 Mei 1787.

1424. (525d). **Karel Christiaan, Prins van Nassau Weilburg.**
geb. 1735, overl. 1788.

1425. (525e). **Willem Frederik, erfprins van Oranje, later Koning Willem I,**
geb. te 's-Gravenhage 24 Aug. 1772, overl. te Berlijn 12 December 1843.

1426. (525f). **Frederika Louisa Wilhelmina, Prinses van Pruisen, gemalin van Koning Willem I,**
geb. te Berlijn 18 November 1774, overl. te 's-Gravenhage 12 October 1837.

1427. (525g). **Willem George Frederik, Prins van Oranje.**
geb. te 's-Gravenhage 15 Febr. 1774, overl. te Padua. 6 Januari 1799.

1428. (525h). **Frederika Louisa Wilhelmina, Prinses van Oranje.**
geb. 28 Nov. 1770, overl. 6 Juni 1819.

1429. (525i). **Isabella, regeerende prinses van Nassau-Weilburg.**
Waarschijnlijk is deze reeks van portretten afkomstig uit 's-Gravenhage. 1808.

1430. Portret van Mr. Jan van de Poll.
h. 0.70, br. 0.53. D. gem. *Tischbein* 1791.
Geschenk van Jhr. Mr. J. S. R. van de Poll. 1885.

TISI. Benvenuto Tisi, genoemd **il Garofalo. School van Ferrara.** Geboren 1481 te Ferrara (?), overleden aldaar 6 September 1559. Sedert 1492 leerling van Domenico Panetti te Ferrara, 1499 van Boccacino Boccacio te Cremona, later zich onder Rafaël te Rome vormend (1510—12). Werkzaam te Ferrara.

1431. (540). **De aanbidding der Wijzen.**
h. 0.77, br. 0.57. P. Fh. 0.35.
Door Z. M. Willem I 1823 te Parijs voor het Museum gekocht.

Kopie naar **BENVENUTO TISI,** genoemd **IL GAROFALO.**

1432. Heilige familie.
h. 0.49, br. 0.36. P.
Gek. v. J. S. Smith, 1839. *f* 1890. Verz. Van der Hoop, No. 222.

TIZIANO VECELLI. Kopie naar **Tiziano Vecelli,** Venetiaansch schilder, geboren te Pieve di Cadore 1477, overleden te Venetië 29 Aug. 1576. Leerling van Gio. Bellini en Lod. Dolce, ontwikkeld onder den invloed van Giorgione. Werkzaam te Venetië. (Tijdelijk te Padua, Rome en Augsburg).

1433. (542). **De boetvaardige Magdalena.**

h. 1.39, br. 0.95. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808 als *Van Dijck.*

TOL. Dominicus van Tol, Hollandsch schilder, geboren tusschen 1631 en 1642 te Bodegraven, begraven 26 December 1676 te Leiden. Leerling van zijn oom Gerard Dou. Werkzaam te Leiden, tijdelijk te Amsterdam.

1434. (357). **De gevangen muis.**

h. 0.29, br. 0.24. P. Hh. 0.04. gem. *D. v. Tol.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1435. (357a). **Portret van Hendrick Dirksz. Spiegel,**
Burgemeester van Amsterdam in 1655, 1659 en 1665.
h. 0.38, br. 0.35. P. Hh. 0.07. gem. *D. v. Tol* 1673.
Legaat Bicker, 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

1436. Huiselijk tafereel.

Kopie naar eene schilderij van zijn oom GERARD DOU.

h. 0.49, br. 0.36. P. Fh. 0.22.
Gek. 1837. *f* 480. Verz. Van der Hoop, No. 156.

TOM. Jan Bedijs Tom, Hollandsch schilder, geb. te Boskoop 4 Maart 1813. Leerling van Andreas Schelfhout.

1437. Op de heide.

h. 0.72, br. 1.04. P. gem. *J. B. Tom.* 1866.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 750.

TRIGT. Hendrik Albert van Trigt, Hollandsch schilder, geb. te Dordrecht 22 October 1829.

1438. Godsdienstonderricht in de Luthersche kerk van het dorp Vik in Noorwegen.

h. 0.72, br. 0.99. D. gem. *H. A. van Trigt Ft.* 1866.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 950.

1439. Noorsche vrouwen, hare kinderen ten doop brengende.

h. 0.77, br. 1.11. D. gem. *H. A. van Trigt f.* 1875. *Amsterdam.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

TROOST. Cornelis Troost, Hollandsch schilder, geboren 8 October 1697 te Amsterdam, overleden aldaar 7 Maart 1750. Leerling van Arnold Boonen. Hij was werkzaam te Amsterdam.

1440. (358). **Portret van den schilder.**
h. 0.12, br. 0.10. Ovaal. P. Hh. 0.04.
Verk. te Amsterdam 1829. *f* 40.

1441. (358a). **Alexander de Groote in den slag bij den Granikos.**
h. 1.01, br. 1.38. D. Fh. te paard 0.45. gem. *C. Troost* 1737.
Legaat Van de Poll, 1880.

1442. (358b). **Anatomische les van Professor W. Roëll, 1728.**
h. 1.95, b. 3.06. D. Levensgroot. gem. *C. Troost.* 1728.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig (met het volgende No.) van het Chirurgijnsgilde aldaar.

1443. (358c). **Drie overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, 1731.**
h. 1.50, br. 1.82. D. Levensgroot. gem. *C. Troost* 1731.
Eigendom der stad Amsterdam. Zie het vorige No.

1444. (358d). **Acht regenten van het Aalmoezeniersweeshuis, benevens den schout, den boekhouder en een weesjongen.**
h. 4.40, br. 4.00. D. Levensgroot. gem. *C. Troost inventor et fecit* 1729.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoezeniers-weeshuis aldaar.

1445. (358e). **De schets voor de voorafgaande schilderij.**
h. 0.91, br. 1.12. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Zie het vorige No.

1446. (358f). **Regentenstuk met zes beelden te voeten uit, drie geneesheeren en drie apothekers, Inspectores van het Collegium Medicum, 1724.**
h. 2.39, br. 3.06. D. Levensgroot. gem. *C. Troost.*
Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de Vergaderkamer van Geneeskundig Toevoorzicht aldaar.

1447. (358g). **Portret van den schilder zelf.**
h. 0.86. br. 0.68. D.
Gekocht 1883. *f* 156.70. gem. *C. Troost.* 1737.

1448. (358h). **Portretstuk van vier kinderen met een aapje.**
h. 0.71, br. 0.58. D. gem. *C. Troost* 1723.
In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berckhout te Haarlem 1885.

TROOSTWIJK. Wouter Joannes van Troostwijk, Hollandsch schilder, geb. te Amsterdam 28 Mei 1782, overl. aldaar 20 September 1810. Leerling van Jurriaan Andriessen.

1449. Geldersch Landschap.
D. h. 0.50, br. 0.62.
Verkooping Van Troostwijk te Amsterdam, 1875. Aangek. voor *f* 331.

1450. Geldersch Landschap.
P. h. 0.43, br. 0.39.
Verkooping Van Troostwijk te Amsterdam, 1875. Aangek. voor *f* 225.

ULFT. Jacob van der Ulft, Hollandsch schilder, geboren 1627 te Gorinchem, leefde daar nog in 1688. Hij bezocht Italië.

1451. (359). **Italiaansch havengezicht.**
h. 0.12, br. 0.19. P. Fh. 0.015. gem. *J. v. Ulft.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1452. (360). **Italiaansch stadsgezicht.**
h. 0.12, br. 0.19. P. Fh. 0.015. gem. *J. v. Ulft.*
Tegenhanger van No. 1451.
Kab. Van Heteren, 1809.

1453. (360a). **Italiaansch marktplein.**
h. 0.40, br. 0.375. D. Fh. 0.06. gem. *v. der Ulft f.*
Legaat Van de Poll, 1880.

UTRECHT. Adriaen van Utrecht, Vlaamsch schilder, geb. 12 Febr. 1599 te Antwerpen, overl. aldaar 5 October 1652. Leerling van Harmen de Neyt (sedert 1614). Bezocht Frankrijk, Italië en Duitschland; sedert 1625 in Antwerpen.

1454. Stilleven.
h. 1.85, br. 2.40. D. Nat. grootte. gem. *Adriaen van Vtrecht fc* 1644.
Gek. van P. G. Westenberg, 1842. *f* 1200. Verz. Van der Hoop, No. 214.

VAILLANT. Wallerant Vaillant, Hollandsch schilder, geboren 1623 te Rijssel, begraven te Amsterdam 2 Sept. 1677. Leerling van Erasmus Quellinus; hij woonde te Middelburg, waar hij in 1647 in het St.-Lucasgilde werd opgenomen, Frankfort, Parijs, later te Amsterdam.

1455. (360b). **Portret van Pieter de Graeff,**
geb. 1638, overl. 1707.
h. 0.72, br. 0.57. D. levensgroot.
Legaat Bicker. Eigendom der stad Amsterdam.

1456. (360c). **Portret van Jacoba Bicker,**
geb. 1640, geh. 1662 met Pieter de Graeff, overl. 1695.
(Zie No. 1455). gem. *Vaillant fc.* 1674.
Legaat Bicker. Eigendom der stad Amsterdam.

1457. (360d). **Portret eener dame met drie kinderen.**
h. 0.61, br. 0.75. D.
Geschenk van den Heer C. H. de Swart 1885.

1458. Portret van Maria van Oosterwijk, bloemschilderes.
geb. te Nootdorp, 1630, overl. te Uitdam 1693.
h. 0.94, br. 0.76. D. gem. *W. Vaillant* 1671.
Gekocht 1885. *f* 569.25.

VALCKERT. Werner van Valckert, Hollandsch schilder en etser, geboren in de laatste helft der XVIe eeuw, waarschijnlijk te Amsterdam, waar hij omstr. 1620—1627 werkzaam was. Vlgs. Houbraken leerling van Hendr. Goltzius te Haarlem. Er zijn etsen van hem bekend met het jaartal 1612; 1635 was hij als plateelschilder te Delft werkzaam.

1459. (460e). **Corporaalschap van Kapitein Albert Coenraet Burgh en Luitenant Pieter Evertsz Hulft.**
h. 1.65, br. 2.67. P. Levensgroot. gem. *Werner v. Valckert* 1625.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger op de St.-Joriskamer van den Voetboogsdoelen.

1460. (360f). **Vier overlieden met een bode van het Groot Kramersgild.**
h. 1.30, br. 1.85. P. Levensgroot. gem. *Anno* 1622 *Werner van Valckert ft.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de kamer van het Groot Kramersgild in het Oude Stadhuis.

1461. (360g). **Vier regenten en de binnenvader van het Leprozenhuis. 1624.**
h. 1.35, br. 2.08. P. Levensgroot. gem. 1624.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het portaal van het Leprozenhuis.

1462. (360h). **Drie regentessen en de binnenmoeder van het Leprozenhuis.**
h. 1.31, br. 1.88. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Kamer van Regentessen in het Leprozenhuis.

1463. (360i). **De aanneming van kinderen in het Aalmoezeniers-weeshuis in 1626.**
h. 1.52, br. 2.10 P.
Eigendom der stad Amsterdam. Met de 4 volgende Nos. vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoezeniersweeshuis aldaar.

1464. (360k). **De inschrijving der armen door eenen regent van het Aalmoezeniers-weeshuis.**
h. 1.50, br. 0.62. P.
Zie No. 1463.

1465. (360l). **De uitdeeling van brood door een regent van het Aalmoezeniers-weeshuis.**
h. 1.50, br. 0.64. P.
Zie No. 1463.

1466. (360m). **De uitdeeling van geld en kleederen door de regenten van het Aalmoezeniers-weeshuis.**
h. 1.47, br. 1.50. P. gem. 1627.
Zie No. 1463.

1467. (360n). **Het huisbezoek der armen door een regent van het Aalmoezeniers-weeshuis, vergezeld van den hoofdprovoost.**
h. 1.48, br. 1.53. P.
Zie No. 1463.

1468. (244a). **Portret van Jochem Hendriksz Swartenhont, Luitt.-Admiraal van Holland,**
geb. 20 April 1566, begr. 4 Juni 1627. Zie No. 1249.
h. 1.17, br. 0.88. P. levensgroot. gem. *Aetatis Sua(e)* 62. *An°* 1627.
Legaat Van de Poll. 1880.

VALCKERT. Toegeschreven aan **Werner van Valckert.**

1469. Portret van Pieter Dircksz. Hasselaer.
h. 0.65, br. 0.50. P.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

VALK. H. (J?) de Valk, weinig bekend Hollandsch schilder, werkzaam in de laatste helft der XVIIe eeuw.

1469a. Portret van Hans Willem Baron van Aylva, den ontzachlijken generaal,
geb. te Holwerd 1635, overl. te Leuven 28 Maart 1691.
h. 0.31., b. 0.26. K. Ovaal.
Aangekocht met het volgende No. *f* 200.

1469b. Portret van zijne echtgenoote, Frouwtje van Aylva.
afmetingen enz. als voren. K. Ovaal.

VALKENBURG. Hendrik Valkenburg, Hollandsch schilder, geb. te Deventer 8 September 1826. Leerling van de Antwerpsche Academie.

1470. „Elck sijn waerom." (Huwelijksaanzoek.)
h. 0.77, br. 1.04. D. gem. *H. Valkenburg* 83.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

VALOIS. Jean François Valois, Hollandsch schilder, geb. te Paramaribo in 1778, overl. te 's-Gravenhage 7 December 1853. Leerling van zijn vader.

1471. Stadsgezicht.
h. 0.45, br. 0.62. P. gem. *J. F. Valois f.*

VEEN. Otto van Veen (Otho Vaenius), Vlaamsch schilder, geboren 1558 te Leiden, overleden te Brussel 6 Mei 1629. Leerling van Isack Claesz van Swanenburch (Isack Nicolaï) te Leiden en van Dom. Lampsonius te Luik. Bezocht Italië (1575—1580) vooral Venetië, en werkte korten tijd te Leiden, sedert 1593 te Antwerpen, sedert 1620 te Brussel. Leermeester van Rubens.

Reeks van 12 voorstellingen uit den opstand der Batavieren tegen de Romeinen.
Alle hebben dezelfde maat: h. 0.30, br. 0.52. P. Fh. 0.26.

1472. (496). **De gevangenneming van Claudius Civilis.**
1473. (497). **Claudius Civilis zet zijne landgenooten aan zich tegen de Romeinen te verdedigen.**
1474. (498). **Brinio door de Kaninefaten tot veldheer benoemd.**
1475. (499). **Civilis slaat de Romeinen bij den Rijn.**
1476. (500). **Civilis sluit de Romeinen te Vetera in.**
1477. (501). **Civilis belegert Vetera.**
1478. (502). **Vetera genomen.**
1479. (503). **Bijeenkomst der Galliërs te Reims.**
1480. (504). **Valentinus krijgsgevangen.**
1481. (505). **De avondmaaltijd.**
1482. (506). **De Batavieren door de Romeinen geslagen.**

1483. (507). **Onderhandeling tusschen Civilis en Cerealis.**
Deze reeks van schilderijen werd in 1613 voor *f* 2200, door Hare Ho. Mo. aangekocht „tot een Ciraet van Hare Ho. Mo. Camere van Vergaderinge."

VELDE. Adriaen van de Velde, Hollandsch schilder, geb. 1635 of 1636 te Amsterdam, overleden aldaar 21 Januari 1672. Leerling van zijn vader Willem van de Velde den Oude, later van J. Wynants en Philips Wouwerman. Hij woonde steeds te Amsterdam. Men vindt figuren van zijne hand in de werken van onze grootste landschapschilders.

1484. (370). **Het ponteveer.**
h. 0.32, br. 0.36. D. Fh. 0.12. gem. *A. v. Velde f.* 1666.
Kab. Van Heteren, 1809.

1485. (371). **De hut.**
h. 0.74, br. 0.63. D. Fh. 0.15. gem. *A. v. Velde f.* 1671.
Verk. Brentano, Amsterdam 1822. *f* 8290.

1486. (372). **Landschap.**
h. 0.28, br. 0.38. P. Fh. zitt. 0.015. gem. *A. v. Velde f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1487. De kunstenaar met zijn gezin buiten.
h. 1.46, br. 1.68. D. Fh. 0.32. gem. *A. v. Velde f* 1667.
Gek. te Londen, 1833. f 15700.

1488. De jachtpartij.
h. 0.58. B. 0.72. D. Fh. 0.15. gem. *A. v. Velde f* 1669.
Gek. v. Nieuwenhuis, 1834. *f* 11496.

1489. Landschap met vee.
h. 0.30, br. 0.36. P. Dierh. 0.09. gem. *A. v. Velde.*
Gek. v. J. de Vries, 1838. *f* 5650.

Verz. Van der Hoop, Nos. 161—163.

VELDE. Esaias van de Velde, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1590 (?) te Amsterdam, begraven te 's Gravenhage 18 November 1630. Reeds vroeg (vóor 1611) in Haarlem; sedert 1618 in 's-Gravenhage, waar hij voor Prins Maurits schilderde.

1490. (361). **De kat, die de bel wordt aangebonden,** allegorie op de godsdiensttwisten omstreeks 1618—1619, en het ter dood brengen van Oldenbarnevelt.
h. 0.63, br. 1.01. P. Fh. 0.25.
Verk. Mevr. Bicker 1809. *f* 35. NB. *Oude kopie!*

1491. (362). **Het uittrekken van het garnizoen na de overgave van 's-Hertogenbosch in 1629.**
h. 1.08, br. 1.72. D. Fh. 0.13.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1492. (362a). **IJsvermaak, buiten de muren eener stad.**
h. 0.46, br. 0.85. P.
Gekocht (als door W. Buytewech geschilderd.) 1884. *f* 1600.

1493. Hollandsch landschap.
h. 0.74, br. 1.09. P. gem. *E. v. Velde.* 1623.
Gekocht 1885. *f* 886.25.

VELDE DE OUDE. Willem van de Velde, de Oude, Hollandsch schilder, geboren 1611 of 1612 te Leiden, begraven te Londen 16 December 1693. Hofschilder van Karel II en Jacob II van Engeland. Hij vergezelde in dienst van de Staten-Generaal onze vloot in den tweeden Engelschen oorlog, en teekende een aantal zeeslagen naar het leven met de pen af.

1494. (362b). **De vierdaagsche Zeeslag 1666.** (Penteekening.)
h. 1.17, br. 1.78. D. Gem. *W. v. d. Velde.* 1668.
Gekocht 1884. *f* 264.25.

1495. (362c). **Zeegezicht.** (Penteekening.)
h. 0.59, br. 0 89. P.
In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap.

1496. De vierdaagsche Zeeslag, 11—14 Juni 1666.
h. 1.49, br. 2.33. D. Gem. *W. v. Velde.*
Afkomstig van de Modelkamer van Marine, Den Haag.

1498. De Zeeslag bij Duins, 21 October 1639. (Penteekening).
h. 1.21, br. 1.85. D. gem. *W. v. d. Velde f.* 1659.

1499. De Zeeslag bij Duinkerken. (Penteekening).
h. 1.23, br. 1.88. D. gem. *W.* v. *d. Velde. f.* 1659.

1500. De Zeeslag bij Livorno , 15 Maart 1653. (Penteekening).
h. 1.13, br. 1.57. D. gem. *W. v. Velde.*

1501. De Zeeslag bij Terheide 10 Augustus 1653. (Penteekening).
h. 1.72, br. 2.88. D. gem. *W. v. Velde. f. Ao.* 1657.
Afkomstig van de familie Tromp.

1502. De tocht naar Chattam, Juni 1667. (Penteekening).
h. 1.09, br. 1.53. P. gem. *W. v. d. Velde.* 1659.

1503. Het aan boord gaan van den Luitenant-Admiraal Tromp. (Penteekening).
h. 0.76, br. 1.05. gem. *W. v. d. Velde.*

1504. De slag in de Sont, 8 November 1658. (Penteekening).
h. 0.98, br. 1.415. gem. *W. v. Velde.*

1505. Zeegezicht met de Hollandsche oorlogsschepen Drente, Frederik Hendrik e. a. (Penteekening).
h. 0.695, br. 0.915. gem. *W. V. V.*
Gekocht 1882. *f* 190.10.

VELDE. Willem van de Velde, (de Jonge); Hollandsch schilder, geboren 1633 te Amsterdam, overleden te Greenwich 6 April 1707. Leerling van zijn vader Willem van de Velde (den Oude) en van Simon de Vlieger. Sedert 1677 Hofschilder van den Koning van Engeland. Vóor dien tijd, en omstreeks 1686 tijdelijk, in Amsterdam werkzaam.

1506. (363). **Het IJ voor Amsterdam.**
h. 1.76, br. 3.11. D. gem. *W. v. Velde J.* 1686.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de vergaderplaats van de commissaren der Walen in den Schreierstoren.

1507. (364). **De vierdaagsche zeeslag, 13 Juni 1666.**
h. 0.56, br. 0.79. D. gem. *W. V. V.*
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 4000.

1508. (365). **De veroverde prijzen.**
(De door de onzen in den vierdaagschen zeeslag genomen Engelsche schepen.)
h. 0.57, br. 0.79. D. gem. *W. V. V.*
Tegenhanger van No. 1507.
Verk. V. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 4000.

1509. (366). **Windstilte.**
h. 0.35, br. 0.42. D. Fh. 0.0.5. gem. *W. V. V.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1510. (367). **Een haven.**
h. 0.33, br. 0.30. P. Fh. 0.0025. gem. *W. V. V.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1511. (368). **Aan de kust.**
h. 0.41, br. 0.45. P. Fh. 0.02.
Kab. Van Heteren, 1809.

1512. (369). **Buiig weder.**
h. 0.83, br. 1.13. P. Fh. 0.05.
Kab. Van Heteren, 1809.

1513. (369a). **Stil water.**
h. 0.21, br. 0.29. P. Fh. 0.025. gem. *W. V. V.*
Legaat Van de Poll, 1880.

1514. (369b). **Woelend water.**
h. 0.27, br. 0.35. P. gem. *W. V. V.*
Legaat Van de Poll, 1880.

1515. **Het Kanonschot.**
h. 0.76, br. 0.67. D. gem. *W. v. Velde J.*
Gek. van A. Brondgeest, 1834. *f* 3000.

1516. **Stil water.**
h. 0.56, br. 0.62 D.

1517. **Woelend water.**
h. 0.49, br. 0.46. P. gem. *W. V. V.*

1518. **Strandgezicht.**
h. 0.34, br. 0.44. D. Fh. 0.06.

(1515–1518:) Verz. Van der Hoop, Nos. 157—160.

VELDEN. Petrus van der Velden, Hollandsch schilder, geb. te Rotterdam 5 Mei 1837.

1519. **Dubbel-blank.**
h. 0.72, br. 0.95. D. gem. *P. van der Velden.*
Tentoonstelling Pictura te Groningen in 1880. Aangek. voor *f* 1050.

WILLEM VAN DE VELDE de jonge.

Het kanonschot. (Le coup de canon.)

VENNE. Adriaen Pietersz van de Venne, Hollandsch schilder, geb. 1589 te Delft, overleden te 's-Gravenhage 12 November 1662. Leerling van Simon de Valck te Delft; van 1618—1624 te Middelburg, na 1625 voortdurend in Den Haag.

1520. (373). **Prins Maurits, de Koning van Boheme (Frederik V van den Palts), Filips Willem, Frederik Hendrik; dan Willem Lodewijk en Ernst Casimir, Johan Ernst en Johan Lodewijk.**
h. 1.70, br. 2.82. D. Fh. te P. 137.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
NB. Dezelfde voorstelling bevindt zich, op veel kleinere schaal, in het Museum te Darmstadt.

1521. (374). **De zielenvisscherij.**
Allegorie op de onderhandelingen met de Spanjaarden als katholieken gedurende het twaalfjarig bestand.
h. 0.90, br. 1.80. P. Fh. 0.29.
Afk. van het Loo en het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1522. (375). **Prins Maurits bezoekt de kermis te Rijswijk.**
h. 0.53, br. 1.31. Fh. 0.14. gem. *A. v. Venne Ft.* 1618.
Gek. te Parijs 1880. fr. 17.000.

1523. (376). **De Prinsen Maurits en Frederik Hendrik te paard.**
h. 0.84, br. 1.12. D. Fh. te paard 0.60.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1524. (376*) **De Koning van Boheme met gemalin en gevolg op de jacht.** Grisaille.
Zie No. 927.
h. 1.56, br. 1.92. D. gem. *A. v. Venne* 1627.
Geschenk der gemeente Heusden.

1525. (376**). **Samenkomst van Boudewijn van Heusden met een Engelsch afgezant.** Grisaille.
h. 1.87, br. 2.80 D.
Geschenk der gemeente Heusden.

1526. (376***). **Portret van Prins Maurits op zijn paradebed.**
h. 0.07, br. 0.12. K.

VERBOECKHOVEN. Eugène Joseph Verboeckhoven, Vlaamsch schilder, geboren te Warneton in West-Vlaanderen 8 Juni 1799, overleden te Brussel 19 Januari 1881. Leerling van zijn vader Barthélemy Verboeckhoven.

1527. Gooische weide.
h. 0.58, br. 0.74. P. gem. *E. J. Verboeckhoven F. à Gand.* 1824.
Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 320.

1528. Landschap met vee.
h. 0.98, br. 1.24. D. gem. *E. J. Verboeckhoven F.* 1825.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangek. *f* 700.

1529. **Hongerige wolven.**

h. 2.43, br. 3.56. D. gem. *Eugène Verboeckhoven Ft.* 1836.

Deze schilderij werd door Leopold I, Koning van België, als prijs geschonken voor de watersnood-loterij in 1861. Het stuk viel ten deel aan den broodbakker H. J. Molsbergen te Utrecht, van wien het door den Minister mr. J. R. Thorbecke in datzelfde jaar voor f 4014.05 is aangek.

VERBOOM. Adriaen H. Verboom, Hollandsch schilder, geboren 1628 waarschijnlijk te Amsterdam. Werkzaam aldaar omstreeks 1650/1670.

1530. (45). **Een boschgezicht.**

h. 2.22, br. 3.29. D. Fh. 0.07. gem. *A. H. Verboom fecit Ao.* 1653.

NB. De stoffage is grootendeels later door *P. G. van Os* geschilderd.

Gek. voor het legaat Mevr. Johanna Rijswijck, weduwe Mr. Daniel Balguerie, 1823. *f* 600.

1531. (46). **De kruisweg.**

h. 0.955, br. 0.81. D. Fh. 0.09. De figuren zijn van *Johannes Lingelbach*: gem. *J. L.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

VERELST. Herman Verelst, Hollandsch schilder, geboren 164.. te 's-Gravenhage, overleden omstreeks 1690 (?) te Londen. Leerling van zijn vader Pieter Verelst, woonde tot 1667 in Den Haag, van 1667 tot nà 1670 te Amsterdam, dan te Weenen (?) en te Londen. Schilderde gewoonlijk bloemen.

1532. (376b). **Portret van Mr. Johan de Witt, Raadpensionaris van Holland.**

(Zie No. 33.)

h. 1.23, br. 1.00. D. levensgroot. gem. *H. Verelst. F. Ao.* 1667.

Legaat Bicker, 1881. Eigendom der stad Ams erdam.

1533. (376c). **Portret van Wendela Bicker.**

Gehuwd 16 Febr. 1655 met Mr. J. de Witt, overleden 1 Juli 1668.

h. 1.24, br. 1.00. D. levensgroot. gem. *H. Verelst. F. Ao.* 1667.

Legaat Bicker, 1881. Eigendom der stad Amsterdam.

VERKOLJE. Johannes Verkolje, Hollandsch schilder, geboren 1650 te Amsterdam, begraven te Delft 8 Mei 1693. Leerling van Jan Lievensz; sedert 1672 te Delft werkzaam, vooral als graveur van zwartekunst-platen.

1534. (376a). **Musiceerend gezelschap.**

h. 0.43, br. 0.52. D. Fh. 0.27. gem. *J. Vercolie.* 1673.

Legaat Van de Poll, 1880.

VERKOLJE. Nicolaas Verkolje, Hollandsch schilder, geboren te Delft 1673, overleden te Amsterdam 21 Januari 1746. Vermaard door zijn uitmuntende zwartekunst-prenten. Leerling van zijn vader Johannes Verkolje. Werkzaam te Delft en vooral te Amsterdam.

1535. (376d). **Portret van den natuurkundige Anthony van Leeuwenhoek,**
geb. te Delft 24 October 1632. overl. aldaar 26 Augustus 1723.
h. 0.53, br. 0.45. D.
Gekocht 1879. *f* 310.

VERMEER. Johannes Vermeer (de Delftsche Vermeer), Hollandsch schilder, gedoopt 31 October 1632 te Delft, begraven aldaar 15 December 1675. Leerling van Carel Fabritius; hij woonde te Delft.

1536. Lezende dame.
h. 0.47, br. 0.38. D. Hoofdh. 0.06.
Verk. Somariva, 1839. *f* 882. Verz. van der Hoop, No. 164.

VERMEULEN. Andries Vermeulen, Hollandsch schilder, geboren 23 Maart 1763 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 6 Juli 1814. Leerling van zijn vader Corn. Vermeulen.

1537. Wintergezicht.
h. 0.31, br. 0.35. P. Fh. 0.08.
Verk. Steenstra, 1839. *f* 101. Verz. Van der Hoop, No. 165.

VERSCHUIER. Lieve Verschuier, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1630 (?) te Rotterdam (?) begraven aldaar 17 December 1686. Vermoedelijk leerling van S. de Vlieger. Hij bezocht Italië, en woonde steeds te Rotterdam.

1538. (377). **Aankomst van Koning Karel II van Engeland te Rotterdam,** 24 Mei 1660.
h. 1.20, br. 2.24. D. Fh. 0.12. gem. *L. Verschuier.*
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

1539. (378). **Het Kielhalen,**
(van een chirurgijn op 't schip van den Admiraal Van Nes?)
h. 1.04, br. 1.57. D. Fh. 0.08. gem. *L. Verschuier.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1540. Kabbelend water.
h. 0.37, br. 0.49. P. Fh. 0.03. gem. *L. Verschuier.*
Verz. Van der Hoop, No. 166.

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur, Hollandsch schilder, geb. 11 Juni 1812 te Amsterdam, overl. te Vorden 4 Juli 1874. Leerling van P. G. van Os.

1541. Harddraverij op de Zaan.
h. 0.75, br. 1.04. D. Fh. 0.13.
Gek. van den schilder, 1838. *f* 700. Verz. Van der Hoop, No. 167.

1542. Buiig weder.
h. 0.45, br. 0.65. P. gem. *W. Verschuur.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1873. Aangek. voor *f* 1000.

1543. Paardenmarkt.
h. 1.10, br. 1.525. D. gem. *W. Verschuur ft.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

VERSPRONCK. Johannes Corneliszverspronck, Hollandsch schilder, geboren 1597 te Haarlem, begraven aldaar 30 Juni 1662. Leerling van zijn vader Cornelis Engelsz Verspronck en vooral van Frans Hals, dien hij navolgde. Hij woonde te Haarlem.

1544. (379). **Portret van Pieter Jacobsz Schout, Burgemeester van Haarlem, 1614.**
h. 0.76, br. 0.68. D. levensgroot. gem. *J. Verspronck: An:* 1641.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 29.

1545. Mansportret.
h. 0.75, br. 0.62. P. gem. Aet. 83. *J. Verspronck. Ao.* 1647.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

VERSTEEG. Maggiel Versteeg, Hollandsch schilder, geboren 30 Aug. 1756 te Dordrecht, begraven aldaar 14 Nov. 1843. Leerling van A. v. Wanum en J. Ponse.

1546. Musiceerend gezelschap bij kaarslicht.
h. 0.88, br. 0.71. P. Fh. 0.36.

1547. Eene schuurster bij lamplicht.
h. 0.48, br. 0.42. P. Hoofdh. 0.055.
Verk. Sigault, 1833. *f* 150.

Verz. v. d. Hoop, Nos. 168 en 169.

VERVEER. Salomon Leonardus Verveer, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 30 November 1813, overl. aldaar 5 Januari 1876. Leerling van Bartholomeus Johannes Van Hove.

1548. Stadsgezicht.
(Eene vrije navolging van het gezicht op de Kolksluis te Amsterdam.)
h. 1.01, br. 1.22. D. gem. *S. L. Verveer f.* 1839.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1839. Aangekocht voor *f* 600.

1549. Te Noordwijk-aan-Zee.
D. h. 0.80, br. 1.28. gem. *S. L. Verveer f.* 65.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1865. Aangek. voor *f* 900.

1550. Gezicht te Scheveningen bij regenachtig weer.
h. 0.56, br. 0.76. D. gem. *S. L. Verveer.* 73.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

VERVLOET. Franciscus Vervloet, Vlaamsch schilder, geboren te Mechelen in 1795, overleden te Venetië in 1872. Leerling van zijn broeder Jean Joseph Augustin Vervloet.

1551. De St.-Pieterskerk te Rome.
h. 0.59, br. 0.74. D. gem. *F. Vervloet. Roma.* 1824.
Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 1200.

VERWILT. François Verwilt, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1615—20, overleden te Rotterdam 1691. Leerling van Poelenburg, dien hij nastreefde. Voornamelijk werkzaam te Rotterdam.

1552. (380). **Het zoontje van een Admiraal.**
h. 1.11, br. 0.89. P. levensgroot. gem. *F. Verwilt* 1669.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

VETTEWINKEL Hendrik Vettewinkel Dz., Hollandsch schilder, geboren 20 October 1809 te Amsterdam, aldaar overl. 8 Mei 1878.

1553. Het koopvaardijschip Flevo, uitzeilende.
h. 0.68, br. 0.93. D. Fh. 0.07.
Gek. van den Schilder, 1837. *f* 650. Verz. Van der Hoop, No. 170.

VIANEN. Toegeschreven aan: **Paulus van Vianen,** Hollandsch goudsmid en schilder, geboren in de 2e helft der XVIe eeuw te Utrecht, overleden (te Praag?) vóor 1620. Goudsmid, drijver, schilder en graveur; leerling van zijn vader Willem Eerstensz van Vianen. Bezocht Italië, en werd goudsmid van Keizer Rudolf II, die hem zeer begunstigde.

1554. (381). **Portret van den schilder, graveur, goudsmid en drijver Paulus van Vianen.**
h. 0.545, br. 0.49. D. levensgroot.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 20.

VICTORS. Jan Victors, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1620, overleden te Amsterdam, na Dec. 1672. Leerling van Rembrandt te Amsterdam, waar hij werkzaam was.

1555. (382). **Jozef, de droomen uitleggende.**
h. 1.19, br. 1.31. Hh. Jozef 0.13. gem. *Johanes Victors fc.* 1648.
In 1816 in het Museum opgenomen.

1556. De tandmeester.
h. 0.74, br. 0.91. D. Fh. 0.43. gem. *Jan Victoors. fc.* 1654.
Verz. Van der Hoop, No. 171.

1557. De varkensslachter.
h. 0.77, br. 0.96. D. Fh. 0.41. gem. *Jan Victors fc.* 1648.
Verz. Van der Hoop, No. 172.

VINCK-BOONS. David Vinck-Boons, Vlaamsch-Hollandsch schilder, geboren 1578 te Mechelen, overleden te Amsterdam, waar hij sedert 1591 woonde) in 1629.

1558. De soldaten spelen den baas bij de boeren.
h. 0.255, br. 0.41. P.
Geschenk van den Heer A. Bredius. 1887.

1559. De soldaten, verjaagd door de boeren. Tegenhanger van het vorige No.
Afmetingen en geschenk als het vorige No.

VLAAMSCHE SCHOOL. Omstreeks 1600.
(Naar een gravure van **Aegidius Sadeler.**)

1560. (516c). **De aula te Praag.**
h. 0.52, br. 0.75. P.
Gekocht 1881. *f* 235.

VLAAMSCHE SCHOOL. Einde der XVIe eeuw.

1561. (516e). **Allegorie op de inhaligheid der geestelijken.**
h. 1.14, br. 2.00. P.
Gekocht 1883. *f* 150.

1562. (516b). **Phantastische voorstelling van het laatste oordeel en de zeven hoofdzonden.**
h. 0.265, br. 0.86. P.
NB. Deze schilderij herinnert aan dergelijke voorstellingen door *Jan Brueghel* geschilderd.
Gekocht 1881. *f* 250.

VLAAMSCHE SCHOOL. Omstreeks 1610—1620.

1563. (516d). **Tweestrijd tusschen Apollo en Pan.**
h. 0.42, br. 0.62. K.
Herkomst onbekend.
NB. Herinnert aan de werken van *Hendrick de Clerck,* geb. te Brussel omstr. 1570, overleden omstr. 1629.

VLAAMSCHE SCHOOL. Omstreeks 1500.

1564. (510a). **Christus aan het Kruis met de Heiligen Petrus, Franciscus, Hieronymus Johannes, Maria, Magdalena, Caecilia en Barbara.**
h. 0.21, br. 0.29. P.
Afkomstig uit het Klooster der Brigittinen te Utrecht.

VLAAMSCHE SCHOOL. Omstreeks 1600.

1565. (513). **Portret van Koning Filips III van Spanje.**
geb. 14 April 1578, overl. 31 Maart 1621.
h. 0.28, br. 0.22. K. Hoofdh. 0.10.
NB. De drie volgende portretten hebben dezelfde afmeting.
Gek. van C. H. Hodges 1829. *f* 28.
(Voor denzelfden prijs de 3 stukken hieronder.)

1566. (514). **Portret van Anna van Oostenrijk, vierde Gemalin van Koning Filips III van Spanje;**
geb. 1 Nov. 1549, overl. 26 Oct. 1580. Zie No. 1565.

1567. (515). **Portret van den Kardinaal-Aartshertog Albertus van Oostenrijk,**
geb. 13 Nov. 1559, overl. te Brussel, 13 Juli 1621. Zie No. 1565.

1568. (516). **Portret van Isabella Clara Eugenia, Gemalin van den Aartshertog Albertus van Oostenrijk,** dochter van Filips II van Spanje, geb. 12 Aug. 1566, overl. te Brussel, 1 December 1633. Zie No. 1565.

VLAAMSCHE SCHOOL. Tweede helft der XVIe eeuw.

1569. Jozef en Potifar's vrouw.
h. 1.025, br. 1.56.
Gek. 1885. *f* 345.

1570. Lucretia en Tarquinius.
h. 1.025, br. 1.56.
Gek. 1885, br. *f* 345.

VLAAMSCHE SCHOOL. Omstreeks 1530.

1571. Vleugels eener triptiek. Op de buitenzijde: *de stichter met St. Joseph, de stichteres met eene heilige.*

Op de binnenzijde, *omstreeks 1560 geschilderd: een stichter met St.-Johannes Baptist, en eene stichteres met St.-Mauritius.*

De buitenzijde is in de manier van *Bernard van Orley* geschilderd.
h. 0.89, br. 0.28. P.

VLIEGER. Simon de Vlieger, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1600 te Rotterdam, overleden te Amsterdam kort voor 1660. 1634 tot ca. 1640 te Delft, sedert dien tijd te Amsterdam werkzaam. Hij vormde zich vooral naar zijn voorganger Johannes Porcellis.

1572. (384). **De slag op het Slaak 12 Sept. 1631 tusschen de Nederlandsche en Spaansche Vloten.** (N.B. in den nacht van 12 op 13 September.)
h. 1.00, br. 1.76. D. Fh. 0.08. gem. *S. de Vlieger* 1633.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

VLIET. Hendrick Cornelisz van Vliet, Hollandsch schilder, geboren 1611 of 1612 te Delft, overleden aldaar in October 1675. Leerling van Miereveld te Delft. Portret en kerkschilder; steeds woonachtig te Delft.

1573. (386). **Gezicht in de Oude Kerk te Delft.**
h. 0.72, br. 0.58. P. Fh. 0.13. gem. *H. van Vliet* 1654.
Als *E. de Witte*, uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1574. Vrouwenportret.
h. 1.015, br. 0.83. D. gem. Aet. 27. Ao. 1663. *H. van Vliet.* 8/28.
Gekocht 1886. *f* 241.50.

VOGEL. Cornelis Johannes de Vogel, Hollandsch schilder, geboren te Dordrecht 29 December 1824, overleden aldaar 9 Mei 1879. Leerling van Hendrik Frederik Verheggen.

1575. Herfst.
h. 0.78, br. 1.37. D. gem. *C. J. de Vogel, Dordrecht.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor *f* 800.

VOGEL Johannes Gijsbert Vogel, Hollandsch schilder, geb. te Hooge-Zwaluwe 25 Juni 1828. Leerling van Andreas Schefhout.

1576 **Noordbrabantsche heide.**
h. 0.79, br. 1.19. D. gem. *J. G. Vogel.* 66.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 700.

VOIS. Arie (Ariaen) de Vois, Hollandsch schilder, geboren omstreeks 1630 te Leiden, overleden aldaar in Juli 1680. Leerling van Nic. Knupfer en Abraham van den Tempel; vormde zich onder Dou en Frans van Mieris. Werkzaam te Leiden.

1577 (387). **De lustige vischboer.**
h. 0.15, br. 0.12. D. Hoofdh. 0.06. gem. *A. D. Vois.*
Kab. V. Heteren, 1809.

1578 (388). **De vroolijke speelman.**
h. 0.25, br. 0.20. P. Hoofdh. 0.07. gem. *A. D. Vois. f.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

1579 (389). **Eene dame.**
h. 0.26, br. 0.21. P. Hoofdh. 0.05. gem. *A. D. Vois. f.*
Legaat L. Dupper. Wz. 1870.

1580 **De rookende visscher.**
h. 0.14, br. 0.11. P. Hoofd, 0.05. gem. *A. D. Vois.*
Verz. Van der Hoop, No. 173.

VOLLENHOVEN. Herman van Vollenhoven; Hollandsch schilder, in 1611 reeds lid van het schildersgilde te Utrecht, 1627 Deken van dat gilde. In 1612 wordt Beernt de Visscher zijn leerling genoemd. Werkzaam te Utrecht.

1581 (389a). **Portret van den schilder in zijn atelier, bezig een echtpaar uit te schilderen.**
h. 0.87, br. 1.10. D. gem. *Her.. v. Vollenhove Ano.* 1612 *in Wtre(cht.)*
Gekocht uit de Coll. D. van der Kellen.

VOLLEVENS DE OUDE. Johannes Vollevens de Oude, Hollandsch schilder, geboren 1649 te Geertruidenberg, overleden te 's-Gravenhage 1728. Leerling van Nic. Maes te Dordrecht en Jan de Baen te 's-Gravenhage. Werkzaam te s'-Gravenhage.

1582 (389b). **Portret van Willem III, Prins van Oranje, later Koning van Engeland.**
(Zie No. 695.)
h. 1.32, br. 1.02. D.
Overgebracht uit Mauritshuis, 1885.

1583 **Portret van een krijgsoverste.**
h. 1.20, br. 0.94. D. gem. *Jan Vollevens f.*
Geschenk van den heer W. E. van Pappelendam. 1886.

VONCK. Jan Vonck, weinig bekend Hollandsch schilder, omstreeks 1660 te Amsterdam werkzaam. Waarschijnlijk zoon en leerling van Elias Vonck, die in Juni 1652 te Amsterdam, overleed en dezelfde onderwerpen als Jan Vonck schilderde.

1584. Doode vogels.

h. 0.315, br. 0.415. gem. *Jan Vonck f.*
Gekocht 1886. *f* 115.

VOORDECKER. Henri Voordecker, Vlaamsch schider, geb. te Brussel 26 Augustus 1779, overl. aldaar in 1861. Leerling van Jean Baptiste de Roy.

1585. Jagers-huishouding.

h. 0.61, br. 0.77. P. gem. *H. Voordecker. fecit.* 1820.
Tenttoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 600.

VOORT. Cornelis van der Voort, Hollandsch schilder geboren 1576 te Antwerpen, begraven 2 November 1624 te Amsterdam. Wellicht leerling van Cornelis Ketel te Amsterdam; steeds werkzaam in die stad, waar hij onder de gevierdste schilders behoorde. Zijn zoon Pieter was mede schilder.

1586. (3889c). **Schuttersstuk met twaalf beelden. Luitenant Pieter Hasselaer,** 1623.

h. 1.80, br. 2.25. D. Levensgroot. Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit den Handboogsdoelen

1587. (3889d). **Regentenstuk met zes beelden. De drie zittende personen zijn regenten van het Oudemannen- en vrouwengasthuis.**

h. 1.46, br. 1.93. D. levensgroot. gem. 1618. *C. V.V. f.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het oude-mannen- en vrouwengasthuis.

1588. (3889f). **Vier regenten en een bode van het Rasphuis.**

h. 1.50, br. 1.87. D. Levensgroot. Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Rasphuis aldaar.

1589. (3889e). **Schutterstuk met een en twintig beelden.**

h. 1.80, br. 3.83. D. Levensgroot. Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger vóor de Kunstkamer van het oude Stadhuis.

1590. Portret van Dirck Hasselaer.

h. 1.41, br. 0.88. P. gem. *Aet.* 35. 1662.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

1591. Portret van Brechtje van Schoterbosch, echtgenoote van Dirck Hasselaer.

Maten en herkomst als het vorige No. gem. Aet. 2. 1622.

1591a. Portret van den Amsterdamschen predikant Jacobus Rolandus, eersten Assessor der Synode van Dordrecht.

geb. te Delft 1562, overl. te Oud-Beierland, Mei 1661.
h. 0.23, br. 0.15. P.
Gekocht 1878. *f* 12.50.

VOS. Maria Vos, Hollandsche schilderes, geb. te Amsterdam 21 December 1824. Leerlinge van Petrus Kiers.

1592. Stil leven.
h. 0.88, br. 0.71. D. gem. *M. Vos.* 1870.
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 650.

1593. Stilleven.
h. 0.75, br. 0.56. D. gem. *M. Vos. fcit.* 1875.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

VRANCX. Sebastiaen Vrancx, Vlaamsch schilder, gedoopt 22 Januari 1573 te Antwerpen, overleden aldaar 19 Mei 1647. Leerling van Adam van Noort te Antwerpen, waar hij werkzaam was. Vóor 1600 bezocht hij Italië.

1594. (507a). **De belegering van Wachtendonk door de Spanjaarden, 22—23 Januari 1600.**
h. 1.41, br. 2.30. D.
Gekocht 1874.

VRIES. Abraham de Vries, Hollandsch schilder, geboren te Rotterdam ..... overleden omstreeks 1650, waarschijnlijk te 's-Gravenhage. Werkzaam te Amsterdam (omstreeks 1630—1640) en te 's-Gravenhage, (sedert 1644) onder invloed van de Keyser en Rembrandt. In 1635 was hij te Parijs.

1595. (389g). **Portret van David de Moor.**
h. 0.715, br. 0.61. P. gem. *Fecit A. de Vries Rotterdami Ano.* 1640.
Gekocht 1882. *f* 397,60.

VRIES. Roelof van Vries, Hollandsch schilder, geboren 1631 te Haarlem. Werkzaam te Haarlem en te Amsterdam (waar hij 1659 huwde).

1596. (390). **De boerenwoning.**
h. 0.61, br. 0.83. D. Fh. 0.08. gem. *R. v. Vries. f.*
Uit de hand gekocht, 1814. *f* 800.

VROOM. Hendrick Cornelisz. Vroom, Hollandsch schilder, geboren 1556 te Haarlem, begraven aldaar 4 Februari 1640. Hij leerde schilderen te Delft bij ? en bezocht reeds jeugdig Frankrijk, Italië en Spanje. Werkzaam te Haarlem.

1597. (391). **Het zeegevecht voor Gibraltar, 25 April 1607.**
h. 1.16, br. 1.45. D. Fh. 0.06. gem. *Vroom.* 1617.
Uit het Nationaal Museum, 's-Gravenhage, 1808.

1598. (391a). **Gezicht op het IJ en Amsterdam.**
h. 0.79, br. 2.175. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Werkhuis aldaar.

1599. Het binnenkomen van het schip, waarmede Houtman zijn eerste reis naar Indië deed, Augustus 1597.
h. 1.42, br. 2.77. gem. *VROOM.*

WALDORP. Antoine Waldorp, Hollandsch schilder, geboren 22 Maart 1803 op 't Huis ten Bosch bij 's-Gravenhage, overleden te Amsterdam 12 October 1866. Leerling van J. H. A. A. Breckenheijmer.

1600. Stil water.

h. 0.475, br. 0.575. P. Fh. 0.06.
Gek. v. d. schilder, 1850. *f* 325. Verz. van der Hoop, No. 174.

1601. Gezicht te Dordrecht.

D. h. 0.70, br. 0.92. gem. *A. Waldorp.* 1836.
Legaat Mevr. de Vos—Wurfbain.
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

WALRAVEN. Izaäk Walraven, Hollandsch schilder, geboren 1686 te Amsterdam, overleden aldaar 1765. Leerling van Johannes Ebbelaar en Gerard Rademaker. Hij bezocht Dusseldorp. Woonde te Amsterdam.

1602. (392). **Het sterfbed van Epaminondas.**

h. 59, br. 78. P. F. 26. gem. *Isaak Walraven. fecit* 1726.
Gek. Amsterdam 1871, *f* 600.

WAPPERS. Gustave Wappers, Vlaamsch schilder, geboren te Antwerpen 23 Augustus 1803, overleden te Parijs 6 December 1874. Leerling van Mattheus Ignatius van Bree.

1603. Van Dijck verliefd op zijn model.

h. 0.56, br. 0.46. P. gem. *Gve. Wappers.* 1827.
Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 600.

WATERLO. Anthonie Waterlo, Hollandsch schilder, geboren te Rijssel 1609 of 1610; in ondertrouw te Amsterdam 7 April 1640 (out 30 jaer) en gehuwd 13 Mei 1640 te Zevenbergen[1]); 1653 als burger van Leeuwarden ingeschreven; 1639 te Amsterdam woonachtig vanwaar hij kort na 1653 te Leeuwarden terugkeerde en in 1676 nog leefde. Werkzaam te Amsterdam en buiten Utrecht; hij bereisde ons land. Jan Weenix stofeerde zijne landschappen. Hij heeft veel geëtst.

1604. (392a). **Boschrijk landschap.**

h. 0.50, br. 0.585. D.
Gekocht 1881. *f* 97,50.

WEENIX. Jan Weenix, Hollandsch schilder, geboren 1640 te Amsterdam, overleden aldaar 20 September 1719. Leerling van zijn vader Jan Baptist Weenix. Werkte te Amsterdam; tusschen 1664-1668 te Utrecht, van 1702—1712 voor den keurvorst van den Palts te Bensberg bij Keulen.

1605. (393). **De Hofstede.**

h. 1.70, br. 1.56. D. Nat. gr. gem. *J. Weenix. f.* 1714.
Uit het Nat. Museum 's-Gravenhage, 1808.

1606. (394). **Wild en vruchten.**

h. 1.18, br. 0.97. D. Nat. gr. gem. *J. Weenix f.* 1704.
Kab. Van Heteren, 1809.

---

[1]) Mededeeling van den heer P. J. Frederiks.

1607. (395). **Dood wild en jachttuig.**
h. 1.12, br. 0.93. D. Nat. grootte.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 2510.

1608. Mansportret.
h. 0.84, br. 0.70. D. Hh. 0.10. gem. *J. Weenix. A.* 1682.

1609. Honden.
h. 0.80, br. 1.02. D. levensgroot.

1610. Dood wild en vruchten.
h. 1.35, br. 1.65. D. Nat. grootte.

Verz. V. d. Hoop, Nos. 175—177.

WEENIX. Jan Baptist Weenix, Hollandsch schilder, geboren 1621 te Amsterdam, overleden op 't huis Ter Mey bij Utrecht 1660. Zoon van den Architect Jan Weenix; leerling van Micker, Abraham Bloemaert en Nic. Moeyaert. Bezocht Italië (Rome) 1642—1646; van 1647—1649 te Amsterdam, verder te Utrecht tot 1657, daarna op 't huis Ter Mey.

1611. (67). **Dood wild.**
h. 1.61, br. 1.51. D. levensgroot.
Waarschijnlijk afkomstig (NB. als *A. Cuyp*) v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

WEISSENBRUCH. Johannes Weissenbruch, zich noemende **Jan Weissenbruch,** Hollandsch schilder, geboren te 's-Gravenhage 18 Maart 1822, overleden aldaar 15 Februari 1880. Leerling van Salomon Leonardus Verveer.

1612. Stadspoort te Leerdam.
h. 0.76, br. 102. D. gem. *Jan Weissenbruch f.*
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 1200.

1613. Stadsgezicht.
h. 0.36, br. 0.52. D. gem. *Jan Weissenbruch F.*
Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

WERFF. Adriaan van der Werff, Hollandsch schilder, geboren 21 Januari 1659 te Kralingen, overleden te Rotterdam 12 November 1722. Leerling van Corn. Picolet en Eglon van der Neer. Werkzaam te Rotterdam, ook als architect; sedert 1696 Hofschilder van den keurvorst van den Palts, die hem den titel van Ridder verleende.

1614. (396). **Portret van den Schilder.**
h. 80, br. 66. P. Levensgroot. gem. *A. v. d. Werff. fc.* 1699.
Verk. Abr. Gevers Arnoutz, Rotterdam 1827. *f* 6000.

1615. (397). **De graflegging.**
h. 1.00, br. 0.80. D. Fh. 0.29. gem. *A. v. der Werff.* 1696.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1616. (398). **De Heilige Familie.**
h. 0.35, br. 0.28. P. Hh. Maagd 0.07. gem. *A. vn. dr. Werff. fc.* 1714.
Verk. V. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 5225.

1617. (399). **Venus door Amor gekust.**
h. 0.23, br. 0.34. P. Fh. 0.36.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1618. (400). **De dansles.**

h. 0.44, br. 0.32. P. Fh. 0.23. gem. *Chevr. vr. Werff fe.* 1718. Kab. V. Heteren, 1809.

1619. Het liefkoozend paar.

h. 0.36, br. 0.29. P. Fh. 0.20. gem. *Adr. v. d. Werff Ao.* 1694.

Gek. 1847. *f* 2500.

1619a. Het bellenblazen.

h. 0.33, br. 0.41. P..

Gekocht 1886. *f* 2600.

(1619–1619a: Verz. v. d. Hoop, Nos. 178 en 179.)

1620. Portret van Margaretha Rendorp, echtgenoote van Jan van de Poll.

h. 0.46, br. 0.38. D. gem. *Adr. van dr Werff ft.*

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll. 1885.

WERFF. Pieter van der Werff, Hollandsch schilder, geb. 1665 te Kralingen, overleden te Rotterdam na 1721. Navolger en leerling van zijn beroemderen broeder.

1621. (401). **De heilige Hieronymus.**

h. 0.45, br. 0.34. P. Fh. 0.30. gem. *P. vr. Werff. fe. Anno* 1710. Kab. V. Heteren, 1809.

1622. (402). **Meisjes, Cupido versierende.**

h. 0.37, b. 0.28. D. Hh. 0.04. gem. *P. vr. Werff. fecit. Anno* 1713.

1623. (403). **De teekenles.**

Afm. als 1622. gem. *P. vr. Werff fect. Anno* 1715. Kab. V. Heteren, 1809.

1624. De jonge Hercules.

h. 0.33, br. 0.41. P. Fh. 0.22.

1625. De jonge Bacchus.

(tegenhanger van No. 1624.)

h. 0.33, br. 0.41. P. Fh. 0.24.

(1624–1625: Verz. Van der Hoop, Nos. 180 en 181.)

WEST. Johannes Hendrik van West, Hollandsch schilder, geb. 30 Sept. 1803 te 's-Gravenhage, overl. aldaar 1881. Leerling van C. Kruseman.

1626. Het minnebriefje.

h. 0.40, br. 0.35. D. Fh. 0.27.

Verz. Van der Hoop. 182.

WESTENBERG. George Pieter Westenberg, Hollandsch schilder, geb. te Nijmegen in 1791, overleden te Brummen 26 December 1873. Leerling van Jan Hulswit.

1627. Stadsgezicht in Amsterdam, bij winter.

h. 0.52, br. 0.67. D. gem. *P. G. Westenberg.* 1817.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

WEIJDEN. School van **ROGIER VAN DER WEIJDEN,** ook **Roger de la Pasture** genoemd. Vlaamsche school. Hij werd 1399 of 1400 te Doornik geboren en overleed te Brussel 16 Juni 1464. Leerling van Robert Campin te Doornik, en navolger van Jan van Eyck. Werkzaam te Doornik en vooral te Brussel, (sedert 1436). Tijdelijk in Italië (?) en te Leuven.

1628. (507b). **Afneming van het kruis.**
h. 0.35, br. 0.42. P.
Gekocht 1875.

1629. (507c). **Kopie door J. Berends naar een aan Rogier van der Weijden(?) toegeschreven portret van Karel den Stoute (?) in het Museum te Brussel.**
h. 0.45, br. 0.34. P.
Geschenk van den Heer J. Berends te Brussel.

WEIJERMAN. Jacob Campo Weijerman, Hollandsch schilder en letterkundige, geboren 9 Aug. 1677 te Breda, overleden in de gevangenis te 's-Gravenhage Maart 1747. Leerling van Ferdinand van Kessel te Breda, Thomas van der Wilt te Delft en Simon Hardimé te Antwerpen. Werkzaam te Delft, Amsterdam, Utrecht, Londen, (1709), bereisde Duitschland, België enz. Schrijver van een aantal loszinnige werken, die hem het tuchthuis bezorgden.

1629a. Bloemen in een vaas.
h. 0.50, br. 0.395. P. gem. *Weijermans* [1]).
Geschenk van Jhr. Mr. V. de Stuers. 1886.

WILDENS. Jan Wildens, Vlaamsch schilder, geboren 1586 te Antwerpen, overleden aldaar 16 October 1653. Leerling van Peter Verhulst te Antwerpen, waar hij werkzaam was. Hij bezocht Italië en schilderde de landschappen in stukken van Rubens, Jordaens, e. a.

1630. (507d). **Gezicht op de stad Antwerpen van de landzijde.**
h. 1.69, br. 3.65, D. gem. *J. Wildens fecit* 1636.
Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six. 1852.

WILLAERTS. Abraham Willaerts, geboren 1613 (?) te Utrecht, overleden aldaar 1671 (?). Zoon en leerling van Adam Willaerts; hij leerde voorts bij Jan van Bijler te Utrecht en S. Vouët te Parijs. Werkzaam te Utrecht, Brussel en Amersfoort.

---

[1]) Houbraken noemt een bloemschilder *J. Weijerman,* die te Rome was en den bentnaam Compaviva droeg. Het is echter niet uitgemaakt dat deze de schrijver is.

1631. (404). **Portret van den Luitenant-Admiraal Jacob Baron van Wassenaer, Heer van Obdam,** geb. 1616, met zijn schip in de lucht gevlogen bij Lowestoft 13 Juli 1665.

h. 0.53, br. 0.31. P. Hh. 0.13. gem. *A. W.*

Verk. Mr. M. C. v. Hall, Amsterdam 1858. *f* 31.

WILLAERTS. Adam Willaerts, Vlaamsch-Hollandsch schilder, geboren te Antwerpen 1577, overleden te Utrecht 4 April 1664 [1]). Reeds vóor 1611 tot aan zijn dood werkzaam te Utrecht; het bericht van De Bie, dat hij daar reeds voor 1662 overleden zou zijn, schijnt dus onjuist te wezen.

1632. De zeeslag voor Gibraltar, 25 April 1607.

h. 0.93, br. 1.85. D. gem. *Ad. Willarts.* 1617.

Gekocht voor *f* 57.50.

WILLEBORTS. Thomas Willeborts, genaamd **Bosschaert,** Hollandsch-Vlaamsch schilder, geboren 1614 te Bergen op Zoom, overleden te Antwerpen 23 Januari 1654. Leerling van Gerard Segers te Antwerpen; navolger van Van Dijck en Rubens. Werkzaam te Antwerpen.

1633. (507e). **Mars, wien door Venus een zwaard wordt aangegespt.**

h. 2.11, br. 2.21. D. Levensgroot. gem. *T. Willeborts fc.* Waarschijnlijk in 1644 voor Prins Frederik Hendrik geschilderd. De schilder ontving daarvoor *f* 600. Eigendom der stad Amsterdam.

WINGHE. Joos van Winghe, Vlaamsch schilder, geboren 1544 te Brussel, overleden te Frankfort a. M. 1603. Bezocht reeds jong Italië; was eenigen tijd Hofschilder van den Hertog van Parma te Brussel en woonde sedert 1584 te Frankfort a. M.

1634. (508). **Nachtbanket en Maskerade.**

h. 1.14, br. 1.48. P. Fh. 0.50.

Aangek. van den kolonel Von Schepeler te Aken, 1839.

WINTER. Abraham Hendrik Winter, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht in 1800, overleden te Amsterdam. 28 Mei 1861. Leerling van Pieter Christoffel Wonder.

1635. Schapenstal.

h. 0.40, br. 0.50. P. gem. *A. Winter. F.*

WIT. Jacob de Wit, Hollandsch schilder, geboren 1695 te Amsterdam, overleden aldaar 12 Nov. 1754. Leerling van Albert van Spiers te Amsterdam en Jacob van Hal te Antwerpen. Sedert 1708 tot 1715 te Antwerpen; overigens hoofdzakelijk te Amsterdam werkzaam, waar hij vooral de zalen der aanzienlijken met plafonds en schoorsteenstukken versierde.

---

1) Mededeeling van Mr. S. Muller Fz.

1636. (404a). **Een allegorie, voorstellende kennis en wetenschap.**

h. 2.92, br. 1.02. D. gem. *I. D. Wit,* 1754.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Academie van Beeldende Kunsten. Geschenk van Jhr. Mr. H. Six van Hillegom.

WITKAMP. Ernest Sigismund Witkamp Jr., Hollandsch schilder, geboren 13 Maart 1854, te Amsterdam. Leerling van de Rijks-Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

1637. In het veld.

h. 2.07, br. 1.04. D. gem. *E. Witkamp* 83.

In bruikleen van de HH. van Pappelendam en Schouten.

WITTE. Emanuel de Witte, Hollandsch schilder, geboren 1607 te Alkmaar, overleden te Amsterdam 1692. Leerling van Evert van Aelst te Delft. Werkzaam te Alkmaar, Delft (1642—1649) en sedert 1650 te Amsterdam.

1638. (405). **Een kerk van binnen.**

h. 0.46, br. 0.36. P. Fh. 0.07. gem. *E. de Witte.*

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 43.

1639. Het inwendige eener kerk.

h. 1.20, br. 1.01. D. Fh. 0.20.

Gek. v. A. Brondgeest, 1843. *f* 450. Verz. V. d. Hoop, No. 183.

Toegeschreven aan **EMANUEL DE WITTE:**

1640. (97). **Een portaal in het Prinsenhof te Delft.**

h. 0.47, br. 0.38. P. Fh. 0.06.

Afk. als van den Delftschen *Vermeer* uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. M. i. een vroeg werk van *E. de Witte,* die 1642—1649 te Delft schilderde.

WOLFF. Benjamin Wolff, Duitsch schilder, geboren 25 Aug. 1758 te Dessau, overleden te Amsterdam 15 October 1825. Bezocht Italië. Sedert 1814 Opzichter van 's Rijks-Museum te Amsterdam.

1641. (532q*). **Portret van Frans I, Koning van Frankrijk.**

(Kopie naar Titiaan.)

h. 116, br. 0.89. D. levensgroot.

Legaat van B. Wolff, 1825.

WOLTERBEEK. Mej. Anna Henriette Wolterbeek, Hollandsche schilderes, geboren 1 October 1834 te Amsterdam. Leerlinge van Prof. B. Wijnveld te Amsterdam.

1642. In het tropische woud.

h. 0.89, br. 0.62. D. gem. *Anna Wolterbeek.* 22 *Juli* 1880.

Geschenk van de Schilderes.

Eigendom der Ver. t. h. vormen v. een Openb. Verz. van Hedend. Kunst.

De slaande schimmel. (Le cheval blanc qui rue.)

WONDER. Pieter Christoffel Wonder, Hollandsch schilder, geb. te Utrecht 10 Januari 1777, overl. te Amsterdam 12 Juli 1852. Vormde zichzelf.

1643. De Tijd.
h. 1.21, br. 1.04. D. gem. *P. C. Wonder F.* 1810.
Legaat van den Schilder, ontvangen in 1853.

WOUTERSZ. Johannes Woutersz, weinig bekend Hollandsch schilder, die 11 Sept. 1542 „van Oudewater geboeren" poorter van Amsterdam werd [1]).

1644. Het kantoor van den rechtsgeleerde.
h. 0.75, br. 1.04. gem. *Iohan: i: WOVT: an:* 15 . .
Gek. 1886. *f* 805.

WOUWERMAN. Philips Wouwerman, Hollandsch schilder, gedoopt te Haarlem 24 Mei 1619, overleden aldaar 19 Mei 1668. Leerling van zijn vader Paulus Joosten Wouwerman en Jan Wijnants. Hij was werkzaam te Haarlem.

1645. (406). **Een boerengevecht.**
h. 0.63, br. 0.85. D. Fh. 0.12. gem. met zijn monogram.
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 600.

1646. (407). **De overwinning der boeren.**
h. 0.57, br. 0.76. P. Fh. 0.12. gem. met zijn monogram.
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 3625.

1647. (408). **Een legerkamp.**
h. 0.35, br. 0.40. Fh. te p. 0.14. gem. met zijn monogram.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1648. (409). **De slaande schimmel.**
h. 0.36, br. 0.47. P. Fh. 0.09. gem. met zijn monogram.
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 2825.

1649. (410). **Een landschap.**
h. 0.22, br. 0.27. D. Fh. 0.02. gem. met zijn monogram.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1650. (411). **De hertenjacht.**
h. 0.28, br. 0.34. K. Fh. te p. 0.04. gem. met zijn monogram.
Kab. Van Heteren, 1809.

1651. (412). **De rijschool.**
h. 0.45, br. 0.61. D. Fh. 0.09. gem. met zijn monogram.
Kab. Van Heteren, 1809.

1652. (413). **De reigerjacht.**
h. 0.25, br. 0.29. K. Fh. te paard 0.04. gem. met zijn monogram.
Verk. G. Van der Pot, Rotterdam. 1808. *f* 3030.

1653. (414). **De hoefsmid.**
h. 0.60, br. 0.53. D. h. paard 0.09. gem. met zijn monogram.
Verk. Van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1055.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever.

1654. (415). **Het paardenwed.**
h. 0.34, br. 0.40. P. Fh. 0.06. gem. met zijn monogram.
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1655. Het paardenwed.
h. 0.46, br. 0.64. P. Fh. 0.09. gem. met zijn monogram.
Afk. van T. Bonnemaison, 1827. *f* 9500.

1656. Het kamp.
h. 0.41, br. 0.49. P. Fh. 0.10.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 6720.

1657. Landschap.
h. 0.59, br. 0.78. D. Fh. 0.06. gem. met zijn monogram.
Gek. v. A. Brondgeest 1837. *f* 3900.

Verz. Van der Hoop, Nos. 184—186.

WOUWERMAN. Pieter Wouwerman, Hollandsch schilder, gedoopt 13 September 1623 te Haarlem, begraven te Amsterdam 9 Mei 1682. Waarschijnlijk leerling van zijn broeder Philips, in wiens trant hij schilderde.

1658. (416). **Het bestormen der stad Koevorden in 1672.**
h. 0.64, br. 0.79. P. Fh. 0.08. gem. *P. W.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.

1659. (417). **Eene jachtpartij.**
h. 0.64, br. 0.79. D. Fh. 0.09. gem. *P. W.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

WTTEWAEL. Joachim Antonisz Wttewael, Hollandsch schilder, geboren te Utrecht in 1566, overleden aldaar 13 Augustus 1638. Leerling van zijn vader Antonie Wttewael, later van Joos de Beer. Sedert 1592 lid van het schildersgilde te Utrecht; vóor dien tijd bezocht hij gedurende 4 jaren Italië en Frankrijk. Werkzaam te Utrecht, waar hij onder de aanzienlijke burgers behoorde, en lid der vroedschap was. Navolger van Goltzius en der „michelangelesque” manier.

1660. (417a). **De ontmoeting van David en Abigael.**
h. 0.97, br. 1.275. D. gem. *J. A. Wttewael fecit* 1597.
Gekocht in 1885. *f* 100.

WIJCK. Thomas Wijck, Hollandsch schilder, geboren te Beverwijk 1616 (?), begraven te Haarlem 19 Augustus 1677. In Italië en te Haarlem zich vormend onder Peter van Laer. Werkzaam te Haarlem; hij bezocht Italië en Engeland.

1661. (418). **De alchimist.**
h. 0.42, br. 0.36. P. Fh. 0.12. gem. *T. Wijck.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1662. (419). **Een boeren binnenhuis.**
h. 0.36, br. 0.35. P. Fh. zitt. 0.15. gem. *T. Wijck.*
Gek. van J. van Ravenswaay te Hilversum, 1829. *f* 350.

WIJNANTS. Jan Wijnants, Hollandsch schilder, geboren te Haarlem omstreeks 1600 (?) overleden te Amsterdam? na 1679. Werkzaam te Haarlem; na 1665 te Amsterdam.

1663. (420). **Duinachtig landschap met jagers.** (De figuren zijn van **Adriaan van de Velde.**)
H. 0.36, br. 0.33. D. Fh. 0.04. gem. *J. W.*
Kab. Van Heteren, 1809.

1664. (421). **Bergachtig landschap.**
h. 0.21, br. 0.28. D. Fh. 0.03. gem. *J. W.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1665. (422). **Eene boerenwoning.**
h. 0.29, br. 0.35. P. Fh. 0.04. gem. J. *Wynants.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 425.

1666. (423). **Landschap met vee.**
h. 0.26, br. 0.33. P. Dh. 0.04. gem. *J. Wynants.*
Uit het Nat. Museum, 's-Gravenhage 1808.
Daarvoor gekocht in 1801, met een Potter, nu in Den Haag, een Van Tol en No. 1406 van dit Museum voor *f* 900.

1667. Landschap.
h. 0.65, br. 0.61. D. Fh. 0.095. gem. *J. Wijnants.*

1668. Landschap.
h. 0.23, br. 0.21. P. Fh. 0.035. gem. *J. W.*
Verk. J. de Vos, 1833. *f* 650.

1669. Landschap.
h. 0.29, br. 0.35. D. Fh. 0.05. gem. *J. Wijnants.*

1670. Landschap.
h. 0.29, br. 0.35. D. Fh. 0.035. gem. *J. Wijnants* 1669.
Met No. 1669 gek. veiling Amsterdam 1836. *f* 650.

Verz. Van der Hoop, Nos. 187—190.

ZIESENIS. Johan Georg Ziesenis, Deensch schilder, geboren 1716 te Kopenhagen, overleden 1777 te Hanover. Leerling van zijn vader, een Deensch schilder. Hij werd 28 Juni 1768 lid der Haagsche schildersconfrerie en schilderde een aantal portretten van Prins Willem V en diens gemalin. Werkzaam te Hanover, Berlijn, Brunswijk enz.

1671. (44h). **Portret van Prins Willem V van Oranje op jeugdigen leeftijd.**
h. 0.88, br. 0.705. D.
Afkomstig uit het Mauritshuis te 's-Gravenhage.

NAGEKOMEN STUKKEN.

BELLEVOIS. J. Bellevois, Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks 1660—1675; in October 1671 te Gouda; tijdelijk te Hamburg. Andere zeestukken te Oud-Bussem, Madrid, Brunswijk en Hamburg (bij den consul Weber).

83a. Woelend water, gestoffeerd met zeilende schepen.
h. 0.91, b. 1.47. P. gem. *J. Bellevois.*
Geschenk van den heer G. P. Rouffaer te Deventer, 1885.

BIE. Cornelis de Bie, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 1621 of 22, aldaar werkzaam omstreeks 1645—1664 waar hij 11 April 1649 inteekende. Leermeester van Hendrik ten Oever. Waarschijnlijk overleed hij in zijn geboorteplaats in 1664.

116a. Landschap met herders en vee.
h. 0.23, b. 0.33. P. gem. *C. de Bie.* 1647.
Geschenk van den heer A. Bredius, 1887.

BUYS. Jacobus Buys, Hollandsch schilder, geboren te Amsterdam 19 November 1724, aldaar overleden 7 April 1801; leerling van C. Pronk en C. Troost; vooral bekend door zijn talrijke teekeningen voor geïllustreerde boekwerken.

216a. Portret van Johannes Monnikhof,
zeer bekend geneeskundige te Amsterdam, aldaar geboren in 1707 en daar ter plaatse overleden 23 Juni 1787.
h. 0.70, b. 0.60. D. gem. *J. Buys, f.* 1783.
Legaat Mr. A. S. van Nierop.

JONG. Pieter de Josselin de Jong, Hollandsch schilder, geboren te St.-Oedenrode 2 Augustus 1861, leerling van P. Slager en van de Antwerpsche Academie. Werkzaam in Den Haag.

736a. Portret van Z. M. Willem III, Koning der Nederlanden.
geb. te Brussel 19 Februari 1817.
h. 0.55, b. 0.41.
geschilderd op aardewerk en gebakken in de fabriek Rozenburg te 's-Gravenhage, 1887.
Aangekocht 1887, *f* 200.

MARIS. Jacob Maris, Hollandsch schilder, geb. te 's-Gravenhage 25 Augustus 1837. Leerling van Huib van Hove en van J. Stroebel. Werkzaam in Den Haag.

895a. Stadsgezicht.
h. 0.82, b. 1.42. D.
Gekocht ter Tentoonstelling te 's-Gravenhage, 1887. *f* 3000.

